

Ձայս երիցս կրկնէ՝ գերեսս յարեւնուտս եւ ձեռս ի կոր ունելով.

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ

Հրաժարիմք ի սատանայէ եւ յամենայն խաբէութենէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խորհրդոց նորա, ի գնացից նորա, ի չար կամաց նորա, ի չար հրեշտակաց նորա, ի չար պաշտօնէից նորա, ի չար կամարարաց նորա, եւ յամենայն չար զօրութենէ նորա հրաժարելով հրաժարիմք:

Եւ ապա դառնայ յարելիս եւ ասէ բացագլուխ եւ ձեռնամած կերպիւ.

Դաւանութիւն

Հաւատոյ

Խոստովանիմք եւ հաւատամք ամենակատար սրտիւ զՀայրն Աստուած անեղ, անծին, եւ անսկիզբն, այլ եւ ծնող Որդւոյ եւ բղխող Հոգւոյն սրբոյ:

Հաւատամք զԲանն Աստուած անեղ, ծնեալ եւ սկսեալ ի Հօրէ նախ քան գյաւիտեանս. ո՛չ յետոյ եւ ո՛չ կրտսեր, այլ որքան Հայրն Հայր՝ ընդ նմին եւ Որդին Որդի:

Հաւատամք զսուրբ Հոգին Աստուած անեղ, անժամանակ, ո՛չ ծնեալ, այլ բղխեալ ի Հօրէ, էակիցՀօր եւ փառակից Որդւոյ:

Հաւատամք զԵրրորդութիւնն սուրբ մի բնութիւն, մի Աստուածութիւն, ո՛չ երեք աստուածք, այլ մի Աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն, արարիչ երեւելեաց եւ աներեւութից:

Հաւատամք յԵկեղեցի սուրբ, զթողութիւն մեղաց հաղորդութեամբ սրբոց:

Հաւատամք զմինն յերից անձանց զԲանն Աստուած ծնեալ ի Հօրէ նախ քան գյաւիտեանս, ի ժամանակի իջեալ յԱստուածածին կոյսն Մարիամ, առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում Աստուածութեանն, իննամսեայ ժուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին եւ եղեւ Աստուածն կատարեալ մարդ կատարեալ հոգւով եւ մտօք եւ մարմնով. մի անձն, մի դէմ եւ միաւորեալ մի բնութիւն: Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման եւ առանց այլայլութեան, անսերմն յղութիւն եւ անապական ծնունդ. որպէս ո՛չ է սկիզբն Աստուածութեան նորա, եւ ո՛չ վախճան մարդկութեան նորա. (զի Յիսուս Քրիստոս երէկ եւ այսօր՝ նոյն եւ յաւիտեան:)

Հաւատամք զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս շրջալ ի վերայ երկրի, յետ երեսուն ամաց եկեալ ի մկրտութիւն. Հայր ի վերուստ վկայեալ՝ դա՛ է Որդի իմ սիրելի. եւ Հոգին սուրբ աղաւնակերպ իջեալ ի վերայ նորա. փորձեալ ի սատանայէ եւ յաղթեալ նմա. քարոզեալ մարդկան զփրկութիւն. աշխատեալ մարմնով, վաստակեալ, քաղցեալ եւ ծարաւեալ. յետոյ եկեալ կամաւ ի չարչարանս.

խաչեալ եւ մեռեալ մարմնովն, եւ կենդանի Աստուածութեամբն. մարմինն եղեալ ի գերեզմանի միաւորեալ Աստուածութեամբն եւ Հոգւովն իջեալ ի դժոխս անբաժանելի Աստուածութեամբն, քարոզեալ հոգւոցն, աւերեալ զդժոխս եւ ազատեալ զհոգիսն. յետ երից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց եւ երեւեալ աշակերտացն:

Հաւատամք զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս նովին մարմնովն համբարծեալ յերկինս եւ նստեալ ընդ աջմէ Հօր: Այլ եւ զալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս: Որ եւ յարութիւն ամենայն մարդկան:

Հաւատամք եւ զհատուցումն գործոց, արդարոցն՝ կեանք յաւիտենական, եւ մեղաւորացն՝ տանջանք յաւիտենական:

ՋՂԶՈՒՄՆ

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Մեղուցեալ են Աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ, եւ սրբուհւոյ Աստուածածնին, եւ առաջի քո, հայր սուրբ, զամենայն մեղս, զոր գործեալ են: Քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ գործով, կամայ եւ ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ հոգւովս եւ զօրութեամբ սորա, մտօքս եւ շարժմամբ սորա, մարմնովս եւ զգայութեամբ սորա: Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյս, խորամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ եւ երկչոտութեամբ, շռայլութեամբ եւ ժլատութեամբ, զեղխութեամբ եւ անիրաւութեամբ, չարահաւանութեամբ, յուսահատութեամբ եւ թերամտութեամբ. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ չար խորհրդով մտացս, նենգութեամբ, ատելութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաչաղանօք, թուլութեամբ, պոռնկական խորհրդով. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս, հեշտութեամբ, պղերգութեամբ, հեշտալրութեամբ լսելեացս, արատութեամբ աչացս, ցանկութեամբ սրտիս, իգութեամբ ռնգացս, պագշոտութեամբ բերանոյս, անժուժկալութեամբ, շուայտութեամբ եւ արբեցութեամբ. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ չարութեամբ լեզուիս, ստախօսութեամբ, սուտ երդմամբ, երդմնազանցութեամբ, հակառակութեամբ, վիճաբանութեամբ, բանսարկութեամբ, շոգմոգութեամբ, քուս, դատարկաբանութեամբ եւ ծաղու, զրախօսութեամբ, հերձախօսութեամբ եւ անիծաբանութեամբ, տրտնջելով, դժգոհելով, բամբասելով եւ հայիոյելով. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ գողութեամբ ձեռացս, ագահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով եւ ընդ գարշս ածելով. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ ամենայն յօդուածովք շինուածոյս եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս, եօթնեակ զգայարանօքս եւ վեցեկի շարժմամբս, վերամբարձ ոտնահարութեամբ եւ վայրաքարշ

մեղկութեամբ, յաջ եւ յահեակ խոտորելով, զառաջնոցն մեղանչելով եւ վերջնոցն չար նշաւակ գոլով. մեղայ Աստուծոյ:

Այլ եւ մեղայ եօթնիցս յանցանօք, մահացու մեղօք՝ հպարտութեամբ եւ մասամբք նորին, նախանծու եւ մասամբք նորին, բարկութեամբ եւ մասամբք նորին, ծուլութեամբ եւ մասամբք նորին, ազահութեամբ եւ մասամբք նորին, որկրամոլութեամբ եւ մասամբք նորին, բղջախոհութեամբ եւ մասամբք նորին. մեղայ Աստուծոյ:

Այլ եւ մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ, յանձնառնլեացն եւ հրաժարելեացն, զի ո՛չ գյանձնառականսն կատարեցի եւ ո՛չ ի հրաժարելեացն հեռա-ցայ: Ջօրէնս առի՝ եւ յօրինացն հեղգացայ, ի կարգս Քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ՝ եւ գործովս անարժան գտայ. գիտելով զչարն՝ կամաւ կորացայ եւ ի բարեաց գործոց ինձէն հեռացայ. վայ՛ ինձ, վայ՛ ինձ, վայ՛ ինձ: Ջո՞րն ասեմ, կամ զո՞րն խոստովանիմ, զի անթիւ են յանցանք իմ, անասելի են անօրէնութիւնք իմ, աններելի են ցաւք իմ. մեղայ Աստուծոյ:

Հայր սուրբ, զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան եւ բարեխօս առ միածին Որդին Աստուծոյ, զի իշխանութեամբդ, զոր տուեալ է քեզ՝ արձակեցես զիս ի կապից մեղաց իմոց, աղաչեմ զքեզ:

ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն Աստուած եւ թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց, խոստովանացելոցն եւ մոռացելոցն: Եւ ես կարգաւս քահանայական իշխանութեան եւ հրամանաւն Աստուածային՝ թէ Ջոր արձակիցէք յերկրի, եղեցի արձակեալ յերկինս, նովին բանին արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց քոց, ի խորհրդոց, ի բանից, եւ ի գործոց, յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Եւ դարձեալ տամ զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ, զի զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն եւ ի փառս հանդերձեալ կենացն. Ամէն:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՄԷՋ ԳԻՇԵՐԻ

Ի ԴԷՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեցէ՛ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ՛ զօրհնութիւնս քո:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ՛ զօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ համագոյ եւ միասնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւնն՝ Հայր եւ Որդի եւ Հոգի սուրբ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Սաղմոս Գ.

Տէ՛ր, զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ եւ բազումք յարեան ի վերայ իմ:

Բազումք ասէին զանձնէ՛ իմմէ՝ թէ չիք փրկութիւն սորա առ Աստուած իւր:

Այլ դու, Տէ՛ր, օգնականս իմ ես, փառք իմ եւ բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի, եւ լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:

Ես ննջեցի եւ ի քուն եղէ, զարթեայ, եւ Տէր ընդունող իմ է:

Ոչ երկեայց ես ի բիրաւոր զօրաց նոցա, ոյք շուրջանակի պատեալ, պաշարեալ պահէին զիս:

Արի՛ Տէր, եւ փրկեա՛ զիս, Աստուած իմ, զի դու հարեր զամենեսեան՝ ոյք էին ընդ իս

թշնամութեամբ ի տարապարտուց, եւ զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես:

Տեառնդ է փրկութիւն, ի վերայ ժողովրդեան քո՝ օրհնութիւն քո:

Սաղմոս Զէ.

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի եւ ի գիշերի առաջի քո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, եւ կեանք իմ ի դժոխս մերժեցան, եւ համարեցայ ես ընդ այնոսիկ՝ որք իջանեն ի գուր:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, եւ ի մեռեալս ազատ,

Որպէս վիրաւորս, որք ննջեն ի գերեզմանի.

Զորս դու ո՛չ յիշեցեր, նոքա ի ձեռանէ քումմէ՛ մերժեցան:

Եղին զիս ի գբի ներքնումն, ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո, զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ, եւ եդին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցոյ եւ ոչ ելանէի, աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ:

Աղաղակեցի առ Տէր զօր հանապազ եւ համբարծի առ քեզ զձեռս իմ:

Միթէ մեռելոց առնիցե՞ս զսքանչելիս քո, կամ բժիշկք յարուցանիցեն՝ խոստովան առնիցի՞ն առ քեզ:

Միթէ պատմեսցէ՞ ոք երբէք ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ զճշմարտութիւնս քո ի կորստեան:

Միթէ ճանաչիցի՞ն ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ, Տէ՛ր, աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ:

Ընդէ՞ր, Տէ՛ր, մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ եւ վաստակաւոր եմ ես ի մանկութենէ իմմէ, ի բարձրութենէ խոնարհեցայ եւ ապշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զօր ամենայն պաշարեցին զիս ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ եւ զծանօթս իմ, վասն թշուառութեան իմոյ:

Սաղմոս ԸԲ.

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր, եւ ամենայն ոսկերք իմ, զանուն սուրբ նորա:

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր, եւ մի՛ մոռանար զամենայն տուրս նորա:

Ո քաւէ զմեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո:

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ եւ գթութեամբ:

Ո լնու ի բարութենէ զցանկութիւն քո, նորոգեսցի որպէս արծույ մանկութիւն քո:

Առնէ ողորմութիւնս Տէր, եւ իրաւունս ամենայն զրկելոց:

Եցոյց Տէր զճանապարհս իւր Մովսիսի, եւ որդւոցն Իսրայէլի զկամս իւր:

Գթած, ողորմած է Տէր, երկայնամիտ եւ բազումողորմ:

Ո՛չ իսպառ բարկանայ մեզ Տէր, եւ ո՛չ յաւիտեան պահէ ոխս:

Ո՛չ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ Տէր, եւ ո՛չ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ:

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմութիւն իւր ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ հեռի արար ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր:

Որպէս գթայ հայր ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս գթասցի Տէր յերկիւղածս իւր:

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, եւ յիշեաց թէ հող եմք:

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր, որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի:

Շնչէ ի նմա հողմ, եւ ո՛չ է, եւ ո՛չ եւս երեւի տեղի նորա:

Բայց ողորմութիւն Տեառն մնայ յաւիտեանս յաւիտենից ի վերայ երկիւղածաց իւրոց եւ արդարութիւն նորա յորդուոց մինչեւ յորդիս:

Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատուիրանս նորա եւ առնեն զնա:

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր, արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն հրեշտակք նորա՝ հօրք զօրութեամբ, ոյք առնէք զբան նորա ի լսել ձայնի պատգամաց նորա:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշտօնեայք եւ արարողք կամաց նորա:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն գործք նորա, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա. օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր:

Սաղմոս ՃԽԲ.

Տէ՛ր, լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Լո՛ւր ինձ արդարութեամբ քով, եւ մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ո՛չ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարի արար յերկիր զկեանս իմ եւ նստոյց զիս ի խաւարի, որպէս մեռեալ յաւիտենից:

Չանձնացաւ յիս հոգի իմ, եւ սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ, վաղվաղակի լո՛ւր ինձ, Տէ՛ր, զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն ի գուր:

Լսելի արա ինձ առաւօտուց զողորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ:

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր եւ գնացից, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուած, զթշնամիս իմ եւ կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ԵՐԳ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալույ Կաթողիկոսի Հայոց

Ասացեալ ի պաշտաման գիշերի.

(Աւգ.) **Յիշեսցուք ի գիշերի զանուն քո, Տէ՛ր:**

Բղխեսցեն սիրտք մեր զբան բարի, եւ լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր թագաւորիդ:

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զքեզ, Տէ՛ր:

Զաղօթս մեր տացուք քեզ, Տէ՛ր, ի գաւիթս քո ի մէջ նոր Երուսաղէմի:

Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս մեր սրբութեամբ առ քեզ, Տէ՛ր:

Ի ձայն գոհութեան, ամենայն հոգիք, օրհնեցէք զՏէ՛ր:

Վիս. **Զարթի՛ք, փա՛ռք իմ, զարթի՛ք եւ ես զարթեայց առաւօտուց. ալէլուիա:**

Զարթի՛ք ընդ զուարթունս, մանկունք վերինն Սիովնի. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, որդիք լուսոյ, ի յօրնութիւն Հօրն լուսոյ. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, փրկեալք արեամբ, եւ տուք զփառս փրկողին. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, նոր ժողովուրդք, նոր երգս առեալ նորոգողին. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, հարսունք հոգուվ սպասեալք գալոյ սուրբ փեսային. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, վառեալք լուսով ըստ իմաստուն սուրբ կուսանացն. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, պատրաստեցէք իւր լապտերաց զջերմ արտասուս. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, եւ մի՛ ննջէք, նման յիմար կուսից նիւրիք. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, երկիրպագցուք եւ արտասուօք զայս ասացուք. ալէլուիա:

Վիս. **Զարթի՛ր, ընդէ՞ր ննջես, Տէ՛ր, մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ:**

Արի՛, Տէ՛ր, օգնեա՛ մեզ, տացուք անուանդ քում զփառս:

Այժմ եւ յաւէտ Հօր եւ Որդւոյ, եւ սուրբ Հոգւոյն. Ամէն:

Վիս. **Զարթուցեալքս ի զբաղմանէ գիշերային հանգստենէ:**

Շնորհեսցէ մեզ մարդասէր Տէ՛ր մխիթարութիւն եւ ի սփոփանս եկեղեցւոյ:

Ահիւ եւ դողութեամբ կացցուք ի յաղօթս:

Եկեալ խոստովանեսցուք զյանցանս:

Եւ գտցուք ի Քրիստոսէ զքաւութիւն եւ զմեծ գողորմութիւն:

Ամէն. ալէլուիա, ալէլ. ալէլ.

Կց. **Անբաժանելի եւ համագոյ Երրորդութեանդ՝ համաձայնեալք ընդ զօրս երկնից, փառս մատուցանեմք:**

Փառք քեզ:

Որ յանարուեստ յաթոռ բարձրացեալ հանգչիս, սուրբ Աստուած, հզօր եւ սքանչելագործ:

Փառք քեզ:

Որ յանէից գոյացուցեր զամենայն արարածս, սուրբ Աստուած, անձառ Հօր անեղ Որդի:

Փառք քեզ:

Որ տեսչութեամբ խնամես զամենայն արարածս, սուրբ Աստուած, բղխումն անսպառ աղբեր:

Տէ՛ր, ժողովրդապետք Եկեղեցւոյ ի քէն հայցեն ասելով. Հովիւ բարի, ողորմեա՛ բանաւոր հօտի:

Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէ.

Ամէն, ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլ.

ՔԱՐՈՋ

(Աշկ.) Զարթուցեալքս ամենեքեան ի հանգստենէ քնոյ, զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն

Աստուած ի մխիթարութիւն եւ ի սփոփանս տկարութեան մերում, եւ եկեալքս միաբան հոգեւոր երգով ի փառաբանութիւն եւ ի պատիւ ամենասուրբ Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, ահիւ եւ դողութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի նորա, եւ գոհացարուք զնմանէ ի գիշերային ժամուս յայսմիկ վասն իրաւանց եւ արդարութեան նորա, որ ընտրեաց զմեզ ողորմութեամբն իւրով, եւ շնորհեաց մեզ բերել զնմանութիւն երկնային հրեշտակացն ի փառաբանիչս Տեառն Աստուծոյ ամենեցուն եւ մեզ լինել: Եւ մեք այսուհետեւ սրբելով զանձինս մեր ի խղճէ եւ ի չար գործոց, համբարձցուք զձեռս մեր ի սրբութիւն՝ առանց բարկութեան եւ երկմտութեան. հաւատով խնդրեսցուք ի նմանէ զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց, խոստովան լինելով զգաղտնիս սրտից մերոց ծածկագիտին Աստուծոյ, որպէս զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած կեալ առաքինութեամբ եւ անարատ վարուք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս, եւ արժանաւոր լինելով յաւիտենական եւ երկնային խորանացն, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած, Յիսուս Քրիստոս. Տէ՛ր մեր, կեցո՛, եւ ողորմեա:

Կեցո՛, Տէ՛ր:

Զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհեա՛, Տէ՛ր:

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհեա՛, Տէ՛ր:

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհեա՛, Տէ՛ր:

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհեա՛, Տէ՛ր:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Ջանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ.

Տէր, ողորմեա՛. Տէր, ողորմեա՛. Տէր, ողորմեա՛:

ԵՐԳ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալւոյ Հայոց Կաթողիկոսի ողբերգութիւն անձին զղջացելոյ եւ բողոք իւրաքանչիւրոյ դիմի խոստովանաբար.

Աշխարհ ամենայն,

Առ իս նայեցեալ,

Ախտակից լերուք:

Բանամ զշրթունս,

Բարբառիմ լեզուաւս,

Բողոքեմ զանձնէս:

Տէր, ողորմեա՛. Տէր, ողորմեա՛.

Տէր, ողորմեա՛:

Գող եղէ մեղաց,

Գըտող կորստեան,

Գուք ինձ փորեցի:

Դաւեցի զանձն իմ,

Դաւաճանեցի,

Դարան գործեցի:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր:

Երբեմն էի լոյս

Եւ այժմ եմ խաւար

Եւ ստուեր մահու:

Զիա՞րդ պատմեցից

Զթիւ մեղաց իմոց,

Զի բազում եմ յոյժ:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Էրկինք եւ երկիր,

Եկայք, ողբացէ՛ք

Եղկելի գանձն իմ:

Ընտրեցի գչարն,

Ընկալայ կամաւ

Ըզիոյլս մեղաց:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Թաթաւիմ տղմով,

Թաւալիմ ի մեղս,

Թօթափիլ չկարեմ:

Ժանդ արտիւ լըցեալ,

Ժահահոտ եղէ

Ժամանակս բազումս:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ի բաց մեկնեցայ

Ի սուրբ խորհրդոց,

Ի բարեաց գործոց:

Լաւ վարկաւ անձն իմ,

Լուսոյն հեռանալ,

Լինիլ ընդ խաւար:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Խորհուրդըք չարին

Խաբեն գիողիս,

Խորասոյզ առնեն:

Ծածկեն անդընդօք,

Ծիծաղին գլորմամբս,

Ծանակ գիս առնեն:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Կամաւ կորացայ,

Կարկամեալ անձամբ,

Կանգնիլ ո՛չ կարեմ:

Հուր մեղաց կիզող,

Հրդեհեաց որ յիս,

Հոգեւոր բարիս:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ձաղկեցայ մեղօք,

Ջաղեցին տեսողքն,
Ջանձրացաւ հոգիս:
Դեղի դառնութեան
Դօղեալ ի սիրտ իմ,
Դամպար իմ շիջաւ:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ճաշակմամբ մեղաց
Ճաշեցի զմահ,
Ճոխս աղքատացայ:
Մեռեալ եմ հոգւովս,
Մոլորեալ մտօքս,
Միայն կամ մարմնովս:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Յորոգայթ մահու
Յորսողին անկայ,
Յաղթեցայ յախտից:
Նետից թշնամւոյն
Նշաւակ եղէ,
Նոր միշտ խոցոտիմ:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Շուրջ պատեալ զինեւ
Շունք բազումք եղեն,
Շաղախին արեամբս:
Որս եղէ չարին,
Ուռկանաւ մեղաց
Որսացաւ անձն իմ:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Չարաչար վշտօք
Չարչարի անձն իմ,
Չունիմ դադարումն:
Պարտապան գտայ
Պարտուց յանցանաց,
Պարտեալս ի մեղաց:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Զանամ գղջանալ,
Զեռանիմ դարծեալ,
Զեռնում հրով մեղաց:
Ոաբբի կոչեցայ,
Ոակայ անուանիմ
Ռամկական վարուքս:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Սիրով ցանկութեան,
Սաստիկ բարկութեան,
Սիրտ իմ խոցեալ է:
Վիրօք յանցանաց
Վշտանայ հոգիս,
Վարանեալ շրջիմ:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Տիրեցին ինձ չարք,
Տարագիր հանին
Տիրական գրկացն:
Րաբունւոյն բարւոյ
Րախճական ձայնին
Րոտինս ո՛չ լուայ:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ցանկութիւն չարեաց
Ցանկալի դիմօք:
Ցաւեցոյց զաչս իմ:
Իւրաքանչիւրոց
Իլւմամբ խուռն ախտից,
Իլծեալ է հոգիս:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Փութացիր, անձն իմ,
Փախչիլ ի չարեաց,
Փափագիլ բարեաց:
Քեզ միշտ մերձ ծանիր,
Քուն մահու եկեալ,
Քըննող դատաւոր:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ.

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

ԵՐԳ ԱՂՕԹԱԿԱՆ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալույ Հայոց Կաթողիկոսի ի դէմս սրբոյ Երրորդութեանն նաեւ իւրաքանչիւրոյ դիմի Երրորդութեանն առանձնակի.

Առաւօտ լուսոյ,

Արեգակն արդար,

Առ իս լոյս ծագեա՛:

Բըղխումն ի Հօրէ՛,

Բըղխեա՛ ի հոգւոյս,

Բան քեզ ի հաճոյս:

Գանձդ ողորմութեան,

Գանձիդ ծածկելոյ

Գըտող զիս արա՛:

Դուռն ողորմութեան,

Դաւանողիս բաց,

Դասեցո՛ վերնոցն:

Երրեակ միութիւն,

Եղելոց խնամող,

Եւ ինձ ողորմեա՛:

Ջարթիր, Տէր, յօգնել,

Ջարթո՛ ըզթմրեալս,

Ջուարթնոց նըմանիլ:

Էդ Հայր անսկիզբն,

Էակից Որդի,

Է միշտ սուրբ Հոգի:

Ընկալ՛ զիս, զըթած,

Ընկալ՛, ողորմած,

Ընկալ՛, մարդասէր:

Թագաւոր փառաց,
Թողութեանց տուող,
Թող ինձ գյանցանս:
Ժողովող բարեաց,
Ժողովեա՛ եւ զիս
Ժողովս անդրանկաց:
Իքէն, Տէր, հայցեմ,
Ի մարդասիրէդ,
Ինձ բժշկութիւն:
Լե՛ր կեանք մեռելոյս,
Լոյս խաւարելոյս,
Լուծանող ցաւոյս:
Խորհրդոց գիտող,
Խաւարիս շնորհեա՛
Խորհուրդ լուսաւոր:
Ծնունդ Հօր ծոցոյ,
Ծածկելոյս ստուերաւ
Ծագեա՛ զլոյս փառաց:
Կենարար փրկիչ,
Կեցո՛ զմեռեալս,
Կանգնեա՛ զզլորեալս:
Հաստեա՛ հաւատով,
Հաստատեա՛ յուսով,
Հիմնեցո՛ սիրով:
Ձայնիւս աղաչեմ,
Ձեռօքս պաղատիմ,
Ձիր բարեաց շնորհեա՛:
Ղամպարամբ լուսոյ,
Ղեկավար ճարտար,
Ղօղեալս ամրացո՛:
Ճառագայթ փառաց,
Ճանապարհ ինձ ցոյց,
Ճեպել ի յերկինս:
Միածինդ Հօր,

Մոյծ զիս յառագաստ
Մաքուր հարսանեացոյ:
Յորժամ գաս փառօք
Յահագին աւուրն,
Յիշեա՛ զիս, Քրիստոս:
Նորոգող հնութեանց,
Նորոգեա՛ եւ զիս,
Նորոգ զարդարեա՛:
Շնորհատու բարեաց,
Շնորհեա՛ զքաւութիւն,
Շնորհեա՛ զթողութիւն:
Ուրախացո՛, Տէր,
Ոգւոյս փրկութեամբ,
Ոյր վասն եմ ի սուգ:
Չար մշակողին,
Չար սերմանց նորին
Չորացո՛ զպըտուղն:
Պարգեւիչ բարեաց,
Պարգեւեա՛ իմոց
Պարտեացս թողութիւն:
Ջուր շնորհեա՛ աչացս,
Ջերմ հեղուլ արտօսր,
Ջընջել ըզյանցանս:
Ռետինըդ քաղցու,
Ռամ հոգւոյս արբո՛,
Ռա՛հ ցոյց ինձ լուսոյ:
Սէր անուն Յիսուս,
Սիրով քով ճըմլեա՛,
Սիրտ իմ քարեղէն:
Վասըն գըթութեանդ
Վասն ողորմութեանդ,
Վերստին կոցո՛:
Տենչալւոյդ տեսլեամբ
Տո՛ւր ինձ յագենալ,

Տէր Յիսուս Քրիստոս:

Ռաբունդ երկնաւոր,
Ռոտեա՛ գաշակերտս
Ռամից երկնայնոց:

Տօղ արեան քո, Տէր,

Տօղեա՛ ի հոգիս,
Տընծասցէ անձն իմ:

Իհիծեալըս մեղօք,

Իհիծեալ աղաչեմ,

Իհիսել ինձ բարիս:

Փրկիչ բոլորից,

Փութա՛ գիս փրկել

Փորձութեանց մեղաց:

Քաւիչ յանցանաց,

Քաւեա՛ զօրհնաբանս,

Քեզ երգել զփառս:

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ.

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Ձքէն գոհանամք, Տէ՛ր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ, եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր եւ փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, աղաչեմք զքեզ, զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ երկիւղիւղ քով ամրացո՛ւ եւ պահեա՛, որպէս զի զգուշութեամբ եւ անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս, ժամանեցուք յանքոյթ եւ ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական ի կեանսդ, շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ որում քեզ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեցուք.

Նայեանց, Տէր բարերար, ողորմութեամբ քով յերկրպագուս եւ ի փառաբանիչս անուանդ քում սրբոյ: Տէր զօրութեանց, խաղաղացո՛ր զանձինս մեր յամենայն սատանայական խռովութեանց եւ յաշխարհական զբօսանաց. զիրեշտակ խաղաղութեան քո առաքեա՛ առ մեզ, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ եւ ի գիշերի, յարթնութեան եւ ի հանգստեան մերում, որպէս զի բարեպաշտութեամբ եւ արժանաւորապէս քեզ Տեառնդ ծառայելով ի կեանս յայտոսիկ, ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութեան քո, զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն.

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԻՄՔ

Կարգաւ ըստ ութ ծայնիցն

ԱԶ.

Սաղմոս ԼԴ.

Ալէլուիա, ալէլուիա.

Ղատեա, Տէր, զայնոսիկ, ոյք դատեն զիս. ալէլուիա:

Մարտիր ընդ այնոսիկ՝ ոյք մարտնչին ընդ իս. ալէլուիա:

Ա՛ռ զգէն եւ զասպար քո, եւ արի՛ յօգնել ինձ. հան զսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց, արգել զնոսա. եւ ասա՛ դու ցանձն իմ, թէ փրկութիւն քո ես եմ:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. եւ հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա:

Եղիցին ճանապարհք նոցա ի խաւար եւ ի գայթակղութիւն, եւ հրեշտակ Աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա:

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յապականութեան իրեանց, եւ ի նանիր նախատեցին զանձն իմ:

Սաղմոս ԼԵ.

Վիս. Տէր, յերկինս է ողորմութիւն քո. ճշմարտութիւն քո մինչեւ յամպս. ալէլուիա, ալէլուիա:

Արդարութիւն քո որպէս լերինք, Աստուած. իրաւունք քո որպէս խորք բազումք. զմարդիկ եւ զանասունս կեցուցանես դու, Տէ՛ր:

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն քո, Աստուած, այլ որդիք մարդկան ի հովանի թելոց քոց յուսասցին:

Արբեցցին նոքա ի պարարտութենէ տան քո, եւ զուղիսս փափկութեան քո տացես ընպէլ նոցա: Ի քէն է, Տէ՛ր, աղբիր կենաց, եւ լուսով երեսաց քոց տեսանենք զլոյս:

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Մի՛ եկեցցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, եւ ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուցցեն զմեզ:

Անդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն. մերժեցցին եւ այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ:

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԱԿ.

Սաղմոս ԺԳ.

Ասաց անըզգամն ի սըրտի իւրում՝ թէ ոչ գոյ Աստուած. ալէլուիա:

Ապականեցան եւ պղծեցան յանօրէնութեան իւրեանց, եւ ո՛չ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն. ալէլուիա:

Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ ոք իմաստուն, որ խնդրիցէ զԱստուած:

Ամենեքեան խոտորեցան ի միասին եւ անպիտանացան:

Ոչ ո՛ք է, որ առնէ զբարի, եւ չէ՛ ոք մինչեւ ի մի:

Որպէս ո՛չ ծանիցեն ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կերակուր հացի, եւ առ Աստուած ո՛չ կարդացին:

Սաղմոս ԾԳ.

Վիս. Զի ոչ գոյր նոցա փոխանակ, եւ ո՛չ երկեան յԱստուծոյ. ալէլուիա, ալէլուիա:

Զգեաց զձեռն իւր ի հատուցանել նոցա, եւ նոքա պղծեցին զօրենս նորա:

Բաժանեցան ի սրտմտութենէ երեսաց նորա, եւ եհաս ի սիրտս նոցա:

Կակուղ էին բանք նոցա քան զձեթ, եւ ինքեանք որպէս սլաք:

Ընկեա՛ ի Տէր զհոգս քո՝ եւ նա՛ կերակրէ զքեզ, եւ ո՛չ տայ յաւիտեան սասանութիւն արդարոյ:

Դու Աստուած իջուցես զնոսա ի գուբս ապականութեան. արք արիւնահեղք եւ նենգաւորք մի՛ հասարակեցցեն զաւուրս իւրեանց. այլ ես ի քեզ, Տէր, յուսացայ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ. Այժմ եւ՛ ”. ալէլուիա, ալէլուիա:

ԲՁ.

Սաղմոս Հ.

Ի քեզ, Տէր, յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեան. ալէլուիա:

Յարդարութեան քում փրկեա զիս եւ ապրեցո՛ զիս. ալէլուիա:

Խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո, եւ կեցո՛ զիս:

Լե՛ր իմ, Աստուած, ապաւէն եւ տեղի ամուր կեցուցանել զիս. զի հաստատութիւն եւ ապաւէն իմ դու ես:

Աստուած իմ, փրկեա՛ զիս ի ձեռաց մեղաւորի, ի ձեռաց անօրինի եւ անիրաւի:

Դու ես համբերութիւն իմ, Տէր, Տէր, յոյս իմ ի մանկութենէ իմմէ:

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ, եւ առ ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ:

Սաղմոս ՀԱ.

փիս. Երկիրպագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի, եւ ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա.

ալէլուիա, ալէլուիա:

Ջի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց հզորի, զաղքատն եւ զտնանկն որոյ ո՛չ է իւր օգնական:

Անխայեսցէ նա յաղքատն եւ ի տնանկն եւ զանձինս տնանկաց կեցուցէ. ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա:

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա. կեցցէ եւ տացի նմա յոսկւոյն Արաբացւոց:

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ, եւ զօրհնապազ օրհնեսցեն զնա:

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն երկիր, եւ ի վերայ գլխոց լերանց:

Բարձրացի քան զԼիբանան պտուղ նորա, ծաղկեսցեն ի քաղաքի Տեառն որպէս խոտ երկրի:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան, զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա:

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, եւ ամենայն ազինք երանիցեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, որ առնէ զսքանչելիս միայն. եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր. Եղիցի, եղիցի:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԲԿ.

Սաղմոս ԶԸ.

Զողորմութիւնս քո, Տէր, յաւիտեան օրհնեցից. ալէլուիա.

Յազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտութիւնս քո բերանով իմով. ալէլուիա:

Ասացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ շինեցի, յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո:

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց, երդուայ Դաւթի ծառայի իմոյ.

Յաւիտեան հաստատեցից զգաւակ քո, եւ շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո:

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց, Տէր, եւ ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց:

Ո՞վ է յամպս, որ հաւասարէ քեզ, կամ ո՞վ նմանիցէ Տեառն յՈրդիս Աստուծոյ:

Վիտ. Դարձուցեր զօգնութիւն ի սրբոյ նորա, եւ ո՛չ ընկալար զնա ի պատերազմի. ալէլուիա, ալէլուիա:

Անարգեցեր զսրբութիւն նորա, եւ զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր:

Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց նորա, եւ հեղեր զնովաւ զամօթ:

Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո իսպառ, բորբոքեցի՞ որպէս հուր բարկութիւն քո:

Իսկ արդ յիշեա՛ եւ տե՛ս թէ ո՛վ է իմ հանգիստ. միթէ ի զո՞ւր ինչ ստեղծեր զամենայն որդիս մարդկան:

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ եւ ո՛չ տեսցէ զմահ, կամ փրկեցցէ զանձն իւր ի ձեռաց դժոխսոց:

Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո, Տէր, առաջինք, զոր երդուար Դաւթի ճշմարտութեամբ քով:

Յիշեա՛ զնախաստինս ծառայի քո, զոր ընկալայ ի ծոց իմ յազգաց բազմաց:

Զոր նախատեցին թշնամիք քո, Տէ՛ր, նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո:

Օրհնեալ Տէ՛ր Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից: Եղիցի, եղիցի:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԳԶ.

Սաղմոս ԸԵ.

Խոստովան եղերուք Տեառն՝ զի քաղցր է. ալէլուիա:

Զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. ալէլուիա:

Ո՞ խօսեցի զզօրութիւնս Տեառն, լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա:

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս, եւ առնեն զարդարութիւն յամենայն ժամ:

Յիշեա՛ զմեզ, Տէ՛ր, ընդ հաճոյս ժողովրդեան քո, եւ այց արա մեզ ի փրկութեան քում:

Տեսցուցիք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոց, ուրախ եղիցուք մեք յուրախութիւն ազգի քո, եւ գովեսցուք մեք ի ժառանգութեան քում:

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք եւ յանցեաք:

Վիս. Մատնեաց զնոսա ի ձեռս հեթանոսաց, տիրեցին նոցա աստելիք իւրեանց, եւ թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա, եւ խոնարհ եղեն ի ներքոյ ձեռաց նոցա. ալէլուիա, ալէլուիա:

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա, եւ նոքա դառնացուցին զնա ի խորհուրդս իւրեանց, եւ կորացան յանօրէնութեան իւրեանց:

Հայեցաւ Տէր ի նեղութիւնս նոցա, ի լսել ձայնի աղօթից նոցա:

Յիշեաց զուխտ իւր եւ զղջացաւ ըստ բազում ողորմութեան իւրում. ետ զնոսա ի գթութիւնս առաջի ամենայն գերչաց նոցա:

Փրկեա՛ զմեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, եւ ժողովեա՛ զմեզ ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ, եւ պարծեցուք յօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի յաւիտեանս յաւիտենից:

Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն. Եղիցի, եղիցի:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԳԿ.

Սաղմոս ԸԺԸ.

Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն. ալէլուիա:

Մի՛ մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց. ալէլուիա:

Ընկա՛լ զժառայս քո ի բարի, զի մի ամբարտաւանք զգուեսցեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում, Տէ՛ծր, եւ բանից արդարութեան քո:

Արա՛ ընդ ծառայի քում, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստո՛ւն արա զիս, եւ ծանեայց զվկայութիւնս քո:

Ժամ է պաշտել զՏէր. խափանեցին զօրէնս քո:

Վիս. Մերծեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէ՛ր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս. ալէլուիա, ալէլուիա:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէ՛ր, եւ բանիւ քով փրկեա՛ զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Ցանկացայ փրկութեան քում, Տէ՛ր. եւ օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ եւ որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զճառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ո՛չ մոռացայ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ՛. Այժմ եւ միշտ եւ՛:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԴԶ.

Սաղմոս ՃԼԺԵ.

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. ալէլուիա:

Սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ եւ. ալէլուիա:

Մի՛ յուսայք յիշխանս՝ եւ մի՛ յորդիս մարդկան, զի ո՛չ գոյ փրկութիւն ի նոսա:

Ելցէ հոգի ի նոցանէ եւ դարձցին անդրէն ի հող. եւ յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա:

Երանի ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակովբայ օգնական է նմա, եւ յոյս նորա ի Տէր Աստուած է:

Ո՞ արար զերկինս եւ զերկիր, զծով, եւ զամենայն որ է ի նոսա:

Ո՞ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, եւ առնէ իրաւունս զկրելոց:

Վիս. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. ալէլուիա:

Եւ օրնեա՛ զԱստուած քո Սիովն:

Զի զօրացոյց զնիզս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ո՞ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զԲան իւր յերկիր. վաղ-վաղ ընթանան պատգամք նորա:

Դնէ զծիւն որպէս զասր, եւ զմէզ որպէս փոշի ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ:

Առաքէ զԲան իւր, եւ հալէ զնոսա. շնչեսցեն հողմք, եւ գնացեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր Յակովբայ, զարդարութիւն եւ զիրաւունս Իսրայէլի:

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր. եւ զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ՛. Այժմ եւ միշտ եւ՛:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԴԿ.

Սաղմոս ժէ.

Սիրեցից զքեզ, Տէր զօրութիւն իմ. ալէլուիա:

Տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ եւ փրկիչ իմ. ալէլուիա:

Աստուած օգնական իմ, եւ ես յուսամ ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է:

Օրհնելով կարդացից առ Տէր, եւ ի թշնամեաց իմոց ապրեցայց:

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու, եւ ուղիք անօրէնութեան խռովեցուցին զիս:

Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս, ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու:

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ առ Աստուած իմ աղաղակեցի:

Վիս. Ջգեցուցեր ինձ զօրութիւն ի պատերազմի, եւ գյարուցեալսն ի վերայ իմ, ներքոյ իմ արարեր. ալէլուիա, ալէլուիա:

Ջթշնամիս իմ հալածականս արարեր, եւ զատելիս իմ սատակեցեր:

Աղաղակեցին, եւ ոչ ո՛ք էր որ փրկէր զնոսա. կարդացին առ Տէր, եւ ո՛չ լուաւ նոցա:

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. եւ որպէս կաւ գռեհաց կոխեցից զնոսա:

Փրկեցէ զիս Տէր ի հակառակութենէ ժողովրդոց, եւ կացուցէ զիս գլուխ հեթանոսաց:

Ժողովուրդ զոր ո՛չ գիտէի, ծառայեաց ինձ, եւ ի լուր ականջաց լուաւ ինձ:

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք օտարաց մաշեցան, եւ կաղացան ի շաւղաց իւրեանց:

Կենդանի է Տէր եւ օրհնեալ է Աստուած. եւ բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ:

Աստուած է որ խնդրէ զվրեժ իմ, եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ:

Փրկիչ իմ ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց, յայնցանէ որք յարուցեալ են ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր զիս, եւ յառնէ անհրաւէ փրկեցեր զիս:

Վասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ ի հեթանոսս, եւ անուան քում սաղմոս ասացից:

Մեծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի նորա, առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ նորա Ղաւթի, եւ ընդ գաւակի նորա յազգէ մինչեւ յազգ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԻՄՔ

Բուն բարեկենդանին եւ Նոր Կիրակէին.

Սաղմոս ՃԽԷ.

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ ես:

Մի՛ յուսայք յիշխանս՝ եւ մի՛ յորդիս մարդկան, զի ո՛չ գոյ փրկութիւն ի նոսա:

Ելցէ՛ հոգի ի նոցանէ՝ եւ դարձցին անդրէն ի հող, եւ յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա:

Երանի ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակովբայ օգնական է նմա, եւ յոյս նորա ի Տէր Աստուած է:

Ո՞ արար զերկինս եւ զերկիր, զծով, եւ զամենայն որ ի նոսա:

Ո՞ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, եւ առնէ իրաւունս զրկելոց:

Տայ հաց քաղցելոց, եւ արծակէ՛ զկապեալս Տէր:

Տէր բանայ զաչս կուրաց, եւ կանգնէ՛ զգլորեալս Տէր:

Տէր սիրէ՛ զարդարս, Տէր պահէ՛ զպանդուխտս. զորքս եւ զայրիս ընդունի Տէր, եւ զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ:

Թագաւորեսցէ՛ Տէր յաւիտեան, Աստուած քո, Սիովն՝ յազգէ՛ մինչեւ յազգ:

փ/ս. Օրհնեցից զքեզ գոհութեամբ ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից քեզ, Քրիստոս թագաւոր, յաղթական նոր երգով օրհնութեամբ:

Սաղմոս ՃԽԶ.

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, զի բարի է սաղմոս. Աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն:

Շինէ՛ զԵրուսաղէմ Տէր, եւ զցրուեալսն Իսրայէլի ժողովէ:

Բժշկէ՛ զբեկեալ սիրտս, եւ պատէ՛ զամենայն վէրս նոցա:

Ո թուէ՛ զբազմութիւն աստեղաց, եւ զամենեսեան զնոսա յանուանէ՛ կոչէ:

Մեծ է Տէր, եւ մեծ է զօրութիւն նորա. իմաստութեան նորա ո՛չ գոյ բաւ:

Ընդունի՛ զհեզս Տէր, եւ խոնարհ առնէ՛ զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր:

Օրհնեցէ՛ք զԱստուած խոստովանութեամբ. սաղմոս ասացէ՛ք նմա օրհնութեամբ:

Ո՞ զգեցոյց զերկինս ամպովք, եւ պատրաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր:

Բուսոյց զխոտ ի լերինս, եւ զդալարի ի ծառայութիւն մարդկան:

Ո՞ տայ անասնոց կերակուր, ձագուց ագռաւուց, ոյք կարդան առ նա:

Ո՛չ թէ՛ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ Տէր, եւ ո՛չ ընդ իրանս առն հսկայի հաճեցաւ:

Այլ հաճեցաւ Տէր ընդ երկիւղածս իւր, եւ ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յողորմութիւն նորա:

Վիս. Քաղցրասցին քեզ, Քրիստոս, գոհութիւնք երկիւղածաց անուան քո, զոր յուսացուցեր ողորմութեամբ քով ի խորհուրդս կենսաբեր գալստեանդ քո:

Սաղմոս ՃԽԷ.

Գովեա՛, Երուսաղէմ, զՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիովն:

Զի զօրացոյց զնիզս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ո՞ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղ-վաղ ընթանան պատգամք նորա:

Դնէ զծիւն որպէս զասր, եւ զմէզ որպէս փոշի ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ:

Առաքէ զԲան իւր, եւ հալէ զնոսա. շնչեսցեն հողմք, եւ գնասցեն ջուրք:

Պատմէ զԲան իւր Յակովբայ, զարդարութիւն եւ իրաւունս Իսրայէլի:

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր, եւ զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա:

Վիս. Զքեզ, Քրիստոս, գովէ Եկեղեցի փրկեալ քո սուրբ. ցնծալով տեսանէ զքեզ զփրկողդ եկեալ հայրական իշխանութեամբ ի պսակել զսուրբս քո:

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽ

Մեծի Ուրբաթուն.

Սաղմոս ՃԺԸ.

Իշխանք հալածեցին զիս ի նանիր. ալէլուիա:

Եւ ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ. ալէլուիա:

Յնծացայ ես ի բանս քո, որպէս այն՝ որ գտանէ աւար բազում:

Զմեղս ատեցի եւ անարգեցի, եւ զօրէնս քո սիրեցի:

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ, վասն իրաւանց եւ արդարութեան քո:

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ՝ ոյք սիրեն զօրէնս քո, եւ ո՛չ գոյ ի նոսա զայթակղութիւն:

Սպասեցի փրկութեան քում, Տէ՛ր, եւ զպատուիրանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո, եւ սիրեաց զնոսա յոյժ:

Պահեցից զպատուիրանս եւ զվկայութիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են:

ՎԻՍ. Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէ՛ր, ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս.

ալէլուիա, ալէլուիա:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէ՛ր, եւ բանիւ քով փրկեա՛ զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ բանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Ցանկացայ փրկութեան քում, Տէ՛ր, եւ օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես, որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զձառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Եւ դնէն զգրակալն, եւ զսուրբ աւետարանն ի վերայ, եւ զսաղմոսարանն, եւ ասեն երկու քահանայք զսաղմոսն, գ. գ. փոխս: **Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք ..: Տէր զի բազում եղեն..: Ի կարդալ իմում լուար..:** Եւ այլքն եղանակեն ձայնիւ կցորդ. **Իշխանք ժողովեցան:** Երիցս անգամ ասա՛, եւ գլետինն բարձր:

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽ

ՄԵԾԻ ՇԱԲԱԹՈՒՆ

Պատեա՛ Տէր զայնոսիկ: Տես ի թիւն 29: Բայց թէ կանոնագլուխն ընդ սաղմոսի ասի՝ յետին գուրդայն, որ է այլոց մարգարէից, եւս ասի: Իսկ եթէ ոչ ասի ընդ սաղմոսին, որպէս է սովորութիւն ոմանց, զկնի կանոնագլխոյն ասի: **Եւ եւս խաղաղութեան: Օրհնութիւն եւ փառք:** Եւ ապա պաշտօն առնի ըստ ձայնին, եւ զկնի հանգստեան աւետարան ընթերցեալ լինի: Իսկ եթէ հանգստ. օր լինի, կամ խաչվ. տօն լինի՝ **Այսօր անձառ** ասի, եւ խաչելութեան աւետարան ընթերցեալ լինի: Զկնի աւետարանին՝ **Նորոգող տիեզերաց.** Ապա **Հոգւոցն հանգուցելոց:** Իսկ ոմանք ընդ օրհնութեան կցորդեն զպաշտօնն, եւ զկնի օրհնութեանն զաւետարանն ընթերնուն եւ զկնի **Հոգւոցն հանգուցելոց,** եւ **Քրիստոս որդի Աստուծոյ:**

ԵՐԳ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալույ Հայոց Կաթողիկոսի, ասացեալ յաղագս մեծի Ուրբաթու գիշերին Աւետարանացն:

ԴԿ.

Առաջին սաղմոս.

Սաղմոս՝ **Գլ. Բ.** Ընդէ՞ր խռովեցան: Տէ՛ր, զի՞ բազում: Ի կարդալ իմում:

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան ի միասին, վասն Տեառն եւ վասն օծելոյ նորա:

Երիցս կրկնեսցեն, բայց գյետինն բարձր ի վեց տեղիսն եւս.

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն

Ի փրկութեան մեր կատարումն,

Խոնարհի ի վերնատունն՝

Ի ստուերական տօնից լըրումն:

Նախ քան զընթրիսըն խորհրդոյ,

Սփածաւ դենջակ արկողն լուսոյ,

Եւ ջուր առեալ ծառայաբար

Ջոտըս լուանայր զաշակերտացն:

Բանին Հօր փառաց լուսոյ՝

Պետրոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր

Այնմ ձեռաց, որոյ են գործք

Երկնից երկինք եւ երկրաւոր.

Որով կուրաց աչըք բացան

Խուլք եւ համերք արձակեցան,

Որ վերածեաց զինքն ի ծովէն

Սաստեաց ալեացն եւ լռեցին:

Գըլխոյն ընտրեալ հօտին փոքու

Սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ.

Որով դառնայր եւ հնազանդէր

Ջոտս եւ զգլուխս մաքրել մաղթէր:

Գըլխոյդ ասէ, չէ ինչ պիտոյ

Լուացումն ջրոյ, զի լուացեալ է,
Ոտիցըդ պէտք են մաքրութեան,
Յօդիլ ի գլուխս սրբութեամբ:

Դասուց իւրոց աշակերտաց,
Ջոր նախ բանիւ վարդապետաց,
Այսօր գործով զծայրագոյնն
Եցոյց յինքեան զխոնարհութիւն.
Սպասաւորեալ հողեղինաց
Այն, որ անտեսն է հրեղինաց,
Տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն
Այն, որ պաշտին ի սրովբէից:

Եթէ Տէրս, ասէ, էից
Եւ վարդապետըս բոլորից,
Ջաշակերտացդ եւ զծառայից
Ջոտըս լուացի ի հնոյ աղտից,
Միմեանց եւ դուք համաբնութեամբ
Ցուցէք զնոյն խոնարհութիւն.
Բարձրացելոյն ի կործանումն
Եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնումն:

Ջոր մաքրեցեր յաւազանին
Մաքուր ձեռօք զոտըս նոցին
Եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ
Յաղթող լինել չար հպարտին.
Եւ զիմ լուա՛ զտիղմըն մեղաց,
Աղաչանօք սրբոյ զընդին.
Եւ զգնացս ուղղեա՛ զոտին
Խոնարհութեամբ ելիւք յերկինս:

Օղթի. Աւետարան Յովհ. (Գլ. ԺԴ. հ. 16): Ամէն ամէն: Վերջ (Գլ. ԺԸ. հ. 1) ինքն եւ աշակերտքն իւր:

Երկրորդ Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. Խ. Երանի որ խորհի:

ԽԱ. Որպէս փափագի: ԽԲ. Դատ արա՛:

Բան անօրէնութեան եղին ի վերայ, Տէր, Տէր, մի՛ թողուր զիս:

Էլից գօրէնսըն Մովսիսի,
Ջոր խօսեցան ի Սինայի.
Էկեր զգառն օրինակին՝

Եւ զբաղարջն ընդ եղեգին,
Ջհինն ի նորս փոխելով,
Ջըստուերն ի լոյս ճշմարտելով.
Փոխան գառինն ինքն գոլով,
Գառն Աստուծոյ նուիրելով:

Ընդ բաղարջին հաց անխմոր՝
Ետ զմարմին իւր զերկնաւոր,
Ըզկուսածինն, անսերմնաւոր,
Ջանապականն եւ զհոգեւոր.
Ընդ ոչխարին արեան ուխտին՝
Ետ մեզ զարիւնն իւր ուխտ կրկին,
Եւ եղեգան դառնագունին՝
Փոխան զվարս աստուածային:

Թագաւորն արարածոց
Ջհացըն կենաց ետ քաղցելոց,
Եւ զբաժակն ուրախարար,
Որք յԱդամայ տրտմեցելոց.
Այս նոր ուխտ է իմոյ արեան,
Փոխան հնոյ ուխտին արեանց.
Ջոր յիշատակ իմ առնիցէք,
Մինչեւ եկից ես միւսանգամ:

Ժողովեալքս ի քէն հայցենք,
Ընդ ժողովեալ մետասանին,
Որ գկենարարդ քո մարմին
Բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին.
Շնորհեա՛ եւ մեզ, Տէ՛ր, ընդ նոսին,
Հաղորդ լինել քում սեղանին,
Կենաց հացիդ, յոր փափագինք,
Եւ ընպելւոյդ ում ծարաւինք:

Ի յընտրելոց աշակերտացն,
Հուդաս մեկնեալ ի սուրբ գառանցն,
Զբարձող մեղաց գԳառն Աստուծոյ՝
Մատնէր ի մահ ընդ արծաթոյ.
Ի յընթրիսն հոգեւոր,
Մերձի ժպիրին եւ նենգաւորն,
Ուտելով ընդ վարդապետն
Յաճախէ զխաբեութիւն:

Լոյսըն խօսէր աղերսալի,
Խաւարելոյն վասն դարձի.
Մի ոմն ի ձէնջ, ասէ, եղբա՛րք,
Զիս մատնելոց է առ ի մահ:
Պետրոս լուեալ զայն զարհուրէր,
Եւ ակնարկէր առ Հովհաննէս,
Հարցանել թէ ո՞վ իցէ՝
Դաւաճանող վարդապետին:

Օրթի. *Աւետարան Դուկ*. (Գլ. ԻԲ. հ. 1): Մերձեցաւ տօն բաղ. Վերջ. հայիոյութեամբ խօսէին ի նա (հ. 65):

Երրորդ Սաղմոս.

Սաղմոս Գլ. ԾԸ. Փրկեա զիս ի: Աստուած մերժեցեր: Լուր Աստուած աղօթից:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց, Աստուած իմ, եւ ի հալածչաց իմոց ապրեցո՛ր զիս:

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն,
Ըզտրտմութիւնն փարատեաց.
Թացեալ պատառ տայ Յուդայի,
Նըշաւակեալ զգողն մատնիչ.
Ջոր առեալ եւ մերկացաւ,
Յաստուածային Հոգւոյն շնորհաց,
Մատնեցաւ նախաչարին,
Ընդ մատնութեան վարդապետին:

Ծայրագոյն լուսոյն զրկեալ,
Խաւարասէրն արտաքս ելեալ,
Տէրն յայտնէր լոյս եղելոցն,
Զգայթակղիլն ի գիշերին.
Պետրոս խօսէր խրախուսելի,
Եւ կշտամբիւր հաւախօսի.
Զհւրն յաշխարհէ զփոխիլն ասէր,
Եւ զգալուստ Հոգւոյն պատմէր:

Կեդրոնեան յայնկոյս ձորոյ,
Ի վերնատունն ել խորհրդոյ,
Էմուտ պարտէզ ընդ պարտիզի,
Էմոյծ զԱդամ յադին դրախտին.
Մուծցես եւ զմեզ, Տէ՛ր, ընդ նմին,
Ուստի հաներ նախ զառաջինն.
Զի ժառանգել զհայրենին
Արժանասցուք մեք վերստին:

Հոգայր զկրիցըն տրտմաբար,
Երիւքն եղեալ առանձնաբար.
Փրկե՛ձլ զաշխարհս հոգիս յօժար,
Բայց է բնութիւն մարմնոյս տկար.

Ո՛չ ոմն ուժեղ եւ զօրաւոր,
Եւ ոմն անզօր, վտանգաւոր,
Այլ մի եւ նոյն գոլ միաւոր,
Կրէր զկիրսն կամաւոր:

Ձայնիւ մաղթէր աղօթական՝
Վասն իմ ան Հայր իւր էական.
Ծունր դնէր խոնարհական,
Որում կրկնի ծունր ամենայն.
Եթէ փրկիլ մարդկան հնար է
Առանց մահու իմ, որ գրեալ է,
Բաժակ մահուս յինէն անցցէ՝
Ո՛չ իմ, կամաւ, այլ քոյդ եսցէ:

Պօղեալ յերկիւղ քրտանց հոսման,
Ոլորնաձեւ կայլակ վիժման.
Ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ՝
Ջօրինական գիրըն լցեալ,
Ջի կատարեալ էառ զբնութիւն,
Աստուածըն Բան զմարդկութեան.
Պարտէր զերկիւղ եւ զտրտմութիւն՝
Յիրումն կրել տնօրէնութեան:

Օրթի. *Աւետարան Մարկ.* (Գլ. ԺԴ. հ. 27): Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս.
Վերջ. եւ սկսաւ լալ (հ. 72):

Չորրորդ Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. ՀԸ: Աստուած, մտին:

ՀԵ. Որ հովուեսդ: Տնծացէք առ Աստուած:

Նոքա ի ձեռանէ քումնէ մերժեցան. մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի քո:

Ճառագայթ փառաց էին

Որ ըստ բութեանս մարդկային,
Տագնապեցար ի գիշերին,
Աղօթեցեր առ Հայր յերկինս.

Ծագեա՛ ի մեզ զլոյսդ երկնային
Եւ փարատեա՛ զերկիւղ չարին.
Մասունք հոգւոց մեր եւ մարմին,
Յերկիւղ քո սուրբ բեւեռեսցին:

Մերձեալ Հուդաս, որ մատնելոց
Հանդերձ դասուն փարիսեցւոց,
Անկան նման ստորանկելոցն,
Որք յաւիտեան չեն կանգնելոց.
Յուդաս նենգաւ համբուրելով,
Առիթ մահու նշան տալով,
Փոխան սիրոյ, զնա մատնելով,
Չար ընդ բարոյ վճարելով:

Յայնժամ առ գութ սիրոյն Պետրոս,
Ըզճառային, անուն Մաղքոս,
Եհատ սուսերբ զականջն աջոյ,
Որ ոչ լուաւ Տեառըն իւրոյ.
Իսկ Տէրն մեր արագապէս
Յունկըն մերձեալ բժշկապէս,
Առողջացոյց աստուածապէս,
Զոր ո՛չ տեսին կուրացն հանդէս:

Նոր հօտին փոքու ցրուեալ,
Քանզի զհովին քաջ հարեալ.
Պետրոս միայն զհետ երթեալ.
Ի յաղջկանէ վիմին շարժեալ.
Նշանակեալ հաւըն խօսէր.
Առ ի Պետրոս Տէրն ականարկէր,
Ըզբանն յիշէր, դառն արտասուէր,
Ի զլորմանէն դարձեալ կանգնէր:

Շնորհեալ վիմին եկեղեցւոյ,
Զոր պահեցեր ի հոսելոյ,

Եւ կանգնեցեր ի գլորելոյ
Վասն սրտին արտասուելոյ.
Կանգնեա՛ եւ զիս, Տէ՛ր, ընդ նմին,
Ի գլորմանէ սայթաքողին,
Տալով աչացս յորդ արտասուս
Եւ ջուր նման ծովու գլխոյս:

Ո՛վ, կամաւ զանկապելին,
Կապեալ զծեռսն արծակողին,
Ի յապարանսն տանէին
Կայիափայ եւ Աննային.
Ծառայն զերեսն այն ապտակէր,
Յորմէ սրովբէն թեւասքօղէր.
Թուք արծակեալ պիղծ բերանով
Յայն, որկուրին լոյս ծագեաց թքովն:

Օրթի. *Աւետարան Մատթ.* (Գլ. ԻԶ. հ. 31): Յայնժամ ասէ ցնոսա.

Վերջ. եւ փախեան: (հ. 56):

Հինգերորդ Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. ԸԸ: Աստուած օրհնութեան: Ասաց Տէր ցՏէր իմ:

Խոստովան եղէց քեզ:

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ եւ բանիւ ատելութեան զիս պաշարեցին:

Չար կապանաց մարդկան լուծիչ,
Որ կապեցար ընդ կապելոյն,
Զիս արծակեա՛ յինքնակապէս,
Մեղաց կապից դժոխայնոյն.
Որ ընդ մեղօք պարտաւորին
Կացեր, անմեղդ ի յատենին,
Յորժամ փառօք գաս հայրենին,

Մի՛ դատեսցես զիս ընդ նոսին:

Պատկառանօք հինն Ադամայ,
Որ ձաղեցար վասն նորա,
Զնջեա՛ զամօթ մեղաց լրբին,
Որով զերեսս իմ ծածկեցին.
Որ ներեցեր չար ծառային,
Ածել ձեռօք քեզ ապտակին,
Հար ուժգնակի զդէմս չարին,
Որպէս եւ զիս եհար ուժգին:

Զահն լուսոյ յառաւօտին,
Ի յուրբաթու հնոյ զատկին,
Կայր առաջի դատաւորին,
Ծառայն նստէր ի յատենին.
Ի հարցանել Պիղատոսի
Տէրն ո՛չ արնէր պատասխանի,
Զի կանխասաց գիրն լցցի,
Եղէ ես մարդ, որ ոչ խօսի:

Ռամկական դասք զինուորացն
Արկին հանդերձ նախատանաց,
Այնմ, որոյ զգեստն է լոյս փառաց՝
Իբրեւ զօթոց զինքեամբ արկած.
Ի ծունր իջեալ կատակէին,
Զգլուխն եղեգամբ հարկանէին.
Պսակ ի փշոց բոլորէին
Զփուշ մեղացն բարձողին:

Սոսկալին քերովբէից
Բառնայր ինքեամբ զփայտ խաչին,
Մինչ ի տեղի Գողգոթային,
Յորում եղեալ մարդն առաջին.
Ետուն ըմպել գինի զմռսեալ
Եւ կերակուր լեղեաւ խառնեալ.
Որով զպտղոյն դառն ճաշակ
Փոխեաց մեզ քաղցր եւ ախորժակ:

Վերնականքըն զարիուրեալ
Տեսին զՏէրն մերկացեալ,
Եւ զհանդերձսըն բաժանեալ,
Պատմուճանին վիճակ արկեալ.
Զձեռսն եւ զոտսն ծածկեցին,
Ըստ յայտնապէս Դաւթեան ձայնին,
Ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին
Զմատունսն, որ գրեաց ի տախտակին:

Օրթի. *Աւետարան Մատթ.* (Գլ. ԻԶ. հ. 57): Իսկ նոցա կալեալ. Վերջ. ելաց դառնապէս. (հ. 75):

Վեցերորդ Սաղմոս

Սաղմոս` Գլ. ՃԺԷ. Խոստովան եղերուք Տեառն զի բարի. մինչեւ ցայն տունն որ ասէ` Բացէք ինձ զդրունս:

Խոստովան եղերուք Տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց,
Ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց,
Փայտ ընդ փայտի, դառն պտղոյն
Կեանք ընդ մահու փոխարկելով.
Ի մէջ երկուց անօրինաց
Կայր մերկացեալ տուողն օրինաց,
Զոր ոչ տեսին ազգըն կուրաց,
Բայց ի միոյն յաւազակաց:

Ռոպէից արեգականն
Զտիւն արար գիշերանման,
Զստուերըն քօղ արկ մերկութեանն,
Զի մի՛ տեսցէ ակն անարժան.
Ի մէջօրեայն նսեմացաւ.
Յորժամ Ադամ մեղօք մառաւ,
Ի յիններորդն ի լոյս դարձաւ.

Յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ:

Ցողէր արտօսր ցաւագին

Մայր Տեառն, որ կայր մերձ առ խաչին.

Յորժամ լսէր զծարաւին,

Բարբառելոյ իւր Միածնին.

Ետուն քացախ, խառնեալ լեղի

Այնմ, որ բղխեաց գետ յադենի

Եւ ի վիմէն վտակ բարի,

Արբոյց տոհմին դառնացողի:

Իւծեալ յերրորդ ժամու օձին

Ջմիտս նախնւոյ մօրն Եւային,

Ի վեցն անկեալ մարդն առաջին

Հաւանական բանիւ նորին,

Ի սոյն ժամու Տէրն ի խաչին,

Ջի քաւեսցէ զմեղըս նոցին.

Եւ յորժամ ել Ադամըն հին,

Եդ զաւազակն ի մէջ դրախտին:

Փարելի բարբառ ընդ իմ՝

Էլի Էլի առ Հայր գոչէր.

Ջհոգին կամաւ Հօրն աւանդէր,

Ջհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր.

Երկիր հիմամբք սասանեցաւ,

Եւ վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ.

Վէմք ի յինքեանց պատառեցան,

Եւ գերեզմանք մահու բացան:

Քարոզի ի սքանչելեացս,

Աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ.

Մերով բնութեամբըս մեռանի,

Աստուած անմահ խոստովանի.

Կրկնավըտակ կողին աղբերքք

Եկեղեցի իւր հաստատի,
Զրովն մաքրի, զարիւնն ըմպէ,
ԶՈրդի ընդ Հօր փառաւորէ:

Օրթի՝ *Աւետարան Յօհանու*՝ (Գլ. ԺԸ. հ. 2): Գիտէր եւ Յուդա. Վերջ. հաւ խօսեցաւ (հ. 27):

ԵՐԳ

*Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալուոյ Հայոց Կաթողիկոսի ասացեալ յաղագս մեծի Ուրբաթու ցերեկին
Աւետարանացն:*

ԲԿ. ԴԿ.

Նորոգող տիեզերաց,
Որ զգեցուցեր մեզ լոյս փառաց,
Արկար զքեւ ի զինուորաց
Քղամիտ կարմիր նախատանաց.
Մերկեա՛ յինէն ըզքուրծ մեղաց,
Ըզտրտմագին արեամբ ներկած,
Եւ զգեցո՛ զուրախալին՝
Զպատմուճանն իմ, զառաջին:

Երկնաւոր թագաւորիդ
Ի ծունր իջեալ խաղ առնէին.
Ծածկեալ զգլուխըդ կռփէին,
Եւ եղեգամբ հարկանէին.
Եւ զիմ անկեալ մինչ ի գետին՝
Ի հնազանդիլ կամաց չարին,
Մի՛ թողուցուս խաղալ սովին,
Այլ կանգնեսցես զիս վերստին:

Ռամեալ բոլորըդ քո մարմնին,
Յետ վճռոյ դատաւորին,
Սաստիկ էառ զհարուած գանին

Վասըն գանից նախաստեղծին.
Ջիս, որ յոտից մինչեւ ցգլուխ
Ցաւօք նեղիմ անհնարին,
Առողջացո՛ դարձեալ կրկին.
Որպէս շնորհօք յաւազանին:

Սրբափայլ պճնեալ զարդուն,
Ջոր զգեցուցեր Ահարօնին,
Փոխան պսակ ի փշոց եղին՝
Մշակք այգւոյն Իսրայէլին.
Ըզփուշ մեղաց հանցես յինէն,
Ջոր յիս եհար իմ թշնամին,
Եւ ողջացո՛ զխայթուած վիրին
Ձի սպիք մեղացըն ջնջեսցին:

Օրթի:

Աւետարան Մատթ. (Գլ. ԻԷ. հ. 1):

Իբրեւ այգ եղեւ. Վերջ. եւ մայր որդւոցն Ջեբեդեայ: (հ. 56):

ԲՁ. ԴՁ.

Ետուն ըմպել քեզ զլեղին
Եւ զքացախն ի ծարաւին.
Արբեր կամաւ, զի քաղցրասցին
Ճաշակք պտղոյն դառնագունին.
Ջդառնութիւն թունաւորին,
Ջոր ի մասունս հոգւոյս արկին,
Հերքեա՛ ի բաց հանդերձ սովին,
Եւ քաղցրասցի սէր քո ի սմին:

Ստեղնեալ ծառոյ մահաբերին՝
Այնմ որ բուսաւ ի մէջ դրախտին,
Փոխան բարձեր ըզփայտ խաչին՝

Ի Գողգոթայ հաներ տեղին.
Ջիմ առ ի մեղս անկեալ զոգի,
Եւ ծանրագոյն բարձող բեռին,
Բա՛րձ ի յուսոյդ ըստ ոչխարին,
Հան ի յերկինս յուխտեալ տեղին:

Ի յուրբաթու ժամ երրորդին
Բեւեռեցար, Տէ՛ր, ի խաչին,
Լուծեր զկապանս նախաստեղծին,
Եւ կապեցեր զթշնամին.
Ջիս ամրացո՛ւ ընդ հովանեաւ
Կենդանարար քո նշանին.
Եւ ի ծագելն յարեւելից
Լուսաւորեա լուսով նորին:

Էրանեալ աւազակին
Բացեր զդուռն ադին դրախտին,
Ըստ հաւատոյ սրտի նորին
Կատարեցեր զխնդրելին.
Տուր եւ ինձ, Տէ՛ր, ընդ նմին
Լսել զնոյն պատասխանին.
Այսօր ընդ իս իցես յադին,
Ի հայրենիս քո առաջին:

Օրթի.

Աւետարան Մարկոսի (Գլ. ԺԵ. հ. 1): Եւ վաղվաղակի. վերջ. եկեալ էին յԵրուսաղէմ (հ. 41):

ԱԿ. ԳԿ.

Բարբառելով զելի էլին
Հիմունք երկրի տատանէին.
Եւ վարագոյր հին օրինին
Վերուստ ի վայր պատառէին.
Արդ ընդ վիմացն, որ շարժէին,
Շարեա՛ զանշարժ սիրտս ի բարին.

Ընդ պատառել վարագուրին,
Ջիմ պատառեա՛ զգիր պարտին:

Արեգական լոյս քոլարկեալ՝
Խաւարանայր միջօրէին,
Եւ գերեզմանըք բանային,
Մարմինք սրբոցըն յառնէին.
Ընդ խաւարիլ լուսաւորացն,
Մաքրեա՛ յինէն զգործ խաւարին.
Ընդ մեռելոցն, որք յառնէին,
Կանգնեա զմեղօք մեռեալ հոգիս:

Նոր սիրոյ պատուիրանին
Գործով լցող եղեր բանին.
Աղօթելովն առ Հայր յերկինս՝
Թողուլ զմեղս, որ ի խաչին,
Ինձ, որ հոգւովս հաւատացեալ
Երկրպագեմք քեզ Միածին,
Թող զլուծումն հրամանին,
Մի՛ յիշեսցին մեղքն առաջին:

Սարսեցին սանդարամետք
Ի յաւանդելն առ Հայր զհոգիդ.
Որ ի դժոխս իջեր ներքին,
Ի բանտ մահու եւ խաւարին,
Կապեալ զիշխանըն մահածին՝
Հաներ զհոգիսն, որ ի բանտին,
Եւ զիս հանցես, Տէ՛ր, ընդ նոսին
Բանտէ մեղաց աղջամղջին:

Օրթի.

Աւետարան Ղուկասու (Գլ. ԻԲ. հ. 69): Եւ իբրեւ այգ եղել. վերջ. տեսանէին զայն (Գլ. ԻԳ. հ. 49):

ԱԶ. ԳԶ.

Աղբերացն անապական,
Որ յետ մահուն անմահարար՝
Բղխեալ ի քէն վտակ կրկին
Ի նորոգումըն կողածնին.
Բաց գբերան իմ յարբուցումըն
Քո արեան կենարարին.
Լուա՛ դարձեալ յաւազանի,
Թէ ո՛չ շնորհօք, այլ արտասուօք:

Յանմահիդ մեռանելոյ
Չմեռեալ հոգիս կենդանացո՛ւ.
Թաղմամբ ի նոր գերեզմանի՝
Զթաղեալս ի մեղըս վերածեա՛ւ,
Ի գբի ներքնումն իջանելով՝
Ի գբոյն մեղաց վերաբերեա՛ւ.
Ի ստուեր մահու քո բնակելով,
Լուսաւորեա եւ զիս հոգւով:

Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ,
Բանդ որ ընդ Հօր ի սկըզբանէ,
Որ կամաւոր վասըն մարդկան
Կրեցեր մարմնով զայս ամենայն.
Ինձ լսելի արա զձայն
Յարքայութեանըդ քո կոչման,
Ընդ ժողովոցն անդ անդրանկացն
Օրինել ըզքեզ միշտ յաւիտեան:

Աւետարան Յովհաննու (Գլ. ԺԹ. հ. 17): Եւ նոքա առեալ. Վերջ. յոր խոցեցինն (հ. 37):

*Ջկնի Այսօր անձառ-ին ասի սաղմոս կցորդ, Նշա. Փոխ. Ի կարդալ իմում: Եւ ասպա ընթերցեալ լինի
աւետարան խաչելութեան ըստ ծայնին. եւ զկնի ասի շարական՝ Նորոգող: Իսկ ոմանք զաւետարանի
շարականն միայն ասեն, եւ ոմանք զնորոգողն համայն ասեն, կամք քո է: Բայց յորժամ զպաշտաման
շարականսն հանգստեան ասես՝ զկնի շարականացն ասի սաղմոս ըստ ծայնին, եւ ընթերցեալ լինի
աւետարան ըստ ծայնին եւ զկնի աւետարանին ասի յԱստուած անեղ-էն փոխ մի. զկնի Աստուած անեղ-ին*

Հոգւոցն հանգուցելոց: *Եւ ոմանք ընդ Աստուած անեղ-ին, երբեմն, երբեմն կցորդեն Արարիչ եւ մարդասի-ի զմի տունն, եւ կամ Ես ասացի-էն զմի տուն. կամք քո է: Եւ ասպա Հոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Որդի Աստոծոյ: Հայր մեր որ յերկինս:*

ՍԱՂՄՈՍՔ

Ըստ ութ ձայնից նախ քան զաւետարանն ի Տէրունի աւուրս, եթէ ԱԶ. է, ասա զայս.

Սաղմոս ԺԴ.

(Աւագ) **Տէ՛ր**, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեսցէ ի լեառն սուրբ քո:

Որ գնայ անբիծ, գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Որ ո՛չ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, եւ չար ընկերի իւրում ո՛չ արար:

Նախատինս ի մերձաւորաց նա ո՛չ առնու, արհամարհեալ է առաջի նորա չաձագործն:

Ջերկիւղածս Տեառն փառաւոր առնէ, որ երդնու ընդ ընկերի իւրում եւ ո՛չ ստէ:

Ջարձաթ իւր ի վարձու ոչ տայ, եւ կաշառս իրաւանց ո՛չ առնու, որ զայս արասցէ՝ նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան:

ԱԶ.

Սաղմոս Զ.

Տէ՛ր, մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս եւ մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Ողորմեաց ինձ, **Տէ՛ր**, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկորք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ եւ դու, **Տէ՛ր**, մինչեւ յե՞րբ:

Դա՛րձ, **Տէ՛ր**, եւ փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո՛ զիս, **Տէ՛ր**, ըստ ողորմութեան քում:

Ձի ո՛չ ոք է, որ ի մահու յիշէ զքեզ կամ ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ:

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում, լուցի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ եւ արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ եւ մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց:

Ի բա՛ց կացէք յինէն ամենեքեան, ոյք գործէք զանօրէնութիւն:

Լուաւ **Տէր** ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ **Տէր** աղօթից իմոց, եւ **Տէր** զխնդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաչեսցեն եւ խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ, դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի եւ խռովեսցին:

ԱԿ.

Սաղմոս ԻԹ.

Քարծր առնեն զքեզ, Տէ՛ր, զի ընկալար զիս, եւ ո՛չ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս:

Տէր Աստուած իմ, կարդացի առ քեզ եւ բժշկեցեր զիս. Տէր՛, հաներ ի դժոխոց զանձն իմ եւ փրկեցեր զիս յայնցանէ՛ ոյք իջանեն ի գուր:

Սաղմոս ասացէ՛ք Տեառն, սուրբք նորա եւ խոստովան եղերո՛ւք յիշատակի սրբութեան նորա:

Սրտմտութիւն է ի բարկութեան նորա, եւ կեանք են ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւօտու եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի ի բարեկենդանութեան իմում թէ ո՛չ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէ՛ր, ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութիւն. դարձուցեր զերեսս քո յինէն եւ ես եղէ խռովեալ:

Առ քեզ, Տէ՛ր, կարդացի, եւ առ Աստուած իմ աղաղակեցի, զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ իջանեն ես յապականութիւն:

Մի՞թէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ կամ պատմեսցէ զճշմարտութիւնս քո:

Լուաւ ինձ Տէր եւ ողորմեցաւ, եւ եղեւ ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն. զերծ յինէն զքուրծ եւ ինձ զգեցոյց զուրախութիւն:

Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ եւ այլ մի՛ եւս զղջացայց. Տէր Աստուած իմ, յաւիտեան խոստովան եղէք քեզ:

ԲԶ.

Սաղմոս ԾԳ.

Աստուած, յանուան քում կեցո՛ւ զիս եւ ի զօրութեան քում իրաւ արա՛ ինձ:

Աստուած, լո՛ւր աղօթից իմոց, ո՛ւնկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ եւ ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ եւ խոստովան եղէք անուան քում, Տէ՛ր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս եւ ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

ԲԿ.

Սաղմոս ԿԶ.

Աստուած, ողորմեա՛ մեզ եւ օրհնեա՛ զմեզ, երևեցո՛ զերեսս քո ի մեզ եւ ողորմեա՛ մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո, յազինս ամենայն զփրկութիւնս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք, Աստուած, խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն:

Ուրախ եղիցին եւ ցնծասցեն ազինք, զի դու դատես զժողովուրդս եւ ազգաց երկրի դու առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք, Աստուած, գոհասցին զքէն ժողովուրդք ամենայն:

Երկիր ետ զպտուղ իւր եւ օրհնեաց զմեզ Աստուած՝ Աստուած մեր:

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ եւ ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի:

ԳԶ.

Սաղմոս ԶԴ.

Հաճեցար, Տէ՛ր, ընդ երկիր քո, եւ դարձուցիր զգերութիւն Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո եւ ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա:

Լռեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո եւ դարձար ի բարկութենէ սրտմտութեան քո:

Դարձ առ մեզ, Աստուած փրկիչ մեր, եւ դարձո՛ զսրտմտութիւնս քո ի մէնջ:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ, Տէ՛ր, եւ մի՛ ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչեւ յազգ:

Աստուած, դու դարձեալ կեցուցես զմեզ եւ ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ:

Յոյ՛ց մեզ, Տէ՛ր զողորմութիւնս քո եւ զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ:

Լուա՛ք զինչ խօսի Տէր Աստուած մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր, եւ ասէ այնոսիկ ոյք դարձեալ են առ նա սրտիւք:

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա. բնակիլ փառաց նորա յերկրի մերում:

Ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն պատահեսցին. արդարութիւն եւ խաղաղութիւն համբուրեսցին:

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ. արդարութիւն յերկնից երեւեցաւ:

Տէր տացէ զքաղցրութիւն, եւ երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդարութիւն նորա առաջին նորա զնասցէ, դիցէ ի ճանապարհի զգնացս իւր:

ԳԿ.

Սաղմոս ԺԱ.

Տէ՛ր, լո՛ւր աղօթից իմոց. աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, եւ մի՛ դարձուցաներ գերեսս քո յինէն:
Յաւուրս նեղութեան իմոյ խոնարհեցո՛ւ առ իս գունկն քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝
վաղվաղակի լո՛ւր ինձ:
Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ եւ ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան:
Հարայ ես որպէս խոտ եւ ցամաքեցաւ սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ ի ձայնէ հեծութեան
իմոյ:
Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւալսան անապատի:
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի. տքնեցայ եւ եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն ի տանիս:
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհնապագ, եւ գովիչք իմ ինեւ երդուին:
Զմոխիր որպէս զհաց կերայ եւ զըմպելին իմ արտասուօք խառնեցի:
Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան քո, զի դու բարձրացուցեր, եւ խոնարհեցուցեր զիս:
Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, եւ ես որպէս խոտ ցամաքեցայ:
Դու, Տէ՛ր, յաւիտեան կաս, եւ յիշատակ քո յազգէ մինչեւ յազգ:
Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիօնի, ժամանակ գթալոյ նորա, հասեալ է ժամ:

ԴԶ.

Սաղմոս ԸԺԸ.

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէ՛ր. ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս:
Մտցեն աղօժք իմ առաջի քո Տէ՛ր եւ բանիւ քով փրկեա՛ զիս:
Բղխեսցեն զշրթունք իմ օրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո:
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են:
Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:
Ցանկացայ փրկութեան քում, Տէ՛ր, եւ օրէնք քո խօսք իմ էին:
Կեցցէ անձ իմ օրհնեսցէ զքեզ, եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զժառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ
մոռացայ:

Ի Տէրունի աւուրս. եթէ ձայնն ԴԿ. իցէ, ասա զայս.

Սաղմոս ԸԻԹ.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէ՛ր. Տէ՛ր, լո՛ւր ձայնի իմում:

Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց:

Թէ՛ զանօրէնութիւնս իմ քննես, Տէ՛ր, Տէ՛ր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի ի քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քո համբերի, Տէ՛ր, համբեր անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ ի Տէ՛ր:

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ, ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէ՛ր:

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, եւ ի նմանէ է փրկութիւն. եւ նա փրկեաց զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

ԴԿ.

Սաղմոս ՃԽԲ.

Տէ՛ր, լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Լո՛ւր ինձ արդարութեամբ քով, եւ մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ո՛չ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանքս իմ եւ նստոյց զիս ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից:

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, եւ սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լո՛ւր ինձ, Տէ՛ր, զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն ի գուր:

Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու զօղորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ:

Յո՛յց ինձ ճանապարհ՝ յոր եւ գնացից. զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դո՛ւ ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուցես զիս. արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուած, զթշնամիս իմ, եւ կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ՝ զի ես ծառայ քո եմ:

Զկնի սաղմոսացս ընթերցեալ լինին աւետարանք ըստ ձայնին, եւ ըստ պատշաճի աւուրց, այսինքն է՝
Հանգստեան, Տաճարի եւ Խաչելութեան:

ԱԲԵՏԱՐԱՆՔ ՀԱՆԳՍԵԱՆ

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԲԿ. ԴԿ

Աւետարան ըստ Մատթէոսի (Գլ. ԺԳ. հ. 36-52):

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

(*Աւագ*) Յայնժամ թողեալ Յիսուսի գժողովուրդսն, եկն ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն նորա եւ ասեն. մեկնեա՛ մեզ գառակ որոմանցն ագարակի: Նա պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. որ սերմանէ զսերմն բարի՝ է Որդի մարդոյ. եւ ագարակն աշխարհս է. սերմն բարի նոքա են, որ որդիքն արքայութեան են, իսկ որոմնն որդիք չարին են. եւ թշնամին, որ վարեաց զայն, սատանայ է, եւ հունձքն կատարած աշխարհիս է, եւ հնձողքն հրեշտակք են: Որպէս ժողովի որոմնն եւ ի հուր այրի, այնպէս եղիցի ի կատարածի աշխարհիս: Առաքեսցէ Որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր, եւ ժողովեսցեն յարքայութենէ նորա զամենայն գայթակղութիւնս, եւ զայնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն: Եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատամանց: Յայնժամ արդարքն ծագեսցին իբրեւ զարեգակն յարքայութեան երկնից. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: Դարձեալ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի, զոր գտեալ մարդոյ թագոյց. եւ ի խնդութենէ անտի երթայ վաճառէ զամենայն ինչ զոր ունի եւ գնէ զագարակն զայս: Դարձեալ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի, որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս. եւ գտեալ մի պատուական մարգարիտ, երթեալ վաճառեաց զամենայն զոր ինչ ունէր եւ գնեաց զայն մարգարիտ: Դարձեալ նման է արքայութիւն երկնից ուռկանի արկելոյ ի ծով եւ յամենայն ազգաց ժողովելոյ. զոր իբրեւ լցաւ, հանեալ ի ցամաք եւ նստեալ՝ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, եւ զխոտանն ի բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի ի կատարածի աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք եւ մեկնեսցեն զչարս ի միջոյ արդարոց, եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատամանց: Ասէ ցնոսա Յիսուս. իմացարո՞ւք զայս ամենայն. ասեն ցնա, այո, Տէր: Եւ նա ասէ ցնոսա. Վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից նման է առն տանուտեառն, որ հանէ ի գանձէ իւրմէ զնոր եւ զհին:

ԲԶ. ԴԶ.

Աւետարան ըստ Մարկոսի (Գլ. Դ. հ. 16-34):

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ ասէր. Այսպէս է արքայութիւն Աստուծոյ, որպէս զի այր մի արկանիցէ զսերմանիս յերկիր. եւ ննջիցէ եւ յառնիցէ զցայգ եւ զցերեկ, եւ սերմանիքն բուսանիցին եւ աճիցին. եւ նա ո՛չ գիտէ թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ զխոտն եւ ապա զհասկն, ապա զցորեանն ատոք ի հասկին: Եւ յորժամ տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքի մանգաղ, զի հասեալ են հունձք: Եւ ասէր. Ո՞ւմ նմանեցուցուք զարքայութիւնն Աստուծոյ, կամ որո՞վ առակաւ առակեցուք զնա: Որպէս հատն մանանխոյ, որ յորժամ սերմանիցի յերկրի փոքրագոյն է քան զամենայն սերմանիս որք են յերկրի, եւ յորժամ սերմանիցի, բուսանի եւ լինի մեծ քան զամենայն բանջար, եւ արծակէ ոստս մեծամեծս, մինչեւ բաւական լինիլ ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց երկնից բնակել: Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա զբանն, որպէս կարող լինէին լսել. եւ առանց առակի ոչինչ խօսէր ընդ նոսա, բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամենայն:

ԱԿ. ԴԿ.

Աւետարան ըստ Ղուկասու (Գլ. ԺԲ. հ. 32-48):

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Մի՛ երկնչիր, հօտ փոքրիկ, զի հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն: Վաճառեցէ՛ք զինչս ձեր, եւ տո՛ւք զողորմութիւն, եւ արարէ՛ք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, զանձ անպակաս յերկինս, ուր ո՛չ գող մերձենայ եւ ո՛չ ցեց ապականէ: Զի ուր գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին: Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս եւ ճրագունք լուցեալք: Եւ դուք նմանողք մարդկան, որք ակն ունիցին տեսն իւրեանց՝ թէ ե՞րբ դառնայցէ ի հասանեայց. զի յորժամ գայցէ եւ բաղխիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ, զորս եկեալ տէրն գտցէ արթունս. ամէն ասեմ ձեզ, զի գօտի ընդ մէջ ածցէ եւ բազմեցուցէ զնոսա: Եւ եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ եւ գտցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոցիկ: Բայց զայն գիտասցիք՝ եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ՝ հսկէր եւ չտար թոյլ ական հատանել ի տան իւրում: Եւ դուք եղերուք պատրաստք, զի յորում ժամու ո՛չ կարծիցէք, գայ Որդի մարդոյ: Ասէ Պետրոս. Տէ՛ր, առ մե՞զ ասացեր զառակո՞ գայո՞ թէ առ ամենեսեան: Եւ ասէ Տէր. Ո՞վ իցէ հաւատարիմ տնտես եւ իմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տալ ի ժամու զկերակուրս: Երանի իցէ ծառային այնմիկ, զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս: Արդարեւ ասեմ ձեզ, զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ զնա: Ապա եթէ ասիցէ ծառայն այն ի սրտի իւրում, յամէ տէր իմ ի գալ, եւ սկսանիցի հարկանել զծառայսն եւ զաղախնայսն ուտել եւ ըմպել եւ արբենալ, եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր յորում ակն ոչ ունիցի եւ ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, զմասն նորա ընդ անհաւատս դիցէ: Եւ ծառայ, որ գիտիցէ զկամս տեսնն իւրոյ եւ ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց նորա, արբցէ զան բազում: Եւ որ ոչն գիտիցէ, եւ արժանի գտնի

ինչ գործից, արբցէ գան սակաւ: Ամենայնի որում շատ տուաւ, շատ խնդրեսցի ի նմանէ, եւ որում քազում աւանդեցաւ, առաւել եւս պահանջեսցեն ի նմանէ:

ԱՁ. ԳՁ.

Աւետարան ըստ Յովհաննու (Գլ. Ե. հ. 9-30):

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, ո՛չ կարէ Որդի մարդոյ առնել յանձնէ եւ ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն եւ Որդի նմին նման գործէ: Զի Հայր սիրէ զՈրդի, եւ զամենայն ինչ ցուցանէ նմա զոր ինքն առնէ, եւ մեծամեծս եւս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որ դուքդ զարմանայք: Զի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս եւ կենդանի առնէ, նոյնպէս եւ Որդի զորս կամի կենդանի առնէ: Եւ ո՛չ եթէ Հայր դատի զոք, այլ զամենայն դատաստան ետ Որդւոյ իւրոյ. զի ամենեքեան պատուեսցեն զՈրդին, որպէս պատուեն զՀայրն. որ ո՛չ պատուէ զՈրդին, ո՛չ պատուէ զՀայր, զառաքիչն նորա: Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ եւ հաւատայ այնմ, որ առաքեացն զիս, ընդունի զկեանսն յաւիտենականս, եւ ի դատաստան ո՛չ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս: Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, զի գայ ժամանակ, եւ արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ, եւ որք լսիցենն, կեցցեն: Զի որպէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ եւ Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում, եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել, եւ զի Որդի մարդոյ է: Ընդ այն զի՞ զարմանայք զի եկեսցէ ժամանակ, յորում ամենեքին, որք ի գերեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նորա եւ եկեսցեն արտաքս. որոց զբարիս գործեալ իցէ ի յարութիւն կենաց եւ որոց զչար արարեալ ի յարութիւն դատաստանաց: Ոչ կարեն ես յանձնէ առնել եւ ոչ ինչ, այլ որպէս լսեմ, դատիմ, եւ դատաստան իմ արդար է. զի ո՛չ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ, որ առաքեացն զիս:

ԵՐԳ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ ասացեալ վասն առ ի Քրիստոս ննջեցելոց

ԲԿ. ԴԿ.

(Աւագ) Աստուած անեղ անժամանակ,

Հայր անսկիզբն եւ անքանակ.

Որդւոյ պատճառ ծննդեամբ անճառ.

Հոգւոյն բղխմամբ անքննաբար.

Աղաչենք զքեզ, գթած,
Երկայնամիտ եւ ողորմած,
Ողորմեա՛ քո ստեղծուածոյս՝
Ի քեզ յուսով ննջեցելոյս:

Բանդ որ ի ծոց Հօր Միածին
Եւ կերպարան սկզբնատպին,
Որով երկինքը գոյացան.
Աշխարհ լրիւ հաստատցաւ.
Հայցենք ի քէն, Տէր եւ Փրկիչ,
Ամենողորմ եւ կեցուցիչ. Ողորմ:

Գերագոյն շնորհաց բաշխող
Երկնաւորաց եւ երկնայնոց.
Կեանք եւ կենաց տուող Հոգի՝
Հօր եւ Որդւոյ արարչակից,
Խնդրենք ի քէն, աղբիւր բարեաց,
Արբուցանողդ ծարաւեաց. Ողորմ:

Դաւանիմք ընդ սրովբէից
Չկենարարդ համայնից.
Երեքսրբեան մի տէրութիւն՝
ՉՀայր եւ զՈրդի եւ սուրբ զՀոգի
Յոր հանգուցեալս մկրտեալ
Եւ հաւատով խոստովանեալ. Ողորմ:

Երրակի թիւ կատարեալ
Յերիս անձինս բաժանեալ.
Երրորդութեամբ միաւորեալ,
Միով բնութեամբ հաւասարեալ.
Յորմէ կապեալք եւ արձակիմք
Եւ վերստին անլոյծ կապիմք. Ողորմ:

Զէակիցդ Հօր զՈրդի
Փառաւորենք անլռելի,
Որ իջեր յարգանդ կուսին,
ՉԱղանային առեր մարմին,
Աղաչանօք Աստուածածնին

Անապական քում ծնողին. Ողորմ:

Էրեւեցար մարմնով յերկիր,

Որ ի Հօրէ անմեկնելի.

Ընդ հողեղէնս բնակեցար,

Ի հրեղինաց երկրապագեալդ,

Պաղատանօք երկնաւորաց,

Փառաբանչաց քոց հրեշտակաց.

Ողորմ:

Ըստ օրինացն Մովսիսի

Ընծայեցար ի տաճարին,

Ջի գբնութիւնս մարդկային

Ընծայեսցես Հօրն ի յերկինս,

Խնդրուածովք սուրբ ծերունւոյն,

Քեւ ի կապից արծակելոյն. Ողորմ:

Թագաւորդ հրեղինաց,

Որ ընդ մարդկան հողեղինաց

Շրջեցար տնօրինաբար,

Կրեցեր զկիրս մարդկաբար,

Որ վասն մեր գայս ամենայն

Ի յանձն առեր խոնարհութեամբ. Ողորմ:

ԲՁ. ԴՁ.

Ժողովեալքս ի հրաժարումն

Ծառայի քո յաշխարհէ

Հայցեմք ի քէն արտասուելով

Եւ պաղատիմք գայս ասելով.

Ճանապարհ ընդ քեզ ելից

Ննջեցելոյս լեր ուղեկից,

Ի յօթեանս Հօր քո լուսոյ

Ջնընջեցեալս մեր հանգո՛:

Ի փրկութեան մերոյ սկըզբան

Մկրտեցար ի Յորդանան,

Ջոր շնորհեցեր նոր աւազան

Ի մաքրութիւն մեղաց մարդկան.
Հայցմամբ կրկին Կարապետին
Մեծին ի ծնունդս Մկրտչին. Ի յօթ:

Լուսաւոր ծայնիւ յերկնից
Ջքեզ դաւանեաց Հայր էակից.
Աղանակերպ Հոգին իջեալ
Առ համագոյդ իւր հանգուցեալ.
Ջմկրտեալս նովին հոգւով
Յորդեգրութիւն Հօր հաւատով.
Ի յօթ:

Խաւար մեղաց հալածեցաւ.
Լոյս գիտութեան քել ծագեցաւ.
Խայթուած օծին բժշկեցաւ,
Հիւանդութիւն մեր ողջացաւ,
Կենդանարարը մեռելոց.
Եւ լուսատու խաւարելոց. Ի յօթ:

Ծագումն անուն առ ի Հօրէ,
Որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ
Լուսաւորիչ տիեզերաց
Ջդասս ընտրեալ աշակերտաց,
Աղաչանօք առաքելոց
Փող յարութեան մեր մեռելոց.
Ի յօթ:

Կեանք ի կենաց, լոյս ի լուսոյ,
Որ ըստեղծեր զմեզ ի հողոյ,
Նորոգեցեր դարձեալ կրկին
Ծննդեամբ սրբոյ աւագանին,
Ջոր կեցուցեր շնորհիվ քոյին
Ի մահուանէ այն առաջին. Ի յօթ:

Հոգւով լցեր զմարդն առաջին,
Ջոր կորուսեալ խաբմամբ չարին,

Ջնոյն հոգի բանիւ քոյին
Հեղեր յոգիս մեր վերստին.
Նովին հոգւով սուրբ եւ բարի
Առաջնորդեա՛ հոգւոյ սորին. Ի յօթ:

Ձայնեցեր առ Ղազարոս,
Որով ետուր մեռելոց յոյս.
Կենդանութեամբ չորեքօրեայն
Կենդանացան, որք յԱդամայն.
Կենաց ձայնիւ վերջին փողոյ
Կոչեա՛ ըզսա յայսմ հողոյ. Ի յօթ:

Ղօղեալ սարսեաց պահակ մահու
Ի կենարար ձայնիդ լրոյ.
Արագապէս զոյգ ընդ բանին
Ետ գմեռեալն ըստ հրամանին.
Իշխանք օդոյս այս սարսեցեն
Ձհոգի սորա մի՛ արգելցեն. Ի յօթ:

ԱԿ. ԳԿ.

Ճանապարհ մոլորելոց
Եւ ճառագայթ խաւարելոց.
Հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ
Ի յերկնային հարսանիս քո.
Ընդ զուարճալից անդ ժողովոց
Արժանացո՛ զսա դասուց.
Լի՛ լապտերօք մոյծ յառագաստ
Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն:

Մերով բնութեամբ զոր ըզգեցար
Ի փայտ խաչին բեւեռեցար.
Լուծանելով զմեզ ի մեղաց
Ի նախահորըն կապանաց.

Լոյծ եւ զսա ի կապանաց
Վասն քո սուրբ չարչարանաց.

Լի լապ:

Յետ կամաւոր մահու խաչի,
Եդար ի նոր գերեզմանի.
Երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի,
Նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի.
Զիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու
Վերակոչեա՛ ձայնիւ փողոյ.

Լի լապ:

Նըստեալ կանանցն իւղաբերից
Եւ ողբային արտասուալից.
Իբր զմեռեալ անյուսալից
Ըզկենդանիդ յաւիտենից,
Վասն նոցին սուրբ արտասուաց,
Մաքրեա՛ զսա ի յանցանաց.

Լի լապ:

Շարժեալ հիմնանցն դրժոխոց.
Ի տեսանել զքեզ ներքնոց.
Հաներ զհոգիսն որք ի բանտին,
Կապեալ զիշխանն մահածին.
Ընդ հանգուցեալ հոգիս սրբոց
Հանգո՛ զհոգիս ննջեցելոց. Լի լապ:

Ուրախութեամբ զօրք երկնային
Յերկնից յերկիր իջանէին.
Յորժամ յարեար ի մեռելոց
Լոյս ծագեցար արարածոց.
Սուրբ յարութեամբ քո կենարար,
Յարո՛ զսա ի կեանս անմահ.

Լի լապ:

Չըհանդուրժեալ պահապանացն
Ի յերկիւղէ երկնաւորացն.
Որք աւետիս տային կանանց,
Թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց.

Սա որ մահու քո տնկակից,
Լիցի կենացդ հաղորդակից.
Լի լապ:

Պարակցեալ անմարմնականքն
Առ կենսատու սուրբ գերեզմանն.
Տան աւետիս ազգի մարդկան,
Վասն կենացն յաւերժական.
Դասաւորեա՛ պարուց նոցին
Ձնընջեցեալս յօրն վերջին. Լի լապ:

Ջահաւորեալ նշան խաչին.
Յարեւելից փայլեալ ծագին.
Հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին
Եւ ուրացողքն կոծեսցին.
Ձերկրպագուս սրբոյ խաչին
Պայծառացո՛ լուսով նորին.
Լի լապ:

ԱՁ. ԴՁ.

Ռահ գործեալ երկնաւորաց,
Գան առաջի քո նախընթաց.
Ձընտրեալս քո ժողովելով
Քեզ ընդ առաջ բերեն ամպով.
Ընդ աղաւնեաց օդապարից,
Խառնեա՛ ըզսա սուրբ երամից.
Դասաւորեա՛ զսա վերնոցն,
Երգել քեզ փառս ընդ զուարթնոցն:

Սարսափին տարերք երկրի,
Յորժամ փառօք զսա հայրենի.
Արեգական լոյս խաւարի,
Լուսինն աստեղբքն նուաղին.
Ձսա յաւուրն աներեկի

Լուսաւորեա՛ լուսով քոյին. Դաս:

Վերնական զօրացն պետ,
Փողէ զբարբառ աւետաբեր.
Արի՛ք մեռեալք որք յԱդամայ,
Քանզի ահա եկն փեսայ,
Ընդ հարսնացեալ մաքուր հոգւոց
Կարգեա՛ ըզսա ի թիւ սրբոց. Դաս:

Տիրական յաթոռ նստիս,
Յարարածոց երկրպագիս,
Արդարութեամբ գաշխարհ դատես,
Վարձս ըստ գործոց հատուցանես.
Յայնժամ շնորհեա՛ ողորմութիւն,
Նընջեցելոյս մեր թողութիւն. Դաս:

Րամեալ մարդկան դասք ժողովին,
Որք յԱդամայ ծնեալք լինին.
Եւ հրեղինաց դասք երկնային
Համանգամայն վայրաբերին.
Ի յայսմ ահեղ հրապարակին
Յիշեա՛ զսա յօրն ահագին. Դաս:

Ցուցանին գաղտնիք մարդկան
Իւրաքանչիւրք, որք գործեցան.
Բարեաց գործողքն պսակին,
Չարեացն ի հուրն անշէջ մատնին.
Յայնժամ յիշեա՛ զսորա բարին,
Գործըք մեղացն ջնջեսցին. Դաս:

Իւսին պսակք զանագանեալք,
Եւ պատմուճանք լուսափայլեալք.
Սուրբ վկայիցն ի գլուխ եդեալ
Եւ արդարոցն զարդարեալ,
Հաղորդս արա հայցմամբ նոցին
Զսա լուսոյ փառաց նոցին. Դաս:

Փառաց ի փառս բարձրանան,
Աջակողմեանքն վերանան.
Յորժամ լսեն զերանական
Ձայն օրհնութեան ի քէն կոչման.
Ննջեցելոյս մեր լսեցո՛ւ
Չաստուածային բարբառս քո.
Դաս:

Քահանայք եւ ժողովուրդք
Հայցենք ի քէն, Տէ՛ր, բարեգութ,
Ընդ ննջեցեալսն հաւատով
Ընկալ զսա նովին յուսով.
Յերուսաղէմ քաղաք վերին,
Յորում արդարքն ժողովին.
Փառս վեր երգել միշտ ընդ նոսին
Երրորդութեանդ երրեակ անձին:

ԵՐԳ

ԴԶ.

Ի տօնի Ս. Առաքելոց.

Արարիչ եւ մարդասէր,
Անոխակալ եւ բարեգութ,
Որ գովիսդ ի սրոբէից,
Տէր, դատաւոր արդարութեան.
Ընդ սրբոց առաքելոց,
Տէր, պսակեա՛ զմեր ննջեցեալսն.
Ողորմած Տէր ողորմեա՛
Հոգւոցն մեր նընջեցելոց:

Ի տօնի Ս. Մարգարէից.

Յորժամ գրեալքն կատարին,

Որ զայնմ աւուր մեզ պատմեցին.
Մարգարէից բանքն յարգին,
Առաքելոցն վճարին. Ողորմած:

Ի տօնի Վարդավառի եւ վասն ննջեցելոց.

Ի վերին Երուսաղէմ
Ի բնակարանըս հրեշտակաց.
Ուր Ենովք եւ Եղիաս
Կան ծերացեալք աղաւնակերպ,
Ի դրախտին եղեմական
Պայծառացեալ արժանապէս.
Ողորմած:

Ի տօնի Ծաղկազարդի եւ Համբարձմանն Քրիստոսի.

Թագաւոր փառաց Քրիստոս,
Որ ժամանեալ գաս ի յերկնից.
Ի վերայ թելոց հողմոց
Քո հայրենի կերպարանօք
Եւ առնես հրափորձութեամբ
Զքնընութիւն որդւոց մարդկան.
Ողորմ:

Վասն ննջեցելոց.

Ի դնել բեմին բազմի փեսայն
Եւ առագաստն զարդարի.
Գաբրիէլեան փողըն գոչէ,
Սուրբք ամենայն անդ հաւաքին.
Արդարոց դասքն բերկրին,
Իսկ մեղսասէրքըն թախանձին.
Ողորմ:

Յորժամ հնչիւն փողոյն լինի

Եւ Ղեւտական գիրըն յայտնի,
Ճառագայթ սրբոյ խաչին
Յարեւելից փայլեալ ծագի,
Հրեշտակաց գունդք ծաւալին,
Հրեշտակապետք պարունակին.
Ողորմ:

Ահեղ խորհուրդ քահանային
Բազկատարած կայ ի բեմին,
Առաջի սուրբ սեղանոյն.
Հուր շիջանի, խաւար մերժի,
Տըրտմեալ հոգիքն ուրախանան,
Զի թողութիւն մեղաց լինի. Ողորմ:

Մովսէս աստուածախօս
Եւ Ահարօն Ղեւտացին,
Մարգարէքն Իսրայէլի
Եւ քահանայք հին օրինին,
Յառաջագոյն մեզ ծանուցին
Ըզգալուստ սուրբ Միածնին.
Ի փրկութիւն մեզ յայտնեցին
Յանապատի կերակրէին. Ողորմ:

Ս. Խաչի

Տըրտմահաղորդ չարչարանօք,
Ի յանձն առեր զմահ խաչին.
Եւ փայտին բարձող եղեր
Վասն Ադամայ նախաստեղծին.
Ողորմ:

Զարհուրեցան զօրք երկնային,
Յորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին.
Արեգական լոյս քօղարկեալ
Եւ լոյս լուսնին նըւաղեցաւ.
Յահեղ փառաց Աստուածորդւոյդ

Խաւար եղել ընդ տիեզերս.

Ողորմ:

Ս. Յարութեան.

Ուրախացան ազգըք մարդկան,

Յորժամ լուան զքո յարութիւնդ.

Նորափետուր զարդարեցան

Ի յարութեան սուրբ Միածնիդ.

Ողորմ:

Ի տօնի Հայրապետաց եւ համօրէն Մարտիրոսաց.

Աղաչանօք սրբոյ խաչին

Եւ անբարբառ բարեխօսին.

Եւ սրբոյ Աստուածածնին

Եւ Յովհաննու Կարապետին

Եւ սրբոյն Ստեփաննոսի

Եւ առաջին մարտիրոսին.

Եւ սրբոյ Լուսաւորչին

Հայաստանեայց հայրապետին.

Եւ սրբոց առաքելոց.

Եւ համօրէն մարտիրոսաց. Ողորմ:

Ես ասացի ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց. յով երթայցեմ եւ ես այսօր. յառաջին օթեւանին, զոր ո՛չ գիտէի՝ օգնեա՛ եւ ինձ Քրիստոս այսօր. յառաջին ճանապարհին եւ ի միւսանգամ գալստեանդ քո օգնեա՛ ինձ:

Եկն եհաս օր վախճանին իմոյ, լալումն, ողբումն եւ աշխարհումն. սիրտ իմ խռովեցաւ յիս եւ ոսկերք իմ ցամաքեցան. օգնեա՛:

Ի մահիճս իմ զարթուցին զիս, պահանջողք հոգւոյ իմոյ. տանէին զիս ճանապարհի հեռագոյն, զոր ո՛չ գիտէի. օգնեա՛:

Նայեցայ, եւ ո՛չ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապաւինեցայ յԱստուած փրկութեան իմոյ. ցնծացէ՛ հոգի իմ յարքայութեան քում. օգնեա՛:

Գրեցայ ես ի գիր կենդանութեան. եւ մեկնեցայ երթալ առ արարիչն երկնի եւ երկրի. օգնեա՛:

Յանըստուէր եւ յանել լուսոյն հեռացայ. խաբմամբ խաւարային, ճաշակեցի զմահառիթ պըտուղն. հողանայ պատկեր բարերար ստեղծողիդ. օգնեա՛:

Յանջատման հոգւոյս ի մարմնոյս, ի քակտիլ գեղեցիկ շինուածոյս, զարհուրիմ ի սպառնալեաց թագաւորին. թէ պահանջէ յինէն զտաղանդ պատուիրանին. օգնեա՛:

Ի տօնի Ա. Ծննդեանն Քրիստոսի.

Կուսածին մարդացեալ Աստուած իմ, Յիսուս, յայնմ աւուր ահեղ ատենին. զգինս արեան քո մի՛ դատապարտեր. օգնեա՛:

Սոսկալի է օր վախճանին եւ ահեղ է օր քո դատաստանին. յայնմ աւուր ատենին զգինս արեան քո մի՛ անտես առներ, զի պատկեր եմ բարերար ստեղծողիդ. օգնեա՛:

Ջահաւոր դատաստան դատաւորին տեսի եւ զարհուրեցայ, զի անպատրաստ եգիտ զիս ի հրամանաց քոց թագաւոր յաւիտենից. օգնեա՛:

Ի տօնի Վերափոխման Ա. Աստուածածնի.

Աստուածածին անարատ մայր Տեառն եւ կոյս սուրբ. բարեխօսեա՛ առ Որդիդ քո Միածին, զի փրկեսցէ զմեզ ի սպառնալեաց գեհեմոյն եւ պարգեւեսցէ մեզ զերկնից զարքայութիւնն եւ հանգուսցէ զհոգիս մեր ննջեցելոցն. օգնեա՛:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած, արա՛ հանգիստ եւ ողորմութիւն եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈՉ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ եւ զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Քրիստոս, որդի Աստուծոյ, անոխակալ եւ բարեգութ, գթա՛ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քո: Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Ղասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո

յաջակողման դասուն, զի դու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. Այժմ:

Եւ ապա ասեն «Հայր մեր» զկնի մաղթանք:

Տէր, Յիսուս Քրիստոս քո սուրբ հրաշափառ Յարութեանդ (կամ Տէրութեանդ) շնորհիւ, լուսաւորեալ պարծառացո՛ղ զհոգիս համօրէն հաւատացելոց, յուսով ի քեզ ննջեցելոցն եւ մանաւանդ այնոցիկ, որք ընդ հովանեաւ սրբոյ Տաճարիս են հանգուցեալ:

Եւ ապա ասի օրհնութիւն ըստ պատշաճի աւուրն կամ ի ձայնէն եւ զկնի մաղթանքն, քարոզն եւ աղօթքն զկնի օրհնութեան:

ՄԱՂԹԱՆՔ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Փառք հրաշափառ ծննդեան քո, **Տէր**, զօրհնեալ եւ զփառաւորեալ զհրաշալի եւ զյաղթող զծնունդ քո սուրբ օրհնեմք եւ փառաւորեմք: Մարդասէր **Տէր**, վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քո եւ կուսի, եւ վասն խաչի քո պատուականի, ընկալ՛ զաղաչանս մեր եւ կոցո՛ զմեզ:

*Սոյնպէս ասա՛ եւ ամենից տօնից տէրունականաց ըստ պատշաճի աւուրն, թէ յայտնութեան, թէ զալստեան, թէ պայծառակերպութեան, թէ տնօրէնութեան, թէ մատնութեան, թէ խաչելութեան, թէ թաղման, թէ յարութեան, թէ համբարձման, թէ զալստեան Հոգւոյն սրբոյ եւ թէ ի տօնս սրբոյ խաչին եւ եկեղեցւոյ: Բայց ի զալստեան Հոգւոյն սրբոյ՝ զմարդասէր Տէրն այսպէս ասա՛. Մարդասէր **Տէր**, վասն սրբուհւոյ անարատի մօրն եւ կուսի, եւ վասն խաչին պատուականի. ընկալ զաղաչ: Զի սխալին որք ասեն առ Հոգին սուրբ՝ թէ մօր քո կամ խաչի քո: Եւ ի տօնս եկեղեցւոյ ասա. Փառք տէրութեան քո **Տէր**. եւ այլն որպէս ի վերոյ:*

ՄԱՂԹԱՆՔ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ

Քարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնի եւ Ս. Յովհաննու Մկրտչին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախապկային եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին: Յիշատակաւ եւ աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ: Եւ վասն խաչի քո պատուականի, **Տէր**, ընկալ՛ զաղաչանս մեր եւ կեցո՛ զմեզ:

ՄԱՂԹԱՆՔ ՊԱՀՈՑ

Երանեալ կանոնի.

ԴԿ.

Քրիստոս է ին Աստուած եւ փառաւոր առնեն զսա. Աստուած Հօր իմոյ եւ բարձր արարից զսա:
Մարդասէր Տէր, վասն սրբուի:

Երկինք պատմեն կանոնի.

ԱՁ.

Տո՛ւք փառս Աստուծոյ, տո՛ւք զօրհնութիւն մարդասիրին թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զծառայս իւր եւ կեցուցանէ: Մարդասէր:

Մի՛ նախանձիր կանոնի.

ԱԿ.

Դո՛ւ ես Տէր մեր, դո՛ւ ես Քրիստոս փրկիչ մեր. զքեզ օրհնեն անձինք մեր: Մարդասէր:

Ողորմեա՛ կանոնի.

ԲՁ.

Բարձրացաւ եղջիր իմ յԱստուած փրկիչ իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ ի Տէր, Տերամբ եւ հաւատով: Մարդասէր:

Իբրեւ կանոնի

ԲԿ.

Խաղաղութանց տուող Քրիստոս, զխաղաղութիւն եւ զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա՛ յարարածս քո: Մարդասէր:

Տէր ապաւէն կանոնի.

ԳՁ.

Յոյս կենդանութեան, յոյս եւ ապաւէն փրկութեան, Տէր, Յիսուս փրկիչ. փրկեա՛ եւ ապրեցո՛՛ գցաւս անձին իմոյ: Մարդասէր:

ԳԿ.

Եկեցեն աղօթք մեր ի տաճար սուրբ քո. խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս մեր: Մարդասէր:

Ի նեղութեան կանոնի.

ԴԶ.

Լո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, լո՛ւր մոզ. աստուածային ողորմութեամբ եւ գթութեամբդ քո խնայեա՛ յարարածս քո: Մարդասէր:

ՔԱՐՈՋ

Երանեալ եւ իբրեւ կանոնացն. (Տե՛ս ի սաղմոսին Գլ. Ա. եւ Գլ. ՀԲ.)

ԲԿ. ԴԿ.

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանացս մեր՝ զկամայ եւ զակամայ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն զի մի՛ ընդ խոտանս գտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղաչ:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչ:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

ԱՂՕԹՔ

ԲԿ. ԴԿ.

Տէր տուրնջեան եւ գոյացուցիչ գիշերոյ, որ արարեր զտիւ ի զբօսանս բարեգործութեան ի փրկութիւն անձանց մերոց, եւ զգիշեր ի հանգիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնութեանս մերոյ: Իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր եւ փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Ընկալ եւ այժմ զաղաչանս մեր, եւ յաջողեա՛ մեզ ուղիղ հաւատով եւ առաքինասէր վարուք ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ, եւ նովին կանոնիւս անդադար փառավորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Զքեզ, որ յամենայնի գթած եւ մարդասէր Տէրդ ես, աղաչենք հանապազ, զի զօրացուցես զմեզ օրըստօրէ, կալ ի կարգի կրօնաւորութեան մերում: Թեթեւացո՛, Տէ՛ր, զքաղցր լուծ քո, զոր եդեր ի վերայ մեր, զի կարասցուք կալ ի պատուիրանի քում եւ զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ ի տուէ եւ ի գիշերի: Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել եւ քեզ գոհութիւն եւ փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԲԿ. ԴԿ.

Սաղմոսիք եւ օրհնութեամբ եւ երգօք հոգեւորօք անդադար փառաւորենք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկ:

ՔԱՐՈՋ

Երկինք պատմեն եւ Տէր ապաւեն կանոնացն. (Տե՛ս ի սաղմոսին Գլ. ԺԸ եւ Գլ. 2Թ):

ԱԶ. ԳԶ.

Վասն ի գիշերի եւ ի տուընջեան եւ յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան Տեառն, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն չանկանելոյ մեզ ի փորձութիւն, որում ո՛չ կարենք հանդուրժել, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն անբիժ եւ անարատ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին Քրիստոսի, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն եւ երկնից արքայութեանն, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Ջանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

ԱՂՕԹՔ

ԱԶ. ԳԶ.

Ի գիշերի եւ ի տուընջեան եւ յամենայն ժամու զքեզ աղաչենք եւ ի քէն խնդրենք, մարդասէր Տէր, լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր, խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս մեր, զի մի՛ ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց, այլ համարեա՛ զաշխատութիւնս մեր ի գործ արդարութեան եւ ի պտուղ աստուածպաշտութեան: Ընկալ, Տէր, զաղօթս եւ զերկրպագութիւնս մեր, եւ հատո՛ մեզ զողորմութիւն քո առատապէս, ծածկեա՛ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո, զօրացո՛ զմեզ, Տէր, զօրութեամբ սուրբ Հոգւոյդ. պահեա՛ զմեզ որպէս բիբ ական, եւ արա՛ առ մեզ նշան բարի ի գովեստ եւ ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբոյ: Ջի ի քո փառս կատարի ամենայն արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանութիւն ի բարձունս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Հովիւ քաջ, հովիւ բարի եւ յաւիտենական, նայեա՛ց եւ այց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութեամբ քով: Ջի քո առաջի կամք, Տէր, եւ առ ի քէն ողորմութեանցդ եւ գթութեանցդ ակն ունիմք: Ջամենեսեան օրհնեա՛, զամենեսեան ինաստնացո՛, զամենեսեան լուսաւորեա՛, եւ ամենեցուն պարգեւեա՛ զերկնից արքայութիւնդ: Վասն զի դու ես Տէր կենաց եւ Աստուած ողորմութեանց եւ քեզ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԱՁ. ԳՁ.

Ի գիշերի եւ ի տուրնջեան եւ յամենայն ժամու անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի:

ՔԱՐՈՋ

Մի նախանձիր եւ խոստովան կանոնացն. (Տե՛ս ի սաղմոսին Գլ. ԼԶ եւ Գլ. ԸԶ)

ԱԿ. ԳԿ.

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ցրելոյ ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս եւ առաքինի վարս, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյն իւրոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն խորտակելոյ հակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյ մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

ԱՂՕԹՔ

ԱԿ. ԳԿ.

Տէր երկնի եւ երկրի, արարիչ ամենայն արարածոց, երեւելեաց եւ աներեւութից: Առ քեզ կարդամք յամենայն ժամ, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն քո եւ արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ: Շնորհեա՛ մեզ երկիւղիւ ի պաշտօն քո կանխել հանապազ. սիրել զքեզ ի բոլոր սրտէ եւ ի բովանդակ մտաց եւ յամենայն զօրութենէ մերմէ պահել զպատուիրան քո: Համբարձնալ առ քեզ զձեռս մեր ի սրբութիւն առանց բարկութեան եւ երկմտութեան եւ գտանել ի քէն զշնորհս եւ զողորմութիւն եւ զառաքինասէր գործոցն յաջողութիւն: Վասն զի դու ես Տէր կենաց եւ Աստուած

ողորմութեանց եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Քում ամէնազօր եւ յաղթող տէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութիւն եւ փառաւորի յամենեցունց թագաւորութիւն քո: Նայեա՛ յերկրպագութիւնս մեր եւ ուսո՛ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան: Վասն զի դու ես Աստուած խաղաղութեան. որ բարձեր զթշնամութիւն ի միջոյ եւ արարեր զխաղաղութիւն յերկինս եւ յերկրի. եւ հեռաւորաց եւ մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգեւս քոյին բարեացոյ: Որում եւ զմեզ մեծի շնորհացոյ արժանաւորս արասցես, դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո Աստուած մեր եւ Տէր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ ես օրհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հօգւոյդ այժմ եւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԱԿ. ԳԿ.

Յերգս օրհնութեան եւ ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ:

ՔԱՐՈՋ

Ողորմեա եւ ի նեղութեան կանոնացն. (Տէս ի սաղմոսին Գլ. ԾԵ եւ Գլ. ԸԺԹ):

ԲՁ. ԴՁ.

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս եւ ողորմութիւն ի բարերար Տեառնէ մերմէ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն փրկելոյ զմեզ ի զրպարտութենէ մարդկան եւ յորոգայթից սատանայի, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից եւ տանց հաւատացելոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն որք ի լերինս, յայրս եւ ի փապարս բնակեալք են սուրբ հարքն մեր, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն որք սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյ մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Ջանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

ԱՂՕԹՔ

ԲԶ. ԴԶ.

Գոհանամք զքէն, Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո: Ջարթո՛ զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ, Տէր Աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո: Եկեսցէ եւ բնակեսցի առ մեզ Աստուածութիւն քո եւ ողորմութիւն քո հովանի եւ պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոց: Եւ զմեզ, զժառայքս քո, արժանի արա՛ ի տուէ եւ ի գիշերի եւ յամենայն ժամու միշտ խորհիլ ի սէր պատուիրանաց քոց, եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Կենդանարար զօրութիւն եւ աղբիւր անմահութեան, դու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ շնորհեցեր մեզ ի մէջ գիշերի յառնել եւ խոստովան լինել առ քեզ վասն իրաւանց եւ արդարութեան քո: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, արա՛ զմեզ արթունս եւ պատրաստս ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ սրբոյ այժմ եւ:

ՍԱՂԹԱՆՔ

ԲԶ. ԴԶ.

Գոհութեամբ եւ ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԹԱԳԱԻՈՐՔ

ԱՊԱՇԵՆԱՐՈՒԹԵԱՆ

Երկուշաբթի.

Թագաւոր յաւիտեան:

Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր եւ կեցո՛ղ զմեզ, որ յամենայնի կարողդ ես:

Սաղ. Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր յոյս ամենայն ծագաց երկրի եւ որ ի ծով հեռի:

Ո՞ պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով. եւ զգեցեալ է զօրութիւն եւ կեցո՛ղ զմեզ, Տէ՛ր, որ յամենայնի:

Փոխ. Լուր աղաչանաց մերոց, Տէ՛ր մարդասէր եւ գթա՛ ի մեզ:

Թ. Մի զիս անտես առնէր, այլ օգնեա՛ ինձ մարդասէր:

Սաղ. Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց եւ զՀոգի քո սուրբ, մի՛ հաներ յինէն:

Այլ տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան եւ հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ զիս. այլ օգնեա ինձ մարդասէր:

Փոխ. Մի՛ անտես առնէր զիս Տէ՛ր Աստուած փրկիչ իմ, այլ շնորհեա՛ ինձ թողութիւն, բազմագութ մարդասէր եւ կեցո՛ղ:

Թ. Երկինք եւ երկիր գոհանան զքէն, Տէ՛ր. արարածք ամենայն քեզ երկիր պագանեն եւ հրեշտակք ի բարձունս աղաղակեն եւ ասեն, ողորմեա՛, դու ստեղծեր, մի՛ կորուսաներ:

Սաղ. Երկինք երկնից եւ ջուրք, որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէ՛ ք զանուն Տեառն:

Զի նա ասաց եւ եղեն, հրամայեաց եւ հաստատեցան. եւ հրեշտակք ի բարձունս:

Փոխ. Երկինք եւ երկիր հանապազ զքեզ գովեն թագաւոր փառաց. սերովբէք եւ քերովբէք ի խոնարհ ունենալով զդէմս իւրեանց եւ միաձայն բարբառովն աղաղակեն եւ ասեն. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէ՛ր զօրութեանց:

Երեքշաբթի

Երկայնամիտ ես, Տէ՛ր, առ ամենեսեան եւ գթա Տէ՛ր ի վերայ մեր, որպէս եւ յաւազակին փրկիչ եւ կեցո:

Սաղ. Երկայնամիտ, բազումողորմ եւ ճշմարիտ նայեաց առ իս եւ ողորմեա՛ց ինձ:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ղ զորդի աղախնոյ քո եւ արա՛ առ իս նշան բարութեան. եւ գթա՛, Տէ՛ր, ի վերայ մեր:

Փոխ. Տէ՛ր, որ գթացար յաւազակն խաչակից լինել քեզ եւ մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանաց նորա յաղբերէ կողի քո, գթա՛ եւ յիս ի մեղաւորս, որ ծարաւիս եմ առ քեզ, եւ փափագիմ ի գաւիթս քո. որպէս զմի ի յեղջերուաց ի յաղբերս ջուրց:

Մարտեաւ ընդ իս թշնամին, հանապազ զիս կամի կորուսանել. այլ դու, Տէ՛ր իմ, այց արա մոլորեալ ոչխարիս եւ կեցո՛ւ:

Սաղ. Մարտեան ընդ իս ի տարապարտուց. փոխանակ սիրոյ իմոյ, այլ դու, Տէ՛ր իմ, այց արա՛ մոլորեալ ոչխարիս եւ կեցո՛ւ:

Փոխ. Որ հովիւդ ես հօտից բանաւոր կենդանեաց տո՛ւր ինձ յոյս կենաց ապաշխարութեան եւ դարձո՛ւ զմոլորեալս ի հօտ քո, Քրիստոս եւ կեցո՛ւ:

Թագ. Մեղայ եւ աղաչեմ զքեզ, թողութիւն շնորհեա՛ւ մեղաց իմոց. քաւիչ իմ լե՛ր քո գթութեամբդ որ միայնդ ես փրկիչ եւ կեցո՛ւ:

Սաղ. Մեղայ Տէր, մեղայ եւ զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ: Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի քէն. թո՛ղ ինձ, Տէ՛ր, թո՛ղ ինձ եւ մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. քաւիչ իմ լե՛ր քո գթութեամբդ, որ միայնդ ես փրկիչ կեցո՛ւ:

Փոխ. Մեղայ քեզ, Տէ՛ր, մեղայ քեզ, Տէ՛ր, մեղայ եւ քան զաւագ ծովու բազում են յանցանք իմ. պատրանք աշխարհիս խաբեցին զիս եւ եղէ անպտուղ ի կենաց յուսոյդ այլ դու անոխակալ եւ անյիշաչար փրկիչ խնայեա՛ւ ի մեղուցեալ ծառայս եւ կեցո՛ւ:

Չորեքշաբթի.

Տէր իմ, բազում են անօրէնութիւնք անձին իմոյ. ոչ յիշեցի զահեղ զդատաստանս քո. արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ, շնորհեա՛ւ ինձ ապաշխարութիւն, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛ւ:

Սաղ. Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ եւ որպէս բեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ: Նեխեցան վերք իմ յերեսաց անզգամութեան իմոյ. ոչ յիշեցի զահեղ զդատաստանս քո, արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ. շնորհեա՛ւ:

Փոխ. Պաղատանս մատուցանեմք քեզ, Հայր երկնաւոր. մի՛ անտես առներ զաղաչանս մեր, այլ անցո՛ւ զցասումն քո ի մէնջ եւ յիշեա՛ւ, զի պատկեր ենք բարերարութեանդ:

Թագ. Տէր իմ, գթութիւնք քո բազում են յոյժ. առ իս արա զբարերարութիւնս քո, որպէս եւ մաքսաւորին եւ ինձ ողորմեա՛ւ:

Սաղ. Գթութիւնք քո բազում են, Տէ՛ր, եւ ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ւ զիս: Բազումք են, որք հալածեն եւ նեղեն զիս. ի վկայութեանց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ. առ իս արա՛ զբարերարութիւնս քո, որպէս եւ մաքսաւորին եւ ինձ ողորմեա՛ւ:

Փոխ. Անոխակալ եւ անյիշաչար, Տէր, որ գթալով ի մեղաւորս շնորհեցեր ապաշխարութիւն. արդ գթա՛ւ եւ յիս, Տէ՛ր, ի մեղուցեալ եւ յանօրինեալ քո ծառայս եւ փոխարկեա՛ւ զգործողս չարեաց ի զղջումն ապաշխարութեան եւ կեցո՛ւ:

Թագ. Ի տաճարի քում սրբութեան փառաւորելով ըզքեզ, դու ունիս իշխանութիւն, ողորմեա՛ւ մեզ:

Ստղ. Այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից ի տուն քո եւ երկրպագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղի քով:

Տէ՛ր, առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութեան քում, վասն թշնամեաց իմոց եւ ուղիղ արա՛ առաջի իմ զճանապարհս քո, դու ունիս:

Փոխ. Ի տաճարի քում սրբութեան հանապազ ըզքեզ գովիմք, թագաւոր փառաց, որ ունիս իշխանութիւն կենաց եւ փրկութեան, ողորմեա՛ մեզ:

Հինգշաբթի.

Ապաշխարութեան արտասուս աւազան լինի, եւ լուսնայ զբազմութիւն մեղաց. սովաւ շնորհեա՛ յառաջ քան զվախճան քաւութիւն եւ զմեծ քո զողորմութիւն:

Ստղ. Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ, Աստուած հզօր եւ կենդանի. ե՞րբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուծոյ: Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուէ եւ ի գիշերի եւ այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ, թէ ո՞ր է Աստուած քո. սովաւ շնորհեա՛ յառաջ:

Փոխ. Յորժամ գաս փառօք Հօր յահագին աւուրն ի դատել զերկիր եւ դողան սարսափմամբ երկրածինքս ամենայն ի յահէ քումմէ, ի նստիլ քո յատենի դատաւոր ահեղ եւ յակնարկել քո յարարածս, յիշեա՛ եւ զիս զբազմամեղս, որ ընկղմեալս եմ յանցանօք բանսարկուին խաբմամբ եւ հայցեմ զաւազակին, Տէ՛ր, եւ զիս յիշեա՛, որ միայնդ ես փրկիչ:

Թ. Զիս, որ ի նաւի աշխարհի ալէկոծեն մեղք իմ. նաւահանգիստ ապաշխարութեան շնորհեա՛ ինձ բազումողորմ եւ կեցո՛:

Ստղ. Կեցո՛ զիս Աստուած, զի հասին ջուրք յանձն իմ. ընկլայ ես ի խորս անդնդոց ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ. նաւահանգիստ ապաշխարութեան:

Փոխ. Նաւապետ բարեգութ, առ քեզ ապաւինիմ. տուր ինձ ձեռն որպէս երբեմն Պետրոսին ի վերայ ալեացն, որ ծփիմս ալէկոծեալ յանցանօք մեղաց եւ կեցո՛:

Թ. Դու ես, Քրիստոս, աղբիւր կենաց, բղխումն ողորմութեան, շնորհեա՛ փրկիչ անձանց մերոց զթողութիւն մեղաց մերոց:

Ստղ. Ի քէն է, Տէ՛ր, աղբիւր կենաց եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ. զարդարութիւն քո, ոյք ուղիղ են սրտիւք, շնորհեա՛ փրկիչ անձնաց:

Փոխ. Որ աղբիւրդ ես ծարաւեաց եւ հանգիստ աշխատելոց, ճանապարհ մոլորելոց եւ հովի հոգեւոր բանաւոր հօտի. փափագողացս առ քեզ, Քրիստոս, լէ՛ր նաւահանգիստ եւ արբո՛ մեզ ծարաւեացս զբաժակ քո քաղցրութեան յանսպառ յաղբերդ:

Ուրբաթ.

Ի տաճարի սըրբութեան քում լուր Տէր ձայնի իմում. եւ աղաչանք իմ ժամանեցեն ի յականջըս քո, Տէր:

Սաղ. Լուաւ ինձ ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ՛ ձայնի աղօթից իմոց եւ աղաղակ իմ առաջի նորա, մտցէ յականջըս նորա. եւ աղաչանօք:

Աղուհացի

Միայն աղուհացին ասա

Որ լուսատու ես տիեզերաց Քրիստոս Աստուած. լուսաւորեա՛ զիմ զխաւարային խորհուրդս եւ կեցո՛:

Ննջեցելոց

Բաց յաղուհացէն ամենայն ուրբաթի ասա՛.

Օրհնեալ ես, Տէր, եւ փառաւորեալ է քո անբաւ մարդասիրութիւնդ, զաղաչանըս մեր քեզ մատուցանենք, որ թագաւորդ ես յաւիտենից, զննջեցեալս մեր արժանի արա, Տէր, ընդունիլ ի կեանսդ յաւիտենից:

Թ. Արտասուս ինձ շնորհեա՛ ի յապաշխարութիւն Տէր, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ որպէս պոռնիկն, աղաչեմ եւ կոցո՛:

Սաղ. Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ եւ արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի, զի լուացից զմեղս:

Փոխ. Որ աղբիւրդ ես անապական, Քրիստոս Աստուած, զվիրաւորեալ անձն իմ ի մեղաց բժշկեա՛, Տէր, բղխմամբ արտասուաց եւ կեցո՛:

Թ. Չմոլորեալ ծառայս խնդրեա՛, Տէր, եւ մի՛ դատապարտէր զիս ի յաւուրն այցելութեան քո մարդասէր:

Սաղ. Կեցցէ անձն իմ, օրհնեցցէ քեզ եւ իրաւունք քո օգնեցեն ինձ: Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ, եւ մի՛ դատապարտեր:

Փոխ. Որ մոլորեցայ ի հօտէ քումմէ՛, հովիւ բարի, խնդրեա՛ զիս զմոլորեալս եւ արժանաւորեա՛ խառնիլ ի հօտ քո, Քրիստոս եւ կեցո՛:

ԹԱԳԱՒՈՐՔ

ԱԶ.

Թագաւոր յաւիտեան.

Բարեխօսութեամբ սրբոց (*այս անուով*), աղաչեմք ըզքեզ. թողութիւն շնորհեա՛ յանցանաց մերոց. բարերար Քրիստոս:

Սաղ. Մերձ է Տէր առ այնոսիկ, որք մաշեալ են սրտիւք, եւ գխոնարիս հոգւով կեցուցանէ: Բազում նեղութիւնք եւ արդարոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր եւ պահէ զամենայն ոսկերս նոցա, եւ մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ. թողութիւն:

Փոխ. Որ յաղթող զօրութեամբ ի հանդէս ճրգնաւորական անարատ պահեցեր գխոստովանող վկայս քո, Քրիստոս Աստուած, տո՛ւր մեզ զօգնութիւն ի նեղութեան մերում՝ բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսաց եւ կեցո՛:

ԱԿ.

Թագաւոր յաւիտեան.

Ջողորմութիւն քո, Տէ՛ր, արա՛ ի մեզ. եւ բարեխօսութեամբ սրբոց (*այս անուով*) մի՛ կորուսաներ զմեզ. Երրորդութիւն սուրբ, ողորմեա՛ մեզ:

Սաղ. Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան: Օգնեսցէ նոցա Տէր եւ փրկեսցէ զնոսա, ապրեցուցէ ի մեղաւորաց, եւ կեցուցէ զնոսա, զի յուսացան ի նա. եւ բարոխօսութեամբ:

Փոխ. Որք ըզտանջանս եւ զմահ վասն քո յանձն առին, եւ հեղին զարիւնս իւրեանց վասն անուանրդ քո սրբոյ. բարեխօսութեամբ սոցա մի՛ կորուսաներ զմեզ, Երրորդ.:

ԲԶ.

Բարեխօսութեամբ սրբոց (*այս անուով*) պարգեւեա՛ մեզ. Տէ՛ր, առնուլ մասն եւ բաժին ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութեան երկնից:

Սաղ. Սքանչելի է Աստուած ի վերայ սրբոց իւրոց՝ Աստուած Իսրայէլի: Նա տացէ զօրութիւն հաստատութեան ժողովրդեան իւրոյ, օրհնեալ է Աստուած. առնուլ մասն:

Փոխ. Մարտիրոսք երանեալք եւ փառաւորեալք, որք բազում տանջանացն համբերեցիք, դուք զլոյսն կենաց զգեցեալ ունիք եւ առ Քրիստոս վասն մեր բարեխօսեցէք:

ԲԿ.

Պու ես Քրիստոս աղբիւր կենաց, բղխումն ողորմութեան. շնորհեցեր սրբոց (*այս անուն*), յաղթող ըզնահատակութիւն. հալածել ըզխաւարն եւ լուսաւորել զանձինս մեր:

Ստղ. Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց իւրոց մեծ եւ ահաւոր ի վերայ այնոցիկ, որք շուրջ են զնովաւ:

Տէր Աստուած զօրութեանց. ո՞նմանի քեզ. հըզօր ես դու, Տէ՛ր, եւ ճշմարտութիւն քո շուրջ է զքեւ:

Շնորհեցեր սրբոց (*այս անուն*) յաղթող զնահատակութիւն հալածել զխաւարն եւ լուսաւ:

Փոխ. Որ շնորհօք սուրբ Հոգւոյն յաղթեցիք թըշնամւոյն, երանեալ սուրբ վկայք Քրիստոսի. վասն ձեր տօնողացս հայցեցէք յԱստուծոյ զթողութիւն մեղաց:

Փոխ. Որ պսակիչդ էք պարծանաց ամենայն առաքինեաց. նախաշաւիղ եւ առաջնորդ կենացն յաւիտենից. ո՛վ սուրբ վըկայք՝ առ պսակիչըն սրբոց եւ վասն մեր բարեխօսեցէք. շնորհելով ողորմութիւն յանսպառ աղբերէն կենացն յաւիտենից:

ԳԶ.

Զձգնութիւն սրբոց (*այս անուն*) մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ քեզ Քրիստոս, եւ աղաչեմք սոքօք շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց, եւ ի կեանսըդ յաւիտենից նորոգեա՛ եւ կեցո՛:

Ստղ. Լոյս ծագեաց՝ ուղղոց սրտից եղեւ ուրախութիւն: Ուրախ եղերուք արդարք ի Տէր, եւ խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա. եւ աղաչեմք սոքօք շնորհեա՛ զթող:

Փոխ. Հանդիսացեալք ի մարտս պատերազմի՝ յաղթող գտայք սուրբ վկայք, քանզի ճանապարհ հորդեցիք մեզ յերկնային քաղաքն յԵրուսաղէմ. ընդ անմարմնոցն դասս փառաւորելով սուրբ զԵրրորդութիւնն:

ԳԿ.

Զձգնութիւն սրբոց (*այս անուն*) մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ քեզ Քրիստոս, եւ աղաչեմք սոքօք շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց մերոց, եւ ի կեանսըդ յաւիտենից նորոգեա՛ եւ կեցո՛:

Սաղ. Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ր, Տէ՛ր, ես ծառայ քո եմ, ծառայ եւ որդի աղախնոյ քո: Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան եւ զանուն Տեառն կարդացից, եւ աղաչեմք սոքօք շնոր:

Փոխ. Հանդիսացեալք ի մարտըս պատերազմի՝ յաղթող գտայք սուրբ վկայք, քանզի ճանապարհի հորդեցիք մեզ յերկնային քաղաքն յԵրուսաղէմ. ընդ անմարմնոցն դասս փառաւորելով սուրբ զԵրրորդութիւնն:

ԴԶ.

Որք ի խորանս սրբութեան եմք ժողովեալ օրհնել զքեզ Քրիստոս, աղաչանօք սրբոց (*այս անուն*) մարտիրոսաց զպաղատանս մեր մի՛ անտես առնէր. որ միայնդ ես բազումողորմ թագաւոր փառաց Քրիստոս:

Սաղ. Մերձ է Տէր առ ամենեսեան, որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան, որք կարդան առ նա ճշմարտութեամբ: Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր. աղօթից նոցա լսէ եւ կեցուցանէ զնոսա. աղաչանօք սրբոցն (*այս անուն*) մարտիրոսացն զպաղատանս մեր մի՛ ան:

Սաղմոս Առաքելոց եւ Մարգարէից այս է.

Յորժամ առաքելոց եւ մարգարէից տօն լինի՝ նախ աւուր ձայնի **Թագաւոր յաւիտեանի** առաջին տունն ասա՛ եւ ապա **Ոչ են բանք եւ նահատակք եւ վկայք:**

Սաղմ. *Ոչ* են բանք եւ ո՛չ են խօսք, որոց ո՛չ լսին ձայնք նոցա:

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա եւ մինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա, աղաչանօք սրբոց:

Փոխ. Նահատակք եւ վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ, ընդհանուր տիեզերաց քարոզք փրկութեան, որք զանձինս ձեր մատուցիք պատարագ եւ զենունն Աստուծոյ Հօր ի հոտ անուշից, ժողովելոցս ի կատարել գլիշատակ անուան ձերոյ, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց:

ԴԿ.

Ձերեքսրբեան տէրութիւնդ քո միաբան աղաչեմք լուր Տէր. աղաչանօք սրբոց (այս անուն)
մարտիրոսաց խնայեա՛ ի մեզ եւ կեցո:

Սաղ. Ուրախ լիցին ամենեքեան, որք յուսացեալք են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն եւ բնակեսցիս դու ի նոսա: Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո. զի օրինեսցես դու զարդարն, Տէ՛ր, որպէս զհնու հաճութեամբ քով պսակեցեր զնոսա. աղաչանօք սրբոցն (այս անուն) մարտիրոսացն. խնայեա՛ ի մեզ եւ կեցո:

Փոխ. Տօնէ այսօր եկեղեցի սուրբ գլխատակս ձեր, սուրբ վկայք, որք զօրութեամբ սուրբ Հոգւոյն վանեցիք զպատերազմն չարին եւ ի կամարս լուսեղէնս թագաւորեալք օրինել սուրբ զԵրրորդութիւնն:

Սրբոյն Ստեփաննոսի

Թագաւոր յաւիտեան.

Այսօր դասք հրեշտակաց ուրախանան ընդ ճրգնութիւն սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային.
քանզի գոչէ եկեղեցի քո Քրիստոս՝ գյաղթանակ մարտ հեղման արեան սորա ի վերայ մեծի անուան քո Տէր:

Բազում համարձակութիւն է սորա առաջի Աստուծոյ ի ձեռն հեղման սուրբ արեանն իւրոյ. քանզի յօժարութեամբն մատնեաց զանձն իւր չարաչար եւ դառն տանջանաց, վասն մեծի անուանն Տեառն: Քանզի արհամարհելով անարգեաց զանցաւոր զկեանս աշխարհիս եւ փափագեաց յաւիտենական կենացն, եւ միշտ եւ հանապազ ուրախանայ ընդ Տեառն իւրոյ՝ յանըսպառ յուրախութիւնսն:

Քանզի գոչէ եկեղեցի քո Քրիստոս գյաղթանակ մարտ հեղման արեան սորա, ի վերայ մեծի անուան քո Տէր:

Փառըք Հօրն էականի, Որդւոյն միածնի եւ ազատիչ սուրբ Հոգւոյն վայելէ:

Փառք պատիւ եւ իշխանութիւն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Եւ յորժամ շարժին երկինք եւ երկիր ի յահէ փառաց Բանին Տեառն Աստուծոյ:

Յայնժամ նստուցանէ ընդ աջմէ իւրմէ զսիրելիս անուան իւրոյ ի լուսեղէն խորանսն զուգաւորելով:

Ժամօրհնողն կամ Աւագերէցն ասասցէ թիւ **Այսօր դասք Հրեշտակաց ի յերկինս ուրախանան** (մի տուն):

ԱԼԷԼՈՒՔ

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆՔ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ ԿԱՐԳԱԼԻ

Ալէլուք ճրագալուցի Ծննդեան.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Առաքեաց զբանն իւր, եւ բժշկեաց զնոսա, եւ փրկեաց զնոսա յապականութենէ իւրեանց: Խոստովան եղիցին Տեառն՝ ողորմութեանց նորա, եւ սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Փոխ. Իջցէ որպէս զանձրեւ ի վերայ գեղման. որպէս ցօղ, զի ցօղէ յերկիր: Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն, բազում խաղաղութիւն, մինչեւ կատարեսցի լուսինն:

Փառք եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ալէ:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Ծննդեան Տեառն Յիսուսի

ԸՍՏ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՑ

ԱԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Տէր հովուեսցէ զիս եւ ինձ ինչ ո՛չ պակասեսցի: Ի վայրի դալարուջ անդ բնակեցոյց զիս եւ առջուրս հանգստեան սընոյց զիս:

Ալէ: Իջցէ որպէս զանձրեւ ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:

Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն. բազում խաղաղութիւն, մինչեւ կատարեսցի լուսինն:

Փառք եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ:

Զկնի փառք եւ երկրպագութեան ամենայն տէրունական տօնի որ ԱԶ. լինի զդասք հրաշտակացն ասա:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ Քրիստոս, ալէլուիա. մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ, ալէլուիա:

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Լուր դուստր եւ տէ՛ն, խննարհեցո՛ զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո եւ զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քոյ: Սա ինքն է Տէր քո. երկրպագես սմա, եւ դուստր Ծուրայ երկրպագէ սմա, եւ պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք ի ժողովրդոց:

Փոխ. Ալէ: Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու. Աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ: Ես անդրանիկ արարից զնա եւ բարձր քան զամենայն թագաւորս երկրի:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Իջցէ որպէս զանձրեւ ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր: Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն իւր. առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր: Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակոբ, ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Իսրայէլի, եւ տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փառք եւ երկր, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ:

ԲԿ.

Ալէ: Նա կարդասցէ առ իս` հայր իմ ես դու, Աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ: Ես անդրանիկ արարից գնա եւ բարձր քան զամենայն թագաւորս երկրի:

Փոխ. Ալէ: Ընդ քեզ է սկիզբն աւուրն զօրութեան, ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ: Երդուաւ Տէր եւ ո՛չ եւս զղջասցի. թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի եւ Տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէլուիա:

ԳԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Եցոյց Տէր զփրկութիւն իւր. առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր:

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակովբ. ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Իսրայէլի, եւ տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փոխ. Ալէ: Յիշեա, Տէ՛ր, զԴաւիթ եւ զամենայն հեգութիւն նորա: Որպէս երդուաւ Տեառն եւ ուխտս եղ Աստուծոյ Յակոբայ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ ալէլուիա:

ԳԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուրն զօրութեան, ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:

Երդուաւ Տէր եւ ո՛չ եւս զղջացի, թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի, եւ Տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Փոխ. Ալէ: Տէր ասաց զիս. որդի իմ ես դու եւ ես այսօր ծնայ զքեզ: Խնդրեալ յինէն եւ տաց քեզ զհեթանոսս ի ժառանգութիւն եւ իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ ալէլուիա:

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յիշեալ, Տէր, զԴաւիթ եւ զամենայն հեզութիւն նորա: Որպէս երդուաւ Տեառն եւ ուխտս եղ Աստուծոյ Յակովբայ:

Ալէ: Տէր հովուեսցէ զիս եւ ինձ ինչ ո՛չ պակասեսցի: Ի վայրի դալարուոջ անդ բնակեցոյց զիս, եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէլուիա:

ԴԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Տէր ասաց ցիս, որդի իմ ես դու եւ ես այսօր ծնայ զքեզ: Խնդրեալ յինէն եւ տաց քեզ զհեթանոսս ի ժառանգութիւն. եւ իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի:

Փոխ. Ալէ: Լուր դուստր եւ տե՛ս. խոնարհեցո՛ւ զունկն քո, մոռա՛ զժողովուրդ քո եւ զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո: Սա ինքն է Տէր քո, երկրպագցես սմա, եւ դուստր Ծուրայ երկրպագցէ սմա, եւ պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք ի ժողովրդոց:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ ալէլուիա:

Ալէլուիա ի տօնի Քառասնօրեայ Գալստեան Քրիստոսի Աստուծոյ Մերոյ ի Տաճարն

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Օրհնեալ եկեալ յանուն Տեառն. օրհնեալ որ զալոց ես: Տէր Աստուած մեր երեւցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ:

Փոխ. Ալէ: Տէր ի տաճար սուրբ իւրում, Տէր յերկինս յաթոռ իւրում: Աչք նորա ի տնանկս հային.
արտեւանունք նորա քննեն զորդիս մարդկան:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէլուիա:

ԱԼԷԼՈՒԲ

Յարութեան Քրիստոսի

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԱՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր, եւ բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան: Եւ հոգւով
բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Փոխ. Ալէ: Յարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա: Փախեան ատելիք նորա
յերեսաց նորա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէլուիա:

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէ՛ք առ Աստուած ի ձայն ցընծութեան: Տէր
բարձրեալ եւ ահարկու. թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի:

Փոխ. Ալէ: Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակովբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո եւ ծածկեցեր զամե նայն մեղս նոցա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէլուիա:

ԲՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա: Փախեան ատելիք նորա յերեսաց
նորա:

Փոխ. Ալէ: Տէր թագաւորեաց զվայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ակէլուիա:

ԲԿ.

Ալէլուիա, ակէլուիա, ակէլուիա:

Տէր թագաւորաց զվայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:

Փոխ. Ալէ: Գովեա՛, Երուսաղէ՛մ, զՏէր, եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո Սիօն: Զի զօրացոյց զնիզս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ակէլուիա:

ԳԿ.

Ալէլուիա, ակէլուիա, ակէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն: Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմիեւոյն մինչեւ յաւիտեան:

Փոխ. Ալէ: Կենդանի է Տէր եւ օրհնեալ է Աստուած. եւ բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ: Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ, եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ակէլուիա:

ԴԶ.

Ալէլուիա, ակէլուիա, ակէլուիա:

Գովեա՛, Երուսաղէ՛մ, զՏէր, եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիօն: Զի զօրացոյց զնիզս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Փոխ. Ալէ: Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր եւ բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան: Եւ հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ակէլուիա:

ԴԿ.

Ալէլուիա, ակէլուիա, ակէլուիա:

Կենդանի է Տէր եւ օրհնեալ է Աստուած, եւ բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ: Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ:

Փոխ. Ալէ: Ծափս հարէք, ամենայն հեթանոսք. աղաղակեցէ՛ք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան:
Տէր բարձրեալ եւ ահարկու. թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի:
Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէլուիա:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Համբարձմանն Քրիստոսի Տեառն Մերոյ

ԱԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Համբարձէ՛ք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ թագաւոր փառաց: Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց. Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի:

Փոխ. Ալէ: Կառք Աստուծոյ բիրապատիկք, հազարք ուղղիչք եւ Տէր ի նոսա ի Սինէ սրբութեան իւրոյ: Ել ի բարձունս եւ գերեաց զգերութիւն. էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս եւ ետ որդւոց մարդկան:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէլուիա:

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէք:

Փոխ. Ալէ: Որ հովուեսդ Իսրայէլի՝ նայեաց որ առաջնորդես որպէս խաշին Յովսէփու:

Որ նստիսդ ի քրօթս՝ յայտնեաց առաջի Եփրեմի, Բենիամինի եւ Մանասէի:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէլուիա:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Կառք Աստուծոյ բիրապատիկք, հազարք ուղղիչք եւ Տէր ի նոսա ի Սինէ սրբութեան իւրոյ: Ել ի բարձունս եւ գերեաց զգերութիւն. էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս եւ ետ որդւոց մարդկան:

Փոխ. Ալէ: Ո՛ր դնէ՛ յամպս զգնացս իւր, եւ շրջի նա ի վերայ թելոց հողմոց: Խոստովանութիւն եւ մեծ վայելչութիւն զգեցար. արկեր զլոյս որպէս զօթոց. ձգեցեր գերկինս որպէս զխորան, եւ արկեր ի վերայ ջուրոց զվերնայարկս նորա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԲԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Որ հովուեսդ Իսրայէլի՝ նայեաց որ առաջնորդես որպէս խաշին Յովսէփու: Որ նստիսդ ի քրօթս՝ յայտնեաց առաջի Եփրեմի, Բենիամինի եւ Մանասէին:

Փոխ. Ալէ: Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմութիւն քո. մինչեւ յամպս ճշմարտութիւն քո: Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած, եւ յամենայն երկրի են փառք քո:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԳԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ո՛ր դնէ՛ յամպս զգնացս իւր, եւ շրջի նա ի վերայ թելոց հողմոց: Խոստովանութիւն եւ մեծ վայելչութիւն զգեցար. արկեր զլոյս որպէս զօթոց. ձգեցեր գերկինս որպէս զխորան, եւ արկեր ի վերայ ջուրոց զվերնայարկս նորա:

Փոխ. Ալէ: Տէ՛ր, խոնարհեցո՛ր գերկինս եւ էջ. մերձեա՛ր ի լերինս եւ ծխեսցին: Փայլեա՛ր փայլատակունս քո եւ խռովեա՛ր զնոսա. առաքեա՛ր զնետս քո եւ ցրուեա՛ր զնոսա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԳԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմութիւն քո. մինչեւ յամպս ճշմարտութիւն քո:

Բարձրեալ ես դու յերկինս, Աստուած, եւ յամենայն երկրի են փառք քո:

Փոխ. Ալէ: Խոնարհեցոյց գերկինս եւ էջ, եւ մէգ ի ներքոյ ոտից նորա: Ել ի քրօթս եւ թռեաւ. սլացաւ նա ի թելըս հողմոց:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք եւ զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք ի թռչնոց:

Լերինք հալեսցին եւ անտառք վատնեսցին. ճանապարհք, որք ի սկզբանէ էին կուրացին, եւ ի նմանէ դողացին ամենայն երկիր:

Փոխ. Ալէ: Համբարձէ՛ք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ թագաւոր փառաց: Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց. Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԴԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Խոնարհեցոյց զերկինս եւ էջ, եւ մէգ ի ներքոյ ոտից նորա: Ել ի քրօբէս եւ թեաւ. սլացաւ նա ի թելըս հողմոց:

Փոխ. Ալէ: Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր մեր ձայնիւ փողոյ: Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէք:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Հոգւոյն Սրբոյ Պալատեանն

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԱԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ցանկալի է նա քան զոսկի եւ քան զականս պատուականս բազումս. քաղցր է նա քան զմեղու խորիսխ: Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս. ի պահել նմա զհատուցումն բազում:

Փոխ. Ալէ: Թեւք աղաւնոյ արծաթապատ, եւ թիկնամէջ նորա ի գոյն ոսկւոյ: Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս ի վերայ նորա ձիւնասցին ի Սաղմօն:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Զսիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս, Աստուած, եւ զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց, եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Փոխ. Ալէ: Գտի զԴաւիթ ծառայ իմ եւ իւղով սրբով իմով օծի զնա:

Ձեռն իմ ընկալցի զնա եւ բազուկ իմ զօրացուցէ զնա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Թեւք աղաւնոյ արծաթապատ, եւ թիկնամէջ նորա ի գոյն ոսկւոյ:

Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս ի վերայ նորա, ձիւնասցին ի Սաղմօն:

Փոխ. Ալէ: Առաքես զոգի քո եւ ստանաս զնոսա, նորոգես զերեսս երկրի: Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան, եւ Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԲԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Գտի զԴաւիթ ծառայ իմ, եւ իւղով սրբով իմով օծի զնա:

Ձեռն իմ ընկալցի զնա եւ բազուկ իմ զօրացուցէ զնա:

Փոխ. Ալէ: Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր է, եւ իմաստուն ամենէ զտղայս: Զբերան իմ բացի եւ ամի զհոգի. ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԳՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Առաքես զոգի քո եւ ստանաս զնոսա. եւ նորոգես զերեսս երկրի:

Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան եւ Տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր:

Փոխ. Ալէ: Հոգի քո սուրբ եւ բարի առաջնորդեսցի ինձ ի յերկիր ուղիղ: Վասն անուան քո, Տէր կեցուցես զիս. արդարութեամբ քո հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԳԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Զբերան իմ բացի եւ առի զհոգի. ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ:

Նայեաց առ իս եւ ողորմեա՛ ինձ, ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո:

Փոխ. Ալէ: Ի սաստէ քումնէ Տէր եւ ի շընչել հոգւոյ բարկութեան քո: Առաքեաց ի բարձանց եւ ընկալաւ զիս. ընկալաւ զիս ի ջուրց բազմաց:

Փառք եւ երկր, այժմ եւ միշտ եւ:

ԴՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Որպէս իւղ, զի իջանէ ի գլուխ եւ ի մօրուսն Ահարօնի եւ ի մօրուացն իջանէ ի գրպանս զգեստու նորա: Որպէս ցօղ ի ցօղի ի Հերմօնէ ի վերայ լերին Սիօնի:

Փոխ. Ալէ: Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս: Դարձոյց զանձն առ իս, եւ առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԴԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ի սաստէ քումնէ՛ Տէր, եւ ի շընչել հոգւոյ բարկութեան քո: Առաքեաց ի բարձանց եւ ընկալաւ զիս. ընկալան զիս ի ջուրց բազմաց:

Փռիս. Ալէ: Ձսիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս, Աստուա՛ծ, եւ զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում: Մի ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Սրբոյ Խաչի

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԱՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ցուպ քո եւ գաւազան՝ նոքա մխիթարեցեն զիս: Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Փռիս. Ալէ: Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեցին յերեսաց աղեղան: Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո՛ւ աջով քով եւ լուր մեզ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Նետք քո սրեալ են հզօր, եւ ժողովուրդք ի ներքոյ քո անկցին ի՛ սիրտս թըշնամեաց թագաւորի: Աթոռ քո, Աստուած, յաւիտեանս յաւիտենից, գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո:

Փռիս. Ալէ: Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ. կեցո՛ւ զորդի աղախնոյ քոյ. եւ արա սռ իս նշան բարութեան: Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն. զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յտուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան: Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ր աջով քով եւ լո՛ւր մեզ:

Փոխ. Ալէ: Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն, զիրաւունս եւ զարդարութիւն Յակովբայ դու արարեր: Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր. երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սուրբ է:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԲԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ր զորդի աղախնոյ քո, եւ արա՛ առ իս նշան բարութեան: Տեսցեն աստելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փոխ. Ալէ: Ասաց Տէր ցՏէր իմ. նիստ ընդ աջմէ իմմէ, միջեւ եղից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց: Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ Տէր ի Սիօնէ եւ տիրեսցես դու ի մէջ թշնամեաց քոց:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԳԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն. զիրաւունս եւ զարդարութիւն Յակովբայ դու արարեր: Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր. երկրպագէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սուրբ է:

Փոխ. Ալէ: Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութիւն փառաց նորա, եւ օրհնութեամբ նորա լցան տիեզերք:

Ճառագայթ որպէս ի լուսոյ հատան ի նմանէ եւ եղջիւրք ի ձեռին նորա գտան, եւ անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փառաց նորա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԳԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ասաց Տէր ցՏէր իմ նիստ ընդ աջմէ իմմէ, միչեւ եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց: Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ ի Սիօնէ, եւ տիրեսցես դու ի մէջ թշնամեաց քոց:

Փոխ. Ալէ: Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց: Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յայտնեցեր երկինք զվայելչութիւն փառաց նորա, եւ օրհնութեամբ նորա լցան տիեզերք: Ճառագայթ որպէս ի լուսոյ հատան ի նմանէ, եւ եղջիւրք ի ձեռին նորա գտան, եւ անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փառաց նորա:

Փոխ. Ալէ: Տուպ քո եւ գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս: Պատրաստ արարեր առաջի իմ գսեղան ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԴԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց: Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Փոխ. Ալէ: Նետք քո սրեալ են հզօր եւ ժողովուրդք ի ներքոյ քոյ անկցին ի սիրտս թըշնամեաց թագաւորի: Աթոռ քո, Աստուած, յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան, գաւազան արքայութեան քո:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Սրբոյ Եկեղեցւոյ

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

ԱՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Լըսել ինձ գձայն օրհնութեան քո, եւ պատմել զամենայն սքանչելիս քո: Տէ՛ր, սիրեցի
զվայելչութիւն տան քո, եւ զտեղի յարկի փառաց քոց:

Փոխ. Ալէ: Երանի զոր ընտրեցեր եւ ընկալար եւ բնակեցին ի գաւիթս քո: Լըցցուք մեք ի
բարութենէ տան քո. սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Մե՞ծ է Տէ՛ր եւ օրհնեալ է յոյժ. ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ ի լեառն սուրբ նորա: Հաստարմատ
ցնծասցէ ցնծութեամբ ամենայն երկիր, լերինք Սիօնի կողմանք հիւսիսոյ քաղաք թագաւորի մեծի:

Փոխ. Ալէ: Հիմունք նորա ի լեառն սուրբ նորա, սիրէ Տէ՛ր զդրունս Սիօնի առաւել քան զամենայն
յարկսն Յակովբայ: Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ, ահաւաղիկ քաղաքդ Աստուծոյ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԲՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Երանի զոր ընտրեցեր եւ ընկալար եւ բնակեցին ի գաւիթս քո: Լըցցուք մեք ի բարութենէ տան
քո. սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ:

Փոխ. Ալէ: Դո՛ւ, Տէ՛ր, յաւիտեան կաս, եւ յիշատակ քո յազգէ մինչեւ յազգ:

Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիօնի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԲԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Հիմունք նորա ի լեառն սուրբ նորա. սիրէ Տէր զդրունս Սիօնի առաւել քան զամենայն յակսն
Յակովբայ: Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո. ահաւաղիկ քաղաքդ Աստուծոյ:

Փոխ. Ալէ: Այսօր է արար Տէր, եկայք ցնծասցուք եւ ուրախ եղիցուք ի սմա:

Ի Տեառնէ եղեւ այս. եւ է սքանչելի առաջի աչաց մերոց:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԳԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ղու, Տէր, յաւիտեան կաս եւ յիշատակ քո յազգէ մինչեւ յազգ: Ղու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ
Սիօնի. ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ:

Փոխ. Ալէ: Խոստովան եղէց քեզ, Տէր, բոլորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս
ասացից քեզ: Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկրպագից ի տաճար սուրբ քո եւ խոստովան եղէց
անուան քում, վասն ողորմութեան քո:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԳԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Այսօր է զոր արար Տէր. եկայք ցնծասցուք եւ ուրախ եղիցուք ի սմա:

Ի Տեառնէ եղեւ այս, եւ է սքանչելի առաջի աչաց մերոց:

Փոխ. Ալէ: Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում. կամ ո՞վ բնակեսցի ի լեառն սուրբ քո: Որ գնայ
անբիծ, գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Փառք եւ երկր. այժմ եր միշտ եւ:

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ուրախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս ի տուն Տեառն երթիցուք մեք: Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո Երուսաղէմ:

Փոխ. Ալէ: Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո եւ պատմել զամենայն սքանչելիս քո: Տէ՛ր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, եւ զտեղի յարկի փառաց քոց:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԴԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Տէր, ո՞վ կաց է ի խորանի քում. կամ ո՞վ բնակեցի ի լեառն սուրբ քո: Որ գնայ անբիծ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Փոխ. Ալէ: Մեծ է Տէր եւ օրհնեալ է յոյժ. ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ ի լեառն սուրբ նորա:

Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութեամբ ամենայն երկիր. լերինք Սիօնի, կողմանք հիւսիսոյ ի քաղաք թագաւորին մեծի:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ միշտ եւ:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Ի տօնի Հրեշտակապետաց

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ո՞ արար զհրէշտակս իւր յոգիս, եւ զպաշտօնեայս իւր ի հուր կիզելոյ: Հաստատեաց զերկիր ի վերայ հաստատութեան իւրոյ, զի մի՛ սասանեցի յաւիտեան:

Փոխ. Ալէ: Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկինս. օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձանց: Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ, Քրիստոս, ալէլուիա. մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ ալէլուիա:

Կցորդ

Թագաւոր յաւիտեան:

Թա. Երկինք երկնից եւ ջուրք որ ի վերոյ քան գերկինս. օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն: Զի նա ասաց եւ եղեն, հրամայեաց եւ հաստատեցան եւ հրեշտակք ի:

Փոխ. Երկինք եւ երկիր հանապազ զքեզ գովեն, թագաւոր փառաց. սերովբէք ի խոնարհ ունիլով զդէմս իւրեանց եւ միաձայն բարբառովն աղաղակեն եւ ասեն. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէ՛ր զօրութեանց:

ԱԼԷԼՈՒԻԱ

Ղազարու Յարութեանն

ԱՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Բարձր առնեն զքեզ, Տէ՛ր, զի ընկալար զիս եւ ո՛չ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս: Տէր Աստուած իմ, կարդացի առ քեզ եւ բժշկեցեր զիս. Տէ՛ր, հաներ ի դժոխց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, ոյք իջանեն ի գուբ:

Փոխ. Ալէ: Էհան զիս ի գբոյ տառապանաց ի կաւոյ եւ ի տղմոյ: Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս իմ եւ ուղղեաց զգնացս իմ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

ԱԼԷԼՈՒԻԱ

Ծաղկազարդին Ողոզումեան

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Տէ՛ր Աստուած մեր երեւեցա՛ւ մեզ. արարէք սօնս ուրախութեան կանխաւ, մինչեւ յանկինս սեղանոյ: Աստուած իմ ես դու եւ խոստովան եղէց քեզ. Աստուած իմ ես դու եւ բարձր արարից զքեզ:

Փոխ. Ալէ: Լերինք ցնծացեն առաջի Տեառն, զի գայ եւ հասեալ է Տէր ի դատել գերկիր: Ղատէ զաշխարհս արդարութեամբ եւ զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Աւագ Երկուշաբթի

ԲՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ջի նա ասաց եւ եղեն, հրամայեաց եւ հաստատեցան: Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից. սահման եղ եւ ո՛չ անցանեն:

Փոխ. Ալէ: Ի սկզբանէ, Տէ՛ր, զհիմունս երկրի հաստատեցեր եւ գործք ձեռաց քոց երկինք են: Նոքա կորնչին եւ դու կաս եւ մնաս յաւիտեան:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Աւագ Երեքշաբթի

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Կացցէ դշխոյ ընդ աշմէ քումմէ, ի հանդերձս ոսկէհուռս զարդարեալ եւ պաճուճեալ: Լո՛ւր, դուստր, եւ տե՛ս. խոնարհեցո՛ զունկն քո. մոռա՛ զժողովուրդ քո եւ զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո:

Փոխ. Ալէ: Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա եւ զընկերս նորա տարցին նմա: Ածցին ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ, եւ տարցին ի տաճար թագաւորի եւ փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Աւագ Չորեքշաբթի

ԳՁ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առնել ինձ զխաբեութիւն: Այլ դու, Տէ՛ր, ողորմեա՛ ինձ եւ կանգնեա՛ զիս եւ ես հատուցից նոցա:

Փոխ. Ալէ: Խորհեցան եւ խօսեցան զչարութիւն, եւ զապիրատութիւն ի բարձունս խորհեցան: Եղին յերկինս զբերանս իւրեանց, եւ զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Աւագ Հինգշաբթի

ԳԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ եւ շուրջ եղէց զսեղանով քով, Տէ՛ր: Տէ՛ր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո եւ զտեղի յարկի փառաց քոց:

Փոխ. Ալէ: Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան. ակն յանդիման նեղաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Աւագ Ուրբաթ

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Զարթեաւ աղեղն քո ի նետս կապարճից քոց, արբեցուցեր զգետս, ցրուեցեր զերկիր եւ դողացուցեր ի սաստկութենէ անձրեւի որք անցանեն ընդ սա: Անդունդք աղաղակեցին մեծապէս. լոյս փայլման արեգականն արգելաւ եւ ծագումն լուսնին դադարեցաւ:

Փոխ. Ալէ: Մատնեցայ եւ ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ: Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապագ եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Աւագ Շաբաթ

ԴԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Եղին զիս ի գբի ներքնումն, ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու: Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Փոխ. Ալէ: Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի եւ ի մեռեալս ազատ: Որպէս վիրաւորս որք ննջեն ի գերեզմանի:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Յայլ օրինակ է այս.

Ինքն ի գերեզմանի գնաց եւ ի տապանի տքնեցաւ: Քաղցրացան նմա խիճք հեղեղատի եւ զհետ նորա ամենայն մարդ գնասցէ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

ԱԼԷԼՈՒՔ

Պայծառակերպութեանն Քրիստոսի, որ ասի Վարդապառ

Կիրակէ

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Քո են երկինք եւ քո է երկիր. զաշխարհ լրիս իւրով դու հաստատեցեր: Չհիւսիս եւ զհարաւ դու արարեր. Թաքօր եւ Հերմօն յանուն քո ցնծասցեն:

Փոխ. Ալէ: Բարձրութիւնք լերանց նորա են. նորա է ծով եւ նա արար զնա եւ զցամաք ձեռք նորա ստեղծին: Եկայք երկրպագուք նմա. անկցուք եւ լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Երկուշաբթի

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Բարձրութիւնք լերանց նորա են. նորա է ծով եւ նա արար զնա եւ զցամաք ձեռք նորա ստեղծին: Մովսէս եւ Ահարօն երիցուք նորա. Սամուէլ ընդ այնոսիկ, որք կարդան զանուն նորա:

Փոխ. Ալէ: Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ եւ հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր: Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ եւ զժողովուրդս իւր ուրախութեամբ:

Փառք եւ երկր. այժմ եւ. ալէ:

Երեքշաբթի

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ի ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք երկրի եւ բարձրութիւնք լերանց նորա են: Նորա է ծով եւ նա արար զնա եւ զցամաք ձեռք նորա ստեղծին:

Փոխ. Ալէ: Լերինք որպէս մոմ հալեցին յերեսաց Տեառն. յերեսաց Տեառն ամենայն երկիր: Պատմեցեն երկինք զարդարութիւն նորա եւ տեսցեն ամենայն ժողովուրդք զփառս նորա:

Փառք եւ երկր. այխմ եւ. ալէ:

ԿԱՐԳԱԴՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ ՅԱՌԱԴՕՏՈՒ ԺԱՄՈՒ

Ի ԴԵՄՍ ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Օրհնեալ Տէր Մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Քահ. ԼՅԱՔ առաւօտու ողորմութեամբ քով, ցնծացաք եւ ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

Սարկ. Ուրախ եղաք փախանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ եւ ամացն, յորս տեսաք զչարչարանս:

Հայեա՛, Տէր, ի ծառայս քո եւ ի գործս ձեռաց քոց եւ առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛ ի մեզ, Տէր, եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ:

Քահ. Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Սարկ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն: Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ:

Օրհնութիւն Երից մանկանցն Դանիէլի

(Աշակ.)

դաս.) Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած հարցն մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան:

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ. արդար ես դու, Տէր, եւ ամենայն գործք քո ճշմարիտ են:

Ճանապարհք քո ուղիղ են եւ ամենայն դատաստանք քո արդար են:

Դատաստան արդարութեան ածեր ի վերայ մեր ըստ ամենայնի, զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր եւ քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց Երուսաղէմի:

Արդարութեամբ եւ յիրաւի ածեր զայս ամենայն ի վերայ մեր, վասն մեղաց մերոց:

Անօրինեցաք եւ յանցեաք, ապստամբ լինիլ ի քէն. մեղաք յամենայնի եւ պատուիրանաց քոց մեք ո՛չ անսացաք:

Ո՛չ պահեցաք եւ ո՛չ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս գտցուք մեք ի քէն:

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր եւ զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշնամեաց մերոց, անօրինաց, խստաց եւ ապստամբողաց:

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի եւ չարի քան զամենայն երկիր, մատնեցեր զմեզ:

Եւ արդ ո՛չ գոյ ժամ բանալ զբերանս մեր, զի ամօթ եւ նախատինք եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից:

Այլ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քո, մի՛ ցրեր զուխտս քո, եւ մի՛ ի բացեայ առնէր զողորմութիւնս քո ի մէնջ:

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո եւ Իսրայէլի սրբոյ քո:

Խոստացար նոցա եւ ասացեր, բազմացուցից զգաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ, եւ որպէս զաւազ առ եզր ծովու:

Եւ արդ, Տէ՛ր, նուաղեցաք քան զամենայն ազգս եւ եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց:

Ո՛չ գոյ ի ժամանակի յայսմիկ իշխան, մարգարէ եւ առաջնորդ, ո՛չ ողջակէզք պատարագաց եւ ո՛չ խունկք օրինաց եւ ո՛չ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո, եւ ողորմութիւն գտանել ի քէն:

Այլ անձամբք խոնարհեալ եւ հոգուովք տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց զբիրաւորս գառանց պարարտաց:

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո, կատարեալ գտցուք զկնի քո, եւ չիք ամօթ յուսացելոցս ի քեզ:

Եւ արդ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք. երկնչիմք ի քէն եւ խնդրեմք զերեսս քո, Տէ՛ր, մի յամօթ առնէր զմեզ:

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում, եւ ըստ բազում ողորմութեան քում փրկեա՛ զմեզ, վասն սքանչելեաց քոց, Տէ՛ր, եւ փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որք չարչարեն զծառայս քո, ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա, եւ ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին:

Եւ ծանիցեն զի դու ես Տէ՛ր Աստուած միայն, որ փառաւորեալդ ես ի վերայ ամենայն տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու Տէ՛ր Աստուած հարցն մերոց, զովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, զովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո, գովեալ եւ առաւել:
 Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո, գովեալ եւ առաւել:
 Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս եւ հայիս յանդունդս. գովեալ եւ առաւել:
 Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ եւ առաւել:
 Օրհնեցէ՛ք. ամենայն գործ Տեառն զՏէր, օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան:
 Օրհնեցէ՛ք, երկինք զՏէր. օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, Հրեշտակք Տեառն եւ ջուրք որք ի վերոյ երկնից զՏէր. օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, զօրութիւնք Տեառն արեգակն եւ լուսին զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, աստեղք երկնից, անձրեւք եւ ցօղք. զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, ամենայն հողմք. հուր եւ ջեր զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, ցուրտ եւ տօթ, ցօղ եւ ձիւնաբեր զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, սառն եւ պարզ, եղեամն եւ ձիւն զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, տիւք եւ գիշերք, լոյս եւ խաւար զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, ամպք եւ փայլատակունք եւ երկիր զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, լերինք, բլուրք եւ ամենայն բոյսք երկրի զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, աղբիւրք, ծովք եւ գետք զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, կէտք եւ ամենայն կայտառք, որք ի ջուրս եւ թռչունք երկնից զՏէր, օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, զազանք եւ անասունք, եւ որդիք մարդկան զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք Իսրայէլ զՏէր. օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արասցէ՛ զնա յաւիտեան:
 Օրհնեցէ՛ք, քահանայք, զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք, ծառայք Տեառն, զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք անձինք եւ շունչք արդարոց զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք սուրբք եւ խոնարիք սրտիւք զՏէր. օրհնեցէ՛ք:
 Օրհնեցէ՛ք Անանիա, Ազարիա եւ Միսայէլ զՏէր. օրհնեցէ՛ք եւ բարձր:
 Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օրհնեցէ՛ք, ամենայն արարածք, զԱրարիչն արարածոց, զՏէրն տերանց, զԹագաւորն թագաւորաց, զԱստուածն աստուծոց, օրհնեցէ՛ք, գովեցէ՛ք, բարեբանեցէ՛ք, զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Կանոն Սրբոյ Յարութեանն Քրիստոսի

ԱՁ.

Հ. Որ երկիր ի փրկութիւն տիեզերաց թագաւոր յաւիտենից Քրիստոս, գքեզ փառաւորենք, Աստուած հարցըն մերոց: Յանձն առեր զչարչարանս կամաւորապէս եւ զմահ ճաշակեցեր վասն մեր. գքեզ փառա: Կնքեցար վիմով ի գերեզմանի եւ լուծեր զկնիք մահու յանցանաց. գքեզ փառա:

Գ. Օրհնեցէ՛ք, ամենայն գործք Տեառն զՏէր. օրհնեցէ՛ք, բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան: Զյարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած, որ զմահ խափանեաց յարութեամբն իւրով. բարձր: Զսքանչելի յարութիւնն Քրիստոսի Աստուծոյ. ամենայն ժողովուրդք բարեբանելով. բարձր:

Կանոն Սրբոց Հրեշտակապետաց.

ԳԿ.

Հ. Անըսկիզբն Հայր, առաջին լոյս անճառելի որ ի լուսոյ լոյս ներգործեալ զիմանալեաց գոյական. ըզքեզ օրհնենք Աստուած հարցն մերոց: Էակիցդ Հօր ի լուսոյ լոյս ծագումն Որդի, որ արարեր ի պաշտօն փառաց քոց զիրեղինացըն զօրս. գքեզ:

Ի Հօրէ բղխումն փառակից Որդւոյ Հոգիդ անել. որ ստեղծեր ի յոգիս կատարեալ զհոգեղինացն դաս. գքեզ:

Գ. Օրհնեցէ՛ք, ամենայն գործք Տեառն, զՏէր. օրհնեցէ՛ք, բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան: Երկնային զուարթունք, հրեշտակք, հրեշտակապետք, վերինք պետութիւնք, բարձր արարէ՛ք զՀայրն երկնաւոր: Անմարմնոց բազմութիւնք, իշխանութիւնք, զօրութիւնք, անմահ տէրութիւնք, բարձր արարէ՛ք զՔրիստոս թագաւորն: Վեցթեւեան սերովբէք, քառակերպեան քերովբէք, աթոռք անեղին, բարձր արարէ՛ք զՀոգին ճշմարիտ:

Կանոն Սրբոց Մարգարէից.

ԴԶ.

Հ. Որ ընդ հողեղէն բնութեան մերոյ խառնեցեր զբանական հոգիս, ունել զօրութիւն ընդունելոյ զաստուածային եւ զհոգեւոր զշնորհս իջեալ ի վերուստ. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց: Որ շնորհեցեր մաքուր հոգւոց յԻսրայէլի զհոգի մարգարէութեան. որով ծանուցեր յառաջագոյն, բազմապատիկ օրինակօք զանճառելի խորհուրդ քո մարդեղութեանդ. օրհնեալ: Որ զանել գոյիդ լինելութիւն իբրեւ զեղեալ տեսանէին, յառաջնորդական միտըս նոցա. տպաւորեալ հոգիդ զկերպարան իրին գերագոյն հրաշիւք ի վեր քան զբան. օրհնեալ:

Գ. Օրհնեցե՛ք, ամենայն գործք Տեառն զՏէր. օրհնեցե՛ք, բարձր արարե՛ք զնա յաւիտեան: Ընդ աւետաւորսն յառաջագոյն փրկութեան մերոյ, ծափս հարե՛ք, եկեղեցիք հեթանոսաց, աղաղակելով. զՏէր օրհ: Ընդ տեսանողաց մարգարէից հինն Իսրայէլի, քահանայք նորոյ ուխտիս սպասաւորք, զՏէր օրհնեցե՛ք:

Կանոն Ապաշխարութեան.

ԱԶ.

Հ. Որ հայիս քաղցրութեամբ յարարածս քո Հայր ամենակալ. օրհնեալ ես, Աստուած հարցն մերոց: Որ իջեր ի փրկել զարարածս քո Որդիդ միածին. օրհնեալ: Որ խնամես տեսչութեամբ զարարածս քո Հոգիդ ճշմարիտ. օրհնեալ:

Գ. Օրհնեցե՛ք, ամենյան գործք Տեառն, զՏէր. ամենյան գործք քո զքեզ օրհնեն: Որ յոչնչէ գոյացուցեր զերկինս եւ զերկիր. յիշեա՛ զմեզ, Տէր մարդասիրութեամբդ քո. ամեն: Որ անդադար փառաբանիս ի քո յարարածոց, ընկալ զաղաչանս սուրբ եկեղեցւոյ քո. ամէն:

Կանոն համօրէն Առաքելոց

ԱԶ.

Հ. Էակից Բանդ Հօր եւ Հոգւոյն, որ իջեր ի յերկնից ի փրկութիւն ազգի մարդկան. Աստուած հարցն մերոց: Որ պահեցեր յաղթող զճգնութիւն սրբոց առաքելոցն, այսօր եւ մեք ընդ նոսին ցընծութեամբ օրհնենք զքեզ, Աստուած: Որ առաւել բարձրացեալդ ես յաւիտենից. այսօր ընդ դասս վկայից քոց բարեբանենք զքեզ. Աստուած:

Գ. Օրհնեցե՛ք, ամենայն գործք Տեառն, զՏէր. օրհնեցե՛ք, բարձր արարե՛ք զնա յաւիտեան: Որ ընտրեաց զերանելի առաքեալսն եւ նոքօք որսաց ի հաւատս Քրիստոս. բարձր: Որք զխաւար կռապաշտութեանն վանեցին եւ զլոյս գիտութեան ընդհանուր յերկիր ծաւալեցին. ընդ նոսին բարձր:

Կանոն համօրէն ննջեցելոց ի Քրիստոս.

ԱԶ.

Հ. Օրհնեալ ես դու Քրիստոս, որ յարեարդ ի մեռելոց ողորմած եւ կոխեցեր զմահ. Տէր Աստուած հարցն մերոց: Որ մահկանացուացս կեանքդ ես, զհոգիս ննջեցելոց մեր ընկալ. Տէր: Ջորս փոխեցեր յաշխարհն կենդանեաց. հանգստեան արժանաւորեա՛. Տէր:

Գ. Օրհնեցէ՛ք, ամենայն գործք Տեառն, զՏէր. օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան: Գիշերք, զՏէր օրհնեցէ՛ք: Որ գալոցն է զօրութեամբ բազմաւ, ազդմամբ ձայնի կենագործէ զննջեցեալսն, զՏէր օրհ: Աղաչեմք զքեզ բարերար, հանգո՛ զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս քո. օրհնեսցուք եւ բարձր արասցուք զանուն քո յաւիտեան:

Կանոն համօրէն Մարտիրոսաց.

ԱԶ.

Հ. Ըզքեզ արդար եւ ուղիղ դատաւոր ի մէջ սրբոց քոց բարեբանիս. հարցն մերոց Աստուած, օրհնեալ ես յաւիտեան: Ըզքեզ, որ ի հնոցն իջեր ապաւէն, խոնարհեալ ի գունդս մարտիրոսաց գովիս. հարցն: Ըզքեզ, որ ահաւոր թագաւոր յաւիտենից. այսօր ընդ դասս վկայից քոց բարեբանեմք. հարցն:

Գ. Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործք Տեառն, զՏէր. օրհնեցէ՛ք, բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան: Անբաւելին երկնից եւ հրեղինաց ի հողեղինաց հաճեցաւ ընտրել իւր զինաւորս. բարձր: Ուստի եւ մեք հաւատացեալքս Քրիստոսի Աստուծոյ, ընդ նոսին խնդրելով զթողութիւն մեղաց մերոց. բարձր:

ՔԱՐՈՋ

Զկնի հարցին.

Եկեալքս ամենեքեան ի սուրբ կաթողիկէ եւ առաքելական եկեղեցի, աղաչեսցուք զմիածին Որդին Աստուծոյ, զՏէրն մեր եւ զՓրկիչն Յիսուս Քրիստոս: Որ էջ փառօք Հօր ի մէջ հնոցին եւ փրկեաց զերիս մանկունսն ի Քաղդէացւոց անտի: Լուսաւոր եւ սուրբ պահեսցէ զմիտս մեր, զի մի՛ երբէք խաբիցուք մեք ի մեղաց եւ ի ցանկութենէ աշխարհի: Այլ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա, առնուլ զպսակն լուսոյ եւ կենաց ի յանձինս մեր, զոր խօստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր. կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Կիրակէից եւ այլոց Տէրունական տօնից.

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Հօր, յաղթող, սքանչելագործ, սուրբ, մեծի յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, Ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Մարտիրոսաց.

Տօղեա՛, Տէ՛ր, զցօղ բարերար ողորմութեան քո ի մեղուցեալ անձինս մեր. շիջո՛ւ զբոց հնոցի յանցանաց մերոց եւ փրկեա՛ զմեզ ի յաւիտենական հրոյն: Արա՛ արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն եւ ընդ երանելի սուրբ վկայսն՝ օրհնել զքեզ գովել, եւ քեզ գոհութիւն եւ փառս մատուցանել Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Պահոց.

Տօղեա՛, Տէ՛ր, զցօղ բարերար ողորմութեան քո ի մեղուցեալ անձինս մեր. շիջո՛ւ զբոց հնոցի յանցանաց մերոց, եւ փրկեա՛ զմեզ ի յաւիտենական հրոյն: Արա՛ արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն եւ ընդ երանելի սուրբ վկայսն օրհնել զքեզ, գովել եւ ասել. Աստուած, քաւեա՛ զմեղաւորս. Աստուած, քաւեա՛ զմեղաւորս ի մեղաց եւ կեցո՛:

ԵՐԳ

Մարիամու Աստուածածնին.

(Աւագ) Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր, եւ ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն եւ սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց, եւ արար զգօրութիւն բազկաւ իւրով:

Տրուեաց զամբարտաւանս ի մտաց սրտից, եւ քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Զխոնարիս բարձրացոյց, զկարօտս ելից բարութեամբ, եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր, ընդ Աբրահամու եւ զաւակի նորա յաւիտեան:

Օրհնութիւն Զաքարիայի հօրն Յովհաննու Մկրտչի.

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, որ յայց ել եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ:

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ. որպէս խօսեցաւ բերանօք սրբոցն, որք յաւիտենից մարգարէքն էին:

Փրկութիւն ի թնամեաց մերոց, եւ ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց:

Առնել զողորմութիւն առ հարսն մեր եւ յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ:

Երդումն, զոր երդուաւ Աբրահամու հօր մերոյ, տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն ի թնամեաց մերոց:

Պաշտել զնա սրբութեամբ եւ արդարութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

Եւ դու մանուկ բարձրելոյն կոչեսջիր. զնասցես առաջի Տեառն պատրաստել զճանապարհս նորա:

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ, ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց:

Վասն գթոյ ողորմութեան Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որով երեւեցաւ մեզ արեգակն ի բարձանց, լուսաւոր առնել զխաւար մեր:

Ծագել զլոյս ի վերայ այսոցիկ, որք նստէաք ի խաւարի եւ ի ստուէրս մահու. ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան:

Աղօթք Սիմէովնի Ծերունւոյն.

Արդ արձակեա՛ զծառայս քո, Տէ՛ր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, եւ փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ:

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Սրբոյ Յարութեան.

ԱՁ.

Մ. Յանձառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բնութիւնս Բանդ Աստուած եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն: Եւ ծնար ի սուրբ կուսէ անապական մարմնով. զքեզ անդադար բարեբանել մեծացուցանենք: Այսօր զեկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան՝ միաբանութեամբ ամենեքեան մեծացուցանենք:

Հրեշտակապետաց.

ԳԿ.

Մ. Մայր եւ կոյս աղախին Քրիստոսի, որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի, քեզ երանեն ամենայն ազինք: Մաքուր աղաւնի եւ հարսն երկնից Մարիամ, տաճար եւ աթոռ Աստուծոյ Բանին, քեզ երանեն: Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս, եւ քեւ մերձեցաք ի փայտն կենաց. քեզ երանեն:

Մարգարէից.

ԴԶ.

Մ. Անարատ կոյս Աստուածածին Մարիամ սրբուհի եւ մայր Քրիստոսի. յարգանդի տարար զանտանելին ամենեցուն. օրհնութեամբ զքեզ Աստուածածին մեծացուցանենք: Ըզքեզ երկնային դուռն զոր ետեսն Եզեկիէլ. եւ ասրն զոր ծանեաւ Գեղէոն. սերովբէ հողեղէն, վեհագոյն քրովբէից. օրհնութեամբ: Երիս խորհուրս սոսկալիս ի քեզ տեսանի, Աստուածածին, յղութիւն անսերմնական, ծնունդ անարատ, կուսութիւն յետ ծննդեան մարմնով անապական. օրհ:

Ապաշխարութեան.

ԱԶ.

Ըզքեզ երեւեալ դուռն Եզեկիէլիւ մարգարէիւ, ընդ ոչ որ էանց եթէ ոչ Աստուած միայն. Աստուածածին կոյս, օրհնութեամբ մեծացուցանենք:

Ըզքեզ, որ ի մորենուջն առ Մովսէսի մարգարէի զնոր խորհուրդ կուսի յայտնեցեր մարդկան ազգի. օրի: Ըզքեզ, որ ի Հօրէ անժամանակապէս եւ ի մօրէ անթարգմանաբար ի ժամանակի ծննդեան ի բոլորից փրկութեան յայտնեցար որդի բարձրելոյն. օրի:

Առաքելոց.

ԱԶ.

Այսօր նոր ժողովուրդք, ցնծացէք ընդ գալուստ Հոգւոյն սրբոյ, մեծացուցանելով զելոն ի Հօրէ: Այսօր ցնծան առաքելքն, զարդարեալք ի շնորհաց Հոգւոյն սրբոյ. մեծա: Այսօր զուարճացան արարածք, ճշմարիտ գալստեամբ Հոգւոյն սրբոյ. մեծա:

Ննջեցելոց.

ԱԶ.

Մ. Յարուցելոյն ի մեռելոց բնակարան մայր եւ կոյս, որ զննջեցեալսն յԱդամայ կենագործէ անապական. զքեզ մեծացուցանեմք, որ օրհնեալդ ես ի կանայս: Արարողին երկնի եւ երկրի եղեր տաճար եւ առագաստ, որ զննջեցեալսն մեր հրեղէն նորոգէ. զքեզ մեծա: Կերակրողին տիեզերաց արբեցուցեր զքո սուրբ զկաթն, որ զննջեցեալսն մեր վերստին նորոգէ. զքեզ մեծացուցանեմք:

Մարտիրոսաց.

ԱԶ.

Մ. Որ գաւեստիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրաշտակէն ընկալար. ուրախ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ, Մարիամ անհարսնացեալ: Անսկիզբն Բանն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբն սկիզբն ի կուսէդ.

Քրիստոս Աստուած թագաւորն յաւիտենից: Աղաչենք զքեզ, սուրբ Աստուածածին, առ Քրիստոս բարեխօսեա՛ փրկել զժողովուրդս իւր, զոր զնեաց արեամբն իւրով:

ՔԱՐՈՋ

Ջկնի Մեծացուցէին.

Սուրբ զԱստուածածինն եւ զամենյան սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի եւ գթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր, ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Մարտիրոսաց եւ պահոց.

Ընկա՛լ, Տէր, զաղաչանս մեր, բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, անարատ ծնողի Միածնի Որդւոյ քո եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց եւ որոց այսօր է յիշատակ (*կամ աւուրս շնորհիւ*): Լո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ եւ թո՛ղ զմեղս մեր: Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ:

ՔԱՐՈՋ

Ջկնի Մեծացուցէին Կիրակէից աւուրց.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն սուրբ տեղւոյս շինութեան եւ բարեկարգութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ժողովրդեանս, որք մտանեն ընդ դրունս սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Ջանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառնդ Աստուծոյ, ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

ԱՂՕԹՔ

Պու ես թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից, Քրիստոս Աստուած մեր: Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ:

ԵՐԳ

Իղաբերից Աւետարանին.

Եղիցի անունն Տեառն օրհնեալ ի յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան: Օրհնեցէ՛ք, մանկունք զՏէր եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն: Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ ի յաւիտեան: Յարեւելից մինչ ի մուտս արեւու օրհնեալ անուն Տեառն ի յայսհետէ մինչեւ ի յաւիտեան: Փառք եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ սրբոյ Հոգւոյն. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն. ի յայսմհետէ մինչեւ ի յաւիտեան:

Արի՛, Տէ՛ր, օգնեա՛ մեզ եւ փրկեա՛ զմեզ, վասն անուան քո:

Արի՛ եւ մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ, վասն անուան քո:

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած քո, Սիօ՛ն, յազգէ յազգ:

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէ՛ր. օրհնեցից զՏէր ի կենդանութեան իմոյ:

Սարկ. Օրթի:

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպր. Եւ ընդ՝ հոգւոյդ քում:

Սարկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քահ. Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Մատթէոսի:

Դպր. Փառք քեզ Տէր, Աստուած մեր:

Սարկ. Պաշտօնումէ:

Դպր. Ասէ Աստուած:

ԱԻԵՏԱՐԱՆՔ ԻԴԱԲԵՐԻՑ

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Աւետարան ըստ Մատթէոսի (Գլ. ԻԸ հ. 1-20):

Վասն Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ԲԿ. ԴԿ.

Եւ յերեկոյի շաբաթուն յորում լուսանայր միաշաբաթին, եկն Մարիամ Մագդաղենացի եւ միւս Մարիամն տեսանել զգերեզմանն: Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ, զի հրեշտակ Տեառն իջեալ

յերկնից, մատուցեալ ի բաց թաւալեցոյց զվէմն ի դրանց անտի, եւ նստէր ի վերայ նորա. եւ էր տեսիլ նորա իբրեւ զփայլական, եւ հանդերձ նորա սպիտակ իբրեւ զծիւն: Եւ յահէ անտի նորա խռովեցան պահապանքն եւ եղեն իբրեւ զմեռեալս: Պատասխանի ետ հրեշտակն եւ ասէ ցկանայսն. մի՛ երկնչիք դուք. գիտեմ զի զՅիսուս զխաչեցեալն խնդրէք. չէ՛ աստ քանզի յարեաւ, որպէս ասացն: Եկայք եւ տեսէ՛ք զտեղին ուր կայր: Եւ վաղվաղակի երթայք ասացէ՛ք աշակերտացն նորա թէ յարեաւ եւ ահա՛ յառաջանայ քան զծեզ ի Գալիլեայ, անդ տեսանիցէք զնա. ահա՛ ասացի ձեզ: Եւ ելեալ վաղվաղակի ի գերեզմանէ անտի ահիւ եւ խնդութեամբ բազմաւ. ընթանային պատմել աշակերտացն: Եւ ահա՛ պատահեաց նոցա Յիսուս եւ ասէ. ո՞րք էք. եւ նոքա մատուցեալ կալան զոտս նորա եւ երկրպագին նմա: Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս. մի՛ երկնչիք. երթայք ասացէ՛ք եղբարցն իմոց, զի երթիցեն ի Գալիլիեայ եւ անդ տեսցեն զիս: Իբրեւ նոքա գնացին, ահա՛ ոմանք ի զօրականացն եկին ի քաղաքն եւ պատմեցին քահանայապետիցն զամենայն որ ինչ եղեն: Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերօքն, խորհուրդ առեալ, արծաթ յոյժ ետուն զօրականացն եւ ասեն. ասասջի՛ք եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա, մինչ մեք ի քուն էաք: Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հաճեսցուք զնա եւ զծեզ անհոգս արասցուք: Եւ նոքա առեալ զարծաթն, արարին որպէս ուսանն, եւ ել համբաւս այս ի Հրէից մինչեւ ցայսօր:

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ի Գալիլիեայ, ի լեառնն ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս: Իբրեւ տեսին զնա, երկրպագին նմա, եւ ոմանք յերկուացան: Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր եւ ես առաքեմ զձեզ: Գնացէ՛ք այսուհետեւ, աշակերտեցէ՛ք զամենայն հեթանոսս. մկրտեցէ՛ք զնոսա յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Ուսուցէ՛ք նոցա պահել զամենայն, զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ, եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչեւ ի կատարած աշխարհի:

Աւետարան ըստ Մարկոսի (Գլ. ԺԵ հ. 42-ԺԶ 8)

Վասն Թաղման եւ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ԲԶ. ԴԶ.

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, քանզի ուրբաթ էր որ ի շաբաթն մտանէր, եկեալ Յովսէփ, որ յԱրիմաթեայն էր, այր պարկեշտ նախարար, որ եւ ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն Աստուծոյ, համարձակեցաւ եմուտ առ Պիղատոս, եւ խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի: Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ եւ կոչեցեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց ցնա եւ ասէ, թէ արդարեւ այնչափ վա՞ղ մեռաւ: Եւ իբրեւ ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեաց զմարմինն Յովսէփայ: Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ եւ իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն, եւ եղ ի գերեզմանի, որ

էր փորեալ ի վիմէ, եւ թաւալեցոյց զվէմն մի ի դուռն գերեզմանին: Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի, եւ Մարիամ Յակովբայ եւ Յովսեայ, տեսին զտեղին ուր եղաւ: Եւ իբրեւ անց շաբաթն, Մարիամ Մագդաղենացի եւ Մարիամ Յակովբայ եւ Սողովմէ, չոգան պատրաստեցին խունկս, զի եկեսցեն եւ օծցեն զնա:

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն, գան ի գերեզմանն ընդ արեւագալն, եւ ասէին ցմիմեանս. ո՞վ թաւալեցուցէ մեզ զվէմն ի դրանց գերեզմանին: Եւ հայեցեալ տեսին զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ի գերեզմանէն, քանզի էր մեծ յոյժ: Եւ մտեալ ի ներքս ի գերեզմանն, տեսին զերիտասարդ մի, զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ, զգեցեալ պատմուճան սպիտակ եւ զարհուրեցան: Եւ նա ասէ ցնոսս. մի՛ երկնչիք, զՅիսուս խնդրէք զՆազովրեցի զխաչեցեալն, յարեաւ, չէ՛ աստ. ահաւաղիկ տեղին, ուր եղին զնա: Այլ երթայք ասացէ՛ք ցաշակերտս նորա, եւ ցՊետրոս, թէ ահա՛ յառաջագոյն երթայք քան զձեզ ի Գալիլեայ, անդ տեսանիցէ՛ք զնա, որպէս ասացն ձեզ: Եւ իբրեւ լուան, ելին եւ փախեան ի գերեզմանէն, քանզի զահի հարեալ էին, եւ ո՛չ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին:

Աւետարան ըստ Ղուկասու (ՁԼ. ԻԳ հ. 50-ԻԴ 12)

Վասն Թղման եւ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ԱԿ. ԳԿ.

Եւ ահա այր մի անուն Յովսէփ, որ էր նախարար, այր բարեգործ եւ արդար, սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս եւ ընդ գործս նոցա, յԱրեմաթեայ քաղաքէ Հրէից, որ եւ ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն Աստուծոյ: Սա մատուցեալ առ Պիղատոս, խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի եւ իջուցեալ զնա, պատեաց պաստառակալաւ, եւ եղ ի կռածոյ գերեզմանին, ուր չէր բնաւ զոք եղեալ: Եւ օրն էր ուրբաթ եւ շաբաթ լուսանայր: Եւ երթային զհետ նորա կանայք, որք եկեալ էին ընդ նմա ի Գալիլէէ. տեսին զգերեզմանն եւ որպէս եղաւ մարմին նորա: Դարձան եւ պատրաստեցին խունկս եւ իւղս, եւ ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին:

Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն, եկին ի գերեզմանն, բերին զխունկսն զոր պատրաստեցին, եւ այլ կանայք ընդ նոսա, եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ի գերեզմանէ անտի: Եւ մտեալ ի ներքս ո՛չ գտին զմարմին Տեառն Յիսուսի: Եւ եղեւ ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ, եւ ահա արք երկու հասին առ նոսա ի հանդերձս լուսաւորս: Եւ իբրեւ զահի հարան եւ խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասեն ցնոսս. զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս: Չէ՛ աստ, այլ յարեաւ. յիշեցէ՛ք, որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն ի Գալիլեայ եւ ասէր, թէ պարտ է Որդւոյ մարդոյ մատնիլ ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց եւ ի խաչ ելանել՝ եւ յերրորդ աւուր յառնել: Եւ յիշեցին զբանսն նորա: Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն մատասանիցն, եւ այլոցն

ամենեցուն: Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի, եւ Յովհաննա, եւ Մարիամ Յակովբայ, եւ այլք ընդ նոսա, որք պատմեցին զայս առաքելոցն: Եւ երեւեցան առաջի նոցա շաղկապութիւն բանք նոցա: Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի գերեզմանն, եւ հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ զի կային, եւ զնաց ընդ միտս զարմացեալ թէ զի՞նչ եղեւ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու (Չլ. ժԹ հ. 83-Ի 18):

Վասն Թաղման եւ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ԱԶ. ԴԶ.

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփ, որ յԱրեմաթեայ էր աշակերտ Յիսուսի ի ծածուկ վասն ահին Հրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յիսուսի, եւ հրամայեաց Պիղատոս. եկին եւ բարձին զնա: Եկն եւ Նիկողեմոս, որ եկեալն էր առ Յիսուս ի գիշերի զառաջինն, եւ եբեր զմուռս խառն ընդ հալուէս, իբրեւ լտերս հարիւր: Առին զմարմինն Յիսուսի, եւ պատեցին կտաւօք եւ խնկօք հանդերձ՝ որպէս օրէն էր Հրէից պատել: Եւ էր ի տեղուջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ. եւ ի պարտիզի անդ գերեզման նոր, յորում ո՛չ ոք երբեք էր եղեալ: Անդ վասն ուրբաթու Հրէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝ եղին զՅիսուս:

Եւ ի միաշաբաթօցն Մարիամ Մագդաղենացի զայ առաւօտուն ընդ արշալոյսն ի գերեզման անդր, եւ տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին: Ապա ընթանայ եւ զայ առ Սիմէօն Պետրոս, եւ առ միւս աշակերտն, զոր սիրէրն Յիսուս, եւ ասէ ցնոսա. բարձին զՏէրն ի գերեզմանէ աստի, եւ ո՛չ գիտեմ, ուր եղին զնա: Ել Պետրոս եւ միւս աշակերտն, եւ գային ի գերեզմանն: Ընթանային երկոքեանն ի միասին, եւ միւս աշակերտն յառաջեաց, ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս եւ եկն նախ ի գերեզմանն: Եւ խոնարհեալ տեսանէ, զի կային անդ կտաւքն. բայց ի ներքս ո՛չ եմուտ: Եկն եւ Սիմէօն Պետրոս որ գայրն զկնի նորա, եւ եմուտ ի գերեզմանն, եւ տեսանէ զկտաւսն զի կային անդ, եւ վարշամակն, որ էր ի գլուխ նորա ո՛չ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ի մի կողմն: Յայնժամ եմուտ եւ միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն ի գերեզմանն, ետես եւ հաւատաց, զի չեւ եւս գիտէին զգիրս թէ պարտ է նմա ի մեռելոց յառնել: Չոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն: Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին եւ լայր. եւ մինչդեռ լայր, խոնարհեցաւ ի գերեզմանն, եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս ի սպիտակս, զի նստէին մի ի սնարից եւ մի յանոտից, ուր կայր մարմինն Յիսուսի: Եւ նոքա ասեն ցնա. կին դու. զի՞ լաս. ասէ ցնոսա. զի բարձին զՏէրն իմ ի գերեզմանէ աստի, եւ ո՛չ գիտեմ, ուր եղին զնա: Չայս իբրեւ ասաց, դարձաւ ի թիկունս կոյս, եւ տեսանէ զՅիսուս զի կայր, եւ ո՛չ գիտէր թէ Յիսուս իցէ: Ասէ ցնա Յիսուս. կին դու,

զի՞ լաս, զո՞ խնդրես, նմա այսպէս թուեցաւ, թէ պարտիզպանն իցէ. ասէ ցնա. Տէ՛ր, եթէ դու բարձեր զնա՝ ասա՛ ինձ, ո՞ւր եղիր զնա, զի ես առից զնա: Ասէ ցնա Յիսուս. Մարիամ. եւ նա դարձաւ, եւ ասէ ցնա Եբրայեցերէն. Ռաբբունի, որ թարգմանի վարդապետ: Ասէ ցնա Յիսուս. մի՛ մերձենար յիս. զի չեւ եւս ելեալ եմ առ Հայրն իմ. այլ ե՛րթ դու առ եղբարսն իմ, եւ ասա՛ ցնոսա. ելանեմ ես առ Հայրն իմ եւ առ Հայր ձեր եւ Աստուածն իմ եւ Աստուած ձեր: Գայ Մարիամ Մագդաղենացի եւ պատմէ աշակերտացն. եթէ ետես նա զՏէր եւ զայս ինչ ասաց ցնա:

ԵՐԳ

Ջկնի Իղաբերից Աւետարանին

(Աւագ) Փառք յարութեան քո, Տէ՛ր. ոչ դադարեցայց, Քրիստոս, օրհնել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Փառք յարութեան քո, Տէ՛ր. ոչ դադարեցայց, Յիսուս, գովել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ես ոչ դադարեցայց, Փրկի՛չ, փառաւորել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ի զիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն եւ օրհնեցէ՛ք զՏէր:

Աստ օրհնեցէ՛ք, ամենայն ծառայք Տեառն, զՏէր ի սրբութիւն եւ օրհնեցէ՛ք զՏէր:

ԵՐԳ

Աղուհացի Կիրակէիցն

Ջամենայն աւուրս կենաց իմոց, ես ոչ դադարեցայց օրհնել զքեզ, Քրիստոս Փրկիչդ աշխարհի: *(Երիցս կրկնեա՛ եւ զհետինն բարձր ասա՛):*

(Թիւ.) Ի զիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն եւ օրհնեցէ՛ք զՏէր:

Աստ օրհնեցէ՛ք, ամենայն ծառայք Տեառն, զՏէր ի սրբութիւն եւ օրհնեցէ՛ք զՏէր:

Գալստեան Ողորոմեան.

Ղասք լուսեղն գուարթնոցն սպասէին մեծի գալստեանն Տեառն:

Եւ երգէին երգ նոր՝ օրհնեալ է քո սուրբ գալուստդ:

Ջատկի.

Լուսապայծառ հրեշտակն, նստելով ի կենսատու գերեզմանին: Եւ աւետէր կանանցն՝ յարեալ Աստուած:

Համբարձման.

Համբարձէ՛ք, իշխանք, գորունս ձեր ի վեր: Եւ գայ մտանէ փառօք ի փառս:

Գալստեան Հոգւոյն Սրբոյ.

Իջեալ Հոգին յառաքեալսն, եւ հրագինեաց զընտրեալսն անկէզ ի սուրբ վերնատունն: Եւ հանգեալ նոքօք յաղագս մարդկան զանազան լեզուաց բաժանմամբ:

Վարդավառի.

Տնծայ Թափօր Հերմոնիւ, եւ առաքեալքն ի Հայրական ձայնէն թմրեալք: Եւ կենդանեաց եւ մեռելոց Տէր ծանուցին զքեզ Մովսէս եւ Եղիաս:

Վերափոխման.

Քրիստոս եկեալ ի փոխումն Աստուածածնին եւ սուրբ կուսին Մարիամու: Եւ զօրք երկնից ընդ առաքեալսն եւ սուրբ կուսանսն գովէին:

Խաչի.

Այսօր եկեալ կամաւ Տէրն ի խաչ: Եւ տարածեաց զբազուկս ի նմա:

Ծննդեան.

Հոյլք հոգեղէնք ընդ հովիւսն քարոզէին ի յանբանից մսուր զԲանն բազմեալ: Եւ մոզքն աստէղքն գուշակեալ մատուցին զընծայսն խորհրդոյ:

Տեառնընդառաջի.

Քառասնօրեայ տղայ եւ Տէրն օրինադիր տնօրինաբար եկն ի տաճարն: Եւ Սիմէօն գգուեր գրկօքըն, եւ յօրինեաց կապից լուծումն հայցէր ի կեանս անտարանի:

ՔԱՐՈՋ

Ձկնի Իղաբերից Աւետարանին եւ երգոյն.

(Աշակ.) **Ջուարճացեալքս մեծաւ ուրախութեամբ անտեօք յարութեան Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Որ եղեւ պտուղ եւ անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց, խորտակեաց զդրունս դժոխոց եւ ելոյծ զբռնութիւն մահու, եւ ետ յոյս հաստատութեան վերստին նորոգման կենդանութեան ամենայն մարդկան: Խնդրեսցուք հաւատով ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ, զի զմեզ արժանի արասցէ յարութեան իւրոյ. կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց: Վասն զի զայս խոստացաւ. զմեծ եւ զանճառելի շնորհս պարգեւել սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր. կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:**

ԱՂՕԹՔ

Ամենակեցոյց, ճշմարիտ, սուրբ, մեծի յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ:

Սաղմոս Ծ.

(Աւագ) **Ողորմեա՛ ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում, քաւեա՛ր զանօրէնութիւնս իմ:**

Առաւել լուա՛ր զիս յանօրէնութենէ իմմէ, եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս:

Ջանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ, Տէ՛ր, եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես ի դատել քում:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէ՛ր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս եւ զճածկեալս

իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յօղեա՛ր յիս մշտկաւ եւ սուրբ եղէց, լուա՛ր եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծացեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ր զերեսս քո ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ր յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ր յիս, Աստուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛ր ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Այլ տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան եւ հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ր զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո եւ ամբարիշտք ար քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ր զիս յարենէ, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ո՛չ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ո՛չ արհամարիէ:

Բարի՛ արա՛, Տէ՛ր, կամօք քովք Սիօնի եւ շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցին ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուրակս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ:

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Սրբոյ Յարութեան.

ԱԶ.

Ո. Բանդ որ ի Հօրէ իջեալ մարմնացար ի կուսէն, խաչեցար կամաւ Հօր վասն մեր զմեղս սպաներ. սուրբ Աստուած, ողորմեա՛ մեզ: Որ յարարածոց ես անբովանդակելի. ի խաչափայտին բեւեռելով զմահ կոխեցեր. սուրբ: Որ ի նախնումն զանկեալն ի ծառայութիւն մահու, պատուական մարմնով եւ արեամբդ քո ազատեցեր. սուրբ:

Հրեշտակապետաց.

ԴԶ.

Ո. Որ ի հրեղէն զօրաց երկնից փառաբանիս Աստուած, որով զերկնային անապական աստուածային զշնորհս հեղեր, յորդիս Ադամայ. աղաչանօք սոցա ողորմեա՛ մեզ Աստուած: Երեւելով հողեղինացս անհիւթականքն ի ձեւ մարմնոյ. որք եւ ծանուցին մարգարէիցն. զխորհուրդ քո գալստեանդ բազմապատիկ տեսլեամբ օրինակելով. աղաչա: Անճառելի տնօրէնութեանդ քո

աւետաբերք առաքեցան, Գաբրիէլ եւ Միքայէլ, անմարմնական դասուքն իւրեանց յերկրի սպասաւորելով. աղաչանօք սոցա:

Մարգարէից.

ԴԶ.

Ո. Որ աւետաւոր քում գալստեանդ առաքեցեր յաշխարհ զսուրբ մարգարէսն եւ եկեալ խոնարհութեամբ նոր օրինօք զթերին լցեր ի գիրս օրինաց եւ մարգարէից. բարեխօսութեամբ սոցա Քրիստոս, ողորմեա՛ մեզ: Որ կոչեցեր մարգարէիւք յառաջագոյն զհեթանոսս քեզ նոր ժողովուրդ եւ դուստր Սիօնի զեկեղեցի հեթանոսաց հարսն սիրելի անմահ փեսային. բարե: Որ զփառս տաճարիս զոր շինեցեր շինողդ էից ի վերայ վիմին, բարձրագոյն քան զառաջինն եւ գերագարդ վայելչութեամբ տեսանողքն ծանուցին իմաստիւք Հոգւոյն. բարե:

Ապաշխարութեան.

ԱԶ.

Ո. Հայր բազումողորմ, խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին, թո՛ղ ինձ զմեղս իմ եւ ողորմեա՛: Տէ՛ր, որ գթացար ի կինն քանանացի, գթա՛ եւ յիս ի մեղաւորս, եւ ողորմեա՛: Տէ՛ր, որ դարձուցեր զմաքսաւորն ի գիտութիւն ճշմարտութեան, դարձո՛ եւ զիս զմոլորեալս եւ ողորմեա՛:

Առաքելոց.

ԱԶ.

Ո. Տէ՛ր, որ զգթութիւնդ քո զառատ հեղեր յերկնից ի մէջ սրբոց առաքելոց քոց. աղաչանօք սոցա ողորմեա՛: Որ ի ձեռն սոցա սփռեցան շնորհք Հոգւոյն սրբոյ ընդ ամենայն երկիր աղա: Որ սոքօք լուսաւորեցեր մկրտութեամբ աւագանին զեկեղեցի քո սուրբ, աղա:

Ննջեցելոց.

ԱԶ.

Ո. Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո, Տէ՛ր, պատուեցեր զմեզ. ընկալ եւ այժմ զննջեցեալսն ի քեզ ուղիղ հաւատով, ըստ մեծի քում ողորմութեան: Որ շնորհօք սուրբ Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յիշատակի իւրեանց զհոգիս նոցա, ընկալ մարդասէր. ըստ մեծ: Որք հաղորդեցան, մարմնոյ եւ արեան քո, Տէ՛ր, հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո Քրիստոս Աստուած, քանզի զինք սուրբ արեան քո են:

Մարտիրոսաց.

ԱԶ.

Ո. Ժողովեալքս ի յիշատակ սրբոց Քրիստոս, աղաչենք զքեզ. սոցա բարեխօսութեամբ ողորմեա՛: Երկրպագենք առաջի բեմի քո Քրիստոս. ընկալ գթութեամբդ զաղաչանս մեր. սոցա: Զորս հոգւով եւ մարմնով որպէս զանմարմին, անարատ ի գալուստ քո պահեսցես մարդասէր Փրկիչ. սոցա:

ՔԱՐՈԶ

Զկնի Ողորմեային.

Երկրպագենք քեզ, Տէր Աստուած մեր, անցեալքս ընդ երկարութիւն զիշերիս եւ կանխեալքս ի տեղւոջ խոստովանութեան, մատուցանենք զառաւօտու աղօթս մեր: Զքեզ, Տէ՛ր, օրհնենք եւ փառաւորենք, եւ զքէն, Տէ՛ր, զոհանամք, որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել եւ հասանիլ ի ժամ առաւօտու:

Արժանաւորեա՛ զմեզ, Տէ՛ր, անճառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարիտդ Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Քահ. Կեցո՛ Տէր եւ ողորմեա՛:

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Յարութեան.

Ողորմած, գթած, ճշմարիտ, սուրբ, մեծի յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Պահոց.

Ողորմութեամբ եւ գթութեամբ քով լո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛. ներեա՛, քաւեա՛ եւ թո՛ղ զմեղս մեր: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Մարտիրոսաց.

Բարեխօսութեամբ եւ աղօթիք սրբոց մարտիրոսացն (*այս անուն*) որոց այսօր է յիշատակ եւ ամենայն սրբոց քոց լո՛ւր մեզ, Տէ՛ր եւ ողորմեա՛. ներեա՛, քաւեա՛, եւ թո՛ղ զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել:

ԱԼԷԼՈՒԻԱ

Ալէլուիա, ալէլուիա.

(*Աշակ.*) Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկնից, օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձանց:

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն իրեշտակք նորա, օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Օրհնեցէ՛ք զնա արեգակն եւ լուսին, օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն աստեղք եւ լոյսք:

Օրհնեցէ՛ք զնա երկինք երկնից, եւ ջուրք, որք ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:

Ջի ասաց եւ եղեն, իրամայեաց եւ հաստատեցան:

Կեցոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից, սահման եդ եւ ո՛չ անցանեն:

Օհնեցէ՛ք զՏէր յերկրէ, վիշապք եւ ամենայն խորք:

Հուր եւ կարկուտ, ծիւն եւ սառն, հողմ, մրրիկ, որք առնէք զբան նորա:

Լերինք եւ ամենյան բարձունք, ծառք պտղաբերք եւ ամենայն մայրք:

Գազանք եւ ամենայն անասունք, սողունք եւ ամենայն թռչունք թեւաւորք:

Թագաւորք երկրի եւ զօրք իւրեանց, իշխանք եւ ամենյան դատաւորք երկրի:

Երիտասարդք եւ կուսանք, ծերք եւ տղայք, օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:

Բարձրացաւ անուն նորա միայն, խոստովանութիւն նմա յերկինս եւ յերկրի:

Բարձր առնէ՛ք Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ, օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա, յորդուցն Իսրայէլի ժողովոյն, որ մերձ է առ Տէր:

Սաղմոս ՃԽԹ.

Օրհնեցէ՛ք զՏէր. յօրհնութիւ ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Ուրախասցի Իսրայէլ յարարիչ իւր, որդիք Սիօնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց:

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա:

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր սուրբ. եւ բարձր առնէ՛ք զհեզս ի փրկութեան:

Պարծեսցին սուրբքն փառօք եւ ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց. եւ բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց:

Սուր երկսայրի ետ ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց, ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց:

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք եւ զգօրավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթօք:

Առնել նոցա դատաստան ըստ գրոց եւ փառք այս են ամենայն սրբոց նորա:

Օրհնեցէ՛ք զԱստուած ի սրբութեան նորա, օրհնեցէ՛ք զնա ի հաստատութեան, ի գօրութեան նորա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի գօրութեան նորա, օրհնեցէ՛ք զնա ի բազում մեծութեան նորա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէ՛ք զնա սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ:

Օրհնեցէ՛ք զնա ցնծութեամբ գովեցէ՛ք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի բանս քաղցր, գովեցէ՛ք զնա ի բարբառ լսելիս:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի ձայն գոհութեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէ՛ք զՏէր:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Սրբոյ Յարութեան.

ԱԶ.

Տ. Ընդ լուսանայ միաշաբաթին կանխեսցին կանայքն ի գերեզմանն, ի խնկել զանապական մարմինն: Եւ գտին զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին, եւ լուեալ բարբառ ի հրէշտակէն, եթէ յարեաւ Քրիստոս եւ խափանեաց զմահ: Եւ հանդիպեալ քո, Տէ՛ր, առաքելոցն եւ տուեալ ողջոյն կենդանարար, առաքեցեր զնոսա ի փրկութիւն տիեզերաց:

Հրեշտակապետաց.

ԴՁ.

Տ. Անմահ արքային անարուեստ աթոռք, բազմաչեայ քերովբէք, սրբասաց ձայնիւ սրովբէք, առաջին յերկինս քահանայապետք, բարեխօս լերուք առ Տէր վասն եկեղեցւոյ: Բարձրելոյն փառաց բարձող տէրութիւնք, անյաղթելի զօրութիւնք, վեհագոյն իշխանութիւնք, երկրորդին դասուք քահանայապետք. բարե: Գերագոյն էին պետութիւնք վերին, հրեշտակապետք երկնաւորք, հրեշտակաց զինուորութիւնք. երրորդի յերկինս քահանայապետք, ձեզ համաձայնեալք երգենք զփառս ի բարձունս:

Մարգարէից.

ԴՁ.

Տ. Այսօր ժողովուրդք որք ի հեթանոսաց, հրաւիրեալք յառաջագոյն մարգարէիւք, գալ առ Աստուածն Աբրահամու յերկրպագութիւն. օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկինս ընդ երկնաւորացն:

Այսօր որդիք դստեր վերին Սիօնի, շինեալք ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից. որք եւ ընպէք զառատաբուխ վտակ հոգւոյն ի յաղբերացն Իսրայէլի յեկեղեցիս սրբոց. օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւն ի նոր: Այսօր վերին զօրացն համաձայնեալ, դասք նահապետաց եւ մարգարէից երգեն Աստուծոյ զերգս հոգեւորս. ի յիշատակի սոցա երգենք եւ մեք զփառս ի բարձունս:

Ապաշխարութեան.

ԱՁ.

Տ. Տէ՛ր, որ ի վերայ քերովբէից փառաբանիս, քաղցրութեամբ խոնարհեալ ընկալ զաղաչանս մեր: Տէ՛ր, որ շնորհեցեր ողորմութիւն ազգի մարդկան, քաղց: Տէ՛ր, որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ փառս տալ անուանդ քում սրբոյ. քաղց:

Առաքելոց.

ԱՁ.

Տ. Որք ի սկզբանէ պատուեալ եղեն ի սէր բոլորից հօր, առաքելական կոչմամբ զտիեզերս հրաւիրեցին յուսով հասանել մասին, վարդապետութեամբ սոցա ամենեքեան օրհնեսցուք զՏէ՛ր: Որք ականատեսք եւ սպասաւորք եղեն մարմնացելոյ Բանին գեր ի վերոյ անմարմնոց դասուցն հանդիպելով շնորհի. վարդա: Որոց դատողական աթոռ ահեղ ատենին հանդերձեալ մնայ. կատարել ի մեզ դատաստան ըստ գրեալսն, առ սոսա անկցուք զղջացեալ անձամբ պաղատելով, հաշտեցուցանել սոքօք ընդ մեզ զահաւոր գդատաւորն:

Առաքելոց.

ԱԶ.

Տ. Առաքեալք Աստուծոյ սիւնք հաւատոյ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ, Քրիստոսի Աստուծոյ երկնաւոր վարդապետին աշակերտք, բարեխօսեցէ՛ք շնորհել զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի: Բարեկամք Քրիստոսի եւ հազարապետք աստուածային խորհրդոցն, ընդունողք զԲանն կենաց եւ լուսաւորիչք տիեզերաց. բարե: Ղատաւորք ահեղ ատենին եւ դատապարտողք զՔրիստոս ոչ խոստովանողաց. աղաչենք զձեզ բարե:

Ննջեցելոց.

ԱԶ.

Տ. Քեզ վայել է Աստուած օրհնութիւն, որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցելոցն. թագաւոր եւ իշխան, վերօրհնենք զքե՛զ: Ի միւս անգամ գալստեանն քո, Քրիստո՛ս, փառաց թագաւոր, ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք ննջեցելոցն եւ յառնեն ի մեռելոց անապական մարմնով: Վասն որոյ եւ մեք զքեզ աղաչենք, Հայր երկնաւոր, դասաւորեա՛ զննջեցեալսն մեր ի վերինդ քո Երուսաղէմ, ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Ննջեցելոց.

ԱԶ.

Տ. Չայն արկեալ կենարարին աստուածային բարբառովն. ասէ, եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ, ժառանգեցէ՛ք պատրաստեալ ձեզ զկեանսն ի հանդերձեալ երկրին: Ընդ առաջ ելանել քեզ

հաւատով ի յօդս վերին, աստուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն, ի լսել զծայն երանաւէտ կոչմանն: Ընդ աջմէ քունմէ կացո՛ւ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանսն, ի լուսեղէն առազաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն, ի ժողովս անդրանկաց ի յերկինս:

Մարտիրոսաց.

ԱԶ.

Տ. Ժողովեալքս ի յիշատակ սրբոց մարտիրոսացն, միաբանութեամբ երգելով օրհնութիւն ի բարձունս երկնաւոր թագաւորիդ: Քանզի հեղմամբ արեան սոցա պարտեցաւ թշնամին եւ մեծարեալ պարծի Սիօն երգելով. օրի: Դասակցելոցն ընդ զօրս վերին զուարթնոց, յիշատակաւ բերկրեալ ի սրբութիւն սոցա երգեսցուք. օրի:

Մարտիրոսաց.

ԱԶ.

Տ. Որք զհանդէս նահատակութեան առ բռնաւորսն ցուցին եւ յաղթեցին հաւատով երրեակ լուսոյն եղեն մեզ առիթ, աղաչանօք սոցա կեցո՛ւ զմեզ: Որք զխաւար կռապաշտութեանցն վանեալ հերքեցին եւ կանգնեցին մեզ նշան յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն. աղա: Եւ հրաշափառ ճգնութեամբ պատերազմեալք ի յերկրի վերհամբարծեալք երկնայնոց դասուցն եղեն երգակից. աղա:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՒՕՏՈՒ

Զկնի Տէր երկնիցին ասացեալ Յանմարմնոց, այլ եւ ի Կոստանդնուպօլսոյ սուրբ ժողովոյն ՃԾ. հայրապետացն.

(Աշակ.) Փառք ի բարձունս Աստուծոյ. եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն եւ օրհնութիւն քեզ ի բարձունս: Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած մեր, օրհնենք զքեզ եւ գովենք զքեզ, խոստովանիմք, Տէ՛ր, զքեզ եւ երկիրպագանենք քեզ, փառաւորենք զքեզ, գոհանամք Տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց: Տէր թագաւոր սուրբդ երկնային, Աստուած եւ Հայր ամենակալ: Տէր եւ Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս եւ սուրբ Որդի. Տէր Աստուած, Պառն Աստուծոյ եւ Որդի Հօր, որ առեր զմերս ի կուսէն, ողորմեցար, բարձեր զմեղս աշխարհի եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր:

Սուրբդ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր, ողորմեաց մեզ: Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Տէր եւ Հոգիդ սուրբ որ ի փառս Աստուած ընդ Հօր. Ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնենք զքեզ Տէր եւ գովենք զանուն սուրբ քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Արժանի արա՛, Տէ՛ր, զօրս զայս խաղաղութեամբ եւ առանց մեղաց պահեա՛ զմեզ: Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս. Ամէն:

Օրհնեալ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո (*երիցս կրկնեա*): Տէր ապաւեն եղեր մեր յազգէ յազգ: Ես աղաչեմ, Տէ՛ր, ողորմեա՛ ինձ եւ բժշկեա՛ զանձն իմ, ես մեղայ քեզ: Տո՛յց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո, եւ զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ: Տէ՛ր, ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործըս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ: Տէ՛ր իմ, զքեզ ապաւեն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Աստուած իմ: Ի քէն է, Տէ՛ր, աղբիւր կենդանութեան եւ լուսով երեսաց քոց տեսանենք զլոյս: Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ Տէր:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Փառք, պատիւ եւ երկրպագութիւն ի բարձունս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Առաւօտու Երգ Յարութեան կարգաւ.

ԸՍՏ ՌԻԹ ՉԱՅՆԻՑ

Զկնի ասելոյ Փառք ի Բարձունսն

ԱԶ. ԱԿ.

(*Աւագ.*) Զյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք, զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Յարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա:

ԲԶ. ԲԿ.

Զյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Զյարուցեալն զՔրիստոս օրհնեսցուք եւ զյարութիւն նորա փառաւորեսցուք:

ԳԶ. ԳԿ.

Ջյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Որ ելն ի բարձունս եւ գերեաց զգերութիւն. էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս եւ ետ որդւոց մարդկան:

ԴՁ. ԴԿ.

Ջյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Որ համբերեաց խաչի եւ եղաւ ի նորափոր վիմի եւ աստուածային յարութեամբն զմահացեալսն վերածեաց ի կեանս:

Համբարձմանն Քրիստոսի

Ջյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք, զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէ՛ր մեր ձայնիւ փողոյ:

Հոգւոյն Սրբոյ Պալստեան

Ջգալուստ Հոգւոյն օրհնեսցուք, զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք զգալուստ:

Յեկեղեցիս բարեբանեցէ՛ք զԱստուած եւ զՏէ՛ր յաղբերացն Իսրայէլի:

ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԵՐԳՔ.

ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ ԵՒ ԱՅԼՈՑ ԱԲՈՒՐՑ ՊԱՀՈՑ

Երկուշաբթի.

Լոյս տուր, Տէ՛ր, աչաց իմոց, զի մի երբէք ննջեցից ի մահ:

Մի՛ ասացէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծացեն թէ ես սասանեցայց:

Երեքշաբթի.

Ի քէն է Տէր աղբիր կենաց, եւ լուսով երեսաց քոց տեսանենք զլոյս:

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո որք ճանաչեն զքեզ. զարդարութիւնս քո, ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Չորեքշաբթի.

Ես ասացի Տէր ողորմեա՛ ինձ. եւ բժշկեա՛ զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:
Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Հինգշաբթի.

Ես առ քեզ, Տէ՛ր, աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեցեն առ քեզ:
Ընդէ՞ր, Տէ՛ր, մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Ուրբաթ.

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէ՛ր, խոնարհեցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ:
Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի եւ գիշերի առաջի քո:

Ղազարու Յարութեան.

Տէ՛ր, հաներ ի դժոխսց զանձն իմ, փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի գուբ:
Բարձր առնեն զքեզ, Տէ՛ր, զի ընկալար զիս եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս:

Ծաղկազարդի.

Այսօր մտանէ թագաւորն մեր Քրիստոս ի յԵրուսաղէմ նոր քաղաք Դաւթի:
Ընդ առաջ ելին ծերքն ոստովք ծիթենեօք եւ զԱստուած որդին փառաւորէին:

Աւագ Երկուշաբթի.

Ի սկզբանէ, Տէ՛ր, զերկիր հաստատեցեր եւ գործք ձեռաց քոց երկինք են:
Նոքա կորնչին, եւ դու կաս եւ մնաս յաւիտեան:

Աւագ Երեքշաբթի.

Տարցին թագաւորի կուսանք զիտ նորա, եւ զընկերս նորա տարցին նմա:

Ածցին ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ եւ տարցին ի տաճար թագաւորի:

Աւագ Չորեքշաբթի.

Խորհեցան եւ խօսեցան զչարութիւն, եւ զապիրատութիւն ի բարձունս խորհեցան:

Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց, եւ զլեզուս իւրեանց ատէին զերկրաւ:

Աւագ Հինգշաբթի.

Որսացին զանձն արդարոց, եւ զարին ամբիժ պարտաւոր առնէին:

Եդեւ Տէր ապաւէն իմ, Աստուած օգնական յուսոյ իմոյ:

Աւագ Ուրբաթ.

Մատնեցայ եւ ոչ ելանէի, աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ:

Սաղմ. Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապագ, եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Աւագ Շաբաթ.

Եդին զիս ի գբի ներքնումն, ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամենայն զբօսանս քո ատեր ի վերայ իմ:

Մահուան.

Ղարձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր կոչեաց զքեզ:

Փոխ. Սիրեցի զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

զփոխն եւս լման ասացես.

Եկեղեցւոյ

Տան քում վայելէ սրբութիւն, Տէր, ընդ երկայն աւուրս:

Տէր թագաւորեաց վայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:

Տապանակի եւ Վերափոխման

Արի Տէր ի հանգիստ քո, դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Յիշեա՛, Տէ՛ր, գՂաւիթ եւ զամենայն հեզութիւն նորա:

Վարդավառի

Քո են երկինք եւ քո է երկիր. զաշխարհս լրիւ դու հաստատեցեր:

Զհիւսիս եւ զհարաւ դու արարեր. Թաբօր եւ Հերմօն յանուն քո ցնծացեն:

Աւետեաց եւ Ծննդեան Աստուածածնի եւ այլ տօնից

Իջցէ որպէս զանձրեւ ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:

Աստուած զիրաւունս քո արքայի տո՛ւր. եւ զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի:

Խաչի

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեցին յերեսաց աղեղան:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ւ աջով քով եւ լո՛ւր մեզ:

Հրեշտակապետաց

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկինս, օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձունս:

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն հրեշտակք նորա, օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Առաքելոց

Ոչ են բանք եւ ոչ են խօսք. որոց ոչ լսին ձայնք նոցա:

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, եւ մինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Մարգարէից

Ոչ են բանք եւ ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա:

Յեկեղեցիս բարեբանեցէ՛ք զԱստուած, եւ զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի:

Հայրապետաց

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն, եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծացեն:

Յիշեա՛, Տէ՛ր, զԴաւիթ, եւ զամենայն հեգութիւն նորա:

Մարտիրոսաց

Պարծեսցին սուրբքն փառօք եւ ցնծացեն ի հանգիստ իւրեանց:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւն նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Ս. Ստեփաննոսի եւ Ս. Հռիփսիմեայ

Առաքեա՛, Տէ՛ր, զլոյս քո եւ զճշմարտութիւնս քո. ցոյց մեզ, Տէ՛ր, զողորմութիւն, եւ քո ծառայիցս լե՛ր օգնական, բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսացն, որոց այսօր է յիշատակ:

Զի սոքօք առաջնորդեալ ելցուք ի լեառն սուրբ եւ յարկս քո. մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ. ցոյց մեզ:

Յայտնութեան եւ Տեառնդնդառաջի

Արեգակն արդարութեան. այսօր յայտնեցար ազգի մարդկան, մարդ եղեալ սրբեցեր զջուրսն վերածնեալ զմեզ մկրտութեամբն սրբոյ Հոգւոյն:

Ի վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո, յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ, մարդ եղեալ:

ՔԱՐՈՋ

Կիրականտից, Կիրակէից եւ Յինանց

(Աշակ.) Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ, Տէր ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛:

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (*այս անուն*) կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւազաց, դպրաց եւ ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն զի Տէրն ամենակալ հնազանդեցուցէ առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս թըշնամեաց, զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս հարց եւ եղբարց մերոց, որք ի գերութեան են եւ ի չար ծառայութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս ճանապարհորդաց եւ նաւորդաց, խաղաղութեամբ հասանիլ ի նաւահանգիստն բարութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս հիւանդաց եւ ամենայն վշտացելոց փութապէս առողջութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս բարեխառնութեան օղոց, անձրեւաց քաղցրութեան եւ պտղոց առատութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս ուխտաւորաց եւ պտղաբերից ի սուրբ եկեղեցի Աստուծոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալք են ի ձեռս անօրինաց վասն անուանն Քրիստոսի, զՏէր աղաչեսցուք:

Ազատեա՛, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛:

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա՛, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛:

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն Աստուծոյ, յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամեաց զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բարեխօս ունիմք սուրբ զՄարիամ զԱստուածածինն զփառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն, սուրբ զՅովհաննէս Մկրտիչն, սուրբ զՍտեփաննոս նախավկայն, սուրբ զառաքեալսն եւ զմարգարէսն, զարի եւ զյաղթող սուրբ զվկայսն: Եւ զմեծ խոստովանողն Քրիստոսի, զպատուական հայրապետն մեր, զսուրբն Գրիգոր լուսաւորիչն Հայաստանեայցս աշխարհի:

Յիշեսցիք եւ զամենայն սուրբս, եւ նոքօք զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա՛, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛:

Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել, հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհեա՛ Տէր:

Զիրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց, ի Տեառնէ՛ խնդրեսցուք:

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց, ի Տեառնէ՛ խնդրեսցուք:

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւն յօգնութիւն անձանց մերոց, ի Տեառնէ՛ խնդրեսցուք:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ՔԱՐՈՋ

Ի Սրբոյն Գրիգորէ՛ Լուսաւորչէն՝ մերմէ՛ ասացեալ

Վասն Սրբոց Հռիփսիմեացն այլ եւ վասն Առաքելոց եւ Մարգարէից

Աստուած մեծ, հօր եւ փառաւորեալ, լուսաւորիչ սրբոց եւ ի սուրբս հանգուցեալ, զճգնութիւն սրբոց առաքելոցն բարեխօս ունիմք առ քեզ աղաչեմք:

Լուր, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛:

Որ անդադա՛ր օրհնաբանիս ի դասուց հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն, արժանաւորեա՛ զմեզ ուղիղ փառատրութեամբ ընդ սուրբս քո, երկրպագել մեծի եւ ահաւոր տէրութեանդ քո. աղաչեմք:

Օրհնենք զքեզ միաբան սիրով ի յիշատակս վկայից քոց, որք հետեւողք եղեն լուսազարդ ճանապարհաց քոց Տէ՛ր, որ վասն մեր յանձն առեր զչարչարանս խաչի եւ մահու. աղաչեմք:

Կատարիչք հաճոյից կամաց աստուածութեան քո, զանձինս իւրեանց պատարագեցին ի վկայութիւն ճշմարիտ սիրոյ քո. եւ բուրեցին զհոտ անուշից տէրութեանդ քո. աղաչեմք:

Սրբեցին զանձինս իւրեանց տաճար անուանդ քում սրբոյ. մաքրեալք զմիտս եւ զխորհուդս իւրեանց երկիւղիւդ քով. եւ դասակիցք եղեն հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն. աղաչեմք:

Բարեխօսութեամբ սրբուիւոյ Աստուածածնին եւ Յովհաննու Կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, եւ սրբոց առաքելոց, մարգարէից եւ մարտիրոսաց, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին: Բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սրբոցն (*այս անուն*) որոց այսօր է յիշատակ: Եւ ամենայն սրբոց քոց, որք միացան ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեա՛ զհոգիս ննչեցելոց մերոց եւ այց արա ի քում գալստեանդ. աղաչեմք:

Եւ եւս առաւել գյորդորումն սիրոյ եւ զգործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք: Զանձինս:
Ողորմեաց մեզ:

Հայրապետաց եւ Վարդապետաց

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնացիւք ի շաւիղս արքայութեան երկնից, մեծապայծառ ջահիւ, հաւատով եւ սիրովն իւրեանց, ծագեցին զլոյս աստուածգիտութեան ի սիրտս մեր. աղաչեմք:

Պահպանութեամբ խորհրդոց, բանից եւ գործոց մերոց, սրբութեամբ փառաւորել զամենասուրբ զԵրրորդութիւն, զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգին յաւիտեանս ամէն. աղաչեմք:

Աղաչանօք սրբոց հայրապետացն, Տէ՛ր, որք ճգնեցան վասն անուանդ քում սրբոյ, նայեա՛ց յերկրապագութիւն ժողովելոցս, եւ շնորհեա՛ մեղաց զթողութիւն եւ հան մասն եւ բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղաչեմք:

Աղաչանօք սրբոց հայրապետացն, Տէ՛ր, որք զանձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին Հոգւոյդ քում սրբոյ, պարգեւեա՛ յերկրի մերում զքաղցրախառն օդ եւ զուարճալի զբոյս, առ ի լցումն լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք:

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին եւ Յովհաննու Վարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, եւ սրբոց առաքելոց, մարգարէից եւ մարտիրոսաց, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին: Բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սրբոցն (*այս անուն*) որոց այսօր է յիշատակ: Եւ ամենայն սրբոց քոց, Տէ՛ր, որք միացան ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց եւ այ՛ց արա՛ ի քում գալստեանդ. աղաչեմք:

Եւ եւս առաւել գյորդորումն սիրոյ եւ զգործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք: Զանձինս:
Ողորմեաց մեզ:

Մարտիրոսաց եւ Ճգնաւորաց

Ձճգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ բարերար Որդիդ Աստուծոյ, զի շնորհեսցես աշխարհի զանշարժ զխաղաղութիւն, եւ պահեսցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի, հաստատեալ ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից, աղաչեմք:

Լոր, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Ձճգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ բարերար Որդիդ Աստուծոյ, զի խաղաղեսցին խռովութիւնք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց. տնկեսցի սէր եւ արդարութիւն ի յերկրի. աղաչեմք:

Աղաչանօք սրբոց մարտիրոսացն, Տէր, որք ճգնեցան վասն անուանդ քում սրբոյ, նայեա՛ց յերկրպագութիւն ժողովելոցս, եւ շնորհեա՛ մեղաց զթողութիւն, եւ հան մասն եւ բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղաչեմք:

Աղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցն, Տէր, որք զանձինս իւրենաց տաճար մաքրեցին Հոգւոյդ քում սրբոյ, պարգեւեա՛ յերկրի մերում զքաղցրախառն օդ եւ զուարճալի զբոյս, առ ի լցումն լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք:

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին եւ Յովհաննու Կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային. եւ սրբոց առաքելոց, մարգարէից, մարտիրոսաց, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին: Բարեխօսութեամբ եւ աղօթիք սրբոցն (*այս անուն*) որոց այսօր է յիշատակ: Եւ ամենայն սրբոց քոց, Տէր, որք միացան ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց եւ այց արա՛ ի քում գալստեանդ. աղաչեմք:

Եւ եւս առաւել գյորդորումն սիրոյ եւ զգործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք: Ձանձինս: Ողորմեաց մեզ:

Ծննդեան Քրիստոսի եւ Աւետեաց եւ Փոխման Սրբուհւոյ Աստուածածնին եւ Տեառընդառաջին

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն, որ զԱստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քում կրեցեր, եւ ցնծութիւն աշխարհի ծնար զԲանն Աստուած, աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ, էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեանս. առնել խաղաղութիւն յերկինս եւ յերկրի. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛: Ներել մեզ, անտես առնել զյանցանս մեր, եւ տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինիլ հակառակամարտիցն ի պատերազմի. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛: Զի լռեսցին պատերազմունք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց, տնկեսցի սէր եւ արդարութիւն ի յերկրի. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛: Աճեցուցանել յերկրի մերում զքաղցր բղխումն աղբերաց, զառատ պտղաբերութիւն բուսոց եւ տնկոց, առ ի զուարճալի լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛: Ջի միաբանեցէ զեկեղեցի իւր սուրբ, շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից, պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալստեան իւրոյ. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեա՛:

Աղաչեա՛ վասն մեր Սրբուհի զՄիածին քո զորդին: Եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց, ընդունիլ յարքայութիւն երկնից եւ տալ մասն եւ բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղա:

Յիշեա՛, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛:

Եւ եւս առաւել գլորդորումն սիրոյ եւ զգործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք:

Տո՛ւր մեզ, Տէր Աստուած:

Ջանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն արասցուք:

Ողորմեաց՝ մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ՔԱՐՈՋ

Պահոց

(*Աշակ.*) Փառաւորեցուք զամենակալն Աստուած զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, գոհանալով զնմանէ, որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս յայսմիկ: Եւ առաջնորդեաց մեզ ի խաւարէ ի լոյս, ի մահուանէ ի կեանս, յապականութենէ յանապականութիւն, յանգիտութենէ ի գիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ: Աղաչեցուք եւ խնդրեցուք ի նմանէ, զի զերկարութիւն տուրնջեանս, խաղաղութեամբ եւ ամենայն մտադիր զուարթութեամբ արասցէ անցուցանել ի մէնջ: Եւ պարսպեալ պահեսցէ զժողովուրդս իւր աստուածային զօրութեամբն, որ ի վերայ ամենայնի բարերարութեամբն իւրով իշխանութիւն ունի:

Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Կեցո՛ւ, Տէր:

Ջառաւօտս լուսոյ եւ զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեցուք:

Շնորհեա՛, Տէ՛ր:

Ձիրեշտակ խաղաղութեան: Ջքաւութիւն: Ջսրբոյ խաչին: Եւ եւս միաբան: Ջանձինս մեր: Ողորմեաց՝ մեզ Տէր:

ԱՂՕԹՔ

(*Աւագ.*) **Գ**ոհանամք զքէն, Տէր Աստուած մեր, որ երեւելի լուսով քով զուարճացուցեր զամենայն արարածս քո, իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց, զամենեսեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ի քեզ: Զօրացո՛ւ եւ զմեզ, Տէ՛ր, ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց, ի տուրնջեանս յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի: Որպէս զի լուսաւորեալ մտօք, միշտ զհաճոյս քո արասցուք, եւ հանդերձեալ բարեացոյ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո: Շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեառնդ մերոյ եւ Փրկչիդ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Խաղաղութիւն մեր եւ կեանք, որ ի Հօրէ առաքեցար, Միածին Որդիդ Աստուծոյ, Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս: Տո՛ւր մեզ զխաղաղութիւն քո. զոր շնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոցն, փչմամբ քո ի նոսա զկենդանացուցիչ եւ զամենազօր Հոգիդ քո սուրբ: Որպէս զի եւ մեք խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց, լիցուք տաճար եւ բնակարան աստուածային շնորհացոյ, եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ եւ:

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾ

ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ

Յաւուրս Աւետեաց, Ծննդեան եւ Թլպատութեան զայս ասա՛

(*Աւագ.*) **Ս**ուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ: (*Երիցս կրկնեա՛*):

Քառասնօրեայ զալստեանն Քրիստոսի եւ Ծաղկազարդին

Սուրբ Աստուած, որ եկիր եւ զալոց ես, ողորմեա՛ մեզ:

Աւագ Ուրբաթու մատնութեան գիշերին

Սուրբ Աստուած, որ մատնեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ:

Ուրբաթու Ճաշուն եւ ամենայն տօնից սրբոց, Խաչի եւ Եկեղեցւոյ, այլ եւ աւուրց Պահոց

Սուրբ Աստուած, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ:

Աւագ Ուրբաթու երեկոյին եւ Շաբաթու գիշերին

Սուրբ Աստուած, որ թաղեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ:

Ջատկի եւ ամենայն յարութեան Կիրակէից

Սուրբ Աստուած, որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա՛ մեզ:

Համբարձմանն Քրիստոսի

Սուրբ Աստուած, որ համբարձար փառօք առ Հայր, ողորմեա՛ մեզ:

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ

Սուրբ Աստուած, որ եկիր եւ հանգեար յառաքեալսն, ողորմեա՛ մեզ:

**Պայծառակերպութեան Քրիստոսի
(Վարդավառին)**

Սուրբ Աստուած, որ յայտնեցար ի Թաթօր լերինն, ողորմեա՛ մեզ:

Փոխման Սուրբ Աստուածածնին

Սուրբ Աստուած, որ եկիր ի փոխումն մօր քո եւ կուսի. ողորմեա՛ մեզ:

Թովմայի առաքելոյ ասացեալ

**Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ, մայր Քրիստոսի, մատու՛
զաղաչանս մեր, Որդւոյ քոյ եւ Աստուծոյ մերոյ:**

ՄԱՂԹԱՆՔ

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց:

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր, եւ ողորմեա՛:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Եւ ասի սաղմոս ձայնիւ յաւուր կիրակէի յառաջընթաց բժշկութեան աւետարանին:

Սաղմոս ՃԽԲ.

(*Աւագ.*) Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմիտեւ մինչեւ յաւիտեան:

Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմիտեւ մինչեւ յաւիտեան:

Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն:

Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց, Տէ՛ր, եւ յերկինս են փառք նորա:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ, եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, եւ բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց:

Նստուցանէ զնոսա իշխանս, ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:

Յաւուրս կիրակէից աստ ընթերցեալ լինի աւետարան բժշկութեան: Եւ ի տօնս տէրունականս սաղմոսք եւ զիրք եւ աւետարանք՝ ըստ Տօնացուցին:

ԱԻԵՏԱՐԱՆՔ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՅՆԻՑ

Աւետարան ըստ Մատթէոսի (Գլ. ԺԵ հ. 21-28):

ԲԿ. ԴԿ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ելեալ անտի Յիսուսի գնաց ի կողմանս Տիրոսի եւ Սիդոնի: Եւ ահա կին մի Քանանացի ի սահմանաց անտի նոցա ելեալ, աղաղակէր եւ ասէր. ողորմեաց ինձ, Տէր, Որդի Ղաւթի. դուստր իմ չարաչար այսահարի: Եւ նա ո՛չ ետ նմա պատասխանի. եւ մատուցեալ աշակերտքն նորա աղաչէին զնա եւ ասէին. արձակեա՛ զնա զի աղաղակէ զհետ մեր: Նա պատասխանի ետ եւ ասէ. ո՛չ ուրեք առաքեցայ, եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի: Եւ նա մատուցեալ երկիրպագանէր նմա եւ ասէր. Տէր, օգնեա՛ ինձ: Պատասխանի ետ նմա եւ ասէ. ոչ է բարոք առնուլ զհաց մանկանց եւ արկանել շանց: Եւ նա ասէ. այո՛, Տէր, քանզի եւ շունք կերակրին ի փշրանաց անկելոց ի սեղանոյ տեառն իւրեանց: Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ. ո՛վ կին դու. մեծ են հաւատք քո, եղիցի քեզ որպէս եւ կամիս: Եւ բժշկեցաւ դուստր նորա ի նմին ժամու:

Աւետարան ըստ Մարկոսի (Գլ. Է հ. 31-37):

ԲԶ. ԴԶ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ելեալ միւսանգամ ի սահմանացն Տիրոսի եւ Սիդոնի եւ եկն ի ծովեզրն Գալիլեացոց ի մէջ սահմանացն ի Դեկապօլիս: Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի եւ համր. եւ աղաչէին, զի ձեռն դիցէ ի վերայ նորա: Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբոխէ անտի, էարկ զմատունս իւր ընդ ականջս նորա եւ եթուք անդր. եւ կալաւ զլեզուէ նորա. հայեցաւ յերկինս, յոգւոց եհան եւ ասէ ցնա. Եփփաթայ, որ է բացիր:

Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նորա, եւ լուծան կապանք լեզուի նորա, եւ խօսէր ուղիղ: Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի՛ ումեք ասիցեն. եւ որչափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա եւս առաւել քարոզէին. եւ եւս քան զեւս զարմանային եւ ասէին. զամենայն ինչ բարոք գործեաց սա, զի խլից լսել տայ եւ համերց խօսիլ:

Աւետարան ըստ Ղուկասու (Գլ. Թ հ. 37-43):

ԱԿ. ԳԿ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ եղեւ ի վաղիւն մինչ իջանէին նոքա ի լեռնէ անտի, ընդ առաջ եղեւ նմա ժողովուրդ բազում: Եւ ահա այր մի ժողովրդենէ անտի աղաղակեաց եւ ասէ. վա՛րդապետ, աղաչեմ զքեզ, հայեա՛ց յորդի իմ, զի միամօր է ինձ: Եւ ահա այս հարկանի ի նմա, եւ յանկարծ գոչէ եւ զարկուցանէ զնա եւ թաւալեցուցանէ եւ փրփրեցուցանէ, եւ հազիւ մեկնի ի նմանէ խորտակեալ զնա. եւ աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա. եւ ոչ կարացին: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. ո՛վ ազգ անհաւատ եւ թիւր, մինչեւ յե՛րբ եղէց ընդ ձեզ. եւ անսայցեմ ձեզ. մատո՛ւ այսր զորդին քո: Եւ մինչդեռ մատչիւր, զարկոյց զնա դէւն եւ շարժեաց: Սաստեաց Յիսուս այսոյն պղծոյ, եւ բժշկեաց զմանուկն, եւ ետ զնա ցհայր իւր: Եւ զարմանային ամենեքեան ի վերայ մեծամեծացն Աստուծոյ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու (Գլ. Դ հ. 46-51):

ԱԶ. ԳԶ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եկն դարձեալ ի Կանա Գալիլեացոց, ուր արար զջուրն գինի, եւ անդ էր թագաւորագն մի. որոյ որդին հիւանդ կայր ի Կափառնայում: Նա իբրեւ լուաւ եթէ Յիսուս եկեալ է ի Հրէաստանէ ի Գալիլեա, եկն առ նա եւ աղաչէր, զի իջցէ եւ բժշկեսցէ զորդի նորա. քանզի մերձ էր ի մեռանել: Ասէ ցնա Յիսուս. եթէ ոչ նշանս ինչ եւ արուեստս տեսանէք, ո՛չ հաւատայք: Ասէ ցնա թագաւորագն. Տէր՝ էջ մինչչեւ մեռեալ իցէ մանուկն իմ: Ասէ ցնա Յիսուս, ե՛րբ որդին քո կենդանի է. եւ հաւատաց այրն բանին, զոր ասաց ցնա Յիսուս եւ զնաց: Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդ առաջ եղեն նմա ծառայքն նորա, աւետիս ետուն եւ ասեն, թէ մանուկն նորա կենդանի է: Հարցանէր ցնոսա վասն ժամուն, յորում ապաքինեաց: Եւ ասեն ցնա. երեկ յեթններորդ ժամուն եթող զնա ջերմն: Գիտաց հայրն նորա, եթէ յայնմ ժամու յորում ասացն ցնա Յիսուս, թէ որդին քո կենդանի է, եւ հաւատաց ինքն եւ ամենայն տուն իւր: Զայս դարձեալ երկրորդ նշանս արար Յիսուս եկեալ ի Հրէաստանէ ի Գալիլեա:

ԵՐԳ

Կիրակի

(Աւագ.) Նորաստեղծեալ Բանն յանէից,
Ի սկըզբանէ գերկինս երկնից,
Եւ գերկնային զօրս անմարմնոց
Իմանալեացն զուարթնոց,
Եւ զգալի տարերց քառից
Հակառակաց միաբանից.
Որով յաւէտ փառաբանի
Երրորդութիւնն անձառելի:

Երեքսրբեան մի տէրութիւն
Միով բնութեամբ աստուածութիւն.
Լոյսն որ անեղ արարչական
Ասաց լինել լոյս եղական.
Զոր եւ ծագեաց յօրն առաջին
Միաշաբաթ կիրակէին.
Որով յաւէտ փառ:

Ռաբունօրէն բացատրեսցուք
Զծածկեալ խորհուրդն ծանիցուք,
Զի լոյսն անտես իմանալի
Մաքուր հոգւոց տեսանելի.
Ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ
Մեզ յարութեան սուրբ ճառագայթ.
Եկայք, փրկեալք ընդ զուարթնոյն,
Տո՛ւք օրհնութիւն յարուցելոյն:

Սէրդ սիրով խոնարհեցար,
Ի փրկութիւն մեր մարմնացար.
Նովին մարմնովն խաչեցար,
Ի գերեզման մահու եղար.
Այսօր յարեար աստուածաբար,
Ի հրեշտակաց քարոզեցար.

Եկայք փր:

Երեւեցար խնկաբերիցն

Յողջոյն կենացն ուրախալից,

Եւ ի լերինն Գալիլեա

Առաքելոց մետասանից.

Արժանացո՛ղ զմեզ ընդ նոսին

Զքեզ տեսանել յօրն վերջին.

Եկայք փր:

Սիօնի որդի՛ք զարթիք,

Հարսին լուսոյ տուք աւետիք,

Եթէ փեսայն քո յարուցեալ

Յաղթեաց մահու իշխանութեամբ.

Գայ պսակէ զքեզ փառօք,

Ել ընդ առաջ պճնեալ զարդուք.

Երգեա՛ր երգ նոր յարուցելոյն

Ննջեցելոց կենաց պտղոյն:

ՔԱՐՈՋ

Կիրակէից եւ այլոց Տէրունական տօնից

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արացէ ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի: Կեցո՛ր Տէր:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Քուն ամենազօր եւ հրաշալի յարութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր, երկիրպագանեն զօրք հրեշտակաց, զի դու միայն ունիս զանմահութիւն բնակեալդ ի լոյս անմատոյց: Եւ մեք, հողեղէն արարածքս, խոնարհեալք երկիւղի երկիրպագանենք, զսուրբ եւ զհրաշալի եւ գլաղթող գյարութիւնդ քո օրհնենք եւ փառաւորենք: Եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանենք զօրհնութիւն եւ զփառս, ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ՔԱՐՈՋ

Յորժամ ի թափոր ելանեն

Սարկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Քահ. Տէր ողորմեա՛:

Սարկ. Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց զՏէր աղաչեսցուք:

Քահ. Տէր ողորմեա՛:

Սարկ. Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Քահ. Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Ղայր. Ամէն. ալէլուիա՛, ալէլուիա՛, ալէլուիա՛:

Քահ. Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ պահեսցի արեւելեան կողմն աշխարհիս, եւ հայրապետութիւն Հայոց. այս նշանաւ սուրբ խաչիւս եւ սուրբ աւետարանաւս, եւ աւուրս շնորհիւ անուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ:

Շրջելով գնան յարեւելս եւ զերեսս յարեւմուտս ասեն.

Ղայր. Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Քահ. Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ պահեսցի արեւմտեան կողմն աշխարհիս, եւ թագաւորութիւն քրիստոնէից. այս նշանաւ սուրբ խաչիւս եւ սուրբ:

Եւ շրջելով գնան ի հիւսիս զերեսս ի հարաւ ասեն.

Ղայր. Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Քահ. Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ պահեսցի հարաւային կողմն աշխարհիս, երկիրս անդաստանս եւ պտղաբերութիւն տարւոյս. այս նշանաւ սուրբ խաչիւս եւ սուրբ:

Եւ շրջելով գնան ի հարաւ զերեսս ի հիւսիս ասեն.

Ղայր. Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Քահ. Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ պահեսցի հիւսիսային կողմն աշխարհիս, վանքս, անապատս, քաղաքս եւ գիւղս, եւ բնակեալ ժողովուրդս ի սմա. այս նշանաւ սուրբ:

Եւ դառնան ի բեմն եւ ասեն դարձեալ.

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ:

ՔԱՐՈՋ

Թափօրի եւ խաչի

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանեա՛ զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քով ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերեւելի եւ աներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւի:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Իսկ յայլ աւուրս յետ սուրբ Աստուածին եւ քարոզին, փոխասացք ասեն սաղմոս ի թիւ:

Սաղմոս ՃԺԲ.

(**Աւագ.**) Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն:

Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, եւ յերկինս են փառք նորա:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատ յերկրէ եւ բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց:

Նստուցանէ զնոսա իշխանս, ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ: Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ:

ՄԱՆԿՈՒՆՔ

Հրեշտակապետաց

Ստեղի

ԴԿ.

(*Աւագ.*) Երկնաւոր հօտ ընտրեալ, զոր հովին քաջ թողեալ յերկինս, եւ եկեալ ի խնդիր, մեզ մոլորելոցս, որով լցեալ զթիւ հարիւրոցդ, արար ուրախութիւն ի յերկինս երկնաւորացդ. աղաչեմք զձեզ բարեխօս լերուք առ Տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց: Տեսանողք անտեսին, խորհրդածուք խորոցն Աստուծոյ, որք իջեալ ընդ միածնին սպասաւորել տնօրէնութեանըն ի ծննդեանն աւետարոք հովուացն. եւ կանանցն իւղաբերից կենաց քարոզք ըզկենդանւոյն, աղաչե: Պահապանք աշխարհի, բանակք Տեառն շուրջ գերկիւղածովք, բարեկամք ազգի մարդկան, միջնորդք մահու եւ յարութեան, Միքայէլ եւ Քաբրիէլ մեծք, որ կայք միշտ առաջի ամենասուրբ Երրորդութեանն. աղա:

Հայրապետաց

ԴԿ.

Այսօր ցնծայ զուարճացեալ եկեղեցի հեթանոսաց, տօնելով ըզիշատակ մեծի նահապետին եւ հօրն հաւատոյ Աբրահամու. օրհնեցէ՛ք, մանկունք Սիովնի, զհայրն լուսոյ անլռելի: Այսօր նոր Իսրայէլ կոչեցեալ մարգարէիւքն առ Աստուած, տօնեա՛ ցնծութեամբ զտօն հովուացն Իսրայէլին առաջնոյ, զովելով զգլուխ անկեան երկուց որմոց յարմարութեան: Այսօր ի գլուխս լերանց տուն Աստուծոյ հաստատեալ, որ եւ յաւէտ ոռոգիս յամպոց Հոգւոյն աստուածաբուղիս առատահոս անձրեւօք. բարեբանեա՛ զաղբիւրն կենաց զարբուցանողն ծարաւեաց:

Ապաշխարութեան.

ԱԶ.

Ձառաւօտու զօրհներգութիւնս մարդասիրութեամբդ քո ընկալ թագաւոր փառաց եւ զմանկունս եկեղեցւոյ քո պահեա՛ ի խաղաղութեան: Որ տեսողդ ես խոնարհաց յերկնից ի յերկիր, եւ տուող ողորմութեան ազգի մարդկան. զման:

Ընդ սերովբէսն սրբասաց համաձայնեալ քեզ երգեմք, երեքսրբեան տէրութիւն խնայեա՛ քաղցրութեամբ յարարածս քո, եւ զման:

Առաքելոց.

ԱԿ.

Աշակերտք Քրիստոսի եւ առ ամենայն տիեզերս առաքեալք, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մեր: Որք առիք զպատուեր, քարոզել աներկիւղ զԲանն կենաց աշխարհի. բարե: Որք արժանի եղէք տեսանել մարմնով զՈրդին Աստուծոյ յայտնապէս. բարե:

Մարտիրոսաց.

ԱԶ.

Ձճզնութիւն սրբոց քոց, Քրիստոս, տօնելով այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն, քեզ երգեմք անլռելի զօրհնաբանութիւն: Մերկացեալք զմարդկային տկարութեան ըզգեստ, հաւատոյ վառեալ զգեստուք, յաղթեալք հակառակամարտիցն ի պատերազմի: Մկրտեալք ընդ Քրիստոսի հեղմամբ արեան ի մահ, աստուածութեանն գոլով հրաշակերտք. շինեալք ի վայելչութիւն սուրբ արքայութեանն:

ՔԱՐՈՋ

Ձկնի Մանկանց շարականաց

(**Աւագ.**) **Վ**ասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք: Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՈԹՔ

(*Աշակ.*) Սուրբ ես, Տէ՛ր Աստուած մեր, հզօր եւ փառաւորեալ, որ նստիս ի կառս քերովբէականս եւ լոյս ծագես յարարածս քո: Լուսաւորեա՛ զմեզ, Տէ՛ր, ի ժամ առաւօտուս, որպէս զի ի ծագիլ լուսոյ տունջեանս, ծագեսցի առ մեզ գութ մարդասիրութեան քո: Հեռացո՛ ի մէնջ, Տէ՛ր, զխաբէութիւն սատանայի, եւ զբռնութիւն նորա խորտակեա՛ աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց: Արա՛ եւ զերկիրս պտղաբերս ի սնունդս ծառայից քոց: Յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ. այժմ եւ միշտ:

Յաւուրս աղուհացից աստ ասի, Տէր ամենակալ եւ յետ նորա՝ Բանից իմոց. եւ յայլ աւուրս պահոց միայն Բանից իմոցն:

Իսկ ի տօնս սրբոց սաղմոսս այս.

Սաղմոս ՃԺԴ.

(*Աւագ.*) Սիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու եւ վիշտք դժոխոց գտին զիս:

Զնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի, եւ զանուն Տեառն կարդացի:

Ո՛ Տէր, փրկեա՛ զանձն իմ, ողորմած Աստուած մեր ողորմի եւ պահէ գտղայս Տէր:

Ես խոնարհ եղէ եւ Տէր կեցոյց զիս. դա՛րձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց եւ զոտս իմ ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց:

(*Սղմ. ՃԺԵ.*) Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է:

Զի՞նչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամենայնի զոր եւ ետ ինձ:

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց եւ զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան

նոցա:

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛, Տէ՛ր, ես ծառայ քո եմ. ծառայ եւ որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան եւ զանուն Տեառն կարդացից:

Ջաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա. ի գաւիթս տան Տեառն եւ ի մէջ քո, Երուսաղէմ:

(Սղմ. ԺԺ2.) Օրինեցէ՛ք զտէր ամենայն ազինք. գովեցէ՛ք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Ջօրասցի ողորմութիւն նորա ի վերայ մեր, եւ ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան:

(Սղմ. ԾԳ.) Աստուած, յանուան քում կեցո՛ւ զիս, եւ ի գօրութեան քում իրաւ արա՛ւ ինձ:

Աստուած, լո՛ւր աղօթից իմոց. ո՛ւնկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ եւ ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիսն իմ. ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ւ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ եւ խոստովան եղէց անուան քում, Տէ՛ր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, եւ ի թշնամիսն իմ ետես ակն իմ:

(Սղմ. 2Ե. 15. 16.) Տո՛ւր գօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛ւ զորդի աղախնոյ քո եւ արա՛ւ առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն. զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ի տօնս ամենայն սրբոց

Քրիստոս Աստուած մեր, վասն խաչի քո պատուականի, զխաղաղութիւն քո տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր:

Ղայր. Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր:

Վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին եւ Յովհաննու Կարապետին

եւ սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, զխաղաղութիւն քո տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր:

Ղայր. Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր:

Վասն սրբոց քոց առաքելոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, հայրապետաց, ճգնաւորաց, կուսանաց, միանձանց եւ երկնային զօրացն, զխաղաղութիւն քո տո՛ւր մեզ. Տէ՛ր:

Ղայր. Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր:

Եւ վասն նախկին լուսաւորչացն մերոց Թադէոսի եւ Բարդուղիմէոսի եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին եւ սրբոց Յակոբեանց երջանիկ առաքելոցն եւ սրբոյն Յակովբայ Մծբնայ

հայրապետին, Մարուգէի ճգնաւորին եւ Մելիտոսի եպիսկոպոսին եւ Գէորգայ զօրավարին: Բարեխօսութեամբ յիշատակաւ եւ աղօթիք սրբոցն (*այս անուն*) որոց այսօր է յիշատակ, գխաղաղութիւն եւ զմեծ զողորմութիւն քո պարգեւեա՛ մեզ, մարդասէր Տէր:

Ղայր. Ամէն:

ՔԱՐՈՋ

Ի տօնի առաքելոց եւ ամենայն սրբոց.

(*Աշակ.*) Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զՏէր, որք զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն եւ երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն: Աղօթիք նոցա եւ բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Ի տօնի առաքելոց եւ մարգարէից եւ հայրապետաց եւ վարդապետաց

(*Աւագ.*) Որ ընտրեցեր եւ ընկալար գերանելի զվկայսն քո (*այս անուն*) Քրիստոս Աստուած մեր, եւ հաղորդս արարեր զնոսա կամաւոր չարչարանաց քոց: Արդ, բարեխօս առ քեզ ունիմք, որք աստ եւ ընդ ամենայն տիեզերս սուրբք իցեն: Որպէս զի աղօթիք նոցա եւ բարեխօսութեամբ խաղաղացուցես զկենցաղավարութիւնս մեր, փրկելով զմեզ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամեաց: Շնորհեա՛ մեզ, Տէ՛ր, ըստ օրինակի նոցին կեալ, եւ զվախճանն մեր կնքեա՛ ուղղափառ խոստովանութեամբ ի յոյս կենացն յաւիտենից: Զի եւ մեք արժանի եղիցուք մտանել յերկնային խորանսն լուսոյ եւ ժառանգել զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիւնդ: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ:

Ի սարկաւագ վարդապետէն ասացեալ

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո, զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զԵղբարս, զԸնկերս, զԿերակրիչս, զՈւխտաւորս, զՃանապարհորդս, զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս, զխոստովանողս, զԱպաշխարողս, զԳերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշխանս, զԶարարարս, զԲարերարս, զԹշնամիս, զԱտելիս, եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա՛ Տէր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, քո անմոռաց գիտութեամբդ եւ անբաւ
մարդասիրութեամբդ, յիշեա՛ր զամենայն հաւատացեալս ի քեզ եւ ողորմեա՛ր ամենեցուն: Օգնեա՛ր եւ
փրկեա՛ր յիրաքանջիւր վտանգից եւ ի փորձութեանց: Արժանաւորեա՛ր գոհութեամբ փառաւորել
զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

ԱՂՕԹՔ

Ի տօնի մարտիրոսաց, ճգնաւորաց եւ կուսանաց

(*Աւագ.*) Պսակիչ սրբոց Քրիստոս, որ պսակես զսուրբս քո, եւ առնես զկամս երկիւղածաց քոց,
եւ նայիս սիրով եւ քաղցրութեամբ յարարածս քո: Լո՛ւր մեզ յերկնից ի սրբութենէ քումմէ
բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, եւ որոց այսօր է
յիշատակ: Լո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛ր, ներեա՛ր, քաւեա՛ր, եւ թող զմեղս մեր: Արժանավորեա՛ր
գոհութեամբ
փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ:

Յիշեա՛ր, Տէր, զպաշտօնեայս: Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած:

Տե՛ս յերես 433:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԱՂՕԹՔ

Մանասէի թագաւորին

(*Աշակ.*) Տէր ամենակալ, Աստուած Աբրահամու, Իսահակայ, Յակովբայ եւ զաւակի նոցա
արդարոց. ամենակալ Տէ՛ր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Որ արարեր զերկինս եւ զերկիր եւ զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ Տէր թող:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո. փակեցեր զխորս. կնքեցեր ահաւոր եւ փառաւորեալ
անուամբ քով. ամենակալ:

Որ ամենայն ինչ սարսի եւ դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակալ:

Անբաւ է մեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան քո եւ սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց ի
վերայ մեղաւորաց, անչափ եւ անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենակալ:

Դու, Տէ՛ր, բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ եւ զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ:

Դու Աստուած, ո՛չ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու, Իսահակայ եւ Յակովբայ, որք ո՛չ մեղան քեզ. ամենակալ:

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւագ ծովու. եւ բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ:

Չեմ արժանի հայիլ եւ տեսանել զբարձրութիւնս երկնից, ի բարձրութենէ անօրէնութեան իմոյ, ամենակալ:

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կապանց երկաթից եւ ո՛չ գոյ ինձ հանգիստ, ամենակալ:

Բարկացուցի զսրտմտութիւն եւ զչար առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր եւ բազմացուցի զցասումն անձին իմոյ. ամենակալ:

Եւ արդ, Տէ՛ր, խնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ եւ հայցեմ ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ:

Մեղայ, Տէ՛ր, մեղայ, եւ զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի քէն, թո՛ղ ինձ, Տէ՛ր, թո՛ղ ինձ եւ մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ, Տէ՛ր, եւ մի՛ յիշեր զչարիսն իմ. եւ մի՛ պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ:

Ջի դու Աստուած, Աստուած ապաշխարողաց ես եւ յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո, որ անարժան եմ. ամենակալ:

Կեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում եւ ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ:

Ջքեզ, Տէր, օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից եւ քո են փառք յաւիտեանս ամէն:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւի:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի քէն, Տէ՛ր, թո՛ղ ինձ զմեղս իմ:

Բազումողորմ Տէր, ողորմեաց ինձ:

Աստուած, քաւեա՛ զիս զմեղաւորս ի մեղաց եւ կեցո՛:

Արարիչ իմ եւ յոյս Աստուած, գթա՛ յիս ի մեղուցեալ ծառայս եւ ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս:

Ամենօրհնեալ սրբուհի եւ միշտ կոյս Աստուածածին Մարիամ, բարեխօսեա՛ առ Տէր վասն իմ մեղաւորիս:

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ, բարեխօսեցէ՛ք առ Հայր ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս:

Քրիստոս որդի Աստուծոյ անոխակալ, ընկալ՝ զաղաչանս մեր, զի ի քեզ են ապաւինել անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ սուրբ եւ կենդանարար եւ պատուական խաչի քո, Տէ՛ր, պահպանեա՛ զմեզ:

Առաքեա՛, Տէ՛ր, զիրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ եւ ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեա՛ զմեզ, Տէ՛ր, յիշեա՛ զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ քով եւ ողորմեա՛ց մեզ:

ՔԱՐՈՋ

(Աշակ.) Եկեալքս ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան, հաւատով գոյս միածնի Որդւոյն Աստուծոյ դիցո՛ւք ի սիրտս մեր. խնդրելով ի նմանէ՛ զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց: Վասն զի նա ինքն է նախախնամողն Աստուած յաւիտենական, որ եկն կամաւ Հօր ի փրկել զարարածս. եւ ասաց զինքն լինիլ քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշխարողաց, շնորհելով զհանգիստ աշխատելոց. ընդունելով զծանրաբեռնեալսն եւ զտաժանեալսն մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան: Ա՛րդ, եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբք, բեկեալ սրտիք, անկցուք եւ լացցուք առաջի Տեառն Արարչին մերոյ. զի անցուցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով: Ամենակալ Տէ՛ր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(Աւագ.) Տէ՛ր Աստուած փրկութեան մերոյ, որ ողորմածդ ես եւ գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ եւ զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան, ո՛ր ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զդառնալ նորա ի չար ճանապարհէն եւ զկեալն: Դու Տէ՛ր, առատ ողորմութեամբ քով մխիթարեա՛ զծառայսս քո, եւ տո՛ւր սոցա տեղի ապաշխարութեան: Հաշտեա՛ մարդասիրութեամբ քով, եւ արա՛ զսոսա անդամս եկեղեցւոյ քում սրբոյ: Որպէս զի առողջացեալք հոգւով՝ խոստովանութեամբ եւ ապաշխարութեամբ մտցեն յեկեղեցի քո սուրբ: Եւ ընդ ժողովրդեան քում քեզ հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ: Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Աղուհացից եւ այլոց աւուրց պահոց

Սաղմոս Ե.

(*Աւագ.*)

Փոխ. Քանից իմոց ունկն դի՛ր, Տէ՛ր, եւ ի միտ առ զաղաղակ իմ:

Նայեա՛ ի ձայն աղօթից իմոց, թագաւոր իմ եւ Աստուած իմ:

Ես զքեզ աղաչեմ, Տէ՛ր, ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց յանդիման լինիլ առ քեզ Աստուած:

Ո՛չ թէ դու, Աստուած, կամիս զանօրէնութիւն, եւ ո՛չ բնակին առ քեզ չարք եւ անօրէնք մի՛ բնակեցին առաջի աչաց քոց:

Ատեցեր զայնոսիկ, ոյք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին զսուտ:

Զայր արինահեղ եւ զնենգաւոր պիղծ առնես դու, Տէ՛ր, այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից ի տուն քո եւ երկրպագից ի տաճար սուրբ քո եւ երկիւղի քո:

Տէ՛ր, առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութեան քում վասն թշնամեաց իմոց, եւ ուղիղ արա՛ առաջի իմ զճանապարհս քո:

Զի ո՛չ գոյ ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն, եւ սիրտք նոցա նանրեալք են:

Որպէս գերեզման բաց են կոկորդք նոցա, եւ լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն:

Դատեա՛ զնոսա Աստուած, զի անկցին ի խորհրդոց սրտից իւրեանց. ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա, մերժեա՛ զնոսա, զի դառնացուցին զքեզ:

Ուրախ լիցին ամենեքեան, ոյք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցնծացեն եւ բնակեցիս դու ի նոսա:

Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն, Տէ՛ր, որպէս զինու հաճութեամբ քով պսակեցեր զնոսա:

(**ՁԹ 13.**) Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք եւ ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, յոյս խոնարհ արար զմեզ, եւ ամացն, յորս տեսաք զչարչարանս:

Հայեա՛ Տէր ի ծառայս քո, եւ ի գործս ձեռաց քոց, եւ առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛ ի մեզ, Տէ՛ր, եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ:

(ՃԻԹ) Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէ՛ր, Տէ՛ր, լուր ձայնի իմում:

Եղիցին ականջք քո, ի լսել ըզձայն աղօթից իմոց:

Թէ՛ զանօրէնութիւնս իմ քննես, Տէ՛ր, Տէ՛ր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի ի քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քո համբերի, Տէ՛ր, համբեր անձն իմ բանի քում, ուսացաւ անձն իմ ի Տէր:

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ, ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէր:

Ի Տեառնէ՛ է ողորմութիւն բազում, եւ ի նմանէ՛ է փրկութիւն. եւ նա փրկեաց զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

(ՃԽԲ 8.) Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ:

Տոյց ինձ ճանապարհ յոր եւ գնացից, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի՛ առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուցես զիս. արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուած, զթշնամիս իմ. եւ կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

(ԾԳ.) Աստուած, յանուան քում կեցո՛ զիս. եւ ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ:

Աստուած, լուր աղօթից իմոց, ունկն դի՛ր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ եւ ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ, եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիսն իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ, եւ խոստովան եղէց անուան քում, Տէ՛ր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմնէ փրկեցեր զիս, եւ ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն:

ԵՐԳ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ *վասն երկրորդի աւուր արարչութեաննյ, եւ վասն երկնայնոց զօրացն.*

Երկուշաբթի.

(Աւագ.) Արարչական բանին հրաման,

Ի յերկրորդումն աւուր սկզբան.
Զջուրսն ի ջուրցն բաժանեաց,
Հաստատութեամբ պարունակեաց,
Որով զաշխարհս հողեղինաց,
Անջրպետեաց ի հրեղինաց,
Ընդ նոսին որդիք լուսոյ,
Տուք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն:

Քազմաչեայ հոյլք քրովբէից,
Երեքսրբեանդ սրովբէից.
Աթոռք անեղ աստուածութեանն
Համագոյ երրորդութեանն.
Բարեխօս լերուք առ Տէր,
Վասն մանկանց եկեղեցւոյ.
Ընդ նոսին որդիք:

Գերագոյն իշխանութիւնք
Եւ անփոփոխ միշտ տէրութիւնք,
Անյաղթելի սուրբ զօրութիւնք,
Ի յարարչին փառատրութիւն.
Աղաչեցէք զՏէրն ողորմած
Անտես չառնել զգործս ձեռացն.
Ընդ նոսին որդիք:

Ղասք անմարմնոցն պետութեանց
Հրեշտակապետք բարձրութեանց.
Հոգիք հրեղէնք եւ սպասաւորք,
Հրեշտակաց զինուորութիւնք.
Մաղթեցէ՛ք զՏէրն տերանց.
Վասն մարդկան երկրաւորաց.
Ընդ նոսին որդիք:

Երկնաւորաց դասուց վերնոց,
Օրհնաբանից քոց զուարթնոց.

Քաղցրասցի առ քեզ գթած,
Որ վասն մեր ձայն մաղթանաց,
Ջորս եւ տացես մեզ պահապան,
Յայսմիեւտէ մինչ ի վախճան.
Ընդ նոսին որդիք:

Զօրութեանց եւ տէրութեանց,
Իշխանութեանց եւ պետութեանց,
Եւ ամենայն անուանելոց
Որք ի յերկինս պաղատանօք.
Ընկալ, Քրիստոս, ուրախութեամբ
Ձմեզ յօր մահու եւ յարութեան.
Ընդ նոսին օրհնեալ հոգւով,
Ձքեզ ընդ Հօր փառատրելով:

Վասն երրորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն երրորդի դարուն, եւ ի Յովհաննէս Մկրտիչն.

Երեքշաբթի.

Էական Բանն որ ընդ Հօր
Արարչակից եւ համագօր.
Յերրորդ աւուր զջուրսն զատոյց
Ջբոյսս եւ զտունկս բխեցոյց,
Իսկ ի յերրորդ դարուն դարծեալ
Ջջուրսն հեղեղ ցամաքեցոյց.
ՁՆոյ տապանաւն իւր ապրեցոյց,
Ձկենդանեաց սեռս աճեցոյց.
Տո՛ւք օրհնութիւն անճառ լուսոյն,
Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն:

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց
Տնկեաց եւ զտունկս իմանալեաց,
Ձհեղեղ մեղացն ցածուցեալ,
Ձդասս արդարոց բազմացուցեալ,

Յորոց եւ մեծն ի ծնունդս կանանց,
Միջնորդ շնորհաց եւ օրինաց.
Տունք օրհնութիւն անձառ լուսոյն,
Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Թագաւորին երկնից զինուոր,
Արքայութեան ատետաւոր,
Խնդրեա՛ դնել ելս ի սրտի՛
Առ ի հովտէս տրտմականէ.
Յուխտեալ տեղին տէրունական,
Ի խոստացեալն որդւոց մարդկան.
Տունք օրհնութիւն:

Ժառանգին Հօր սպասաւոր
Եւ յարգանդէ երկրպագող.
Կարապետ եւ Մկրտիչ
Այնմ, որ մեղաց մերոց քաւիչ.
Լե՛ր բարեխօս առ նոյն գթած,
Զնջել զգիր մեր յանցանաց.
Տունք օրհնութիւն:

Ի Հօրէ լոյս ծագեցար
Մեռեալ բնութեանս կենդանարար,
Առաքեցեր յառաջընթաց,
Սուրբ զՅովհաննէս քարոզ կենաց,
Սորին հայցմամբն ամենակալ
Զպաղատանս մեր ընկալ.
Տունք օրհնութիւն:

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին
Հողանիւթեայ սուրբ հրեշտակին,
Արժանացո՛ զմեզ նորին
Նեղ եւ անձուկ ճանապարհին,
Զի հետեւողք գոլով նորին,

Հօր քո վերին օթեանին,
Եւ երգեսցուք ընդ երջանկացն
Որդւոց լուսոյ քեզ երգս փառաց:

*Վասն չորրորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն չորրորդի դարուն, եւ վասն աւետեաց ս.
Աստուածածնին.*

Չորեքշաբթի.

Խաւարն անգոյ եւ սկզբնածին
Հալածեցաւ յօրն առաջին,
Լոյսն այն պայծառ յօր չորրորդին
Յարեգական նիւթ հաւաքեալ,
Լուսինն ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ
Եւ աստեղաց պարք յօրինեալ,
Որով օրինի ստեղծողն էից
Ի բանաւոր պաշտօնէից:

Ծածկեալ խորհուրդն ծանուցաւ
Չորրորդ դարուն Իսահակաւ,
Ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշտակն
Ետ զաւետիսն կուսական,
Թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի,
Ի քէն մարմնով պարունակի,
Յոր օրինեցայք ազգք երկրածինք
Տո՛ւք օրհնութիւն պտղոյ կուսին:

Կուսին նախնւոյ մօրն Եւայի,
Յորմէ Ադամն հին պարտի,
Բարձան անէծքն տրտմական
Քո սուրբ ծննդեամբ կոյս Մարիամ,
Աղաչեա՛ զքո միածինն

Թողուլ զմեղս որդւոց նոցին.

Յոր օրհնեցայք:

Հարսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս

Յոր համբառնամք առ քեզ զհոգիս.

Յոր լսելոյ քո զաւետիս

Խնդրեա՛ լինել մեզ լսելիս.

Զծայն աւետեաց քո միածնին,

Եթէ եկայք օրհնեալք Հօր իմ.

Յոր օրհնեցայք:

Չայնիւ առ քեզ, Տէ՛ր, պաղատիմք

Եւ առաջի քո անկանիմք.

Աղաչանօք Աստուածածնին

Շիջո՛ ի մէնջ զբոց հնոցին,

Տո՛ւր արտասուօք զմեղս ջնջել

Եւ վերստին զմեզ նորոգել.

Յոր օրհնեցայք:

Պեկավա՛ր ճարտարապետ,

Անցեր ընդ ծով կենցաղս անհետ՝

Վերաբերեա՛ ընդ Պետրոսի

Զմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս՝

Պաղատանօք գերագունին

Անապական քում ծնողին.

Յոր օրհնեցայք, ա՛զգ երկրածինք,

Տո՛ւք օրհնութիւն:

Վասն հինգերորդի աւոր արարչութեանն, եւ վասն հինգերորդի դարուն, եւ ի սուրբ առաքեալսն.

Հինգշաբթի.

Ճառագայթեալ Բանն ի Հօրէ՛

Յոր հինգերորդն հրամայէ

Բղխել ի ջրոց սեռս կայտառաց

Եւ թեւաւորս օղականաց:
Իսկ ի դարուն հինգ՝ մկրտին
Յաման եւ ծովն Իսրայէլ հին.
Տացուք հրաշից ներգործողին
Պատիւ եւ փառս անեղ Բանին:

Մաքրապէս օրինակի
Առաքելոցն Քրիստոսի,
Որք ի ծովէն Տիբերական
Ի յերկնայինսն կոչեցան,
Անցին ընդ ծով աշխարհական
Եւ ի հոգին մկրտեցան.
Տացուք:

Յուրախութիւնսն անգրաւական,
Ի հարսանիսն անապական
Չձեզ առաքեաց հայրն փառաց՝
Հրաւիրատուք տրտմականաց.
Սուրբ հարսանեացն այն հայցեցէք
Ընդ ձեզ լինիլ մեզ պարակից.
Տացուք:

Նորոգողք տիեզերաց
Ի նախահօրն յանցանաց,
Նորափետուր զարդարեցիք
Ձեկեղեցիս հեթանոսաց.
Պաղատեցէ՛ք առ նոյն գթած՝
Չմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց.
Տացուք:

Շինո՞ղ էիցս համայնից
Արարածոց ի յանգոյից,
Նոյն շինեցեր գեկեղեցի
Վէմո՞ղ ի վերայ վիմին Բանի.
Ընդ եղեալ հիմունս ի նոր Սիօն,

Ջմեգ յօդեա՛ շինմամբ ի նոյն.

Տացուք:

Ուրախացաւ գնացիւք գետոց,
Քաղաք ի քէն շինեալ, Յիսուս,
Յորմէ վտակք շնորհաց հոսին
Ջոգիս մարդկան ոռոգանեն.
Արբո՛ եւ մեզ ի ջրոյն կենաց
Հայցմամբ Հոգւոյն մատռուակաց,
Ջի բանաւոր երկիրս քո,
Պտղաբերցի ի փառս քո:

Վասն վեցերորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն վեցերորդի դարուն, եւ ի խաչելութիւնն Քրիստոսի.

Ուրբաթ.

Չհանդուրժեալ բնութեամբ բարւոյն,
Ունել միայն զանճառ բարին,
Այլ ստեղծեալ զմարդ յիւր պատկերին
Ի վեցերորդ առաւօտին,
Եւ ի յերրորդ ժամ զկողածինն՝
Ի յօգնութիւն ետ հողածնին,
Ջորս ի դրախտին եդ վայելել,
Բայց ի պտղոյն մահու արգել:

Պապանծեալ առ դատողին
Յետ յանցանաց Ադամն հին,
Ջկինն պատճառ եղեալ խաբմանն
Եւ կինն զօծն դաւաճան,
Որով երկիրս այս անիծաւ,
Փուշ եւ տատասկ ի սմա բուսաւ.
Վճիռ մահու մարդոյն տուաւ
Դառնալ ի հող ուստի ստեղծաւ:

Ջնջել փութայր Հայրն փառաց
Ջգիր պարտեաց մեր յանցանաց,
Որով զգեցաւ Որդին գթած
Ի վեց դարուն զմարմին մեղաց,
Հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին
Եկն կամաւ ի յուրբաթին.
Գառն զենաւ ի հին զատկին,
Փոխան գառանցն օրինակին:

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանին
Արդարութեան ճանապարհին,
Բարձրանալով քո ի խաչին
Բարձրացուցեր զմեզ ի յերկինս.
Քո անպատում խոնարհութեամբդ
Եւ կամաւոր խաչելութեամբդ
Հաշտեաց ընդ մեզ, Տէ՛ր, գթութեամբ
Եւ թող զմեղս ողորմութեամբ:

Սոսկալի՛դ սերովբէից
Եւ ահաւո՛րդ քրովբէից,
Խոնարհեցար ի չարչարանս,
Չարչարելի բնութեամբ մարդկան.
Ի խաչին զմեղս սպաներ
Եւ զդատակնիք մահու լուծեր.
Հաշտեաց ընդ մեզ, Տէ՛ր, գթութեամբ
Եւ թո՛ղ զմեղս ողորմութեամբ:

Վեհագոյն բնութեանցն էից
Եւ արարիչդ բոլորից,
Յորժամ ծագես զխաչիդ նշան
Ի գալստեան քո միւսանգամ՝
Ձերկրպագուս այժմ հաւատով
Լուսաւորեա՛ նորին լուսով,

Ջի համաձայն խաչազգեցիցն

Ջքեզ օրինենք յաւիտենից:

Վասն եօթներորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն եօթներորդի դարուն, եւ ի խորհուրդ հանգստեանն.

Շաբաթ.

Տէրն յետ ստեղծմանն արարածոց

Հանգեաւ յեօթն օրն ի գործոց.

Այն որ հանգիստ աշխատելոց

Եւ կամքն գործ է եղելոց,

Ուստի եւ մեզ յոյս հաստատուն

Ետ հանգստեամբն շաբաթուն,

Թէ աստ գործել զգործս Աստուծոյ,

Անդէն հանգչիլ ընդ Աստուծոյ:

Ռաբունաբար վարդապետիմք,

Յօրինակէ Տեառն խրատիմք,

Որ ի յերկրորդ արարչութեանն,

Յետ կատարման տնօրէնութեանն,

Յեօթներորդ օր հանգստեան

Իջեալ մարմնովն ի գերեզման,

Ջկապեալ հոգիսն վերածեաց

Ջանանց հանգիստն պատրաստեաց:

Տօղդ, որ ի քոյդ կողէ ցօղեալ`

Բժշկեսցէ զհանգուցեալսն,

Իջցէ ի հող մահու նոցին

Եւ բուսուցէ յօրն վերջին.

Կենդանարար ձայնիւդ քո

Կոչեա՛ զնոսա ի կեանս քո,

Եւ դասեցո՛ ընդ արդարոցն

Երգել քեզ փառս ընդ զուարթնոցն:

Իիծեալ զքնութիւնս կենաց ունող
Դարձոյց յանցանքն ի մահու հող,
Իսկ անմահիդ մեռելութիւն՝
Շնորհեաց դարձեալ զանմահութիւն.
Ջորս են ընդ թաղեալ մահուամբ
Աւագանին մկրտութեամբ՝
Յարո՛ ընդ քեզ քոյին փառօք
Արեգական նման լուսով:

Փայլին արդարքն յարքայութեան
Եւ ճգնաւորքն ի հանգստեան.
Մարտիրոսքն պսակին
Եւ կուսանաց լապտերք վառին.
Դասեցո՛, Տէ՛ր, ընդ նոսին,
Որք զքեզ Աստուած խոստովանին,
Արդարութեամբ մի՛ դատեսցին,
Այլ գթութեամբ քո քաւեսցին:

Քո անպատում խոնարհութեամբդ,
Որ թաղեցար մեռելութեամբդ
Եւ յարուցեր յորդուոց մարդկան,
Որք հաւատով ի քեզ անկան,
Յարո՛ եւ զմեզ արդարութեամբ
Եւ զննջեցեալսն ողորմութեամբ,
Ձի կենդանեացս բերանով
Տացին քեզ փառք ընդ Հօր հոգւով:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Պահոց

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն, Տէ՛ր Յիսուս, յորժամ երեւիս փառօք Հօր ընդ անպս լուսաւորս: Յայնժամ մեք մի՛ ամաչեսցուք յուսացեալքս ի քեզ, այլ զօրութեամբ քով մեծաւ բերկրեսցուք ընդ աջմէ քումմէ, որպէս զորդիս լուսոյ եւ որդիս տունջեան:

ՔԱՐՈՋ

(Աշակ.) Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, զի պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչին իւրոյ ի խաղաղութեան: Ամենակալ Տէ՛ր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Պահոց

(Աւագ.) Օգնեա՛ մեզ, Տէ՛ր, օգնեա՛ մեզ, Աստուած Փրկիչ մեր, վասն մեծի փառաց անուանդ քո. Տէ՛ր, փրկեա՛ զմեզ եւ քաւեա՛ զմեղս մեր վասն անուան քոյ սրբոյ: Պարսպեալ պահեա՛ զառ ի քեզ ապաւինեալ եւ գյուսացեալ զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ:

Ի Սարկաւագ վարդապետէն ասացեալ

Յիշեա՛, Տէ՛ր, զպաշտօնեայս քո, զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զԵղբարս, զԸնկերս, զԿերակրիչս, զՈւխտաւորս, զՃանապարհորդս, զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոստովանողս, զԱպաշխարողս, զԳերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշխանս, զՉարարարս, զԲարերարս, զԹշնամիս, զԱտելիս: Եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով: Յիշեա՛ Տէ՛ր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, քո անմոռաց գիտութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրութեամբդ, յիշեա՛ զամենայն հաւատացեալս ի քեզ եւ ողորմեա՛ ամենեցուն: Օգնեա՛ եւ

փրկեա՛ յիրաքանչիւր վտանգից եւ փորձութեանց: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՂԵՄՍ

ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐՔՈՅ

Այլ եւ ի դէմս

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ

ԵՐԵՄԻԱՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑՆ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Քահ. ԵղիՑի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան, զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա:

(*Աշակ.*) *Սրկ. Ի* նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, եւ ամենայն ազինք երանիցեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, որ առնէ սքանչելիս միայն, եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան, լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր. եղիցի, եղիցի:

Քահ. Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Սարկ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

ԵՐԳ

Արեւագալին

(*Աւագ.*) *Ղայր. Յ*արեւելից մինչ ի մուտս, ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ, ամենայն ազգք եւ ազինք, յօրհնութիւն նոր օրհնեցէք զարարիչն արարածոց, որ ծագեաց զլոյս արեգականն այսօր յաշխարհս:

Եկեղեցիք արդարոց, փառաբանիչք ամենասուրբ երրորդութեան, յառաւօտս լուսոյ՝ զառաւօտ խաղաղութեան Քրիստոս գովեցէք ընդ Հօր եւ Հոգւոյն, որ ծագեաց զլոյս գիտութեան իւրոյ ի մեզ:

ՅՈՐՂՈՐԱԿ

Յարեւելից յարեւմուտս, մանկունք Սիօնի, օրհնեցէ՛ք միշտ անդադար զծագողն լուսոյ:
Եկեղեցի՛ք արդարոց եւ փառաբանիչք, բարեբանեցէ՛ք որ ետ զիմաստս լուսոյ:

ՔԱՐՈՋ

(Աւագ.) Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու ընդ ամենայն տեղիս քրիստոնէութեան, ուր եւ կարդան զանուն Տեառն սրբութեամբ, Տէր, աղօթիւք նոցա եւ բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի: Ուխտիւք զԱստուած աղաչեսցուք, զի նա փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց եւ ի ցանկութենէ աշխարհի: Ընկալցի զուխտս եւ զխնդրուածս սրտից մերոց, եւ արժանի արասցէ զմեզ հաւատոց եւ պատուիրանաց իւրոց ընդ ամենայն սուրբս իւր, ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Ջառաւօտս լուսոյ եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք: Զիրեշտակ խաղաղութեան: Զքաւութիւն եւ: Զսրբոյ խաչին: Եւ եւս միաբան:
Ջանձինս մեր: Ողորմեաց մեզ Տէր:

ԱՂՕԹՔ

(Աշակ.) Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու օրհնեալ ես Տէր, վասն զի թագաւոր քաղցր ես եւ անուն քո ահեղ է ընդ ամենայն տիեզերս:

Քաղցրասցին սաղմոսերգութիւնք մեր առաջի քո. ելցեն իրաւունք յարդարութենէ քումմէ ի տկարութիւնս մեր եւ փառաւորեսցի ամենասուրբ անուն քո: Եւ մեք արժանի եղիցուք կալ ի պատուիրանի քում, եւ քեզ երգել զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Աստուած մշտնջենաւոր, Աստուած յաւիտենական, որ ի ստորին աշխարհս լոյս ծագեցար եւ լուսաւորեսցեր զմեզ ի խաւարային մեղաց մերոց: Որ վասն մեր ի չափաւորութիւն եկիր, անչափոյ Աստուած, եւ հեղեալ ծաւալեցեր զշնորհս Հոգւոյդ սրբոյ յարարածս քո, այժմ եւ յաւիտեանս ժամանակաց բարեբանեալ ես, ամենամեծոյ Աստուած, ընդ Հօր եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ:

Սաղմոս ԴԹ.

(Աւագ.)

Փոխ. Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէ՛ք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծաներուք, զի նա՛ է Տէր Աստուած մեր:

Նա՛ արար զմեզ եւ ո՛չ մեք էաք, մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի նորա:

Մտէ՛ք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ եւ օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերո՛ւք Տեառն եւ օրհնեցէ՛ք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա, յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն:

ԵՐԳ

(Աւագ.) **Ճըզնաւորք** Աստուծոյ եւ ժառանգորդք երկնից արքայութեան, որք փոխանակեալըք զանցաւորս՝ առիք զանանցն բարութիւնս. բարեխօսեցէ՛ք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ:

Նահատակք պանծալիք եւ սիրեցեալք ի յերկնաւոր Հօրէն,

որք մկրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ խաչին՝ բարեխօսեցէ՛ք:

Մարտիրոսք ցանկալիք եւ օթեւանք Հոգւոյն ճշմարտութեանն, որք յաղթեցիք հոգւով կարեաց եւ ցանկութեանց՝ բարեխօսեցէ՛ք:

Գովելիք աշխարհի եւ բաղձալիք վերնոցն պետութեանց, որք երանութեան մասին հասիք քան զամենայն որդիս մարդկան. բարեխ.:

Կամաւոր պատարագք, ման-կո՛ւնք տիօք եւ կատարեալք իմաստութեամբ, որք փոխանակ կաթին արբիք զգինին զմայլեցուցիչ՝ բարեխօսեցէ՛ք:

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Ճըզնաւորք ճըշմարիտք, վկայք Քրիստոսի, բարեխօսեցէ՛ք առ Տէր վասն անձնանց մերոց:

Նահատակք կենդանիք, սիրողք Քրիստոսի, որք չարչարեցայք մարմնով վասն անուանն Տեառն:

Մարտիրոսք ցանկալիք, մարդկան ըղձալիք, հայցեցէ՛ք ի սուրբ Հոգւոյն տալ մեզ զբարիս:

Գովելիք վերնոց դասուց պարծանք աշխարհի, խնդրեցէ՛ք զխաղաղութիւն տալ եկեղեցւոյ:

Կամաւոր սուրբ պատարագք, հասակաւ մանկունք, հայցեցէ՛ք լինիլ եւ մեզ ձեզ պսակակից:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Աղաչեմք ողորմեաց, Տէր բարերար, աղաչեմք ողորմեաց, վասն աղօթից սրբոց ճգնաւորացն, աղաչեմք ողորմեաց:

ՔԱՐՈՋ

(*Աւագ.*) Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զՏէր, որք զչարսն պարտեցին նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն եւ երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն: Աղօթիւք նոցա եւ բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(*Աւագ.*) Սուրբ ես, Տէր, եւ ի սուրբս հանգուցեալ. եւ մեք սուրբ վկայիւքս աղաչեմք զքեզ, բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց՝ մի՛ մերժեր զմեզ յողորմութենէ քումմէ, այլ կեցո՛ւ զմեզ աղօթիւք սոցին, զի դու ես բազումողորմ Աստուած. եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ:

Յիշեա՛, Տէր, զպաշտօնեայս: Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած:

Տես յերես.....:

Սաղմոս ԿԲ.

(*Աշակ.*)

Փոխ. Աստուած Աստուած իմ, ես առ քեզ առաւօտ առնեմ. ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ. քանի՞ պատիկ եւս եւ մարմին իմ:

Որպէս երկիր անապատ եւ անջուր, ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ:

Այսպէս ի սուրբս երեւեցայց քեզ, տեսանել ինձ զգօրութիւնս քո եւ զփառս քո:

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո, քան զկեանս իմ եւ շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ:

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս իմ եւ յանուն քո համբարձից զձեռս իմ:

Որպէս ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ:

Ջիթ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ:

Ջի եղեր իմ օգնական, ի հովանի թելոց քոց ցնծացայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ եւ զիս ընկալաւ աջ քո եւ նոքա ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ:

Մտցեն ի ներքոյ անդնոց երկրի, մատնեսցին ի ձեռս սրոյ եւ բաժինք աղուիսուց եղիցին:

Թագաւոր յուսացաւ ի Տէր, գովեսցին ամենեքեան, ոյք երդնուն նովաւ, խցցին բերանք այնոցիկ, ոյք խօսին զանիրաւութիւն:

(ԿԴ.) Լուր, Աստուած, աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ, յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա՛, զանձն իմ:

Ծածկեսցես զիս ի դժոխոց չարաց, ի բազմութենէ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց, լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնութեան:

Ձգել ի գաղտնիս այնոցիկ, ոյք ուղիղ են սրտիւք, յանկարծակի ձգեսցես ի նոսա եւ մի՛ եկեսցեն:

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան, խորհեցան թագուցանել ինձ որոգայթ եւ ասացին ո՛չ տեսանէ զայս Տէր:

Քննեցին զանօրէնութիւն, պատրաստեցան ի քննել զքննութիւն:

Մատիցէ այր ի խորութիւն սրտի իւրոյ եւ բարձր եղիցի Աստուած:

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա, տկարացան ի նոսա լեզուք նոցա, եւ խռովեցան ամենեքեան, ոյք հայէին ընդ նոսա:

Երկեաւ ամենայն մարդ, ի պատմել զգործս Աստուծոյ եւ զարարածս նորա ի միտ առին:

Ուրախ եղիցի արդար ի տէր եւ յուսասցի ի նա, նովաւ գովեսցին ամենեքեան, ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

ԵՐԳ

(Աշակ.) Լոյս, արարի՛չ լուսոյ, առաջին լոյս, բնակեա՛լդ ի լոյս անմատոյց, Հայր երկնաւոր, ի դասուց լուսեղինացն օրհնեա՛լ, ի ծագել լուսոյ առաւօտուս՝ ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի:

Լոյս, ի լուսոյ ծագումն, արեգակն արդար, անձառ ծնունդ Հօր Որդի՛, յառաջ քան զարեւ անուն քո գովեալ ընդ Հօր. ի ծագել:

Լոյս, ի Հօրէ բղխումն աղբիւր բարութեան, Հոգի՛դ սուրբ Աստուծոյ, մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զքեզ բարեբանեն. ի ծագել:

Լոյս, երրեակ եւ մի անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւն. զքեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինքս միշտ փառաւորենք. ի ծագել:

ՅՈՐՂՈՐԱԿ

(Աշակ.) Անեղանելի՛դ Աստուած, Հայր ամենակալ, ընկալ զաղաչանս մեր քոց պաշտօնէից:

Ի Հօրէ ծագումն անձառ, արեգակն արդար, ծագեա՛ ի յանձինս մեր զլոյսդ ողորմութեան:

Ի Հօրէ բղխեալ Հոգի, աղբիւր բարութեան. լուսով քով լցո՛ զմեզ յայսմ առաւօտուս:

Երեք անձի՛նք եւ մի բնութիւն, մի աստուածութիւն. զքեզ խոստովանիմք յաւէտ սուրբ երրորդութիւն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Լուսովդ քո, Քրիստոն, ամենեքեան լուսաւորեցաք. եւ ի սուրբ խաչ քո, Փրկիչ, հաւատացեալքս ապաւինեցաք: Լո՛ւր մեզ Աստուած Փրկիչ մեր, տո՛ւր մեզ զխաղաղութիւն քո եւ արա՛ առ մեզ գողորմութիւն քո, մա՛րդասէր Տէր:

ՔԱՐՈՋ

(*Աշակ.*) Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած, որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յարարածս իւր, ծագեսցէ եւ այժմ զառատ ողորմութիւն իւր ի վերայ փառաբանչաց անուան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(*Աշակ.*) Զառաւօտու աղօթս եւ զբանաւոր պաշտօնս ընկա՛լ, ամենակալ, ամենամեծդ Աստուած, ի քո անապական եւ յերկնային խորանոյ: Ծագեա՛ առ մեզ զարդարութեան եւ իմաստութեան զլոյս քո, արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ եւ որդիս տուրնջեան, որպէս զի ի գալ աւուրս երկիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս մեր եւ առանց գայթակղութեան կատարեսցուք: Զի դու ես օգնական եւ Փրկիչ մեր, եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ:

Սաղմոս ԻԲ.

(*Աւագ.*)

(*Փոխ.*) Տէր հովուեսցէ զիս եւ ինձ ո՛չ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարուոջ անդ բնակեցոյց զիս եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս եւ առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ եւ գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու, ո՛չ երկեայց ի չարէ, զի դու, Տէ՛ր, ընդ իս ես:

Ցուպ քո եւ գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ գետեան, ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգուխ իմ, բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո, Տէ՛ր, զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակիլ ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

(ՃԼԲԲ.) Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր եւ գնացից, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քոյ, Տէ՛ր, կեցուցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ՛ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուած, զթշնամիս իմ եւ կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

(ԽԵ.) Աստուած մեր ապաւէն եւ զօրութիւն, օգնական ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ:

Վասն այսորիկ ո՛չ երկիցո՞ւք մեք ի խռովիլ երկրի, ի փոփոխիլ լերանց ի սիրտս ծովու:

Գոչեցին եւ խռովեցան ջուրք նոցա, խռովեցան լերինք ի զօրութենէ՛ նորա:

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն Աստուծոյ եւ սուրբ արար զյարկս իւր Բարձրեալն:

Աստուած ի մէջ նոցա եւ նոքա մի՛ սասանեսցին, օգնեսցէ նոցա Աստուած ի վաղորդենէ՛ մինչեւ ի վաղորդեան:

Խռովեցան հեթանոսք եւ խոնարհեցան թագաւորութիւնք, ետ զծայն իւր Բարձրեալն եւ խռովեցաւ երկիր:

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդունող է մեր Աստուած Յակոբայ:

Եկայք եւ տեսե՛ք զգործս Աստուծոյ, որ արար զնշանս եւ զարուեստս ի վերայ երկրի:

Եհար զպատերազմ ի ծագաց մինչեւ ի ծագս երկրի, զաղեղունս փշրեաց, զզէնս խորտակեաց եւ զասպարս այրեաց հրով:

Կանխեսցէք եւ ծաներուք, զի ես եմ Աստուած, բարձր եղէց ի հեթանոսս եւ բարձրացոյց ի վերայ երկրի:

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդունող է մեր Աստուած Յակոբայ:

(ԿԹ.) Աստուած, յօգնել ինձ նայեաց, եւ Տէ՛ր, յընկերել ինձ փութա՛:

Ամաչեսցես եւ յամօթ լիցին, ոյք խնդրէին զանձն իմ, դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ զչար:

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք, ոյք ասէին ինձ վա՛շ, վա՛շ:

Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ, Տէ՛ր:

Ասասցեն ամենայն ժամ մեծ է Աստուած, ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո:

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Աստուած, օգնեա՛ ինձ. օգնական եւ Փրկիչ իմ ես դու, Տէ՛ր իմ, մի՛ յամենար:

(ՁԵ 15.) Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո, եւ արա՛ առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու, Տէ՛ր, օգնեսցեր ինձ եւ մխիթարեսցեր զիս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

ԵՐԳ

(*Աւագ.*) **Ճանապարհ** եւ **ճշմարտութիւն** եւ **կեանք Քրիստոս**, առաջնորդեա՛ր հոգւոց մերոց յերկրէ ելանել յերկինս:

Դուռն կենաց մտից Յիսուս, մոյժ եւ զմեզ առ Հայրն քո եւ Հոգի, երգել միշտ զփառս:

ՅՈՐՂՈՐԱԿ

(*Աւագ.*) **Ճանապարհ** բարի Քրիստոս եւ **ճշմարտութիւն**, առաջնորդ հոգւոց մերոց յերկրէ ի յերկինս:

Դուռն կենաց մտից Յիսուս, Աստուած ճշմարիտ, մոյժ եւ զմեզ առ Հայրդ քո հոգւովդ սրբով:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէ՛ր, ուղղեա՛ր զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութան. **Տէ՛ր**, ուղղեա՛ր եւ առաջնորդեա՛ր հոգւոց մերոց եւ ամենայն հաւատացելոց զնալ յարդարութան ճանապարհն եւ ի կեանսն յաւիտենից:

ՔԱՐՈՋ

(*Աշակ.*) **Աղաչեսցո՛ւք** զամենակալն Աստուած, զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց ի բարի եւ ի խաղաղութիւն: Ամենակալ **Տէր** Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(*Աւագ.*) **Առաջնորդ** կենաց եւ պարգեւիչ խաղաղութան, Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեա՛ր մեզ զնալ ի ճանապարհս քո արդարութեամբ ժամանել ի նաւահանգիստն կենաց եւ փրկութեան շնորհօք ողորմութեան քո, զի դու ես օգնական եւ Փրկիչ մեր եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն:

ԱՂՕԹՔ

Աւուրց պահոց

Յորս տօն ոչ լինի

(Աւագ.) Օրհնեալ ես, Տէ՛ր Աստուած փրկիչ մեր, որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես եւ ո՛չ երբէք թողուս ի ձեռանէ քումմէ՛ զայնոսիկ, որք հաւատով եւ ճշմարտութեամբ կարդան առ քեզ: Աղաչեմք եւ խնդրեմք ի քէն, Տէ՛ր, ճանապարհորդակից լէ՛ր ծառայից քոց՝ քոյին վերակացութեամբդ պահելով ի խաղաղութան. եւ առաջնորդեա՛ մեզ միւսանգամ խաղաղութեամբ եւ խնդութեամբ հասանիլ յիրաքանչիւր ի բնակութիւնս ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէ՛ր մեր: Որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Օրհնեալ Տէ՛ր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱԴՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ԻԶՄԱՆ

ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐՔՈՅ

Եւ ի դէմս Նախամօրն ճաշակման եւ ազատութեանն

Քրիստոսի:

Օրհնեալ Տէ՛ր Մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն:

Սաղմոս Ծ.

(Աւագ.) ՈՂՈՐՄԵԱ՛ ինձ, Աստուա՛ծ, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ՛ եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ, Տէ՛ր, եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո եւ յաղթեսցես ի դատել քում:

Անօրէնութեամբ յղացաւ եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէ՛ր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յողեա՛ր յիս մշտկաւ եւ սուրբ եղէց. լուա՛ եւ քան զծիւն սպիտակ եղէց:
Լսելի արա՛ ինձ, Տէ՛ր, զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:
Դարձո՛ւ զերեսս քո ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն զանօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ր յինէն:
Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ր յիս, Աստուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛ր ի փորի իմում:
Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:
Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան եւ հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ր զիս:
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:
Փրկեա՛ր զիս յարեւել, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:
Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակեզս իսկ ո՛չ հաճեցար:
Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ Աստուած ո՛չ արհամարիէ:
Բարի արա՛, Տէ՛ր, կամօք քովք Սիօնի եւ շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի:
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ԵՐԳ

Երրորդի ժամու աւուրն

Ջկնի ողորմեայի Սաղմոսին

(Աւագ.) Օրհնենք զքեզ, Հայր անսկիզբն

Էիցս էակ ի յանգոյից.

Բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ

Եւ ստեղծեր զմարդ ի պատկեր քո.

Գլուխն ոտից խոնարհեցաւ,

Ջի զպատուիրան քո մոռացաւ.

Դարձեալ ասենք ըստ անառակին,

Թէ, Հայր, մեղայ քեզ ի յերկինս:

Երկնաւորացն անքննելի

Եղեր մարդկան տեսանելի.

Ջգեցար պատկեր հողեղինի

Պատկերդ Հօր անփոխելի.

Ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին

Վասն Ադամայ նախաստեղծին.
Ընդ աւագակին քուն խաչակցին
Արժանացո՛ղ զմեզ դրախտին:

Թագաւոր թագաւորաց,
Առատաբուղխ Հոգի շնորհաց.
Ժողովելոցն ի վերնատանն
Առաքելոցն երկոտասան՝
Ի հրոյ լեզուս երեւեցար,
Յոգիս նոցա վերանստար.
Լո՛ւր յանուն քո ժողովելոցս.
Էջ եւ առ մեզ յերրորդ ժամու:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քահ. Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս, Տէ՛ր, եւ յօտարէն
պահեա՛ զճառայս քո, մարդասէր Տէր:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո՛ղ եւ ողորմեա՛:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

ՔԱՐՈՋ

Մեծի պահոց

Ի Յովհաննու Մանդակունւոյ ասացեալ

(**Աւագ.**) Միաբան ամենեքեան զոհացարուք զմարդասիրէն Աստուծոյ եւ զՓրկչէն մերմէ Յիսուսէ
Քրիստոսէ, որ ազատեաց զազգս մարդկան ի դատապարտութենէ անիծիցն եւ եբարձ զմեղս
աշխարհի ի ժամուս յայսմիկ խաչին իւրով, եւ շնորհեաց առատապէս զպարգեւս Հոգւոյն սրբոյ
երանելի առաքելոցն: Խնդրեսցուք հաւատով, զի զմեզ զամենեսեան արասցէ հաղորդս
մեծամեծաց եւ աստուածային բարեացն այնոցիկ աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց,
որք աստ եւ ընդ ամենայն տիեզերս: Որպէս զի անարատ վարուք եւ ճշմարիտ առաքինութեամբ
կացեալք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս, մասն եւ վիճակ ժառանգութեան ընկալցուք ընդ
ամենայն սուրբս նորա

զբնակութիւն յաւիտենական եւ երկնային խորանացն: Ջոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց
ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր, կեցո՛ղ եւ ողորմեա՛: Ջժամս եւ զառաջիկայ օրս

խաղաղութեամբ անցուցանել, հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք: Ջիրեշտակ խաղաղութեան:
Ջքաւութիւն եւ: Ջսրբոյ խաչին: Եւ եւս միաբան: Ջանձինս մեր: Ողորմեաց մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր:

ԱՂՕԹՔ

(Աշակ.) Որ ի քրովբէական եւ յանպատում հանգուցեալ ես յաթո՞ւ եւ այցելու ես միշտ արարածոց քոց: Որ եւ ի ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի առաքեալսն զշնորհս Հոգւոյդ սրբոյ: Ղու, Տէ՛ր, յառաջիկայ ժամուս եւ յաւէտ մինչեւ ի կենցաղոյս ւաւարտումն, տպաւորեալ միացո՞ւ զմեզ ընդ ամենայն բարեգործութեան յորդորմունս եւ խոստացելոց բարեացդ հաղորդս լինիլ զմեզ արժանի արա՛ւ, Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս: Որ ես օրհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Որ էիր յառաջ, քան զյաւիտեանս, Բանդ Աստուած էակից Հօր, եւ արարչակից սուրբ Հոգւոյդ: Որ եւ զնախաստեղծին պատուիրանազանցութիւն պտղոյն ճաշակման, նշանաւ ամենայաղթ խաչի քո ի ժամուս յայսմիկ ենթադրեալ ի կենդանութիւն փոխեցեր եւ զանօրէնութիւնս մեր ի նմա բելեռեալ, կեանք անապական եւ նորոգումն կենաց յուսացելոց ի քեզ խոստացար: Որոց մասնաւորիլ եւ զմեզ արժանի արա՛ւ, Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ ես օրհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ:

Սաղմոս

(Աշակ.) Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհնեալ Տէր զօրհանապագ:

Աստուած մեր, Աստուած կենարար, եւ նա՛ փրկեսցէ զմեզ:

Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհնեալ Տէր զօրհանապագ. առաջնորդեսցէ մեզ Աստուած Փրկիչ մեր:

ՔԱՐՈՋ

(Աշակ.) Խնդրեսցուք հաւատով ի Տեառնէ վասն ճանապարհորդաց հարց եւ եղբարց մերոց, որք ընդ ծով եւ ընդ ցամաք գնասցեն, որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութեամբ պահեսցէ եւ տարեալ հասուցէ յիրաքանչիւր տեղիս Տէր Աստուած մեր: Վասն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց եւ յոյս փրկութեան, որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղաղութեամբ հասանիլ ի նաւահանգիստն կենաց եւ փրկութեան. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՞ւ եւ ողորմեա՛ւ:

ԱՂՕԹՔ

(*Աւագ.*) Առաջնորդեա՛ մեզ, Տէր Աստուած մեր, եւ ուսո՛ մեզ գնալ ի ճանապարհս քո արդարութեամբ. պահեա՛ ի խաղաղութեան զկեանս մեր, եւ զգնացս ի հաճոյս քո: Ժամանեցո՛ գիտելոր եւ զմարմնաւոր ընթացս ծառայից քոց անարատ ճանապարհաւոյ յաւիտենական ի կեանսոյ: Շնորհօք միածնի քո Տեառնոյ մերոյ եւ Փրկչիդ Յիսուսի Քրիստոսի, որ եղեւ մեզ առաջնորդ կենաց եւ յոյս փրկութեան: Ընդ որում օրհնեալ եւ Հայր ամենակալ հանդերձ կենդանարար եւ ազատիչ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ:

Ի Սարկաւագ վարդապետէն ասացեալ

Յիշեա՛ Տէր զՊաշտօնեայս քո, զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զԵղբարս, զԸնկերս, զԿերակրիչս, զՈւխտաւորս, զՃանապարհորդս, զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոստովանողս, զԱպաշխարողս, զԳերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշխանս, ԶՉարարարս, զԲարերարս, զԹշնամիս, զԱտելիս: Եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա՛ Տէր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, քո անմոռաց գիտութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրութեամբդ, յիշեա՛ զամենայն հաւատացեալս ի քեզ եւ ողորմեա՛ ամենեցուն: Օգնեա՛ եւ փրկեա՛ յիրաքանչիւր վտանգից եւ ի փորձութեանց: Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Սաղմոս ԻԲ.

(*Աւագ.*)

Փոխ. Տէր հովուեսցէ զիս եւ ինձ ինչ ո՛չ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարուջ անդ բնակեցոյց զիս եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս եւ առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ եւ գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու, ո՛չ երկեայց ի չարէ, զի դու , Տէր, ընդ իս ես:

Յուպ քո եւ գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցին զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղաց իմոց:
Օծեր իւղով զգլուխ իմ, բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:
Ողորմութիւն քո, Տէ՛ր, զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակիլ ինձ ի տան
Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

(ՃԽԲ.) Տո՛յց ինձ ճանապարհ յոր եւ գնացից, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ:
Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:
Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յերկիր ուղիղ:
Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:
Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուած, զթշնամիս իմ եւ կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ,
զի ես ծառայ քո եմ:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

ՔԱՐՈՋ

(ԱԼԱԳ.) Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցու՛ք:
Գոհաբանելով աղաչեսցու՛ք զբարերար Հոգին Աստուած, եւ խնդրեսցու՛ք զողորմութիւն ի նմանէ,
զի անցուցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով,
ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(ԱՀԱԿ.) Խաղաղութեամբ քով, Հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ, որ ի վեր է քան զամենայն
միտս եւ զխորհուրդս, մխիթարեա՛ զանձինս ծառայից քոց, ընդունելով զաղաչանս մեր: Անցո՛ ի
մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով: Ներեա՛ եւ լո՛ւր մեզ,
քաւեա՛ եւ թո՛ղ զմեղս մեր: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Որդւոյն
միածնի. այժմ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՂԷՄՍ

ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Այլ եւ ի դէմս

Չարչարանաց եւ խաչելութեանն Որդւոյն Աստուծոյ

Օրինեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օրինեալ Հայր սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն:

Սաղմոս Ծ.

(*Աւագ.*) ՈՂՈՐՄԵԱ՛ ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ գանձօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմնէ եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս:

Ջանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ, Տէ՛ր, եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո եւ յաղթեսցես ի դատել քում:

Անօրէնութեամբ յղացաւ եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէ՛ր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յողեա՛ յիս մշտկաւ եւ սուրբ եղէց. լուա՛ եւ քան զծին սպիտակ եղէց:

Լսելի արա՛ ինձ, Տէ՛ր, զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծացեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ զերեսս քո ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն զանօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս, Աստուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան եւ հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ զիս յարեմէ, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծացէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ո՛չ հաճեցար:
Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ Աստուած ո՛չ արհամարիէ:
Բարի արա՛, Տէ՛ր, կամօք քովք Սիօնի եւ շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի:
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ԵՐԳ

Վեցերորդի ժամուն

(*Աշակ.*) Խաւարեցաւ լոյսն արեւուն,
Ի վեցերորդ ժամ ուրբաթուն,
Ծանոյց թէ լոյսն արաչական
Նսենացոյց զլոյսն եղական.
Կախեալ զքեզ մերկ ի խաչին,
Քօղով ստուերաւն ծածկէին.
Հերքեա՛ ի մէնջ զծանրութիւն
Շրջող դիւին միջօրէի:

Ձանձրութեան մարտ այսոյն չարի,
Որ յայսմ ժամուս պատերազմի՝
Դողեալ յոգւոյց մեր հերքեսցի,
Քո նշանաւ սրբոյ խաչին,
Ճշմարտութեան քո ճառագայթ
Չառ ի յերկնից անկեալ փայլակն
Մերժեալ ի մէնջ հալածեսցէ
Եւ զմեզ լուսով քո վառեսցէ:

Յայս միջօրեայ տուրնջեան ժամուս՝
Վայելչական աչաց մարմնոյս,
Նետիւք գաղտնեաց մի՛ խոցիցուք,
Ի խաւարէն որ ի ծածուկ.
Շուրջանակի բանակեսցին

Չմեօք բանակք հրեշտակաց,
Որք պարակից մեզ լինելով,
Զքեզ ընդ Հօր փառատրելով:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քահ. Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս, Տէ՛ր, եւ յօտարէն
պահեա՛ զծառայս քո, մարդասէ՛ր Տէ՛ր:

Սարկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէ՛ր աղաչեսցուք:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ:

ՔԱՐՈՋ

Մեծի պահոց

(Աշակ.) Արթուն մտօք եւ անգբօս խորհրդով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ եւ
Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Հաւատով խնդրեսցուք ի նմանէ՛ զհրեշտակ խաղաղութեան
պահապան անձանց մերոց, որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ զմեօք եւ աներկիւղ պահեսցէ զմեզ
յամենայն հրեղէն նետից սատանայի որ թռչի ի տուէ, յիրաց խաւարային գնացից ի գայթակղութենէ
դիւին ի հասարակ աւուր: Յորմէ՛ զգուշութեամբ պահելով աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն
սրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդարսէրն Աստուած կեալ առաքինութեամբ ի փրկութիւն անձնաց
մերոց, ի պատիւ եւ ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւրոյ: Յոյս հաղորդութեան ընկալցուք ի
յայտնութեան միածնի Որդւոյն Աստուծոյ, կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ
ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց: Վասն զի զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն
Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէ՛ր մեր. կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Զժամս եւ զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ՛ խնդրեսցուք:

Զհրեշտակ խաղաղութեան: Զքաւութիւն եւ: Զսրբոյ խաչին: Եւ եւս միաբան: Զանձինս մեր:

Ողորմեաց մեզ Տէ՛ր:

ԱՂՕԹՔ

(Աւագ.) Զգեցո՛ւ մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, զէն արդարութեան, զօրաւոր եւ յաղթող լինիլ ընդդէմ
սատանայական պատերազմաց, եւ զամենայն հրեղէն նետս նորա

շիջուցանելով՝ անկասկած լիցուք յիրաց խաւարային գնացից ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր: Եւ զգաստացեալք վայելչական տուրնջեամբս՝ առաքինութեամբ կացցուք ի փրկութիւն անձանց մերոց, ի պատիւ եւ ի փառս սրբոյ Երրորդութեանդ. այժմ եւ միշտ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Երկնաւոր խաղաղութեամբդ քով պարսպեալ պահեա՛ր զանձինս մեր, Տէ՛ր, զօրութեանց: Վասն զի դու ես Աստուած խաղաղութեան եւ բաց ի քէն զայլ ոք ո՛չ գիտեմք եւ զանուն քո ամենագօր կարդամք յօգնականութիւն անձանց մերոց:

Նայեա՛ր յերկրպագութիւնս մեր եւ ուսո՛ր մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան: Եւ գոհութեամբ փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ:

Սաղմոս.

(Աւագ.) Տէ՛ր, մի՛ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս. վաղվաղեսցէ՛ առ մեզ ողորմութիւն քո, Տէ՛ր, զի աղքատացաք յոյժ:

Օգնեա՛ մեզ, Աստուած Փրկիչ մեր, վասն փառաց անուան քո:

Տէ՛ր, փրկեա՛ր զմեզ եւ քաւեա՛ր զմեղս մեր վասն անուան քո:

ՔԱՐՈՋ

(Աւագ.) Վասն հիւանդաց եւ ամենայն վշտացելոց աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում եւ բժշկեսցէ զախտս եւ զհիւանդութիւնս հոգւոց եւ մարմնոց ծառայից իւրոց եւ կատարեալ աջողջութեամբ հասուսցէ զամենեսեան ի մշտնջենաւոր եւ յանախտ կեանս: Որ առաքեցաւ ի Հօրէ ի բժշկութիւն ազգի մարդկան, միածին Որդին Աստուծոյ, Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(Աշակ.) Փարատեա՛ր զցաւս եւ բժշկեա՛ր զհիւանդութիւնս ի ժողովրդենէ քոմմէ, Տէ՛ր Աստուած մեր, եւ շնորհեա՛ր ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն նշանաւ ամենայաղթ խաչի քո, որով բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան եւ դատապարտեցեր զթշնամին կենաց եւ փրկութեան մերոյ: Դու ես կեանք մեր եւ փրկութիւն, բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, որ միայն կարող ես թողուլ

զմեղս եւ մերժել զախտս եւ զհիւանդութիւնս ի մէնջ, որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց:
Պարգեւիչդ բարեաց, պարգեւեա՛ զառատ ողորմութիւն քո ի վերայ արարածոց քոց. ըստ
իւրաքանչիւր պիտոյից, յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ՝ այժմ
եւ միշտ եւ:

Յիշեա՛, Տէր, զՊաշտօնեայս: Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած:

(Տէ՛ս յերես 518):

Սաղմոս Խ.

(Աշակ.) Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն, յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ. երանելի առնէ զնա ի վերայ երկրի եւ ո՛չ մատնէ՛ զնա ի ձեռս
թշնամեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց. զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի
հիւանդութենէ նորա:

Ես ասացի, Տէր, ողորմեա՛ ինձ. բժշկեա՛ զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասացէ Տեառն ընդունող իմ ես դու, ապաւէն իմ Աստուած եւ ես յուսամ ի նա:

Նա փրկեցէ զիս յորոգայթ որսողին եւ ի բանիցն ի խռովութենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ եւ ի հովանի թելոց նորա յուսացիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա:

Ո՛չ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի եւ ո՛չ ի նետէ, որ թռչի ի տուէ:

Յիրէ, որ շրջի ի խաւարի եւ ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. եւ առ քեզ ինչ ո՛չ մերժեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու, Տէ՛ր, յոյս իմ
եւ:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն, զի ո՛չ հասցեն առ քեզ չարք եւ տանջանք մի՛ մերժեսցին ի
յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնացես դու, եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ եւ փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս եւ ես լուայց նմա եւ առ նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրբք լցուցից եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն:

ՔԱՐՈՋ

(*Աշակ.*) Եւ եւս խաղաղութեան գՏէր աղաչես”:

Խնդրեսցուք հաւատով ի Հօրէ վասն քաւութեան մեղաց եւ թողութեան յանցանաց, փրկելոյ զմեզ ի վշտաց եւ ի նեղութեանց, իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ ամենակալին. կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(*Աւագ.*) Հայր գթութեանց եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեանց, որ մխիթարես զմեզ յամենայն նեղութեան մերում, լո՛ւր եւ այժմ ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց, ընդունելով զաղաչանս մեր: Անցո՛ր ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով: Ներեա՛ր եւ լո՛ւր մեզ, քաւեա՛ր եւ թո՛ղ զմեղս մեր, արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԵՄՍ

ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Այլ եւ մահուանն եւ բանական հոգւոյն աւանդման

Օրհնեալ Տէր Մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օրհնեալ Որդիդ սուրբ Աստուած

Ճշմարիտ. Ամէն:

Սաղմոս Ծ.

(*Աւագ.*) ՈՂՈՐՄԵԱՄ ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ր զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա՛ր զիս յանօրէնութենէ՛ իմնէ՛ եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ր զիս:

Ջանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ, Տէ՛ր, եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո եւ յաղթեսցես ի դատել քում:

Անօրէնութեամբ յղացաւ եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէ՛ր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յողեա՛ր յիս մշտկաւ եւ սուրբ եղէց. լուա՛ր եւ քան զծիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա՛ր ինձ, Տէ՛ր, զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծացեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ր գերեսս քո ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն զանօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ր յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ր յիս, Աստուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛ր ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան եւ հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ր զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ր զիս յարենէ, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծացէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէ՛ր, եթէ՛ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ՛ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ո՛չ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ Աստուած ո՛չ արհամարիէ:

Բարի արա՛ր, Տէ՛ր, կամօք քովք Սիօնի եւ շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ԵՐԳ

Իններորդի ժամուն

(*Աւագ.*) Չարչարակցեալ քեզ տիւ լուսոյ

Երեք ժամու խաւարելոյ,

Պայծառացեալ յիններորդին,

Ի տիպ լրման մահու ստուերին,

Ջահդ լուսոյ մեծապայծառ,

Աւանդեցեր զՀոգիդ առ Հայր,
Ռահիւ կցորդ քեզ ի յերկինս,
Ջմեզ ուղղեա՛ հոգւով քոյին:

Սանդարամետք սարսեցին,
Ջկապեալ հոգիսն արձակեցին,
Վէմք ի վիմէդ պատառեցան,
Ի տապանաց մեռեալք յարեան,
Տարերք երկրի տատանէին
Եւ աշխարհի սիւնք դողային,
Ռամեալքս առ քեզ
պաղատեսցուք,
Ջի ընդ արդարսն դասիցուք:

Ցուցեր յայնժամ սքանչելիս
Եւ այժմ մեզ ողորմեսցիս,
Իիծեալ բնութիւնս քեւ ողջացաւ,
Շնորհեա՛ եւ մեզ լինիլ անցաւ,
Փոխան մահու քո կենարար,
Կեցո՛ զմեզ, Տէր բարերար,
Քեզ պաղատիմք ըստ աւագակին,
Յիշեա՛ զմեզ յօրն ահագին:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քահ. Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս, Տէ՛ր, եւ յօտարէն
պահեա՛ զծառայս քո, մարդասէր Տէր:

Սարկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցո՛ւք, ընկա՛լ կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս:

ՔԱՐՈՋ

Մեծի պահոց

(Աւագ.) Սուրբ սրտի եւ հաստատուն հաւատով կացցուք յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, յիշելով զմեծամեծս նորա զանչափ շնորհս, զհամբերութիւն կենսատու խաչին եւ զհեղումն ազատեցուցիչ արեան նորա եւ զսոցին նմանս, որ յայսմ ժամու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց նա: Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ ածելով, սրբեսցուք ի մեղաց զխորհուրս, զբանս եւ զգործս մեր. կատարեսցուք զսրբութիւն անձանց մերոց ահիւն Աստուծոյ: Մի՛ յապաղիցուք խոստովան լինիլ նմա զմեղս մերոց, զի մի՛ կորիցուք անապաշխար գլխիտենական կորուստն: Այլ մինչդեռ ժամանակս ի ձեռս է, գործեսցուք զբարիս ի կեանս յայտոսիկ, օրինակ վարուց մերոց ունելով զամենայն սուրբս եւ զյաղթող նահատակսն, որք միանգամ ի սկզբանէ հաճոյ եղեն Տեառն եւ Փրկչին բորովեցունց: Որոց աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբն շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած զհաճոյսն իւր եւ զօգուտն մեր խորհիլ միշտ եւ առնել եւ անպատում պարգեւացն հաղորդս գտանիլ: Ջոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած մեր. կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Ջժամս եւ զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել: Ջհրեշտակ խաղաղութեան պա:
Ջքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցա: Ջսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութ: Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ: Ջանձինս մեր: Ողորմեաց մեզ Տէր:

ԱՂՕԹՔ

(Աշակ.) Տէր զօրութեանց, որ կամաւոր մահուամբ քով ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ ի մեռելութենէ մեղաց մերոց եւ բեւեռեցեր զկնիք դատապարտութեան մերոյ ի խաչին, եւ շնորհեցեր ազատութիւն ազգի մարդկան ի ծառայութենէ ապականութեան յազատութիւն փառաց հեղմամբ արեան քո սրբոյ: Ընկալ՛ եւ այժմ զաղաչանս մեր եւ յաջողեա՛ մեզ ուղիղ հաւատով եւ առաքինասէր վարուք կալ յայսմ աշխարհիս եւ արժանաւոր լինիլ յաւիտենական եւ երկնային ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս քո: Եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Բազումողորմ Աստուած եւ հաստատիչ խաղաղութեան, հաստատեա՛ զանձինս մեր քոյով խաղաղութեամբդ, որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի զամենայն արարածս քո ուղիղ հրամանաւոր մատակարարելով, վասն զի այդ իսկ է կամք քո, խաղաղական եւ հոգեւոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս եւ սպասել արթուն մտօք յայտնութեան միածնիդ Աստուծոյ եւ Փրկչիդ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպիլ ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս. զուարթերես

կացցուք յաջմէ քունմէ ընդ սուրբս եւ ընդ սիրելիս անուանդ քո սրբոյ եւ ժառանգեսցուք
զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիւնդ եւ ընդ նոսին գոհանալով
փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ամենասրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ:

Սաղմոս

(*Աշակ.*) Տէ՛ր, մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուանդ քում սրբոյ, մի՛ ցրեր զուխտս քո եւ մի՛ ի
բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ:

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո եւ Իսրայէլի սրբոյ քո:

Տէ՛ր, մի՛ մատներ իսպառ վասն անուան քո սրբոյ, մի՛ ցրեր զուխտս քո, եւ մի՛ ի բացեայ առներ
զողորմութիւնս քո ի մէնջ:

ԵՐԳ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ԲԶ.

(*Աւագ.*) Նահապետին Աբրահամու

Հայցմամբ ընկալ, Տէ՛ր, զաղաչանս

եւ ծառային քում Սահակայ

Խնդրուածովքն ի մեզ գթա՛:

Րենատեսին Իսրայէլի:

Սիրով սրբոյն ի մեզ խնայեա՛:

Երեքսրբեան երիւք սոցին:

Սրբեա՛ զհոգի, զմիտս եւ զմարմինս:

ՔԱՐՈԶ

(*Աշակ.*) Աղաչեսցուք զկենսատու Փրկչին մեր Քրիստոս, որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով
զարարածս փրկեաց եւ հեղմամբ արեան իւրոյ զթողութիւն շնորհեաց յուսացելոց իւրոց.

ամենակալ Տէ՛ր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(*Աւագ.*) Անկեալ առաջի քո, բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, աղաչենք ամենայն սրտիւք մերովք եւ խնդրենք զգթութիւն ի քէն, որպէս խոստացար ծառայից քոց եւ ասացեր, զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ ի Հօրէ տացի ձեզ: Շնորհեա՛ եւ այժմ հաւատացելոցս ի քեզ եւ կատարեա՛ ի բարի զխնդրուածս մեր, զի ի քեզ ենք ապաւինեալ եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեա՛ զմեզ ի կեանս յայտոսիկ եւ առաջնորդեալ հասո՛ յանձառ երկնից արքայութիւնդ, ի փառաբանութիւն եւ ի պատիւ ամենասուրբ Երրորդութեանդ. այժմ եւ:

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո: Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած: (*Տե՛ս յեղեւ 472*):

Սաղմոս ԸԺԴ.

(*Աւագ.*) Սիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու եւ վիշտք դժոխոց գտին զիս:

Զնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի, եւ զանուն Տեառն կարդացի:

Ո՛ Տէ՛ր, փրկեա՛ զանձն իմ. ողորմած Աստուած մեր ողորմի եւ պահէ զտղայս Տէր:

Ես խոնարհ եղէ եւ Տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ մահուանէ. զաչս իմ յարտասուաց եւ զոտս իմ ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց:

(*Սղմ. ԸԺԵ.*) Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է:

Զի՞նչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամենայնի՝ զոր եւ ետ ինձ:

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց եւ զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ Տէ՛ր, ես ծառայ քո եմ. ծառայ եւ որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան եւ զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա. ի գաւիթս տան Տեառն եւ ի մէջ քո, Երուսաղէ՛մ:

(*Սաղմ. ԸԺԶ.*) Օրհնեցէ՛ք զՏէր ամենայն ազինք. գովեցէ՛ք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Զօրացի ողորմութիւն նորա ի վերայ մեր. եւ ճշմարտութիւն Տեառն մնացէլ յաւիտեան:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Հանգստեան Տէրունեաց եւ Մարտիրոսաց

ԱԶ.

(Աւագ.) Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո, Տէր, պատուեցեր ըզմեզ, ընկալ եւ այժմ զնընջեցեալսն ի քեզ ուղիղ հաւատով, ըստ մեծի քում ողորմութեան: Որ շնորհօք սուրբ Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յիշատակի իւրեանց զհոգիս նոցա ընկալ մարդասէր, ըստ մեծի: Որք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան քո Տէր, հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո, Քրիստոս Աստուած, քանզի զինք սուրբ արեան քո են: Միայն օրհնեալդ ի կանայս, մայր եւ միշտ կոյս եւ իմանալի լոյս, ծնող արարչին մերոյ անդադար բարեբանեսցուք:

ԱԿ.

(Աւագ.) Արարիչ Աստուած եւ ստեղծիչ ազգի մարդկան, մի՛ անտես առներ զննջեցեալսն մեր, այլ հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո: Որդիդ միածին, յարութիւն տիեզերաց, մի՛ անտես առներ: Հոգիդ ճշմարիտ, մխիթարիչ սգաւորաց, մի անտես առներ: Հոգւոյն զքեւ հովանացեալ միայն սրբուհի, ծնար զբանն Աստուած զանճառելոյ Հօր ծնունդ եւ յայտնեցաւ միութիւն Երրորդութեանն:

ԲԶ.

(Աւագ.) Որ կոչեցեր առ քեզ, Տէր, զտիեզերս ամենայն, ընկալ զմեր զննջեցեալսն ի զոգ նահապետին Աբրահամու. ողորմա՛ծ Տէր, Փրկիչ եւ բարերար: Որ թողութեանց ես տուող, Աստուած, թո՛ղ զմեղս մեր ննջեցելոցն, կարո՛ղ յամենայնի եւ հզօր. ողորմած: Որ լուսատու ես տիեզերաց, Քրիստո՛ս Աստուա՛ծ, լուսաւորեա՛ եւ զմեր զննջեցեալսն լուսով երանաւէտ զուարթնոցն. ողորմած: Յոյս մեր եւ ապաւէն մայր Տեառն եւ կոյս սուրբ, որ հուր աստուածութեան ոչ բոցակիզեաց զքո սուրբ զորովայն, բարեխօսեա՛ առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան:

ԲԿ.

(Աւագ.) Որդիդ ես եւ Բանդ Աստուած, հաւասարակից ընդ Հօր յէութեան, առ քեզ կարդամք, մարդասէր, հանգո՛ զհոգիս ննջեցելոց մեր ընդ սուրբս քո: Որ իջեր յերկնից վասն մեր, զառաջինն առեր գյանցանսն Ադամայ, մերով բնութեամբ բարձեր ի վերայ խաչին անարատ ձեռօք. հանգո: Որ լուծեր զիշխանութիւն մահու, կամաւորական մահուամբ քո, Քրիստոս, բանաւորաց զաղաչանս

առաջի քո հեղեալ մաղթեմք. հանգո: Տիրուհի անարատ մայր Տեա՛ռն եւ կոյս Մարիամ, քրովբէական աթոռ զքեզ տեսաք ի յերկրի, բարեխօսեա՛ առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան:

ԳԶ.

(*Աւագ.*) Հայր բարեգութ, որ գթացար ի յազգս որդւոց մարդկան, առաքեցեր զմիածինդ ի փրկութիւն, յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց, եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո: Որդի՛դ միածին, որ յարեարդ ի մեռելոց, ի միւսանգամ գալստեանն քո յարութիւն մեզ խոստացար. յիշեա՛: Հոգի՛դ ճշմարիտ, մխիթարիչ սգաւորաց, աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին եւ ամենայն քոց սրբոց, յիշեա: Ի բարեխօսութիւն փութացիր մեզ, սուրբ Աստուածածին, առ ի փրկել զժողովուրդս ի մեղաց եւ յապականութենէ:

ԳԿ.

(*Աւագ.*) Յանսկզբնական ծոցոյ Հօր խոնարհեալ բանդ մարմնացար ի կուսէն վասն փրկութեան մերոյ. աղաչեմք զքեզ. զննջեցեալսն մեր ի քեզ ուղիղ հաւատով, յիշեա՛ Տէր, յորժամ գաս թագաւորութեամբդ քո:

Անոխակալ քաղցրութեամբ, Որդի՛ Աստուծոյ, հաճեցար բառնալ զմեղս աշխարհի քո խաչելութեամբն. աղա: Կամաւորական մահուամբ քո լուծեր զերկունս մահու, եւ արժանի արարեր թողութեան յանցանաց քաւիչ քո արեամբ. աղա: Որ փոխանակ մեղաւորաց զմեռանիլ յանձն առեր, իջանելով ի դժոխս փրկեցեր ի մեղսասէր բանտէն զգերեալսն, աղա: Բարեբանեմք զանչափ քո զմարդասիրութիւնդ, որ երեքօրեայ յարուցեալ զկենդանութիւն պարգեւեցեր աշխարհի. աղա: Մաքուր եւ անբիծ կոյս յետ ծննդեան, որ մարմնով ծնար զարձակելն ի կապից մահու, բարեխօս լե՛ր վասն անձանց մերոց, փրկել ի սպառնալեաց գեհեւոյն:

ԴԶ.

(*Աւագ.*) Յորժամ հարկանի փող գալստեան քո, Տէ՛ր, յայնժամ զարհուրեալ դողան արարածք ի յահէ քումմէ. աղաչեմք զքեզ Փրկիչ, հանգո՛ եւ զմեր զննջեցեալսն ընդ սուրբս քո, որ միայնդ ես բազումողորմ: Յահաբէկ լուսոյ ծագման քո, Տէ՛ր, ցնծան դասք առաքինեացն ի վերայ լուսեղն ամպոյն. աղա: Անոխակալ բազմագութ, ողորմած Տէ՛ր, մի՛ անտես առներ զմեղուցեալքս յահագին աւուրն, որ մի: Որ իջեր ի յերկնից եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն, անճառելի քոյին ծննդեամբդ եւ զիս մի՛ անտես առներ, այլ պահեա՛ պատուական եւ սուրբ խաչիւ քո:

(Աւագ.) Որ թագաւորդ ես յաւիտենից, Քրիստո՛ս Աստուած, ընկա՛լ զծառայս քո ի բարի եւ շնորհեա՛ ի յաջակողմեան քում դասիլ: Որ ունիս իշխանութիւն մահու եւ կենաց, հանգո՛ զհոգիս քոց ծառայից. եւ շնոր: Յորժամ կարգի աթոռ տէրութեանդ քո եւ հաստատի ատեան դատաստանին, յայնժամ խնայեա՛ ի ծառայս քո. եւ շնոր: Ամենօրհնեալ աստուածամայր Մարիամ, քերովբէական աթոռ արարչին մերոյ տնօրէնութեան, զոր երանեն ամենայն ազինք հանապազ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա՛ հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

(Աշակ.) Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի գնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ, եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակա՛լ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Յաւուրս մեծի պահոց «Քրիստոս Որդին» Աւագ երիցու դասուն է:

(Աշակ.) Քրիստո՛ս, Որդի՛ Աստուծոյ, անոխակալ եւ բարեգութ, գթա՛ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց: Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն: Զի դու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց:

Եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Զսադնութեցութիւնս եւ զաղաչանս ընկալցի մարդասէրն Աստուած ի հաճոյս բարերար կամաց իւրոց, մեր մեղացն եւ բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեսցէ, ի չարեաց փրկեսցէ, ի մեղաց պահեսցէ, եւ նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Օրհնեալ թագաւորութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ԺԱՄԱՍՈՒՏՔ

Ըստ կարգի աւուրց պահոց եւ տօնից տէրունականաց եւ ամենայն սրբոց ԲՇ. ԳՇ. ԵՇ. պահոց

(*Աշակ.*) Որ ի Հօրէ առաքեցար, Փրկի՛չ, եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն, որ վասն մեր ի յերկնից իջեր եւ լուսաւորեցեր զտիեզերս: Զխաղաղութիւն քո տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, որ խաղաղութեանց ես թագաւոր, զխաղաղութիւն եւ զողորմութիւն, որ յամենայնի ես կարող մարդասէր:

ԴՇ. ՈՒՐ.

(*Աշակ.*) Որ ըստ ամենյան միտս անցանես, զխաղաղութիւն քո, Աստուած, տո՛ւր մեզ հանապազ, զքեզ աղաչեմք:

Կիրակէ.

(*Աշակ.*) Միածին Որդի եւ բանդ Աստուած եւ անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուիւոյ Աստուածածնէն եւ ի միշտ կուսէն. անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար, Քրիստոս Աստուած մեր, մահուամբ զմահ կոխեցեր, մինդ ի սրբոյ Երրորդ-դութնէն փառաւորակից ընդ Հօր եւ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո՛ւ զմեզ:

Ժամերգութիւն

Ծննդեան եւ Աստուածածնի

ԸՍՏ ՑՈՒՑԱԿԻ ՏՕՆԱՑՈՒՑԻՆ

Աստուածածին անհարսնա-ցեալ զԲանն անսկիզբն յղացար եւ զԱստուած անհիմնալի ծնար, զանպարագրելին ի գիրկս քո բարձեր, նմա անդադար բարե-խօսեա՛ վասն անձանց մերոց:

Ծննդեան

Աստուածածին, զքեզ խոստո-վանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղ-ղափառաց. քանզի, ուր քերովբէքն բազմաչեայք եւ աթոռք հրանիւթք եւ վեցթեւեան սերովբէքն նայիլ ո՛չ իշխէին, կրեցեր անսերմնա-պէս զանապականումն ի յար-գանդի քում որպէս աղախին զՏէր

Ճաշու

եւ ծնար որպէս զմարդ զԱստուած-ծըն բոլորից զմարմնացեալն առ ի քէն զանձառ զԲանն ի փրկու-թիւն աշխարհի եւ կեանք ան-ձնաց մերոց:

Ծննդեան

Աղաչեմք զքեզ, սուրբ կոյս Մա-րիամ Աստուածածին, բարձրե-լոյն զօրութեամբն հովանաւո-րեալ եւ սուրբ Հոգւոյն եկաւորու-թեամբն լուսաւորեալ, որ զամե-նայն գոյութեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անձառապէս, մարմնացելոյն առ ի քէն բարե-խօսեա՛ կոցուցանել զանձինս մեր:

Տեառնընդառաջի

Ծերունին այսօր Սիմէօն հոգ-ւուվ գայր ի տաճարն, երեւելով

Ժամերգութիւն

քերովբէիցն վեհագոյն, զի որոց թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին նայիլ ի յահեղ փառացն, սա ի գիրկս իւր բարձրեալ համբուրեր համարձակապէս եւ զգուէր որ-պէս զմանուկ եւ աղերսելով հայ-ցէր արձակիլ ի խաղաղութիւն:

Տեառնընդառաջի

Անսկզբնական Բանդ Աստուած, ի վերջին աւուրս յանձն առեր լինիլ մարդ ի կուսէն. եւ արարիչդ յաւիտենից փակեցար ընդ ժա-մանակաւ. սուրբ Տէր սրբութեանց եւ անկարօտ մաքրութեանց, եկիր ի տաճարն քառասնօրեայ, զօրի-նացն կատարեցեր զարդարու-թիւն: Զոր բարձեալ Սիմէօնի զանպարագրելիդ ի գիրկս իւր

Ճաշու

հայցեր, որ արձակիչը եւ կապէ-լոց, արձակեա՛ զիս ի խաղա-դութիւն: Վասն որոյ ընդ ծերուն-ւոյն Սիմէօնի վերագոչեմք առ քեզ, Տէ՛ր, սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէ՛ր զօրութեանց, լի են երկինք եւ երկիր փառօք քովք ի փրկութիւն մեզ, Քրիստոս Աստուած, փառք քեզ:

Ղազարու յարութեան

Ձղազարու ննջումն, որպէս կանխագէտ յառաջ ասէիր, որ եւ ի Բեթանիա յառաջէիր, զի յարուցես զսիրելին քո: Արդ եւ մեք գոչելով ասեմք, օրհնեալ որ գաս ի չարչարանս կամաւ Հօր ի փրկութիւն անձանց մերոց:

Ժամերգութիւն

Ղազարու յարութեան

Յորժամ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն Ղազարու, յորժամ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն Ղազարու, աւետաւոր ձայնիդ աղաղակէիր ասելով՝ Ղազարէ, արի՛ եկ արտաքս: Իսկ մեռեալն ի գերեզմանէն յարեաւ. եւ նոյն ինքնդ զանմահութեան պարգեւսդ ետուր սիրելւոյդ եւ աստուա-ծային ձայնիդ ի գերեզմանէն կոչեցեր: Վասն որոյ եւ մանկունք Եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւն քո: Ընդ նոսին եւ մեք ասեմք. ո՛վսաննա, օհնեալ է զալուստ քո, օրհնութիւն ի բարձունս, օրհնեալ որ զալոցդ եւ անուամբ Տեառն:

Ճաշու

Ծաղկազարդի

Ցնծա՛, Երուսաղէմ, եւ զարդա-րեա՛ զառագաստս քո, Սիօն, քանզի ահա՛ թագաւոր քո Քրիստոս նստեալ ի յաւանակի նորոյ՝ հեզութիւն ցուցանելով, զայ մտա-նէ յառագաստ քո: Եւ մեք աղաղակեմք. ո՛վսաննա, օրհնեալ եկեալ յանուն Տեառն, որ ունի զմեծ զողորմութիւն:

Ջատկի

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց եւ յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգեւեաց, նմա փառք յաւի-տեանս ամէն:

Ժամերգութիւն

Յինանց

Ահաւոր եւ սքանչելի խորհուրդ փրկութեան մերոյ, որ անսկիզբն ի Հօրէ անճառաբար մարմնացաւ ի կուսէն, խաչի համբերելով եւ կամաւոր մահուամբն իւրով զկենդանութեան մեզ պարգեւեաց շնորհս:

Յինանց

Քանզի յարեաւ ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած յաւիտենից, արարիչ եւ յարութիւն ազգի մարդկան, զոր օրհնեն անդադար զինուորութիւնք հրեշտակաց եւ ամենայն զուարթունք երկնից: Ընդ որս գոչելով ասեմք, փառք սուկալի յարութեան քե, Տէ՛ր:

Ճաշու

Համբարձման

Հիացան վերնական բազմութիւնք տեսանելով զքեզ ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սարսեալ ասէին. ո՞վ է սա, որ դիմեալ գայ յԵդովմայ. եւ եկեալ մտանէ փառօք ի փառս. Տէ՛ր. փառք քեզ:

Համբարձման

Որ յանապատում աթոռ նստիս եւ յանմարմնոցն վերօրհնիս, անհասանելի Բա՛նդ Աստուած, ի յերկրի երեւեցար ճշմարիտ մարդ, զտնօրէնութեան կատարեալ զխորհուրդ, խաչի եւ մահու համբարցեր. եւ զհրաշալի գյա-րութիւնդ քո ցուցեր հզօր զօրութեամբ, այսօր համբարձար

Ժամերգութիւն

փառօք ի յերկինս եւ զկուսածին մարմինդ քո հրաշափառապէս լուսազարդեցեր, զոր տեսեալ Եսայիաս նախածայնեալ ասէր. ո՞վ է սա, որ դիմեալ գայ յերկրէ: Հիացեալ պետութեանց երկնից գոչէին առ միմեանս. համբարձէ՛ք իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր, եւ մտցէ թագաւոր փառաց: Արդ՝ որ յամենայնի կարողդ ես եւ հզօր, ընօրհեա՛ եւ մեզ հանդիպիլ քեզ ամպովք ի միւսանգամ քո գալստեանդ, որ միայնդ ես մարդասէր:

Հոգւոյ գալստեան

**Աստուած գքեզ խոստովանիմք զսուրբ Հոգիդ եւ երկիրպագա-նենք, որ ես պատճառ կենդանու-
ճաշու**

թեան եղելոցս եւ խաղաղարար աշխարհի, որ զտգիտութիւն աշակերտացն բազում գիտու-թեամբ
լցեր եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անճառելօք ցուցար նոցա. աղաչենք, Տէ՛ր, խնայեա՛ եւ կեցո՛
զմեզ:

Երկուշաբթի

Այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժա-նեալ հանգեար յառաքեալսն լուսաւորելով զնոսա, եւ այժմ աղա-
չենք գքեզ, սուրբ Հոգիդ Ասուած, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց եւ խաղաղարար
աշխարհի, խնայեա՛ եւ կեցո՛ զմեզ:

Երեքշաբթի

**Վասն որոյ եւ մեք զՀոգիդ սուրբ
ժամերգութիւն**

Աստուած ընդ Հօր եւ ընդ Որդւոյ միասնական խոստովանիմք. եւ հայցենք մեզ ի վերնատուողէդ
զհոգեւորական խաղաղութիւնդ, Տէ՛ր, փառք քեզ:

Վաւրական

Երեւի Տէրդ այսօր աշակերտացն

ի Թափօրական լերինն, եւ աշա-կերտացդ զարհուրեալք աղաղա-կէին ասելով. արասցո՛ւք երիս
տաղաւարս՝ մի Տեառնդ, եւ մի Մովսիսի եւ մի Եղիայի: Արդ եւ մեք բանաւոր հօտքս երգենք ընդ քո
ճշմարիտ վկայիցդ. առաքեա՛ ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ ի քո միւսանգամ գալստեանդ եւ կեցո՛:

Ճաշու

Խաչի

Առաջի պատուական ամենա-յաղթ խաչի քո անկանիմք երկր-պագելով եւ խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան: Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քոյ նշանի. շնորհեա՛ զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի:

Էջմիածնի

Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս. որ աղօթիք եւ միջնորդութեամբ բազմաչարչար վկային քո եւ հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին. մեծաւ փառօք եւ բազմութեամբ զօրացդ

Ժամերգութիւն

լուսեղինաց իջեր յերկնից ի դաշտն Արարատեան, ի յայցե-լութիւն փոքու հօտիդ քոյ ազգիս Հայոց եւ ի ցուցումն յատկականի սիրոյ եւ մեծի ողորմութեանդ, եւ ոսկեուռամբ բաղխեցեր զխորս անդնդոց եւ հալածեցեր զգունդս սանդարամետականաց, ուր եւ լուսածեւ յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զՄայր Աթոռն մեր զսուրբ Էջմիածին եւ արարեր զնա շտե-մարան անսպառելի շնորհացդ աստուածայնոց՝ ի լինիլ ծնող, դաստիարակ եւ կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցեացս Հայաստանեայց. արդ՝ պահեա՛ զնա անարատ, հաստատուն եւ անա-ղօտ, ի պայծառազարդութիւն եկեղեցեացս մերոց եւ մանկանցս սոցին՝ մինչեւ ի կատարած աշխարհի. յորոց միշտ փառաւո-

Ճաշու

րի ամենասուրբ անուն քո յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եկեղեցւոյ

Զխաղաղութիւն շնորհեա՛ եկե-ղեցւոյ քում սրբոյ. զխաղաղութիւն եւ զանշարժութիւն ի թշնամեաց պատերազմէ. եւ հաստա-տեա՛ ի մի հաւատ զկաթուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք Տէր եւ Աստուած, կեցո՛ զմեզ:

Յովհաննու Մկրտչին

Զյառաջընթացութիւն քո եւ զկա-րապետութիւն Աստուծոյ Բանին խափանել կարծելով, որ ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն ի դրախ-տէն արտաքս ընկէց: Նա՛ եւ այժմ զՀերովդիադա անօրէնութեամբ

Ժամերգութիւն

բորբոքեալ եւ բազմելոցն Հերով-դիայ, գկաքաւս ոտից աղջկանն հաճոյացոյց, զի գքոյդ հասցէ գգլուխ, որ զամենեցուն ձեռնա-դրեցեր գգլուխն գՔրիստոս: Այլ դու որ յանապատէ բարբառոյ ձայն՝ գոչեա՛ որում ձեռնադրե-ցեր՝ պարգեւել գխաղաղութիւն եւ զմեծ գողորմութիւն:

Ստեփաննոսի

Յնձա՛ այսօր, ցնձա՛ եւ զուար-ճացիր, կաթուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝ յիշատակաւ սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային Քրիստոսի վկայեցելոյ Հօր: Որ աղօթիք բանայր գերկինս, զոր փակեաց Ադամ, եւ հրեշտակա-կերպ տեսլեամբ տեսանէր

Ճաշու

գկերպարանն Հօր ի կերպի Ադա-մայ նստեալ ի յաթոռ փառաց: Որ զբազմութիւն քարանցն որպէս գծաղիկս հաւաքելով բոլորէր պսակս փոխանակ փշոցն եւ եղեգանն: Եւ զմարտիրոսական արիւնն իւր խառնէր ընդ փրկա-կան արեանն Քրիստոսի հոսեցե-լոյն ի կողէն: Վասնորոյ գերա-գանցեալ ի փառս առաւել քան զամենայն սուրբս՝ հայցէ եւ վասն մեր ի վորնատուղէն զպարգեւս անվախճանից եւ զմեծ գողորմութիւն:

Ստեփաննոսի

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն Ստեփաննոս, յորովայնէ ընտրեալ սուրբն Ստեփաննոս, ժամերգութիւն

վկայ ճշմարիտ առաքելական քարոզութեանցն, որ ի վերայ անօրէն քարածգողացն աղօթեր առ Քրիստոս Աստուածդ ասելով. մի՛ համարիր սոցա զայս մեղս: Արդ՝ ի ձեռն սորին բարեխոսութեանն շնորհեա՛ մեզ, Տէ՛ր, զմեծ քո գողորմութիւնդ:

Լուսաւորչին

Յնձայ այսօր, ցնձայ եւ զուար-ճանայ եկեղեցի սուրբ, տօնելով մեծաւ հանդիսիւ զհանրատենչ յիշատակս քո, ո՛վ գերագանցեալ ի հարս սուրբ հայրապետ եւ լուսաւորիչ տանս Թորգոմայ սուրբդ Գրիգորիոս: Որ քոյով անտանելի չարչարանօքդ գաշխարհս ամե-նայն հիացուցեր: Անօրինակ ճգնութեամբ գիրեղէնսն զարմա-

Ճաշու

ցուցեր, որք եւ գունդ յերկնից ի յերկիր խոնարհեալ ի տես հան-դիսի նահատակութեանդ փութա-
յին: Եւ անհամեմատ համբերութեամբդ զգոռոզացեալ արքայն իւրական զօրօքն ընդ ոտիւքդ
նուաճեցեր եւ աւետարանին Քրիստոսի պաշտօնեայս արա-րեր: Ընդ նմին եւ զազգս Հայոց նորոզ
հոգեւոր ծննդեամբ ի լոյս աստուածգիտութեան ածեր: Վասնորոյ եւ յատկապէս լուսա-փայլեցար ի
մէջ ամենայն սրբոց եւ զառաքելականն ընկալար զաթոռ եւ զպատիւ եւ ընդ նոսին պսակեցար ի
Քրիստոսէ Աստու-ծոյ: Արդ՝ ո՛վ հայր մեր եւ լուսա-ւորիչ հոգւոց մերոց, աղաչեմք զքեզ, միաբան
ուխտիւք եկեղեց-ւոյ քո, զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քո, յատկապէս բարեխօս
ժամերգութիւն

իցես առ Քրիստոս Աստուածն մեր, զի զեկեղեցիս եւ զմնացորդս ժողովրդեան քո պահեսցէ ի խա-
ղաղութեան, փրկելով ի հոգեւոր եւ ի մարմնաւոր թշնամեաց, զի եւ մեք միշտ գլխատակս քո
կատարելով՝ փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգին յաւիտեանս. ամէն:

Լուսաւորչին

Գրիգոր սուրբ քահանայա-պետ, որ զհաւատս ուսուցեր եւ զբանակս դիւացն հալածեցեր,
մարդկան ուսուցեր քարոզել զԵր-րորդութիւնն, պսակեցար յարքա-յութեանն. արդ՝ բարեխօս լեր
առ Տէր վասն մեր:

Ճաշու

Առաքելոց

Առաքեալք եւ վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ, ամենակալ Հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդ-
հանուր յորդեգրութիւն կենաց կո-չելով, միասնական սուրբ երրորդ-դութեանն յորդորեցին երգել
զփառս ի յաւիտեանս. ամէն:

Որդւոց Որոտման

Այսօր ահաւոր ձայնք որոտ-ման հնչեցին յերկնից ի յերկիր՝ կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վեր-նոյն
Սիօնի, հաստատութիւնք հաւատոյ եւ պարծանքն եկեղեց-ւոյ, որք զօղով արեան իւրեանց
մաքրեցին զտիեզերս յանօրէն կռապաշտութեանց. եւ միշտ հայ-

ժամերգութիւն

ցեն ի Քրիստոսէ զքաւութիւն տօնողացս անուանց իւրեանց: Արդ՝ մաղթանօք սոցա, Տէ՛ր, խնայեա՛ ի փրկեալ քո ժողո-վուրդս, որ միայնդ ես մարդասէր:

Մարգարէից

Տէ՛ր, որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո ի վերայ վիմի հաւատոյ եւ կարգեցեր ի սմա առաքեալս եւ մարգարէս, հովիւս եւ վարդա-պետս, առ ի հաստատութիւն սրբոց եւ ճգնութեամբ վկայից զթշնամին սորա վանեցեր, ի խաղաղութեան զսա պահեա՛, Աստուա՛ծ, որպէս մարդասէր:

Ճաշու

Հայրապետաց

Ջհայրապետականն զարդա-րեցեր աթոռ ի յերկրի, առաքե-լական առեր զպատիւ յերկնուստ, ծառայ Քրիստոսի, ո՛վ երանելիդ ի հարս սուրբ հայրապետ: Քան-զի՛ քո վարդապետութեանդ սեր-մունք՝ բարեպաշտութեան բուսու-ցին հասկս, ուրախութեան պտուղ հատուցանելով եւ հաւատացե-լոցս փրկութիւն շնորհելով. վասն-որեյ բարեխօսեա՛ առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Թարգամնչաց

Որպէս յետ աստուածասէր թա-գաւորին Իսրայէլի Եզեկիա յա-րոյց Աստուած զՅովսէփ, որ գա-
ժամերգութիւն

մենայն կռապաշտութիւնսն ի բաց ընկէց, որպէս զբարեպաշտն Կոստանդիանոս, որ զԱրիոսի զմոլումն խափանեաց. եւ զմեծն Թէոդոս յարոյց աստուածային նախանձուն վառեալ ընդդէմ այնոցիկ, որք զսուրբ Հոգին հայիոյէին: Արդ, ո՛վ աստուած-արեալ եւ ուղղափաջ սուրբ թագաւոր, աղաչեա՛ զՏէր ի փրկել զմեզ ի մարդապաշտ հայիոյու-թենէ, զի եւ մեք տօնեսցուք գլիշատակս քո, խնդրելով ի Քրիստոս զհաշտութիւն եւ զմեծ գողորմութիւն:

Թագաւորաց

Որպէս յետ աստուածասէր թագաւորին Իսրայէլի Եզեկիա

Ճաշու

յարոյց Աստուած գՅովսէ, որ զամենայն կռապաշտութիւնսն հնոյ ժողովրդեանն ի բաց ընկէց, որպէս եւ ի նորումս յարոյց զանդրանիկն թագաւորաց զբա-րեպաշտն Աբգարիոս, որ ի հեռաստանէ ծանեաւ զերկաւոր թագաւորն զՔրիստոս, եւ եղեւ քարոզ աստուածութեան նորա ընդ խագս տիեզերաց: Յետ նո-րին եւ զմեծն Տրդատիոս, որ իսպառ հալածեաց զդիւանդ կռապաշտութիւնս յաշխարհէս Հայաստանեայց, եւ զարդարեաց ճշմարիտ եւ ուղղափառ հաւատով: Արդ, ո՛վ աստուած-արեալ եւ բարեպաշտ սուրբ թագաւոր, աղաչեա՛ զՏէր՝ ի փրկել զմեզ յանօրէն բռնաւորաց, զի եւ մեք տօնելով զյիշատակս քո, խընդ-րեսցուք ի Քրիստոսէ զխաղաղու-
ժամերգութիւն

թիւն եւ զմեծ զողորմութիւն:

Մարտիրոսաց

Ի տաճարի սրբոց եւ յիշատակի սրբոց մարտիրոսաց, զծեսս համբառնալով աղաչեմք, բարեխօսութեամբ սոցա եւ աղօթիք, զկենդանութիւնս մեր խաղաղա-ցո՛, Աստուած, որպէս մարդասէր:

Ճգնաւորաց

Ճգնաւորք Քրիստոսի, որք տանջանաց անօրինացն համբե-րեցիք եւ զմոլութիւն կռոցն խափանեցիք, դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ի յերկինս, որք ունիք զհամարձակութիւն ի Քրիստոսէ, բարեխօսեցէ՛ք զանձինս մեր, զծեզ աղաչեմք:

Ճաշու

Հռիփսիմեանց

Որք ծագեցան մեզ յարեւմտից որպէս զարեգակն եւ լուսաւորե-ցին համանգամայն զաշխարիս Հայաստանեայց, փարատեցին զխաւարն անգիտութեան կռա-պաշտութեան, եւ լուսաւորեցին զամենայն հոգի հաւատով աս-տուծգիտութեան: Սոցա բարեխօ-սութեամբն, Քրիստո՛ս Աստուած, պարգեւեա՛ աշխարհի քում զխա-ղաղութիւն եւ անձանց մերոց զմեղաց թողութիւն, որպէս մարդասէր Տէր:

Գայիանեանց

**Ձյաղթական ձեր զհանդէս զը-ւարձացեալ տօնէ եկեղեցի սուրբ,
Ժամերգութիւն**

քանզի՝ սրբութեամբ ստացայք զկուսութիւն եւ ի մարմնի զան-մարմնոցն ցուցիք զհանդէս:

Կուսանաց

Հարսնացեալք Քրիստոսի երկ-նաւոր փեսային, դստերք վերին Սիօնի, խնդրեցէք ի Քրիստոսէ զհաշտութիւն եւ զմեծ զողորմու-թիւն:

Վարդանանց

Յաշխարհական ի ճակատա-մարտին, յաշխարհական ի ճա-կատամարտին եւ ի մեծ պատե-րազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինացն պատերազմ: Իսկ երանելի նահատակքն զմոլութիւն անօրինացն խափանեցին եւ

Ճաշու

յաղթող գտան. քանզի որոց ստացեալ էր զաստուածային զօ-րութիւն, ո՛չ ժուժկալէր նոցա մարմնաւորական պատերազմ: Արդ, Քրիստոս Աստուած, սոցա բարեխօսութեամբն խնայեա՛ ի մեզ եւ ողորմեա՛:

Ձինուորաց

Ձօրական եւ վկայ ճշմարիտ, քաջ նահատակդ Քրիստոսի սուրբդ (*Թէոդորոս*), որ փոխա-նակեցեր զմարմինդ ընդ հոգւոյդ քում փրկանս, եւ ո՛չ ածեր զմտաւ զսպառնալիսն անօրէն բռնաւո-րացն: Այլ վերին ազդեցութեամբն գիտելով զայրեցումն հոգւոց նո-ցա, վասն այնորիկ լուցեր զտա-ճար կռոցն եւ անարգեցեր զպաշտամունս նոցա:

Ժամերգութիւն

Արդ, ի յաղթող պատերազմի տօնողացս զօր նահատակու-թեան քո, բարեխօսեա՛ առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Քառասուն մանկանց

Գնալով փառաց քոց ի փառս կաթուղիկէ եկեղեցի քո, Քրիս-տոս, մեծապէս պայծառանայ, քանզի փագաւորեալքն ի քէն դի-մեալք ի յերկինս ի Սեբաստիայ նահատակին ի յամօթ եւ ի

քարընկէց յերեսս բանսարկուին: Որք եւ քաջալերէին զմիմեանս, զի մի՛ լուծեալ ոք բաղանտօք անցաւորիս՝ պակասեսցի, այլ դողալով առաքինաբար զինքն ըղերձեալ ի յանիւս աստուածա-յին զանձունցն հոլովիցի աղա-

Ճաշու

ղակելով առ Քրիստոս:

Արդ, սոցա բարեխօսութեամբն ընկալ՝ եւ զորդեգրութիւն ժողո-վոյս մերոյ ի յոյս սիրողաց քոց, Տէ՛ր, փառք քեզ:

Երից մանկանց

Որ ի վերայ քերովբէիցն հանգ-չիս եւ ի զօրացն հրեղինաց օրհ-նաբանիս, իջեր ի Բաբիլօն եւ փրկեցեր զերիս մանկունսն ի հրոյն բռնութենէ: Որք աղաղա-կելով գոչէին երգ նոր. ամենայն գործք օրհնեցէք եւ բարձր արա-րէք: Թագաւոր փառաց եւ արա-րիչ բոլորից, որ մարդասիրապէս գթացար ի սուրբ մանկունսն եւ փրկեցեր ի բորբոքեալ բոցոյն, որք անարգեցին զբռնութիւն թա-
ժամերգութիւն

գաւորին եւ շիջուցին զգօրութիւն հրոյն, ընդ նոսին եւ մեք քեզ վերագոչեմք, փրկեա՛ զմեզ ի հրոյն յաւիտենից: Զի դու միայն ես բարեգութ, Տէ՛ր, քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Հրեշտակապետաց

Զոր օրհնեն ձայնիւ իմանալի զօրութիւնք, երկնաւոր նահապե-տութիւնք, հրեշտակք եւ հրեշտա-կապետք, աթոռք եւ տէրութիւնք, սերովբէք եւ քերովբէք, եւ մեք օրհնեսցուք անոյն ամենասուրբ երրորդութիւն եւ զմի աստուա-ծութիւն:

Ճաշու

Հրեշտակապետաց

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քահանայապետութիւն ցնծայ իր-րաշափառապէս՝ զերկնաւոր քահանայապետութեանցոյ կատարելով զտօնախմբութեան տօնս: Եւ ընդ անմարմնականաց եւ հոգեղինաց դասուցոյ եւ մեք մարմնականքս եւ հոգեղէնքս համա-ծայնեալ փառաւորեմք զփառաւորեցեալն ի ձէնջ: Արդ, ո՛վ սուրբ Գաբրիէլ եւ Միքայէլ մեծ իրեշտակապետք բարձրելոյն, եւ ամենայն զինուորութիւնք երկ-նից, որք կայք միշտ առաջի աթոռոյ աստուածութեանն, անդադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ Տէր, վերաբերել զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկնից

ժամերգութիւն

արքայութիւնն եւ միաձայն բարբառով երգել զփառս:

Ամենայն սրբոց

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին եւ Յովհաննու կաթարապետին, սրբոյ Ստեփաննոսի նախավկային եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, եւ սրբոց առաքելոց եւ մարգարէից, հայրապետաց եւ վարդապետաց, մարտիրոսաց եւ թագաւորաց, ճգնաւորաց եւ կուսանաց, նահատակաց եւ միանձանց եւ ամենայն սրբոց քոց, հնոց եւ նորոց, յայտից եւ անյայտից, որոց այսօր է յիշատակ, զխաղաղութիւն եւ զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա՛ մեզ, մարդասէր Տէր:

Ճաշու

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

ՃԱՇՈՒ ՓՈՒՔ

ԸՍՏ ԱԻՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ

Աւետեաց, Ծննդեան, Տեառն-ընդառաջին, Վարդավառին, Վերափոխման եւ ամենայն տօնից Աստուածածնի

(Սկսուածք յաւագ երիցու դասէն եւն):

Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր եւ

ժամերգութիւն

ցնծացել հոգի իմ Աստուծով Փրկչաւ իմով: (Տէ՛ս յեղեւ 293):

Աղուհացին, Ծաղկազարդին, Հոգւոյն գալստեան, Խաչի, Եկեղեցւոյ եւ ամենայն Կիրակէից

Տէր թագաւորեաց՝ գվայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութիւն, ընդ մէջ իւր էած:

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո, ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես:

Ամբարձան գետք, Տէ՛ր, եւ ամբարձին գետք զձայնս իւեանց, եւ յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց:

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու:

Սքանչելի ես դու, Տէ՛ր, ի բար-

Ճաշու

ձունս, վկայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք:

Տան քում վայել է սրբութիւն, Տէ՛ր, ընդ երկայն աւուրս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Ի Զատկէն ի Հոգւոյ գալուստն

Գովեա՛, Երուսաղէմ, զՏէր:

Եւ օրհնեա՛ Աստուած քո, Սիօն:

Զի զօրացոյց զնիզս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ո եղ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորե-նոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղ-վաղակի ընթանան պատգամք նորա:

Դնէ զձիւն որպէս զսար, եւ զմեզ որպէս փոշի ցանեաց:

Ժամերգութիւն

Արկանէ զսառն որպէս պատա-ռըս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ:

Առաքէ զբան իւր եւ հալէ զնո-սա, շնչեսցին հողմք եւ գնացեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ, զարդարութիւն եւ զիրաւունս Իս-րայէլի:

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազ-գաց Տէր, եւ զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա:

Ամենայն սրբոց տօնից

Սիրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա: (*Տէ՛ս յերես 425*):

Ճաշու

Շաբաթապահոց

Յորս տօն ոչ տօնի

Եւ ամենայն չորեքշաբթի եւ ուրբաթի յորս պահք լինի

Օրինեցէ՛ք զՏէր ամենայն ա-զինք, գովեցէ՛ք զնա, ամենայն ժողովուրդք:

Զօրասցի ողորմութիւն նորա ի վերայ մեր, եւ ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Ժամերգութիւն

Եւ ապա ասի ճաշու շարական ըստ պատշաճի աւուր, ըստ ցուցակի Տօնացուցին:

ՃԱՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆՔ

ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ ԱԻՈՒՐ

Կիրակէի յարութեան

(Յաւագ երիցու դասէն):

ԱՁ. Զթագաւորն փառաց Քրիստոս, որ վասն մեր մարմնացաւ ի սրբոյ կուսէն եւ խաչի համբերելով, միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք: Որ զթաղումն երեքօրեայ յանձն էառ յարու-ցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ. միա: Կարողապէս զդրունս դժո-

Ճաշու

խոց խորտակեաց, եկեղեցւոյ իւրում զգեցոյց զմեծ վայելչութիւն. միաբանութեամբ:

Հրեշտակապետաց

ԴԿ. Այսօր ուրախացեալ սուրբ եկեղեցի Քրիստոսի, տօնէ խնդութեամբ զտօն վերինն Երուսաղէմի, սրբասաց ձայնիւ փառաւորելով զՔրիստոս: Այսօր համաձայնեալք որդիք Սիովնի երնայնոյ, տօնիւ զուարճանան որդւոց անդրանկաց վերին Սիովնի. սրբա: Այսօր դասք անմարմնոցն երգս առեալ պարեն ընդ մարդկան, զերգս հոգեւորս յանմահ փեսային առագաստ. սրբասաց:

Ժամերգութիւն

Մարգարէից

ԱԶ. Ճառագայթ անձառ լուսոյ անքնների տէրութիւն, յառաջագոյն հրաշացուցեր զտեսողութիւն մարգարէիցն, իջանելով ի ստորինս աստուածային տնօրէնութեամբ:

Որք զտաճար հաւատոյ հիմնեցուցին շնորհօք սուրբ Հոգւոյն, յոր եմուտ բանն Աստուած եօթնարփեան ճառագայթիք. իջա-նելով:

Երեւեցաւ յաշխարհի ճշմարիտ մարդեղութեամբ, զոր քակոզեցին մեզ հրաւիրողքն համագոյ հզօր եւ հազւոյն, լուսաւորելով զտիեզերս աստուածային տնօրէնութեամբ:

Ճաշու

Ամենայնա չորեքշաբթի

Պահոց եւ ուտեաց

ԳԶ. Փառաւորութիւն առաքեմք քեզ, Հայր երկնաւոր, յիշեա՛ զննջեցեալսն մեր, եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո:

Որ էակից ես Հօր եւ Հոգւոյ, Որ-դիդ միածին. յիշ:

Որ փառակիցդ ես Հօր եւ Որդւոյ, Հոգիդ ճշմարիտ. յիշ:

Հինգշաբթի

Առաքելոց

ԱԶ. Որ սիրողդ էք արարչին արարածոց Քրիստոսի սուրբ առաքելալք, բարեխօսեցէք առ ժամերգութիւն

Տէր վասն մեր: Որ քարոզդ էք ընդհանուր տիեզերաց: Քրիստոսի սուրբ առա: Որ պսակդ էք ամենայն եկեղեցեաց, Քրիստոսի սուրբ առաքելալք:

Որբաթու

Պահոց եւ ուտեաց

ԴԿ. Որ անսկիզբն յերթեան երկիր յաշխարհս մարմնացար ի կուսէն յաղագս մերոյ պարտեաց, հանգո՛ր զննջեցեալսն մեր: Որ ի Հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցար մեզ եւ կեանք, միածին Որդի Հօր համագոյակից. հանգո: Որ ի վերդ ես քան զմիտս եւ զխորհուրդս, եւ խաչի համբերեալ փրկեցեր զտիեզերս, հանգո:

Ճաշու

Շաբաթապահոց, յորում սուրբք ոչ տօնին, երկուշաբթի, երեքշաբթի, հինգշաբթի գայս ասա:

ԳԶ. Քրիստոս Աստուած, յիշեա՛ր զննջեցեալսն ի սուրբ անու-նըդ քո: Զգինս արեան քո, Տէր, յիշեա՛ր եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո: Եւ ի միւսանգամ քո գալստեանն, զննջեցեալսն մեր յիշեա:

Յաւուր շաբաթապահոց յորում սուրբք ոչ տօնին յամենայն ուրբաթու գայս ասա:

ԴԶ. Որ յանէից ստեղծող գոյից արարչակից Հօր, բանդ Աս-տուած, թողութիւն շնորհեա՛ր նընջեցելոց քոց ծառայից, յորժամ գաս դատել զոր անարատ ձեռօք ժամերգութիւն

ստեղծեր: Որ ի Հօրէ առաքեցար եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն. թողութիւն շնորհեա:

Որ ի խաչին անշնչացար, զմահու լուծեր զիշխանութիւն. թողութիւն շնորհեա:

Որ պսակիչդ եւ քոց սրբոց, եւ անվախճան բարեաց բաշխող. թողութիւն շնորհեա:

Մարտիրոսաց

ԳԿ. Ճգնաւորք ճշմարիտք եւ վկայք Քրիստոսի, որք զչարչա-րանս եւ զմահ յանձն առիք վասն Տեառն, զձեզ ունիմք բարեխօս առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց: Քանզի հեղմամբ արեան ձերոյ պայծառացան սուրբ եկե-

Ճաշու

ղեցիք, եւ զսուերամած խաւար կռապաշտութեանցն բարձիք. զձեզ: Երկնային զօրքն իջեալ ի պատիւ պատարագի մահուան ձերոյ, եւ զպսակս անապականս առբերելով ի Հօրէ լուսոյ. զձեզ:

Աւետեաց

ԳԿ. Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրափակ արփոյն կե-նաց, որ եղեր արեւելք արեգա-կանն արդարութեան, եւ նստե-լոցս ի խաւարի լոյս ծագեցար, վասնորոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանենք: Անապա-կան տաճար եւ մորենի անկի-զելի, որ զանշէջ հուր աստուա-ծութեանն ի քեզ տարեալ կրեցեր,

Ժամերգութիւն

որով բնութեանս կիզեալ շիջաւ կրից բոց, վասն որոյ ամենե-քեան: Կենդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս, որով ելք յերկիր ավետեաց հոր-դեալ հոգւով ի քեզ տպաւորեալ Բանին, վասն որոյ ամենեքեան:

Ծննդեան

ԳԶ. Սուրբ զԱստուածածինն օրհնութեամբ մեծացուցանենք: Աւետաւոր հրեշտակն ավետարա-նէր զծնեալ Փրկիչն ի սրբոյ կուսէն: Ասէ ուրախ լեր բերկ-րեալդ, քանզի Տէր տերանց է ընդ քեզ:

Ճաշու

Տեառնընդառաջին

ԴԿ. Անսկիզբն Բանն յանըս-կզբնական ի Հօրէ, եւ սկզբնա-ւորեալ ի կուսէն մարմնոյ զգեց-մամբ, բովանդակելով յորովայնի եւ ընդ Հօր գոլով, եւ սահմանեալ ժամանակաւ ծնեալ լինի Աստուած եւ մարդ: մտեալ ընդ օրինօք անհիւթականն հողանիւթ գոլով, զի զհողածնեալքս Հօրն ընծայեսցէ աստուածորդին որ ի ծոց Հօր, տղայ քառասնօրեայ բառնի ի գիրկս ծերունւոյն, եւ յայտնապէս ծանուցանի աստ: Վասն որոյ եւ Սիմէօն ցնծայր հոգւովն, աղաղակէր ի տաճա-րին, արդ արձակեա՛ զժառայս քո, Տէ՛ր, ըստ բանի քում ի խաղա-
ժամերգութիւն

ղութիւն, զի ընդհանուր տեսի զփրկողդ Աստուած եւ մարդ:

Ծաղկագարդին

ԴԶ. Անսկիզբն Բանն Հօր, որ ի վերայ քերովբէիցն հանգչի, այ-սօր ի վերայ յաւանակի նորոյ նստեալ. օրինեալ արքայ եկեալ անյաղթելի թագաւորն: Յառաջ քան գլաւիտեանս Որդին, որ ի վերայ քառակերպիցն բազմի, այսօր, այսօր ի ծերոց եւ ի տղայոց փառատրեցաւ. օրհ-նեալ: Եկայք, նոր խողովուրդք, ընդ անմարմնոցն դասս բազմու-թեան, զսա հնչմամբ երգով քաղցր ձայնիւ փառաւորեսցուք. օրհնեալ:

Ճաշու

Զատկին

ԱԶ. Յարեաւ Քրիստոս ի մեռե-լոց, ալէլուիա: Եկայք ժողո-վուրդք, երգեցէ՛ք Տեառն ալէլու-իա: Յարուցելոյն ի մեռելոց ալէ-լուիա, որ զաշխարհս լուսաւո-րեաց, ալէլուիա:

Համբարձման

ԱԶ. Որ համբարձաւն այսօր աստուածային իշխանութեամբ ի հայրական ի կառս, սպասաւորե-լով ի հրեշտակական դասուցն, որք նուագէին ասելով. համբար-ձէ՛ք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր, եւ մտցէ թագաւոր փառաց: Հիւս-ցան վերնական իշխանութիւնք եւ սոսկալի ձայնիւ աղաղակէին
առ

Ժամերգութիւն

միմեանս, ո»վ է սա փազաւոր փառաց, եկեալ մարմնով եւ սքանչելի զօրութեամբ. համբար-ծէք: Եղանակէին վերնական պե-տութիւնք հրաշալի ձայնիւ. երգէին երգ նոր ասելով, սա ինքն է թազաւոր փառաց, Փրկիչ աշխարհի եւ ազատիչ ազգի մարդկան. համբարծէք:

Հոգւոյ զալստեան

ԲԶ. Որ ի յարաշարժ յաղբերէն յառաջ բղխեալ անհատաբար ի Որդւոյն տիրապէս սուրբ Հոգին, այսօր ի յերկնից սաաստիկ հե-ղեալ ի դասս առաքելոցն լցուցիչ բոլորից, զնա օրհնեսցուք երկրպագելով:

Որ յանսկիզբն եւ ի միշտ ի յէէն,

Ճաշու

նոյնագոյ բնութեամբ անորիչ բա-ժանմամբ ի յՈրդւոյ, արարչակից սուրբ Հոգին այսօր հրով բաժա-նեալ լեզուս քարոզիցն, ի լոյս ա-ծեալ զազգս մարդկան բաժան-մամբ պէսպէս շնորհաց. զնա: Որ ի վերայ ջուրցն գոլով գոյացոյց զարարածս, անանջրպետն ի Հօ-րէ եւ յՈրդւոյն իշխանակից սուրբ Հոգին, այսօր վերածեաց զազգս ամենայն, ջրոյ կենդանւոյ բղխեալ յԵրուսաղէմ. զնա:

Վարդավառին

ԴԿ. Ուրախացիր պսակ կուսից տիրամայր, այսօր Որդին քո զհայրենին փայլեաց զփառս, նմա յաւէժ յանձն արա՛ զանձինս մեր:

Ժամերգութիւն

Նմա Մովսէս եւ Եղիաս սպա-սեն, յանուն նորա ցնծան Թաբօր եւ Հերմօն. նմա յաւէժ: Եսայիաս զքեզ թեթեւ ամպ ետես, եւ Հայր յամպոյն զքո զՈրդին իւր դաւա-նեաց. նմա յաւէժ:

Վերափոխման Աստուածածնի

ԲԶ. Անթառամ ծաղիկ անդա-տապարտ շառաւիղ, վերաբու-սեալ յարմատոյն Յեսսեայ զքեզ Յեսայիաս կանխաւ վերագոչեաց եօնարփեան շնորհաց հոգւոյն ընդունարան գոլ, Աստուածածին

եւ կոյս. զքեզ մեծացուցանեմք: Համեղաճաշակ պտղոյն բանաւոր բարունակ, յորմէ կթեցաւ մեզ ողկոյզ անսպառ յուրախութիւն տրտմեցելոց, ի ճաշակմանէ ծա-

Ճաշու

ռոյն գիտութեան, սրբուհի անա-րատ. ամենեքեան զքեզ: Քաղա-քավարեալ ի մարմնի անարատ վարութ, այսօր յառաքելոցն ամփոփեալ վերին ակնարկու-թեամբն վերափոխեցար յարքա-յութիւն Որդւոյ քո եւ Աստուծոյ մերոյ, բարեխօս խոստովանողացս. զքեզ:

Խաչի

ԳԿ. Յաղթող եւ զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձունս երգես-ցուք, թագաւորին Քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդք: Որ եկն ի լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի, եւ պսակեաց սուրբ խաչին, նմա զփառս երգեսցուք: Այսօր եւ մեք տօնեսցուք զնաւա-

Ժամերգութիւն

կատիս սուրբ խաչին, եւ փրկողին մատուցուք փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

Տապանակին

ԴԶ. Որ իսկզբանէ իմաստու-թեամբ հաստատեցեր զեկեղեցի հօր իմաստութիւն, զոր նախա-նկար տեսութեամբ նշանակեալ Մովսէս խորանաւ երկնահան-գոյն ի Սինա լերինն, լուսաւորե-լով փառօքն Աստուծոյ: Որ զխոր-հուրդ անապական տնօրէնութեանդ քո ի սրբոյ կուսէն, տալաւորելով տապանակն աստուա-ծային ուխտին կտակարանաց Բանիդ Աստուծոյ փառաց անեղիդ տեղի հանգստեան: Որ ի կեանս վերադարձի բնութեանս դարձմամբն Յորդանանու օրի-

Ճաշու

նակեցեր, եւ զբռնութիւն մահու եւ դժոխոց կործանմամբն Երիքովի տապանակաւ խաչին հրաշա-գործեալ նոր Իսրայէլի, օրհնութիւն քեզ, Տէր, երգեսցեն ման-կունք:

Եկեղեցւոյ

ԴԶ. Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի քո, Քրիստոս, ւ վերայ առաքելական վիմի, երգել ի սմա զերգս հոգեւորս: Կանգնեալ ի սմա սեղան սրբութեան, բաշխէ զմարմին իւր եւ արին, եւ տայ ի սմանէ մեզ նորոգութիւն, ի թողութիւն մեղաց մերոց: Իջեալ հոգւոյն սրբոյ, աղաւնակերպ երեւ-մամբ, ի վերայ մարմնոյ եւ ա-րեանն Տեառն, ի բժշկութիւն հոգւոցմերոց:

Ժամերգութիւն

Հայրապետաց

ԴՁ. Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ տօնախմբելով գլխատակ սուրբ վարդապետացն, որք լուսաւորեցին զհաւատոյ մանկունս, եւ ընդ հրեշտակացն դասս վերակարգեցան: Այսօր առաքելոց եւ մարգարէիցն դասք, տօնակից գլով դստեր վերին Սիովնի, ի յիշատակի սուրբ վարդապետացն, որք զիմաստից նոցին զխորոց յայտնեցին զխորհուրդ: Այսօր քահանայք եւ պաշտօնեայք սուրբ եկեւեցւոյ վերապատուեն գլխատակ սուրբ վարդապետացն, որովք զարդարեցան երկնային շնորհօքն, երգեն լնդ նոսին զփառս յաւիտեան:

Ճաշու

(Յաւագ երիցու դասսէն)

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ:
(Երիցս կրկնեա՛ առանց փառաւորեալի):

ՔԱՐՈՋ

(Յաշակերտի դասէն)

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր աղաչեսցուք:

Ժամերգութիւն

Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն *(այս անուն)* կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւազաց, դպրաց եւ ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն: Եւ եւ միաբան: Ջանձինս մեր: Ողորմեաց մեզ Տէր:

ՄԱԹԱՆՔ

Զի ողորմած եւ մարդասէր ես Աստուած գոլով, եւ քեզ վայելէ

Ճաշու

փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՃԱՇՈՒ ՍԱՂՄՈՍՔ

ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ ԱԻՈՒՐ

Սաղմոս ճաշու որ ասի յինանցն, յաւուրն երեք փոխ. զի միչեւ ի Հոգւոյդ գալուստն ճԾ փախ. սաղմոս Դաւթի վճարեսցի: Եւ ամեն փոխի վերջն երեք ավելուիա ասա՛:

Յինանց

Երանեալ է այր որ ո՛չ գնաց ի խորհուրդս՝ Ալէլուիա, ավէլուիա, ավէլուիա:

Ժամերգութիւն

Ընդէ՛ր խռովեցան հեթանոսք եւ խողովուրդք՝: Ալէլուիա:

Տէր, զի բազում եղեն նեղիչք իմ եւ բազումք՝: Ալէլուիա:

Համբարձմանն

Համբարձաւ Աստուած օրհնու-թեամբ, եւ Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Ծափս հարէք, ամենայն հեթա-նոսք, աղաղակեցէ՛ք առ Աստ-ուած ի ձայն ցնծութեան: (*Սղմ. ԽԶ*):

Ընթերցուածս ի գործոց առաքելոց

Այնպէս պաշտեմ զհայրենի Աս-տուածն, հաւատացեալ ամենայ-

Ճաշու

նի, որ ինչ յօրէնս եւ ի մարգարէս գրեալ: Ունիմ յոյս առ Աստուած, որում եւ դոքա իսկ ակն ունին՝ թէ յարութիւն լինելոց է արդարոց եւ մեղաւորաց: Յորում եւ ես իսկ ճգնիմ, անխիղճ միտս ունել առ

Աստուած եւ առ մարդիկ յամե-նայն ժամ: Ի բազում ամաց ողորմութիւնս եկի առնել յաղգոյ ին, եւ ետու պատարագիս, որովք գտին զիս սրբել ի տաճարին:

Հոգւոյ գալստեան

Կիր. Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Տէր, լուր աղօթից իմոց, ո՛րնկն-դիր խնդրուածոց իմոց ճշմար-տութեամբ քով: (Սաղմ. **ՃԽԲ**):
Ժամերգութիւն

Տապանակին

Արի՛ Տէր ի հանգիստ քո, դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Յիշեա՛, Տէ՛ր, զՂաւիթ, եւ զամե-նայն հեգութիւն նորա: (Սաղմ. **ՃԼԱ**):

Վարդավառին

Կիր. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեսցի ի լեառն սուրբ քո:

Որ գնայ ամբիժ գործէ զարդա-րութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Բշ. Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, եւ չար ընկերի իւրում ո՛չ արար:

Ճաշու

Նախատինս ի մերձաւորաց նա ո՛չ առնու, արհամարհեալ է առա-ջի նորա չարագործն:

Գշ. Ձերկիւղածս Տեառն փառա-ւոր առնէ, որ երդնու ընդ ընկերի իւրում եւ ոչ ստէ:

Ջարձաթ իւր ի վարձու ո՛չ տայ, եւ կաշառս ի վերայ իրաւանց ո՛չ առնու, որ զայս արասցէ նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան: (Սղմ. **ԺԴ**):

Վերափոխման Աստուածածնին

Արի՛ Տէր ի հանգիստ քո, դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Յիշեա՛ Տէր զՂաւիթ եւ զամե-նայն հեգութիւն նորա: (Սղմ. **ՃԼԱ**):

Ժամերգութիւն

Սուրբ Խաչին

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր, ողորմեա՛ ինձ եւ լուր աղօթից իմոց: (Սաղմ. 9):

Շողակաթին եւ այլոց եկեղեց-եաց տօնից

Աստուած հիմունս էարկ նմա յաւիտեան. ընկալաք, Աստուած, զողորմութիւն քո ի մէջ ժողովրդեան քո:

Մեծ է Տէր, եւ օրհնեալ է յոյժ ի

Ճաշու

քաղաք Աստուծոյ մերոյ, ի լեառն սուրբ նորա (Սաղմ. 101):

Աւետեաց Աստուածածնին

Տէր տացէ զԲան, ոյք աւետա-րանեն զօրութեամբ բազմաւ:

Յարիցէ Աստուած եւ ցրուեսցին ամենյան թշնամիք նորա, փախի-ցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա: (Սաղմ. 41):

Ծննդեան Քրիստոսի

Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու, եւ ես այսօր ծնայ զքեզ:

Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք,

ժամերգութիւն

եւ ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս (Սաղմ. 9):

Քառասնօրեայ զալստեանն Քրիստոսի

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար: **(Սաղմ. 71):**

Մեծի ողորմութեանն որ է ծաղկագարդին

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ, զի հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար: **(Սղմ. 71):**

Ճաշու

Հասարակաց կիրակէից

Քեզ վայելէ օրհնութիւն, Աստուած, ի Սիօն. եւ քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ:

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան ի վերայ մեր, եւ զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեցես:

Երանի՛ զոր ընտրեցեր եւ ընկա-լար, եւ բնակեցի՛ն ի գաւիթս քո:

Լցցուք մեք ի բարութենէ տան քո, սքանչելի արդարութեամբ:

Լուր մեզ, Աստուած Փրկիչ մեր, յոյս ամենայն խազեաց երկրի, եւ որ ի ծով հեռի:

Ո պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով, եւ զգեցեալ է զօրու-

ժամերգութիւն

թիւն:

Ո խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու, եւ զձայն ալեաց նորա ծանուցանէ:

Խռովեցին հեթանոսք, եւ երկի-ցեն բնակիչք երկրի ի նշանաց քոց:

Յելս առաւօտու, ընդ երեկոյս զուարճասցին. հայեցար յերկիր, արբեցուցեր զնա եւ բազում արարեր զմեծութիւն նորա:

Գետն Աստուծոյ լի եղեւ ջուրբ, պատրաստ արարեր զկերակուր նորա, զի այսպէս է պատրաստութիւն:

Զակօս նորա արբեցուցեր, եւ բազում արարեր զարմտիս նորա:

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա, օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քո:

Ճաշու

Ղաշտք քո լցցին պարարտութեամբ, պարարտացին գեղեց-կութիւնք անապատի:

Բլուրք զցնծութիւն զգեցցին, եւ զգեցցին խոյք մաքեաց:

Հովիտք բազում արասցեն զցո-րեան, աղաղակեսցեն եւ օրհ-նեսցեն: (Սաղմ. ԿԴ):

Հրեշտակապետաց

Ո՞ արար զհրեշտակս իւր յոգ-իս, եւ զպաշտօնեայս իւր ի հուր կիզելոյ:

Օրհնեա՛ անձն իմ զՏէր, Տէր Աստուած իմ, մեծ եղեր յայժ: (Սաղմ. ԸԳ):

Ժամերգութիւն

Առաքելաց եւ մարգարէից

Ընդ ամենայն երկիր ել բար-բառ նոցա, եւ մինչեւ ի ծագս աշ-խարհի են խօսք նոցա:

Երկինք պատմեն զփառս Աս-տուծայ, եւ զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն:

(Սաղմ. ԺԸ):

Հայրապետաց եւ վարդապետաց

Քահանայք քո զգեցցին զար-դարութիւն եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Յիշեա՛ Տէր զԴաւիթ եւ զամե-նայն հեզութիւն նորա:

Որպէս երդուաւ Տեառն, եւ ուխ-

Ճաշու

տըս ետ Աստուծոյ Յակոբայ: (Սաղմ. ԼԱ):

Համօրէն մարտիրոսաց

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ր Տէր, ես ծա-ռայ քո եմ, ծառայ եւ որդի աղախնոյ քո:

Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ, եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ: (Սաղմ. ԸԺԵ):

Յովհաննու առաքելայն ի կաթողիկեաց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս Գ. 7:

Սիրելիք, սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր յԱստուծոյ է. եւ ամենայն,

ժամերգութիւն

որ սիրէ՝ յԱստուծոյ է ծնեալ եւ ծանաչէ զԱստուած: Եւ որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զԱստուած, զի Աստուած սէր է: Եւ զի յայսմ երեւեցաւ սէրն Աստուծոյ ի մեզ, զի զՈրդին իւր միածին առաքեաց յաշխարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդանիք: Յայսմ է սէրն, ոչ զի մեք սիրեցաք զԱստուած, այլ զի նա սիրեաց զմեզ, եւ առաքեաց զՈրդին իւր ի քաւութիւն մեղաց մերոց: Սիրելիք, եթէ Աստուած այնպէս սիրեաց զմեզ, ապա եւ մեք պարտիմք զմիմեանս սիրել: ԶԱստուած ուրուք երբեք չիք տեսեալ, եթէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ Աստուած ի մեզ բնակէ, եւ սէր նորա ի մեզ կատարեալ է: Այսուիկ գիտեմք, եթէ մեք ի նմա բնակեալ ենք եւ նա ի մեզ, զի ի Հագույն իւրմէ ետ մեզ: Եւ մեք

Ճաշու

տեսաք եւ վկայեմք զի Հայր առաքեաց զՈրդին իւր Փրկիչ աշխարհի: Որ ոք խոստովանեսցի, եթէ Յիսուս է Որդի Աստուծոյ. Աստուած ի նմա բնակէ եւ նա յԱստուած: Եւ մեք հաւատա-ցեաք եւ ծանեաք զսէրն Աստուծոյ, զոր ունի առ մեզ: Աստուած սէր է եւ որ կայ ի սէրն՝ բնակեալ է յԱստուած եւ Աստուած ի նմա բնակէ: Յայսմիկ կատարեալ է սէրն նորա ի մեզ, զի համար-ծակութիւն ունիցիմք յաւուրն դատաստանի: Զի որպէս եւ նայն է, նույնպէս եւ մեք ենք յաշխարհիս յայսմիկ: Երկիւղ ոչ գոյ ի սէր, այլ սէրն կատարեալ ի բաց մերժէ զերկիւղն. զի երկիւղ ընդ տանջանօք է, իսկ որ երկնչին, չէ կատարեալ ի սէրն: Մեք սիրեսցուք զԱստուած, վասն զի նա

ժամերգութիւն

նախ սիրեաց զմեզ: Եթէ ոք ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զԱստուած եւ զեղբայր իւր ասիցէ, սուտ է. որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր զոր տեսանէ, զԱստուած, զոր ոչն ետես, զիա՞րդ կարիցէ սիրեր: Եւ զայս պատելէր ունիմք առ ի նմամէ, զի որ սիրէ զԱստուած, սիրէ նա եւ զեղբայր իւր:

ՄԵՂԵՂԻՔ ՃԱՇՈՒ

Զկնի գ-«Գործոց»ն, ի չորեքշաբթն սկսաւ

Յինանց

ԴՂ. Պովեա՛ Երուսաղէմ գՏէր:

Եւ օրհնեա՛ գԱստուած Սիովն:

Ճաշու

ԵՂ. Բարձր արարէք գՏէր Աստուած մեր. երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա զի սուրբ է:

Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք, որ նստիս ի քրովբէս, սասանեցաւ երկիր:

Ուր. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցէք գՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար:

Շք. Աստուած, ողորմեա՛ մեզ եւ օրհնեա՛ զմեզ, երեւեցո՛ զերեսս քո ի մեզ եւ ողորմեա՛ մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո, յազինս ամենայն զփրկութիւնս քո:

Կիր. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աս-

ժամերգութիւն

տուած ի Սիովն. եւ քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ:

Լո՛ւր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենյան մարմին եկեցէ:

ԲՂ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիովն. եւ քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ:

Լո՛ւր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեցէ:

ԳՂ. Տէր, որպէս զինու հաճութեամբ քով պսակեցեր զմեզ:

Բանից իմոց ո՛ւնկն դիր, Տէ՛ր, եւ ի մի՛տ առ զաղաղակ իմ:

Ճաշու

Յերկրորդ Ծաղկազարդին ընթեռնանի

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէէ ԿԳ. 1:

Իսկ այս ո՛վ է, որ դիմեալ գայ յԵդովմայ, կարմրութիւն ձործոց իւրոց ի բոսորայ. գեղեցիկ պատմուճանաւ եւ բուռն զօրութեամբ: Ես խօսիմ զարդարութիւն եւ իրաւունս փրկութեան: Վասն է՞ր կարմիր են ձործք քո եւ հանդերծք քո իբրեւ հնձանահարի լիոյ հնձանի կոխելոյ: Հնձան հարի միայն եւ ի հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս: Կոխեցի զնոսա սրտմտութեամբ եւ ճնլեցի զնոսա բարկութեամբ եւ իջուցի յերկիր, եւ զամենայն հանդերծս իմ թա-

Ժամերգութիւն

թաւեցի: Զի հասեալ էր ի վերայ նոցա օր հատուցման, եւ ամ փրկութեան եկեալ հասեալ: Հայեցայց՝ եւ ոչ ոք էր՝ որ օգնէր. զմտաւ ածի՝ եւ ոչ ոք էր՝ որ ի թիկունս հասանէր. փրկեաց զնոսա բազուկ իմ եւ սրտմտութիւն իմ միայն զդէմ կալաւ: Կոխեցի զնոսա սրտմտութեամբ իմով եւ իջուցի զնոսա յերկիր:

Շաբաթապահոց

Նախ քան զգիրքն

Բ2. Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից. եւ տէրութիւն քո յազգէ յազգ:

Փ. Հաւատարիմ է Տէր յամեն-

Ճաշու

նայն բանս իւր եւ արդար է յամենայն գործս իւր:

Գ2. Երկիրպագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո, Տէր:

Փ. Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն:

Դ2. Կեցո՛ր զծառայս քո, Աստուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Փ. Ողորմեա՛ ինձ, Տէ՛ր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապագ:

Ե2. Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր, երկիրպագէք պատուանդանի որտից նորա՝ զի սուրբ է:

Փ. Տէր թագաւորաց, բարկա-ցան ժողովուրդք, որ նստիս ի քրովբէս, սասանեցաւ երկիր:

Ժամերգութիւն

Ուր. Տեսին ամենայն ծագք երկ-րի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար:

Աղցից

Բ2. Ղարծո՛ զիս, Տէ՛ր, ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն անօրէնութիւ-նըս իմ քաւեա՛ յինէն:

Փ. Ողորմեա՛ ինձ, Աստուա՛, ըստ մեծի ողորմութեան քում ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ:

Գ2. Երանի ամենեցուն, ոյք երկնչին ի Տեառնէ եւ գնան ի ճանապարհս նորա:

Փ. Զվաստակս ձեռաց քոց կե-

Ճաշու

րիցես. երանի է քեզ եւ բարի եղիցի:

Ղ2. Մի՛ թողուր զիս, Տէ՛ր, Աս-տուած իմ, եւ մի՛ ի բացեայ առներ յինէն. հայեաց՛ յօգնել ինձ, Տէ՛ր փրկութեան իմոյ:

Փ. Տէ՛ր, առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ. եւ հեծութիւն իմ ի քէն ոչ ծածկեցաւ:

Ե2. Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, ի ժամանակի ծերութեան. ի պա-կասիլ զօրութեան իմոյ՝ մի՛ թո-ղուր զիս:

Փ. Ի քեզ, Տէր, յուսացայ, մի՛ անաչեցից յաւիտեան. յարդարու-թեան քում փրկեա՛ եւ ապրեցո՛ զիս:

Ուր. Մերձեցցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէ՛ր, ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս:

Ժամերգութիւն

Փ. Զայնի իմում լո՛ւր, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան քում. եւ յիրաւունս քո կեցո՛ զիս:

Յարութեան

Աձ. Ամենայն երկիր երկիր-պագցեն քեզ, եւ սաղմոս ասաս-ցեն քեզ:

Փ. Աղաղակեցէ՛ք առ Աստուած ամենայն երկիր, սաղմոս ասա-ցէ՛ք անուան նորա, եւ տուք զփառս օրհնութեան նորա:

ԱԿ. Մեծ արարել՝ք զՏէր Աստուած մեր, եւ բարձր արաս-ցուք զանուն նորա ի միասին:

Փ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Ճաշու

ԲՂ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր:

Փ. Օրհնեցէք զՏէր ամենայն եր-կիր, օրհնեցէք զՏէր եւ օրհնեցէք զանուն նորա:

ԲԿ. Օրհնեցէ՛ք զԱստուած մեր, օրհնեցէք եւ սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ:

Փ. Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհ-նեալ է Տէր զօրհանապազ:

Պձ. Մեծ է Տէր, եւ մեծ է զօրու-թիւն նորա. իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ:

Փ. Օրհնեցէ՛ք զՏէր, զի բարի է սաղմոս. Աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն:

ՊԿ. Սաղմոս ասաղէք Աստուծոյ

Ժամերգութիւն

մերում, սաղմոս ասացէք թագա-ւորին մերում, սաղմոս ասացէք:

Փ. Ծախս հարէք ամենայն հե-թանոսք, աղաղակեցէք առ Աս-տուած ի ձայն ցնծութեան:

Պձ. Սուրբ է տաճար քո սքան-չելի արդարութեամբ:

Փ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աս-տուած ի Սիօն եւ քեզ տացին ա-ղօթք Երուսաղէմ:

ՊԿ. Այսօր է, զոր արար Տէր, ե-կայք ցնծասցուք եւ ուրախ եղիցուք ի սմա:

Փ. Խոստովան եղերուք Տեառն, զի բարի է՛, զի յաւիտեան է ողոր-մութիւն նորա:

Ճաշու

Աղցից կիրակէից

Ուխտ դիք եւ կատարեցէ՛ք Տեառն Աստուծոյ մերոյ:

Յայտնի է ի Հրէաստանի Աս-տուած, եւ յիսրայէլ մեծ է անուն նորա:

ՄՏՈՂՈՉԻՔ

Մեծի ուրբաթի ճաշուն

Ա. Յարեան ի վերայ իմ վկայք չարաց, եւ զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հար-ցանէին ցիս:

Դատեա, Տէ՛ր, զայնոսիկ՝ ոյք դատեն զիս. մարտիր ընդ այնո-
ժամերգութիւն

սիկ, որք մարտնչին ընդ իս: (**Սղմ. ԼԴ**):

Բ. Ես ի տանջնաս պատրաստ եմ, եւ ցաւք իմ առաջի իմ են յա-մենայն ժամ:

Տէ՛ր, մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, եւ մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս (**Սղմ. ԼԵ**):

Գ. Մտանէր տեսանել զնանրու-թիւն, խօսէր ի սրտի իւրում, եւ ժո-ղովէր զանօրէնութիւն յանձն
իւր :

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն, յաւուր չարէ փրկէ զնա Տէր: (**Սղմ. ԼԶ**):

Դ. Բաժանեցին զհանդերձս իմ ի մէջ իւրեանց եւ ի վերայ պատ-մուճանի իմոյ վիճակս արկա-
նէին:

Ճաշուն

Աստուած, Աստուած իմ, նա-յեաց առ իս, ընդէ՞ր թողեր զիս. հեռի եղէ ի փրկութենէ իմմէ վասն
բանից յանցանաց իմոց (**Սղմ. ԻԱ**):

Ե. Ի ձեռս յանձն առնեմ զհոգի իմ: Ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեան. յարդարու-
թեանք քում փրկեա՛ եւ ապրեցո՛ զիս: (**Սղմ. Լ**):

Զ. Ետունի կերակուր ինձ լեղի, եւ ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քա-ցախս:

Կեցո՛ զիս, Աստուած, զի հասին ջուրք յանձն իմ, ընկլայ ես ի խորս անդնդոց, ուր ոչ գոյ է ինձ
հանգիստ: (**Սղմ. ԿԸ**):

Է. Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, եւ ի մեռեալս ազատ:

ժամերգութիւն

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի եւ ի գիշերի առաջի քո: (**Սղմ. ԶԷ**):

Ը. Կցեցաւ ոսկր իմ մարմնի իմ, նմանեցայ ես հաւալասան անա-պատի:

Տէ՛ր, լո՛ւր աղօթից իմոց, աղա-ղակ իմ առ քեզ եկեացէ, եւ մի՛ դարձուցաներ զերեսս յինէն: (Սղմ. ԺԱ):

Պօղոսի առաքելոյն ի Տիմոթէոսի առաջին թղթոյն է ընթերցուածս

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ըստ հրամանի Փռկչին մերոյ Աստուծոյ եւ Քրիստոսի Յիսուսի յուսոյն մերոյ. Տիմոթեայ

Ճաշու

որդւոյ սիրելւոյ հաւատովք, շնորհք, ողորմութիւն, խաղաղութիւն, յԱստուծոյ Հօրէ եւ ի Տեառ-նէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ: Որպէս աղչեցի զքեզ կալ յԵփեսոս՝ մինչ երթային ի Մակեդոնիա, զի պատուէր տացես ոմանց չլինել օտար ուսմունս, եւ չհայել յառասպելս եւ ի տոհմա-թիւս անչափս, որ մանաւանդ խնդիրս յուզեն եւ ոչ զտըն-տեսութիւն Աստուծոյ հաւատոնք: Քանզի զլուծ պատուիրանին սէր է, ի սուրբ սրտէ եւ ի մտաց բա-րեաց եւ յանկեղծաւոր հաւատոց: Յորոց ոմանք վրիպեցան խտոտ-րեալք յունայնութիւն բանից: Կամին լինիլ վարդապետք ո՛չ իմանան զինչ խօսին եւ ո՛չ վասն որոց պնդեալն են: Գիտենք՝ եթէ բարուք են օրէնք՝ եթէ ոք գնոսա ժամերգութիւն

օրինօքն կրեսցէ: ԲԱյց զայս գիտասցէ՛ զի ի վերայ արդարոց օրէնք ո՛չ կան, այլ ի վերայ անօրինաց եւ անհնազանդից, ամբարշտաց եւ մեղաւորաց, ան-սրբոց եւ պղծոց, զհայր եւ զմայր անարգողաց, մարդասպանաց, պռնկաց, արուագիտաց, մարդէ-լուզաց, ստոց, ստերդմանց, եւ եթէ այլ ինչ իցէ հակառակ ող-ջամիտ վարդապետութեանս, որ ըստ աւետարանի փառաց երանելւոյն Աստուծոյ է, որում եղէ ես հաւատարիմ:

Ճաշու

ՃԱՇՈՒ ԱԼԷԼՈՒԻԱՅՔ

Աւուրց պահոց. ըստ ծայնից

Աձ. Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Կամ. Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուցես զիս արդարութեամբ քով:

Ակ. Տէ՛ր, մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, եւ մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Կամ. Զգնացս իմ ուղիղ արա՛ ըստ բանի քում, եւ մի՛ տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք:

Բձ. Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, եւ երկիւղ մահու անկաւ ի վերայ իմ:

Ժամերգութիւն

Բկ. Ղարձ, Տէ՛ր, եւ փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո՛ զիս, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան քում:

ԳՁ. Վասն անուան քո, Տէ՛ր, քաւեա՛ զմեղս իմ, զի բազում եղեն յոյժ:

Գկ. Ողորմեա՛ ինձ, Տէ՛ր, զի հիւանդ եմ ես, բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ:

Ղձ. Յիշեա՛, Տէ՛ր, զգթութիւնս քո, որք են յաւիտենից:

Կամ. Զմեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա՛ զիս, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քո, զի քաղցր եւ ուղիղ ես:

Ղկ. Տէ՛ր, ողորմութիւն քո յաւի-

Ճաշու

տեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առնէր:

Կամ. Զմեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա՛ զիս, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քո, զի քաղցր եւ ուղիղ ես:

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէ՛ր, եւ ասացի, դու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

ՇԱԲԱԹԱՊԱՀՈՅ

Երկուշաբթի, Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի

Երբ ԱՁ եւ ՂԿ լինի՝ գայտոսիկ ասա:

Իսկ եթե յայլ ծայնից, զհւրեանցն ասա:

Բ2. Եկայք ցնծասցուք ի Տէր,
ժամերգութիւն

աղաղակեցուք առ Աստուած Փրկիչ մեր:

Գ2. Երգեցէ՛ք Տեառն երգ նոր, երգեցէ՛ք Տեառն ամենայն երկիր, երգեցէ՛ք Տեառն եւ բարձր արարէ՛ք զանուն նորա:

Ե2. Բարձր արարարից զընտ-րեալն ի ժողովրդենէ իմնէ: Գտի զՂաւիթ ծառայ իմ, եւ իւղով սրբով իմով օծի զնա:

Աղցից կիւկրակէից

Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրա-խութեամբ: Մտէ՛ք առաջի նորա ցնծութեամբ:

Զփոխն լման ասա (Սաղմ. 118):

Ճաշու

Յարութեան ըստ ծայնին

Աձ. Ղու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիօնի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ծամ:

Կամ. Թագաւոր մեծ ի վերայ ա-մենայն երկրի Աստուած է, սաղ-մոս ասացէ՛ք նմա իմաստութեամբ:

Ակ. Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յե-կեղեցիս սրբոց:

Բձ. Ծափ հարէ՛ք ամենայն հե-թանոսք, աղաղակեցէ՛ք առ Աս-տուած ի ձայն ցնծութեան:

Կամ. Աստուած, դու դարձեալ կեցուցես զմեզ, եւ ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ:

Բկ. Արի, Տէ՛ր, Աստուած իմ ի
ժամերգութիւն

հրամանս քո՝ զոր պատուիրեցեր, եւ ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղի-ցին զքեւ: Վասն այսորիկ ի բար-ձունս դարձ, Տէ՛ր:

Գձ. Ուրախ եղեւ Իսրայէլ յա-րարիչ իւր, որդիք Սիօնի ցնծաս-ցեն ի թագաւորն իւրեանց:

Գկ. Եկայք եւ տեսէ՛ք զգործս Աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են խորհրդով քան զամենյան որդւոց մարդկան:

Դձ. Հաճեցար, Տէ՛ր, ընդ երկիր քո եւ դարձուցեր զգերութիւն Յա-կոբայ:

Դկ. Յարեաւ Աստուած եւ ցըր-ուեցան ամենյան թշնամիք նորա, փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա:

Ճաշու

Ջատկին

Հասեալ կային ոտք մեր առ դը-րունս քո, Երուսաղէ՛մ:

Ջատկի, Յարութեան եւ Յինանց Ճաշու աւետարանի

Կիր. Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱստուա՛ քո, Սիովն:

Բշ. Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիովն: **(Սղմ. ՃԽԷ):**

Գշ. Տէր ի զօրութեան քում ու-րախ եղիցի թագաւորն, ի փրկու-թեան քում ցնծացէ յոյժ: **(Սղմ. Ի):**

Դշ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն, Աս-տուած, ի Սիօն, եւ քեզ տացին ա-ղօթք յԵրուսաղէմ: **(Սղմ. ԿԳ):**

Ժամերգութիւն

Եշ. Տէ՛ր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեցցի ի լեառն սուրբ քո: **(Սղմ. ԺԴ):**

Ուր. Տէր թագաւորեաց, վայել-չութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօ-րութիւն ընդ մէջ իւր էած: **(Սղմ. ԴԲ):**

Շբ. Ցնծացէ՛ք առ Աստուած, օգնական է մեր. աղաղակեցէ՛ք առ Աստուած Յակոբայ:

Առէ՛ք սաղմոս եւ տուք օրհնու-թիւն, սաղմոս ասացէ՛ք նմա ի ձայն քաղցրութեան:

Փող հարէ՛ք ի գլուխս ամսոց. յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց:

Հրաման է այս Իսրայէլի, եւ իրաւունք են Աստուծոյ Յակոբայ:

Վկայութիւն Յովսէփու՝ զոր եղ

Ճաշու

ընդ նմա, որպէս ելանէր նա յերկրէն Եգիպտացւոց, լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ:

Ի բաց արար ի բեռանց զթի-կունս նորա. եւ զծեռս նորա յորթ եւ ի թի ծառայելոյ:

Ի նեղութեան կարդացեր առ իս եւ փրկեցի զքեզ. լուայ քեզ ի գաղտնութենէ մրրկին, եւ փորձեցի զքեզ ի վերայ ջուրցն հակա-ռակութեան:

Լուր, ժողովուրդ իմ եւ վկայեմ քեզ. եւ Իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ:

Մի՛ եւս եղիցին քեզ աստուածք առժամայնք, եւ մի՛ երկիրպագա-նիցես դու Աստուծոյ օտարի:

Ես եմ Տէր Աստուած քո, որ հանի զքեզ յերկրէն Եգիպտաց-ւոց. բաց զբերան քո եւ լցից զդա:

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի ի-մում, եւ Իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայե-

ժամերգութիւն

ցաւ:

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց որտից իւրեանց, զի գնացին նոքա ըստ կամս ան-ձանց իւրեանց:

Ջի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ, կամ Իսրայէլի զճանա-պարհս իմ գնացեալ էր:

Որպէս զոչինչ խոնարհ արա-րեալ էր իմ զթշնամիս նորա. եւ ի վերայ նեղչաց նորա արկեալ էր զծեռն իմ:

Թշնամիք Տեառն ստեցին նմա, եւ եղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի:

Կերակրեաց զնոսա ի պարար-տութենէ ցորենոյ, եւ ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա: (Սղմ. 2):

Ճաշու

Նոր կիրակէին մինչեւ ցՀամբարձումն

Գովեա՛, Երուսաղէմ, զՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո Սիովն:

Համբարձմանն Քրիստոսի

Մինչեւ ի գալուստ Հոգւոյն Սրբոյ.

Համբարձէ՛ք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր, համբարձին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ թագաւոր փառաց:

Հոգւոյն Սրբոյ գալստեան

Կիր. Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր, եւ բանիւ Տեառն եր-կինք հաստատեցան, եւ հոգւով ժամերգութիւն

բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Բշ. Եկայք ցնծասցուք ի Տէր, աղաղակեսցուք առ Աստուած Փրկիչ մեր:

Գշ. Երգեցէ՛ք Տեառն երգ նոր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ:

Ղշ. Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կե-ցուցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ՛ զանձն իմ:

Եշ. Ողորմեա՛ ինձ, Տէ՛ր, զի հի-ւանդ եմ ես, բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ:

Ուր. Յիշեա՛, Տէ՛ր, զՂաւիթ եւ զամենայն հեգութիւն նորա:

Շբ. Յեկեղեցիս օրհնեցէ՛ք զԱս-տուած եւ զՏէր յաղբերացն Իս-րայէլի:

Ճաշու

Տապանակին

Արի Տէր ի հանգիստ քո, դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Այլակերպութեանն Քրիստոսի

Որ կոչի Վարդավառ.

Կիր. Ամպ լուսաւոր հովանի լի-նէր նոցա, ձայն եղեւ յամպոյն, որ ասէ. դա է Որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ:

Բշ. Բարձրութիւնք լերանց նո-րա են, նորա է ծով, եւ նա արար զնա եւ զցամաք ձեռք նորա ստեղծին: Եկայք երկիրպագցուք նմա, անկցուք եւ լացցուք առաջի

ժամերգութիւն

Տեառն արարչին մերոյ:

Գ2. Քո են երկինք եւ քո է երկիր. զարծխարիս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր, զհիւսիս եւ զհարաւ դու արարեր. Թափօր եւ Հերմօն յանուն քո ցնծացեն:

Նաւակատեաց

Խաչի եւ Եկեղեցւոյ

Շք. Սիրեաց Տէր զՍիօն եւ ընտրեաց բնակիլ ի նմա. ասէ. այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա:

Կիր. Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ւ զորդի աղախնոյ քո, եւ արա՛ւ առիս նշան բարութեան:

Բ2. Ետուր երկիւղաց քոց նշան,

Ճաշու

զի ապրեցին յերեսաց աղեղան:

Գ2. Սիրեաց Տէր զՍիօն եւ ընտ-րեաց բնակիլ ի նմա. ասէ. այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա:

Դ2. Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո եւ զտեղի յարկի փառաց քոց:

Ե2. Որպէս սիրելիք են յարկք քո, Տէ՛ր զօրութեանց, ցանկայ եւ փափագի անձն իմ ի գաւիթս քո: Սիրտ իմ մարմին իմ ցնծացէ առ Աստուած կենդանի:

Ուր. Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեցին յերեսաց աղեղան:

Շք. Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո՛ւ աջով քո, եւ լուր մեզ:

Ժամերգութիւն

Եկեղ. Հիմունք նորա ի լեառն սուրբ նորա. սիրէ Տէր զդրունս Սիօնի առաւել քան զամենայն յարկսն Յակոբայ:

Եկղ. Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո, ահաւաղիկ քաղաքդ Աստուծոյ:

Եկղ. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեցէ ի լեառն սուրբ քո:

Խաչի. Որ գնայ ամբիժ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում: Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ճաշու

Վերափոխման Աստուածածնին

Ինն ամիս

Ա. Ղ. Է. օր. Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան գլաւիտեանս Որդին, որ է օծեալ Տէր ի քաղաքի Ղաւթի: Ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:

Բ. Ե. Ը. օր. Ուրախ լեր բերկրե-ալդ Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

Գ. Զ. Թ. օր. Արի, Տէր, ի հան-գիստ քո, դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Ժամերգութիւն

Աւետեաց Աստուածածնին

Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կա-նայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

Ճրագալուցի Ծննդեան

Ըստ ամիս

Հոգին սուրբ եկեցդ ի քեզ, եւ զօրութիւն բարձրելոյն հովանաս-ցի քեզ:

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան գլաւիտեանս Որդին, որ է օծեալ Տէր ի քաղաքի Ղաւթի: Ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգան-դէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:

Ճաշու

Ա. Հոգւով սրբով զօրացեալ սուրբ

Բ. Ստեփաննոս եւ ընտրեալ յո-րովայնէ, ճշմարիտ վկայ, սիրօղ եւ առաքեալ առաքողին, ի Քրիս-տոսէ ընկալար զգուարթնոցն պսակ:

Գ. Կարապետն Յովհաննէս զարհուրեալ՝ ի յորովայնէ յորո-վայն երկրպագէր. սպասաւոր եղեւ Բանին Աստուծոյ եւ լուեալ զահաւոր զձայնն աղաղակէր ասելով. ահա՛ Գառն Աստուծոյ, որ բառնայ զմեղս աշխարհի:

Դ. Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

Ե. Դու մանուկ, մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիր. գնասցես
ժամերգութիւն

առաջի Տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա:

Զ. Եհան զիս ի գբոյ տառա-պանաց, ի կաւոյ եւ ի տղմոյ: Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս ի. եւ ուղղեաց զգնացս իմ:

Կամ. Դու ես քահանայ յաւի-տեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի, եւ Տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Ը. Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

Ճաշու

Քառասնօրեայ զալստեանն Քրիստոսի ի տաճարն

Տէր ի տաճար սուրբ իւրում, Տէ՛ր, յերկինս յաթոռ իւրում:

Մեծի ողորմեան Ճաշուն

Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախու-թեան կանխաւ մինչեւ յանկինս սեղանոյ:

Հրեշտակապետաց

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր, եւ բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան, եւ հոգւով բերա-նոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Յովհաննու Կարապետին

**Դու մանուկ, մարգարէ բարձ-
ժամերգութիւն**

րելոյն կոչեսցիր. գնասցես առաջի Տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս:

Յովհաննու գլխատման

**Կարապետն Յովհաննէս զար-հուրեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն երկրպագէր. սպասաւոր եղել
Բանին Աստուծոյ, եւ լուեալ զա-հաւոր զձայնն՝ աղաղակէր ասելով. ահա՛ Գառն Աստուծոյ՝ որ
բառնայ զմեղս աշխարհի:**

Համօրէն մարգարէից

Յեկեղեցիս օրհնեցէ՛ք զԱստուած, եւ զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի:

Ամենայն առաքելոց

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ

Ճաշու

ամենայն երկիր, եւ յիշեսցի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, եւ մինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Դաւթի եւ Յակոբայ

Յիշեա՛ Տէր զԴաւիթ, եւ զամե-նայն հեգութիւն նորա:

Նախահարցն

Պատմէ՛ զբանն իւր Յակոբայ՝ զարդարութիւն եւ զիրաւունս Իսրայէլի:

Գրիգորի Լուսաւորչին

Համբերելով համբերի Տեառն, եւ նայեցաւ առ իս եւ լուաւ աղօթից իմոց:

ժամերգութիւն

Հայրապետաց եւ վարդապետաց

Քահանայք քո զգեցցին զար-դարութիւն, եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Ճգնաւորաց

Երանելի են, որք բնակեալ են ի տան Տեառն, յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ:

Կուսանաց

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ, ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդա-րեալ եւ պաճուճեալ:

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա, եւ զընկերս նորա տարցին նմա:

Ճաշու

Թագաւորաց

Տէր, ի զօրութեան քում ուրած եղիցի թագաւորն, ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ:

Քառասնից եւ երկուց բիրուցն

Անցաք մեք ընդ հուր եւ ընդ ջուր, եւ հաներ զմեզ ի հանգիստ:

Մեծի հինգշաբթի

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ալն յանդիման նեղչաց իմոց:

Այգուց

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու եղիցի ուրախութիւն:

Ժամերգութիւն

Մարտիրոսաց

Աձ. Տէր սիրէ զիրաւունս, եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր. այլ յաւիտեան պահէ զնոսա:

Կամ. Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է, վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան:

Ակ. Պարծեսցին սուրբքն փառօք եւ ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց, եւ բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց:

Կամ. Լոյս ծագեաց արդարոց, ուղղոց սրտից եղեւ ուրախութիւն:

Բձ. Պարծեսցին սուրբքն փառօք եւ ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց, եւ բարձր արասցեն զԱստուած բերանովք իւրեանց:

Ճաշու

Բկ. Կարդացին արդարքն առ Տէր, եւ Տէր լուաւ նոցա. յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա:

Գձ. Վասն քո մեռանիմք զօր-հանապագ. համարեցաք որպէս զոչխար ի զենումն:

Գկ. Ուրախ լիցին ամենեքեան, որք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն, եւ բնակեսցիս դու ի նոսա:

Դձ. Արդարքն որպէս զարմաւե-նիս ծաղկեսցին, որպէս զմայրսն Լիբանանու բազումք եղիցին:

Դկ. Բազում նեղութիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր եւ պահէ զամենայն ոսկերս նոցա, եւ մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ:

Ժամերգութիւն

Աստ ընթեռնու աւետարան ըստ պատշաճի, եւ յետոյ ասի հանգանակն Նիկիական

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԵՈՍԻ

(Գլ. Ե, հ. 1):

ԲԿ. ԴԿ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ

Եւ տեսեալ զժողովուրդն՝ ել ի լեառն, եւ իբրեւ նստաւ անդ՝ մա-տեան առ նա աշակերտք նորա, եւ բացեալ զբերան իւր ուսուցա-նէր զնոսա եւ ասէր. Երանի աղքատաց հոգւով. զի նոցա է արքայութիւնն երկնից: Երանի սգաւորաց, զի նոքա ժառանգես-ցեն զերկիր: Երանի որ քաղցեալ եւ ծարաւի իցեն արդարութեան,

Ճաշու

զի նոքա ողորմութիւն գտցեն: Երանի այնոցիկ, որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն: Երանի խաղաղարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչես-ցին: Երանի որ հալածեալ իցեն վասն արդարութեան, զի նոցա է արքայութիւնն երկնից: Երանի ձեզ, յորժամ նախատիցեն զձեզ եւ հալածեսցեն, եւ ասիցեն զամե-նայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ: Յնծացէ՛ք եւ ուրախ լերո՛ւք, զի այսպէս հալածեցին զմարգա-րէսն, որ յառաջ քան զձեզ էին:

Ժամերգութիւն

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

(Գլ. Գ, հ. 13):

ԲՁ. ԳՁ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ

Ելանէ ի լեառն եւ կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ, եւ չոգան առ նա: Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն զնովաւ, եւ զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել, եւ ունել իշխա-նութիւն բժշկելոյ զցաւս եւ հա-նելոյ զդեւս: Եւ եղ անուն Սիմոնի՝ Պետրոս. եւ Յակովբոս Չեբեդեայ եւ Յովհաննոս եղբօրն Յակովբայ՝ եղ նոցա անուանս Բաներեզէս, որ է որդիք Որոտման, եւ զԱնդ-րէաս, եւ զՓիլիպպոս, եւ զԲար-դուղիմէոս, եւ զՄատթէոս զմաք-

Ճաշու

սաւորն. եւ զԹովմաս եւ զՅակոբոս Ալփեայ, եւ զԹադէոս, եւ զՍիմովն Կանացի. եւ զՅուդայ Իսկարիովտացի, որ եւ մատնեաց զնա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ

(Գլ. ԺԴ, հ. 12)

ԱԿ. ԴԿ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ

Ասէ եւ ցկոչնատէրն, յորժամ առնիցես ճաշ կամ ընթրիս, մի՛ կոչեր զբարեկամս քո, եւ մի՛ զեղբարս քո, եւ մի՛ զազգականս քո, եւ մի՛ զդրացիս քո, եւ մի՛ զմեծա-մեծս. զի մի՛ եւ նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ, եւ լինիցի քեզ հատուցումն: Այլ յորժամ առնի-
ժամերգութիւն

ցես ընդունելութիւն, կոչեա՛ զաղ-քատս եւ զխեղս եւ զկաղս եւ զկոյրս: Եւ երանելի լինիցիս. զի ոչ ունին փոխարէն հատուցանե-լոյ քեզ, եւ հատուցի քեզ փոխա-րէն ի յարութեան արդարոց: Իբրեւ լուաւ զայս ոմն ի բազմականացն՝ ճաշ յարքայութեանն Աստուծոյ:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
(Գլ. Ժ, հ. 11)

ԱԶ. ԳԶ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ

Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխա-րաց: Իսկ վարձկանն, որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն,

Ճաշու

իբրեւ տեսանէ զգայլն զի գայ՝ թողու զոչխարսն եւ փախչի, եւ գայլն յափշտակէ զնոսա եւ ցրուէ. քանզի վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն: Ես եմ հովիւն քաջ, եւ ճանաչեմ զիմսն եւ ճանաչիմ յիմոնցն: Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ եւ ես զՀայր, եւ զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարաց: Նաեւ՝ այլ եւս ոչխարք են իմ, որք ոչ են յայսմ գաւթէ, եւ զայն եւս պարտ է ինձ ածել այսր. եւ ձայնի իմում լուի-ցեն, եւ եղիցին մի հօտ եւ մի հովիւ:

Փառք քեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր:

ժամերգութիւն

Հանգանակ Նիկիական

(Աւագ երէցն)

Հաւատամք ի մի Աստուած ի Հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի եւ երկրի, երեւելեաց եւ աներեւոյթից: Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս Որդին Աստուծոյ, ծընեալն յԱստուծոյ Հօրէ՝ միածին. այսինքն յէութենէ Հօր: Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, Աստու-ած ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ եւ ոչ արարած: Նոյն ինքն ի բնութենէ Հօր. որով ամե-նայն ինչ եղեւ յերկինս եւ ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ աներեւոյթք: Որ յաղագս մեր մարդկան եւ վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի երկնից՝ մարմնացաւ, ծնաւ կա-

Ճաշու

տարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն սրբով: Որով էառ զմարմին, զհոգի, եւ զմիտ, եւ զա-մենայն, որ ինչ է ի մարդ՝ ճշմարտապէս եւ ոչ կարծեօք: Չարչա-րեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յեր-կինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ Հօր: Գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր ի դա-տել զկենդանիս եւ զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ է վախճան: Հաւատամք եւ ի Սուրբ Հոգին յանեղն եւ ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգա-րէս եւ յաւետարանս: Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց զԱռա-քեալն եւ բնակեցաւ ի սուրբսն: Հաւատամք եւ ի միմիայն, ընդ-հանրական եւ յառաքելական եկեղեցի, ի մի մկրտութիւն,

Ժամերգութիւն

յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց: Ի յարու-թիւնն մեռելոց, ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից եւ ի կեանսն յաւիտենականս:

Մինչեւ ցատտ են հաւատոյ բանք:

Իսկ որք ասեն. էր երբեմն, յոր-ժամ ոչ էր Որդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Սուրբ Հոգի, կամ թէ՛ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինիլ զՈրդին Աստուծոյ եւ կամ զՍուրբ Հոգին. եւ թէ՛ փոփո-խելիք են կամ այլայլելիք, զայն-պիսիսն նզովէ կաթուղիկէ եւ առաքելական եկեղեցի:

Ճաշու

Ի սրբոյ Լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիր-պագանելով սրբոյ Երրորդու-թեանն եւ միոյ աստուածութեանն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ:

ՔԱՐՈՋ

(Յաշակերտի դասէն)

Եւ եւս խաղաղութեան գՏէր ա-ղաչեսցուք:

Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստու-ծոյ եւ ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պարտաման

ժամերգութիւն

Եւ աղօթից, զի արժանի ընդունե-լութեան արասցէ, լուիցէ Տէր ծայնի աղաչանաց մերոց, ընկալ-ցի զխնդրուածս սրտից մերոյ, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի ի վերայ մեր: Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա, եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով եւ արդարու-թեամբ վաստակիլ ի գործս բա-րեաց, զի զողորմութեան զշնորհն իւր արասցէ ի վերայ մեր Տէրն ամենակալ, կեցուցէ եւ ողորմեսցի: Ձժամս եւ զառաջակայ: Ըզ-հրեշտակ խաղաղութեան: Զքա-ուութիւն եւ զթողութիւն: Զսրբոյ խաչին: Եւ եւս միաբան: Զան-ծինս մեր: Ողորմեաց մեզ Տէր:

Ճաշու

ԱՂՕԹՔ

(Աւագ երեւէցն)

Տէ՛ր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քը-րիստոս, որ մեծոյ եւ ողորմու-թեամբ եւ առատ պարգեւօք բա-րերարութեան քո: Որ դու քոյին կամաւդ ի ժամուս յայսմիկ համ-բերեցեր չարչարանաց խաչի եւ մահու՝ յաղագս մեղաց մերոց, եւ պարգեւեցեր առատապէս զպար-գեւս Հոգւոյդ սրբոյ երանելի ա-ռաքելոցն, հաղորդս արա՛ եւ զմեզ, Տէր, աղաչենք զքեզ՝ աս-տուածային պարգեւացդ, թողու-թեան մեղաց եւ ընդունելութեան Հոգւոյդ սրբոյ: Որպէս զի՝ արժա-նաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ:

ժամերգութիւն

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Խաղաղութեամբ քով. Քրիստոս Փրկիչ մեր, որ ի վեր է քան զամեն-նայն միտս եւ զբանս, ամրացո՛ զմեզ եւ աներկիւղ պահեա՛ յամեն-նայն չարէ: Հաւասարեա՛ զմեզ ընդ ճշմարիտ

երկրպագուս քո, որք հոգւով եւ ճշմարտութեամբ քեզ երկիրպագանեն: Վասն զի՝ ամենասուրբ Երրորդութեանդ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս:

Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամե-նեսեանդ. Ամէն:

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի:

Ճաշու

Միայն սուրբ. միայն Տէր. Յի-սուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հօր. ամէն:

Քահ. Օրհնեալ Հայր սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ:

Դայր. Ամէն:

Քահ. Օրհնեալ Որդիդ սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ:

Դայր. Ամէն:

Քահ. Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ՝ Աստուած ճշմարիտ:

Դայր. Ամէն:

Դայր. Հայր սուրբ. Որդիդ սուրբ. Հոգիդ սուրբ:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ սրբոյ Հոգւոյն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Դայր. Եղիցի անուն Տեառն օրհ-նեալ յայսմիտեւէ մինչեւ

ժամերգութիւն

յաւիտեան: (*Երիցս կրկնեա*):

Քահ. Օրհնեալ է Աստուած:

Քահ. Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից դու ես, Քրիստո՛ս Աստուած Փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն հայրական տնօրէնութիւնս քո. լից եւ զնեզ հոգւովդ քով սրբով:

Սրկ. Օրհնեցից զՏէր յամե-նայն ժամ. յամենայն ժամ օրհ-նութիւն նորա ի բերան իմ:

Քահ. Օրհնեալք եղերո՛ւք ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. երթայք խաղաղութեամբ. եւ Տէր եղիցի ընդ ձեզ, եւ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

Ճաշու

Վասն մարմնաւոր կերակրոց եւ ընպելեաց

Պատրաստեն զսեղանն հացի, եւ զարդարեն կերակրօք, եւ կանգ-նին իւրաքանչիւր ոք ի տեղիս իւրեանց: Եւ գայ իշխանաւորն կամ քահանայն, եւ ասէ սաղմոս կցորդ:

Աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան, եւ դու տաս կերակուր նոցա ի ժամու:

Պայր. Բարձր առնեն զքեզ, Աստուած իմ եւ թագաւոր իմ, եւ օրհ-նեն զանուն քո յաւիտեան եւ յա-ւիտեանս յաւիտենից:

Զօրհնապազ օրհնեցից զքեզ, եւ գովեցից զանուն քո յաւիտեան եւ

ժամերգութիւն

յաւիտեանս յաւիտենից:

Մեծ է Տէր եւ օրհնեալ է յոյժ, եւ մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ:

Ազգք եւ ազգք գովեսցեն զգործնս քո, եւ զգօրութիւնս քո պատմեսցեն:

Զմեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո խօսեսցին, եւ զսքանչելիս քո պատմեսցեն:

Զգօրութիւն ահի քո ասասցեն, եւ զմեծութիւնս քո պատմեսցեն:

Զյիշատակ բազում քաղցրութեան քո բղխեսցեն, եւ արդարութեամբ քո ցնծասցեն:

Գթած ողորմած է Տէր, երկայ-նամիտ եւ բազումողորմ:

Քաղցր է Տէր առ ամենեսեան եւ գբութիւն նորա ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց:

Խոստովան եղիցին առ քեզ, Տէր, ամենայն գործք քո. եւ

Ճաշու

սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ:

Զփառս արքայութեան քո ա-սասցեն, եւ զգօրութիւնս քո պատմեսցեն:

Ճանաչել որդւոց մարդկան ըզ-գօրութիւնս քո, եւ զփառս մեծվա-յելչութեան արքայութեան քո:

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից եւ տէրութիւն քո, յազգէ մինչեւ յազգ:

Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր, եւ արդար է յամենայն գործս իւր:

Հաստատ է Տէր զամենայն գայ-թակղեալս, եւ կանգն է զամենայն զլորեալս:

Աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան, եւ դու տաս կերակուր նոցա ի ժա-մու:

Տաս դու նոցա եւ կերակրին, բանաս զձեռն քո, եւ լցուցանես

ժամերգութիւն

զամենեսեան քաղցրութեամբ կա-մօք քովք:

Արդար է Տէր յամենայն ճանապարհս իւր եւ սուրբ է յամենայն գործս իւր:

Մերձ է Տէր առ ամենեսեան՝ ոյք կարդան առ նա, առ ամենեսեան՝ ոյք կարդան առ նա ճշմարտու-թեամբ:

Զկամս երկիւղածաց իւրոց առ-նէ Տէր, աղօթից նոցա լսէ եւ կե-ցուցանէ զնոսա:

Պահէ Տէր զամենեսեան, ոյք սիրեն զնա, եւ զամենայն մեղա-ւորս սատակէ Տէր:

Զօրհնութիւն Տեառն խօսեսցի բերան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն սուրբ նորա յաւիտեան, եւ յաւիտեանս յաւի-տենից:

Ճաշու

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Քահ. Ողորմած գթած է Տէր. կե-րակուր տայ երկիւղածաց իւրոց:

Սարկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զի պարգեւեսցէ մեզ կե-րակուր ուրախութեան, եւ լցուսցէ զսիրտ մեր ի լիութենէ արարածոց իւրոց: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր:

Օրհնեա՛ Քրիստոս Աստուած մեր հոգեւոր օրհնութեամբ զկե-րակուրս եւ զըմպելիս ծառայից քոց. եւ շնորհեա՛ առողջութիւն հոգւոյ եւ մարմնոյ: Որպէս զի կրօնաւորական պարկեշտութեամբ վայելելով ի մարմնաւոր պիտոյիցս՝ անանց բարեացդ եւ երկնից արքայու-թեանդ հաղորդս լիցուք ընդ

Ժամերգութիւն

ամենայն սուրբս քո: Եւ գոհու-թեամբ փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ. այժմ:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

*Եւ օրհնող սեղանոյն կալով կան-գուն եւ առեալ զհացն բեկանէ ընդ պատուաւորացն, որք առըն-թեր կան, կամ ընդ այնմիկ, որ պատրաստողն է ճաշոյն, եւ նո-քա առ ամենեսեան, եւ ասէ. **Ճա-շակեցէ՛ք խաղաղութեամբ.** եւ նստին ի ճաշն: Իսկ եթէ վանա-կանք իցեն, կամ անապատա-ւորք, նստցի մին յեղբարց ի բարձրագոյն տեղւոջ, եւ առեալ ընթերնուցու զգիրս աստուածա-յին. եւ ամենեքեան ունկն դիցեն ընթերցմանն՝ անմռունչ ճաշակ- Ճաշու*

մամբ: Եւ եթէ ոք խնդրեսցէ զլու-ծումն ինչ տարակուսանաց՝ լուծ-ցեն՝ որք կարողքն իցեն. եւ դար-ձեալ ճաշեսցեն լռելեայն, եւ ոչ աղաղակաւ: Եւ յետ յառնելոյ ի սեղանոյն, դարձեալ կացցեն ի տեղիս իրեանց: Եւ ասասցէ քահանայն:

Քահ. Տէր Յիսուս, լցաք ի բարութեանց քոց:

Ղայր. Տացուք գոհութիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ:

Աչք Տեառն ի վերայ երկիւղա-ծաց իւրոց եւ ոյք յուսան յողորմութիւն նորա:

Փորկել ի մահուանէ զանձինս նոցա, եւ կերակրել զնոսա ի սովու:

Անձինք մեր համբերեսցեն Տեառն, զի օգնական եւ պաշտպան մեր է:

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք ժամերգութիւն

մեր, եւ յանուն սուրբ նորա յուսացուք:

Եղիցի ողորմութիւն քո, Տէր, ի վերայ մեր, որպէս յուսացաք ի քեզ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Քահ. Կերակրիչ եւ ուրախա-րար Տէր, փառք քեզ լցուցանող Քրիստոս՝ գոհանամք զքէն:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Գոհացարուք ի վերայ լիութեանց պարգեւաց Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որ կերակրէ զմեզ օր ըստ օրէ առատապէս քաղց-րութեամբ կամօք իւրովք. զի հոգեւոր բարութեան եւ երկնից արքայութեանն հաղորդս արասցէ զժառայս իւր ըստ ակնկալութեան յուսոյն մերոյ: Ամենակալ:

Ճաշու

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր՝ որ կերակրես զմեզ ի մանկութենէ, եւ տաս կերակուր ամենայն մսե-ղաց. լցո՛ւ ուրախութեամբ եւ բեր-կրութեամբ զսիրտս մեր: Որպէս զի զամենայն բաւականութիւն ունի-ցինք առաւելեալք ի գործս բարութեան ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր: Որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք.

Փառք քեզ, Տէր, փառք քեզ թա-գաւոր փառաց. որ ետուր մեզ կերակուր ուրախութեան եւ լցուցեր զսիրտ մեր ի լիութենէ ամե-նաբաւական ողորմութեան քո՛ լցո՛ւ եւ այժմ զմեզ հոգւովդ քով ժամերգութիւն

սրբով, որպէս զի գտցուք քո հա-ճոյք, եւ մի՛ ամաչեցեալք, զի դու գաս եւ հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր. եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Ջկերողքս Աստուած օրհնեսցէ. սպասաւորացն եւ երախտաւորացն վարձս բարեաց պարգեւեսցէ. եւ օրհնեսցէ զամենեսեան: Քրիստոս Աստուած, որ զմեզ կե-րակրեաց եւ լիացոյց, նմա փառք յաւիտեանս ամէն:

ԿԱՐԳԱԴՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԵՐԵԿՈՅԻ ԺԱՍՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Որ էջ ի խաչէն եւ պատեալ պաս-տառակալ եղաւ ի գերեզմանի

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Քահ. Ես առ Աստուած կարդա-
ժամերգութիւն

ցի եւ նա լուաւ ինձ յերեկոյս՝ ի վաղորդայն եւ ի հասարակ աւուր:

Սրկ. Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, եւ ակն ունէի կենարարին, որ փրկէ զժառայս իւր եւ կեցուցանէ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր ա-ղաչեսցուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Սաղմես ԶԵ

(Յաւազ երիցու դասէն)

Խոնարհեցո՛ւ, Տէր, զունկն քո եւ լո՛ւր ինձ, զի աղքատ եւ տնանկ եմ ես:

Երեկոյեան

Պահեա՛ զանձն իմ սուրբ՝ Տէ՛ր, եւ փրկեա՛ զծառայս քո, Աստու-ած իմ՝ որ ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեա՛ց ինձ, Տէ՛ր՝ զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհնապագ. ու-րախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համբարծի զանձն իմ:

Զի դո՛ւ, Տէ՛ր, քաղցր եւ ուղիղ ես, բազումողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ:

Ունկն դիր, Տէ՛ր, աղօթից իմոց, եւ նայեա՛ ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոյ կար-դացի առ քեզ, եւ լուար ինձ:

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս, Տէ՛ր, եւ ո՛չ որ է որպէս զգործս քո:

Զամենայն ազգս զոր արարեր, եկեացեն եւ երկիրպագեսցեն ա-ռաջի քո, Տէ՛ր, եւ փառաւոր ա-ժամերգութիւն

րասցեն զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ ես դու, Տէ՛ր, եւ ամենս սքանչելիս, եւ դու միայն եւ Աս-տուած:

Առաջնորդեա՛ ինձ ի ճանա-պարհի քում՝ եւ գնացից ի ճշմար-տութեան քում, եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչիլ յանուանէ քումմէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ, Տէր Աստուած իմ, բոլորով սրտիւ իմով եւ փառաւոր արարից զա-նուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղեւ ի վերայ իմ ողորմու-թիւն քո, Տէ՛ր, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխսց ներքնոց:

Աստուած, անօրէնք յարեան ի վերայ իմ, եւ ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, եւ ո՛չ հա-մարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Երեկոյեան

Այլ դու, Տէր Աստուած իմ, գթած ես եւ ողորմած, երկայնամիտ, բազումողորմ եւ ճշմարիտ. նա-յեա՛ առ իս եւ ողորմեա՛ ինձ:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո եւ արա՛ առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչես-ցեն, զի դու Տէր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Այժմ եւ միշտ եւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Փառք քեզ, Աստուած, փառք քեզ. յաղագս ամենյնի, Տէր, փառք քեզ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր ա-ղաչեսցուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որ-

ժամերգութիւն

դու եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Սաղմոս ՃԺԲ

(Յաշակերտի դասէն)

Ապրեցո՛ր զիս, Տէր, ի մարդոյ չարէ. յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ր զիս:

Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիրտս իւրեանց. զօր ամենայն պատրաստեցան ի պատերազմ:

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօծի. եւ թոյնք իժից ի ներքոյ շրթանց նոցա:

Պահեա՛ր զիս, Տէր, ի ձեռաց մե-ղաւորի. եւ ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս:

Երեկոյեան

Խորհեցան խափանել զզնացս իմ. թագուցին ամբարտաւանք ո-րոզայթ ինձ:

Լարս ձգեցին որոզայթ ոտից ի-մոց. շուրջ զշաւոօք իմովք եդին ինձ զգայթակղութիւն:

Ասացի՝ Տէր Աստուած իմ եւ դու. ունկնդիր, Տէր, ձայնի աղօ-թից իմոց:

Տէր՝ Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ. հովանի գլխոյ իմոյ. յաւուր պատերազմի:

Մի՛ մատներ զիս Տէ՛ր, ի ցան-կութիւն մեղաւորաց, ոյք խորհե-ցան վասն իմ՝ մի՛ ընդ վայր հարկաներ զիս:

Զի մի՛ երբէք բարձրացին, եւ խորհուրդք նոցա մի՛ կատարես-ցին. վախճան կատարածի նոցա՝ վաստակ շրթանց իւրեանց ծած-կեսցէ զնոսա:

ժամերգութիւն

Արկցես ի վերայ նոցա զկայծա-կունս հրոյ եւ կործանեսցես ըզ-նոսա. ի տառապանաց մի՛ կա-րացեն կեալ:

Մարդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջո-ղեսցի ի վերայ երկրի. զայր մե-ղաւոր՝ չարիք իւր որսացեն ի կո-րուստ:

Ծանեայ՝ զի առնես Տէր զդա-տաստանս աղքատի, եւ զիրա-ւունս տնանկի:

Արդարք գոհացին զանուանէ քումմէ. եւ բնակեսցին ուղիղք ա-ռաջի երեսաց քոց:

Տէր՝ կարդացի առ քեզ եւ լուր ինձ. նայեա՛ր ի ձայն աղօթից իմոց՝ ի կարդալ իմում առ քեզ:
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո, Տէ՛ր. համբար-ծունն ձեռաց իմոց պատարագ
երեկոյի:

Երեկոյեան

Դի՛ր, Տէր, պահապան բերանոյ ինոյ եւ դուռն ամուր՝ շրթանց իմոց. զի մի՛ խոտորեացի սիրտ իմ
բանիւ չարութեան:

Ի պատճառել զպատճառս մե-ղաց ընդ մարդս, ոյք գործեն զանօրէնութիւն. եւ ո՛չ եղէց կցորդ
ընտրելոց նոցա:

Խրատեսցէ զիս արդարն ողոր-մութեամբ եւ յանդիման արասցէ. իւր մեղաւորի մի՛ օժցէ զգլուխ
իմ. այլ աղօթից իմ ի կամս նորա:

Արգելան մերձ առ վիմին դա-տաւորք նոցա. լուցեն բանից իմոց եւ քաղցրասցին:

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ է ի վերայ երկրի. ցրուես-ցին ոսկերք նոցա մերձ ի դժոխս:

Առ քեզ, Տէր, Տէր, են աչք իմ. ի քեզ յուսացայ, Տէր, մի՛ հաներ զհոգի յինէն:

Ժամերգութիւն

Պահեա՛ր զիս յորոգայթէ, որ թա-գուցաւ ինձ, ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն:

Անկցին ի ցանցս նորա մեղա-ւորք. միայն եմ ես՝ մինչեւ անցից:

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կար-դացի. ձայնիւ իմով զՏէր աղա-չեսցի:

Սփռեցից առաջի Տեառն զա-ղօթս իմ. եւ զմեղութիւնս իմ առա-ջի նորա պատմեցից:

Ի նուաղիլ յինէն հոգւոյ իմոյ՝ դու, Տէր, ծանեար զշաւիղս իմ. ի ճանապարհ յոր եւ գնայի՝ թագու-
ցաւ ինձ որոգայթ: Հայէի յաջմէ եւ տեսանէի, եւ ո՛չ ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ. եւ
ո՛չ գտաւ խնդրող անձին իմոյ:

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէր, եւ ասացի. դու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Երեկոյեան

Նայեա՛ց, Տէր, յաղօթս իմ. զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո՛ր զիս ի հալածչաց իմոց՝ զի հզօրք
եղեն քան զիս:

Տէր, հան՛ ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ զանուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարքն՝ մին-չեւ հատուցես:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ:

Ժամերգութիւն

ԵՐԳ

Կիրականամտից

Ալէլուիա, ալէլուիա:

(*Աշակ. դաս.*): Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի Հօր երկնաւորի սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս:

(*Աւագ երից. դաս.*): Եկեալքս ի մտանել արեգական տեսաք զլոյս յերեկոյիս: Օրհնենք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ Աստուծոյ. եւ ամենեքեան ասենք ամէն: Արժանաւորեա՛ զմեզ զյամենայն ժամ օրհնել ձայնիւ երգով զա-նուն փառաց ամենասուրբ Եր-րորդութեանդ. որ տայ զկենդա-նութիւն. վասն որոյ եւ աշխարհս զքեզ փառաւորէ:

Երեկոյեան

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օրհնեալ Տէր՝ որ բնակեալդ ես ի բարձունս եւ օրհնեալ են փառք մեութեան քո, որ հաստատեցեր զլուսաւորս ի բարձունս, ի յերկ-նից զլոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս: Արարեր զարեգակն լուսատու տուրնջեան, զլուսինն եւ զաստեղս՝ լուսատու գիշերոյ եւ զլոյս ճրագի. դո՛ւ ես լոյս. ի քէն փախնու խաւարն. եւ զլոյս քո կենդանի, Տէր, ծագեա՛ ի սիրտս մեր: Եւ մեք միաբան ասացուք՝ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. եւ քեզ երգենք զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ:

Ժամերգութիւն

ՔԱՐՈՋ

(Աշակ. դաս): Հաստալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառ-նալով զձեռս մեր փառաւորենք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, որ շնոր-հեցեր մեզ զսիւս խաղաղութեամբ անցուցանել եւ հասանիլ ի ժամ երեկոյիս. արժանաւորեա՛ զմեզ, Տէր՝ սուրբ սրտիւ, եւ հրեշտա-կային երգով՝ գոհաբանութիւն մատուցանել Տեառն Աստուծոյ ամենակալիդ. կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛: Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան մի-աբանութեամբ:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Երեկոյեան

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հաստալքս ի ժամ երեկոյիս ա-մենեքեան անդադար փառաւորենք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ զՀոգիդ. այժմ եւ միշտ:

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՄԵՍԵՐԻՔ

Ըստ աւուր պատշաճի

— _____

(Սկսուածք յաւագ երիցու դասէն)

Ծննդեան Քրիստոսի, եւ Աւետ-եաց եւ Վերափոխման եւ այլոց տօնից Աստուածածնի

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու

ժամերգութիւն

եւ ես այսօր ծնայ զքեզ:

Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք. եւ ժողովուրդք խորհեցան ի սնո-տիս:

– Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր. եւ ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Զի հայեցաւ ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ. ահա՛ յայսմիտե-տէ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

-Իջցէ որպէս զանձրեւ ի վերայ գեղման. որպէս ցօղ, զի ցօղէ յերկիր:

Աստուած զիրաւունս քո արքա-յի տո՛ւր, եւ զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի:

Յարութեան

ԱԶ. Տէր կարող եւ հօօր. Տէր

Երեկոյեան

կարող ի պատերազմի:

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով, աշ-խարհ եւ ամենայն բնակիչք նորա:

ԱԿ. Աթոռ քո, Աստուած, յաւի-տեանս յաւիտենից, գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո:

Բղխոաց սիրտ իմ զբան բարի եւ ասեմ զգործս իմ թագաւորի:

ԲԶ. Տէր թագաւորեաց, ցնծաս-ցէ երկիր. ուրախ եղիցին կղզիք բազումք:

Երեւեցան փայլատակունք նո-րա տիեզերաց, ետես եւ սասանե-ցաւ երկիր:

ԲԿ. Երգեցէք Տոառն երգ նոր, ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Ստէ՛ք առաջի նորա ցնծու-թեամբ, ծաներուք զի նա է Տէր

Ժամերգութիւն

Աստուած մեր:

ԳԶ. Եկայք եւ տեսէք զգործս Աստուծոյ, որ արար զնշանս եւ զարուեստս ի վերայ երկրի:

Աստուած մեր ապաւէն եւ զօ-րութիւն. օգնական ի վերայ նե-ղութեանց՝ որք գտին զմեզ յոյժ:

ԳԿ. Աստուած մեր յերկինս եւ յերկրի. զամենայն զոր ինչ կամե-ցաւ եւ արար:

Յելանեյն Իսրայէլի յԵգիպտոս-սէ, տանն Յակոբայ ի ժողովրդե-նէ այլազգեաց:

ԴԶ. Եղիցի ձեռն քո ի վերայ առն, աջ քո ի վերայ որդւոյ մար-դոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա ի քեզ:

Որ հովուեսդ Իսրայէլի՝ նա-յեաց, որ առաջնորդես որպէս խաչին Յովսէփու:

Երեկոյեան

ԴԿ. Աստուած աստուծոց Տէր խօսեցաւ. եւ կոչեաց զերկիր:

Յելիցն արեգական մինչեւ ի մուտս արեւու:

Գալստեան

Օրինեալ եկեալ անուամբ Տեա-ռըն, օրինեալ որ գալոցդ ես:

Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէ՛ք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկինս սեղանոյ:

Եկեղեցւոյ

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր:

Ո՛ր կայք ի տան Տեառն ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ:

Ժամերգութիւն

Կիրակամտից

Սիրեցի՝ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց:

Զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս. եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Մարտիրոսաց

ԱԶ. Եղիցի ողորմութիւն քո, Տէ՛ր, ի վերայ մեր. որպէս յուսա-ցաք ի քեզ:

Ցնծասցէ՛ք արդարք ի Տէր. ուղղոց վայելէ օրհնութիւն:

ԱԿ. Տէր սիրէ զիրաւունս եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբ իւր:

Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի

Երեկոյեան

Ժամանակս նեղութեան:

ԲԶ. Սքանչելի է Աստուած ի վե՛րայ սրբոց իւրոց. Աստուած Իս-րայէլի:

Տէր Աստուած օրհնեալ. օրհ-նեալ է Տէր զօրհանապագ:

ԲԿ. Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս եւ զերկիր:

Համբարձի գաչս իմ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն:

ԳԶ. Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց իւրոց. մեծ եւ ահաւոր ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ:

Խոստովան եղիցին երկինք ըս-քանչելեաց քոց, Տէր. եւ ճշմար-տութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց:

Ժամերգութիւն

ԳԿ. Սիրեցից գքեզ, Տէր, զօ-րութիւն իմ. Տէր հաստատիչ իմ, աօաւէն իմ եւ Փրկիչ իմ:
Աստուած օգնական իմ. եւ ես յուսամ ի նա. ապաւէն իմ, եղջիր փրկութեան իմոյ ընդունելի իմ է:

ՂԶ. Մերձ է Տէր առ ամենե-սեան՝ որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա
ճշմարտութեամբ:

Զկանս երկիւղածաց իւրոց առ-նէ Տէր, աղօթից նոցա լսէ եւ կեցուցանէ զնոսա:

ՂԿ. Արդարքն որպէս զար-մաւենին խաղկեսցին. որպէս զմայրսն Լիբանանու՝ բազումք եղիցին:
Տնկեալք եղիցին ի տան Տեառն. եւ ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ

Երեկոյեան

ծաղկեսցին:

Ապաշխարութեան

ԱԶ. Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա:

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աս-տուած, ըստ արդարութեան իմոյ:

ԱԿ. Մի՛ ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն՝ թէ ես սասանեցայց:

Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զե-րեսս քո յինէն. մինչեւ ցե՞րբ բարձրանայ թշնամին ի վերայ իմ.

նայեա՛ր եւ լո՛ւր ինձ, Տէր Աստուած իմ:

ԲԶ. Բերան արդարոյ խոչիի զիմաստութիւն եւ լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս:

Ժամերգութիւն

Մի՛ նախանձիր ընդ չարս, եւ մի՛ ընդ այնոսիկ որք գործեն զան-օրէնութիւն:

ԲԿ. Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում, Տէր, ըստ բանի քում:

Քաղցր ես դու, Տէր, եւ քաղցրութեամբ քով խրատեա՛ր զիս:

ԳԶ. Նայեաց եւ լո՛ւր ինձ, Տէր Աստուած իմ:

Մինչեւ յե՞րբ Տէր մոռանաս զիս իսպառ. մինչեւ յե՞րբ դարձու-ցանես զերեսս քո յինէն:

ԳԿ. Գթութիւն քո բազում են, Տէր, ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ւր զիս:

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ եւ փըր-կեա զիս. զի զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ:

Երեկոյեան

ԴԶ. Աստուած, յօգնել ինձ նա-յեա՛ց. եւ Տէր, յընկերել ինձ փութա՛:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին ոյք խնդրէին զանձն իմ:

ԴԿ. Լուր, Աստուած, աղօթից իմոց յաղաչեալ ինձ առ քեզ, յեր-կիւղէ թշնամւոյն փրկեա՛ զանձն իմ:

Ծածկեսցես զիս ի ժողովոց չա-րաց, ի բազմութենէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Ի մեծի հինգշաբթի

Լուացից սրբութեամբ զձեռն իմ. եւ շուրջ եղէց զսեղանով քո, Տէր:

Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, եւ զտեղի յարկի փառաց քոց:

Ժամերգութիւն

Ի մեծի ուրբաթուն

Ետուն ի կերակուր ինձ լեղի. եւ ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորոգայթ. ի հատուցումն եւ ի գայթակղութիւն:

Ի տօնի սրբոյ խաչին

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան: Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կե-ցո՛ւ աջով քո եւ լուր մեզ:

Կարգ ուղիղեղիցեաց

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ:

Որպէս խունկ առաջի քո, Տէր:

Երեկոյեան

Համբարձումն ձեռաց իմոց:

Պատարագ երեկոյի:

Յատուկ առ աջակողմանն

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո, Տէր. համբար-ծումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի:

Տէր, աղաղակեցի առ քեզ եւ լուր ինձ:

Նայեաց ի ձայն խնդրուածաց իմոց, յաղաղակել իմում առ քեզ:

Ի մեծի հինգշաբթու

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո, Տէր:

Ջերեկոյի աղօթս մեր ընկալ, Տէր, եւ գտարածումն ձեռաց մերոց:

Ժամերգութիւն

Ի մեծի ուրբաթու

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր որպէս խունկ առաջի քո, Տէր: Համբարծումն ձեռաց մերոց՝ պատարագ երեկոյի:

ՔԱՐՈՋ

Կիրակամտից եւ ամենայն աւուրց տէրունեաց

(Աշակ. դաս)

Ասասցուք ամենեքեան միաբա-նութեամբ Տէր ողորմեա՛:

Վասն խաղաղութեան ամենայն

Երեկոյեան

աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչես-ցուք:

Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղ-ղափառ եպիսկոպոսաց զՏէր ա-ղաչեսցուք:

Վասն հայրապետին մերոյ Տեառն *(այս անու՛ն)* կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, զօ-րավարաց եւ զօրաց նոցին զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն զի Տէրն ամենակալ հնա-զանդեցուցէ առաջի նոցա զա-մենայն պատերազմունս թշնա-մեաց զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս հարց եւ եղբարց մե-րոց՝ որք ի գերութեան են եւ ի չար

Ժամերգութիւն

Ժառայութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս ճանապարհորդաց եւ նաւորդաց՝ խաղաղութեամբ հա-սանիլ ի նաւահանգիստ բարու-թեան զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս հիւանդաց եւ ամե-նայն վշտացելոց՝ փութապէս առողջութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս բարեխառնութեան օ-դոց, անձրեւաց քաղցրութեան, եւ պտղոց առատութեան զՏէր աղա-չեսցուք:

Յաղագս ուխտաւորաց եւ պըտ-ղաբերից ի սուրբ եկեղեցի Աս-տուծոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ յաղագս այնոցիկ՝ որք մատ-նեալ են ի ձեռս անօրինաց՝ վասն անուանն Քրիստոսի զՏէր աղա-չեսցուք:

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն

Երեկոյեան

Աստուծոյ՝ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն զՏէր աղաչեսցուք:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բարեխօս ունիմք սուր զՄա-րիամ զԱստուածածինն զփառա-ւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն, սուրբ զՅովհաննէս Մկրդ-տիչն, սուրբ զՍտեփաննոս նա-խավկայն, սուրբ զառաքեալն եւ զմարգարէսն, զարի եւ զյաղթող սուրբ զվկայսն, եւ զմեծ խոստո-վանողն Քրիստոսի զհայրա-պետն մեր զսուրբն Գրիգորիոս լուսաւորիչն Հայաստանեայց աշ-խարհի:

Յիշեսցի՛ք եւ զամենայն սուրբս եւ նոքօք զՏէր աղաչեսցուք:

Ժամերգութիւն

Զերեկս մերձեալ եւ զառաջի-կայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան ան”:

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յան-ցանաց”:

Ջսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւն”:
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ”:
Ջանձինս մեր եւ”։ Ողորմեաց մեզ Տէր”:

Երեկոյեան

ՔԱՐՈՋ

Իտօնի սրբոց եւ պահոց

(Աշակ. դաս.)

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի զթագաւորն խաղաղութեան յաղագս խաղաղութեան եւ վասն միայնոյ սուրբ կաթողիկէ եւ առաքելական եկեղեցւոյ. զի բազում ամս խաղաղութեամբ տացէ մեզ Տէր Աստուած մեր, եւ զթագաւորս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ վասն մեծի սուրբ եւ ահաւոր անուան իւրոյ. զպետս զաւառաց, զգօրավարս, զգօրագլուխս, զժողովուրդս,

Ժամերգութիւն

զմուտս, եւ զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ. եւ զամե-նայն պատերազմունս թշնամւոյն խորտակեսցէ ի մէնջ Տէրն ամե-նակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի: Ջերեկս մերձեալ՝ եւ զառաջիկայ զիշերս խաղաղութեամբ: Ջիրեշ-տակ խաղաղութեան: Ջքաւութիւն եւ: Ջսրբոյ խաչին: Եւ եւս միաբան մեր: Ողորմեաց մեզ:

ԱՐՕԹՔ

(Աւագ երից.) Լուր ձայնից մերոց, Տէր Աստուած մեր. ընկալ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց եւ զբանս աղօթից. սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր ի հոտ անուշից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել: Յաւել ի մեզ, Տէր

Երեկոյեան

ամենակալ, զհաւատ, զհոյս, զսէր, եւ զամենայն գործս առաքինութեան. որպէս զի ըստ կամացբարեսիրաց միշտ կրօնա-ւորեալք բարեպաշտութեամբ ի տուէ եւ ի գիշերի՝ արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, եւ վասն հոգեւոր կենացդ աղաչել զքեզ, Տէր, եւ գտանել ի քէն զշնորհս եւ զո-ղորմութիւն. եւ զոհանալ փառա-ւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք.

**Քեզ երկիրպագանելով, Տէր Աստուած մեր, զոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութեամբ անցու-
ժամերգութիւն**

ցանելոյ ի մէնջ գերկարութիւն տուրնջեանս: Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, աղաչենք զքեզ՝ գերեկս եւ զա-
ռաջիկայ գիշերս առանց մեղաց եւ առանց գայթակղութեան ան-ցուցանել. հաստատուն կալ եւ
մնալ ի հաւատ, ի յոյս, ի սէր եւ ի պատուիրանապահութեան քո: Խնդրելով զխաղաղութիւն ամե-
նայն աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, եւ անձանց մերոց զփրկութիւն: Որ-պէս
զի ընդունելով ի քէն զհայ-ցուածս մեր եւ զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ ի բար-ձունս
առաքեսցուք ամենազօր տէրութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ եւ:

Երեկոյեան

Ե սսիՍուրբ Աստուած ըստ պատշաճի յաւագ երիցու դասէն

**Սուրբ Աստուած. սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ: (Երիցս
կրկնեա):**

Կցորդ

**Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարի-ամ, մայր Քրիստոսի, մատո՛
գաղաչանս մեր Որդւոյ քո եւ Աս-տուծոյ մերոյ:**

ՄԱՂԹԱՆՔ

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց:

Ժամերգութիւն

ՔԱՐՈՋ

(Յաւագ երիցու դասէն)

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր ա-ղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին: Եւ իջանելոյ ի վե-րայ մեր ողորմութեան եւ գթու-թեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենա-կալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Երեկոյեան

(Յաւագ երիցու դասէն)

Համբարձի զաչս իմ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն:

Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ եկես-ցէ, որ արար զերկինս եւ զերկիր:

Մի՛ տար ի սասանութիւն զոտն քո. եւ մի՛ ննջեսցէ պահապանն Իսրայէլի:

Տէր պահեսցէ զքեզ եւ Տէր ըն-կալցի աջոյ ձեռամբն իւրով:

Արեգակն ի տուէ քեզ մի՛ մեղի-ցէ, եւ մի՛ լուսինն՝ ի գիշերի:

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ. պահեսցէ Տէր զանձն քո:

Տէր պահեսցէ զմուտ եւ զել քո՝ յայսմիտէ մինչեւ յաւիտեան:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Ժամերգութիւն

Աստ ասի Համբարձի շարական ըստ պատշաճի

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ի կիրակամտի զայս ասա՛

ԱԶ.

Սուրբ ես, Տէր զօրութեանց, որ բնակեալդ ես ի յերկինս. եւ բա-րեբանիս ի սրբոց քոց: Երկնային զօրութիւնք, սերովբէք եւ քերով-բէք, անդադար օրինեն սուրբ զանունդ քո: Քահանայք ընդ նո-սին պաշտօնեայք եւ ժողովուրդք՝ երկրպագեսցուք տէրութեանդ քո: Լոյսդ, որ յառաջ քան զյաւի-տեանս ի Հօրէ առաքեցար եւ լու-սով իմանալեալ լցեր զարարածս,

Երեկոյեան

օրինեալ ես, թագաւոր յաւիտե-նից: Որ զլոյսն իսկզբանէ հաս-տատեցեր վերստին, եւ զխաւարն անգիտութեան յարութեամբդ քո հալածեցեր՝ օրի: Ուստի եւ մեք լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէն զու-արթնոցն երգեսցուք ցնծութեամբ ի յարութեան երեկոյիս, օրի:

Երկնաքաղաքացին Յովհան-նէս մեծ ի ծնունդս կանանց, քա-րոզէր յանապատի ազդարարող բարբառովն զծագումն լուսոյ ա-րեգականն արդարութեան: Ճըշ-մարիտ մարգարէ եւ ձեռնադրող Որդւոյն Աստուծոյ, յառաջընթաց կարապետ եւ պատմող աստուա-ծային օրինացն՝ հորդէր ճանա-պարհս թագաւորին յաւիտենից: Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ Հերովդիսիայ ի պարգեւի մասին խնդրէր զզլուխ մարգարէին. շի-

Ժամերգութիւն

ջուցանել զարուսեակն եւ զան-աղօտ լապտերն: Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն: Սրբուհւոյ Աս-տուածածնին բարեխօսութեամբ պարգեւեա՛ երկրպագուացս ամե-նասուրբ Երրորդութեանդ՝ գյա-րութիւն յուսոյ կենացն յաւիտե-նից: Այժմ եւ միշտ: Զհաւատա-ցեալ ժողովուրդս սուրբ Երրոր-դութեանդ եւ զապաւինեալս ի խորան փառաց քոց՝ պահեա անխռով ի խաղաղութեան:

Իսկ յաւուր տօնի Առաքելոց ի տեղի Երկնաքաղաքացւոյն ասի այս:

Ի քէն հայցեմք բազումողորմ ի ձեռն սրբոց քոց առաքելոցն. խը-նայեա Տէր ի յանձինս մեր:

Երեկոյեան

Ջորս ընտրեցեր յառաջգիտու-թեամբ զարժանացելոցն անձինս, տպաւորեալ ի նոսա զՀոգի շնոր-հաց քոց, որով վանեալ հերքեցին զապստամբ զթշնամին. բարեխօ-սութեամբ սոցա խնա: Որք զխա-ւարն անգիտութեան մերկացին յամենայն ազանց, զգեստաւո-րեալ զհեթանոսս՝ առաքելական կոչմամբ ի յոյս կենացն յաւիտե-նից. բարեխօսութեամբ սոցա խնա: Վասնորոյ եւ մեք հաւա-տացեալքս կատարեսցուք զյիշա-տակ սրբոց առաքելոցն. աղա-չենք զքեզ, որ միայն գթածդ ես, առատածեռնեա ի մեզ զմեծ քո զողորմութիւնդ. Տէր, որ կեցուցա-նես զամենայն արարածս: Փառք: Արդ աղաչեա, մայր Աստուծոյ, զծնեալն ի քէն վասն մեր. զի ընդ նմին պահելով՝ սուրբ յարութեամբ

Ժամերգութիւն

եամբ նորա նորոգիցուք, առ նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ: Այժմ: Այսօր ցնծան առա-քեալքն. զարդարեալք ի շնորհաց Հոգւոյն սրբոյ մեծացուցանելով զելօղն ի Հօրէ:

Կամ. Եւ համբարծեալ զծայնն Յուդայի խնդրելով ի Տեառնէ զտենչալին ամենեցուն սուրբ զխաչն. եւ հաւատով գոչէր, ե-կայք երկրպագեսցուք աստուա-ծային սուրբ նշանիս՝ մեծացու-ցանելով զծնեալն ի կուսէն:

Երեկոյեան

ՀԱՄԲԱՐՁԻՔ

Յարութեան

ԳԿ.

Ա. Ըզքո յարութիւնդ օրհնենք, մարդասէր, աղաղակելով Տէր փառք քեզ: Ջոր օրհնեն սերով-բէքն եւ զովեն քերովբէքն. աղա: Անդադար բերանով, անհան-գիստ բարբառով. աղա:

ԳԿ.

Բ. Առեալ եւ մեր զօրհնութիւնս հրեշտակացն երգենք, եւ ասենք. փառք յարութեան քո, **Տէր**: Որ խաչեցար վասն մեր, թաղեցար, եւ յարեար. ազատեցեր ի մեղաց:

Ժամերգութիւն

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ թագաւոր:

Մարտիրոսաց

ԳԿ.

Այսօր մարտիրոսաց դասքն ցնծացեալ բերկրին ընդ առաջ **Տեառն Քրիստոսի Որդւոյն Աստուծոյ**: Չայն ի յերկնից վկայեալ ասէ. եկայք, օրհնեալք **Հօր** իմոյ. ժառանգորդք երկնից խորանացն: **Լցէք** գտեղի անկելոցն ապստամբողական թշնամւոյն, որ ի յերկնից վայր անկեալ:

Երեկոյեան

Ապաշխարութեան

ԴԿ.

Մտցեն աղօթք իմ, **Տէր**, ի տաճար սուրբ քո. եւ առաքեա՛ ի մեզ, **Տէր**, զօգնութիւն ի լեռնէ սրբոյ քումմէ: **Հովանասցի** աջ քո, **Տէր**, ի վերայ ստեղծուածոց քոց. եւ առաքեա՛ ի մեզ, **Տէր**: **Ջերեկոյի** աղօթս մեր ընկալ, **Տէր**, բարեխօ-սութեամբ ծնողի քո, եւ առա:

ՔԱՐՈՋ

(Աշակ. դաս.): Վասն խաղա-ղութեան ամենայն աշխարհի, եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեց-ւոյ զ**Տէր** աղաչեսցուք: Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Ժամերգութիւն

Տէր ողորմեա՛, **Տէր** ողորմեա՛, **Տէր** ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

(Աշակ. դաս.): Հայր գթած, բարեխնամող, արարիչ ամենայն արարածոց, ընկալ զպաղատա-նըս ծառայից քոց ի ժամ երե-կոյիս, որ առատդ ես առ ամե-նեսեան՝ պարգեւօք բարերարու-թեան քո: Ողորմեա՛, Տէր, ամե-նայն աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտա-ցելոց, խանապարհորդաց, նա-ւորդաց, խոստովանողաց, ա-պաշխարողաց եւ հոգւոյն հան-գուցելոց: Զի դու, Տէր ամենա-կալ՝ գիտես զպէտս մեր եւ զկարիս՝ առաւել քան ընդ Որդւոյ Երեկոյեան

եւ ամենասրբոյ Հոգւոյն վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ:

Յաւուրս աղուհացից աստ ասի՝ Տէր ամենակալն. իւր Քարոզն եւ Աղօթքն. տես յերես 436. յառա-ւօտու ժամուն, եւ յետ նորա՝ Որ բնակեալն: Իսկ յայլ աւուրս պա-հոց եւ ի տօնս մարտիրոսաց՝ ասի միայն Որ բնակեալն: Եւ ի կիրա-կամուտս՝ Աստ օրհնեցէքն:

ՓՈԽ

Արձակման

(Աշակ. դաս.): Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հո-վանեաւ Աստուծոյ յերկինս հան-գիցէ:

Ժամերգութիւն

Ասացէ Տեառն ընդունող իմ ես. ապաւեն իմ Աստուած, եւ ես յու-սամ ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթ որ-սողին, եւ ի բանիցն ի խռովու-թենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի ըզ-քեզ, ի հովանի թելոց նորա յու-սասցիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա:

Ոչ երկիցես դու երկիւղէ գիշերի եւ ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ:

Յիրէ, որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ դիւին ի հասա-րակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հա-զարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. եւ առ քեզ ինչ ո՛չ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայես-ցիս դու, եւ զհատուցումն մեղա-

Երեկոյեան

ւորաց տեսցես. զի, Տէր, յոյս իմ ես:

Ջբարձրեալն արարեր քեզ ա-պաւէն. զի ո՛չ հասցեն առ քեզ չարք. եւ տանջանք մի՛ մերձես-ցին ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուի-րեալ է վասն քո ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնաս-ցես դու. եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ եւ փրկե-ցից զնա. հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս եւ ես լուայց նմա. եւ առ նմա եղէց ի նեղու-թեան:

Ժամերգութիւն

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից՝ եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Առ քեզ, Տէր, համբարձի զաչս իմ. որբնակեալդ ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ. եւ որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ, Տէր Աստուած մեր, մինչեւ ողորմես-ցիս ի վերայ մեր:

Ողորմեաց մեզ, Տէր՝ ողորմեաց մեզ. զի բազում լցաք արհամար-հանօք:

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք՝ ոյք նախատէին զմեզ. եւ արհամարհանօք ամ-բարտաւանից:

Աստուած յանուան քում կեցո՛ր զիս, եւ ի զօրութեան քում իրաւ արա՛ ինձ:

Երեկոյեան

Աստուած՝ լո՛ւր աղօթից իմոց. ունկն դի՛ր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. եւ ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած ա-ռաջի իւրեանց:

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ. եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թըշ-նամիս իմ. ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. եւ խոստովան ե-ղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեսցէ զիս. եւ ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Ժամերգութիւն

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ձբարձրեալն գթրիստոս ա-րասցուք մեզ ապաւէն, զի ո՛չ հասցեն առ մեզ չարք. եւ տան-ջանք մի՛ մերձեցին ի յարկս մեր:

ՔԱՐՈՋ

(Աշակ. դաս.): Եւ մեք միաբան զողորմութիւն ի Տեառնէ խնդրե-լով, ասասցուք ամենեքեան միա-բանութեամբ:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՈԹՔ

(Աշակ. դաս.): Յոյս կենաց, ըն-դունող աղխթից, քաւիչ մեղաց եւ կատարիչ խնդրուածաց, Քրիս-տոս Աստուած մեր, ընկալ՛ զպա-

Երեկոյեան

ղատանս մեր ի ժամ երեկոյիս՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աս-տուածածնիդ եւ աղաչանօք ամե-նայն սրբոց քոց: Լո՛ւր մեզ, Տէր, եւ ողորմեա՛. ներեա՛, քաւեա՛ եւ թո՛ղ զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յա:

(Աշակ. դաս.): Յիշեա՛ Տէր զՊաշտօնեայս քո, զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զԵղբարս, զԸն-կերս, զԿերակրիչս, զՈւխտա-ւորս, զՃանապարհորդս, զՀան-գուցիչս, զՎաստակաւորս, զխոս-տովանողս, զԱպաշխարողս, ըզ-Գերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, ըզ-Իշխանս, զՉարարարս, զԲարե-րարս, զԹշնամիս, զԱտելիս: Եւ որք պատուիրեցին մեզ

Ժամերգութիւն

հաւատով:

(Աւագ. երից.): Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, քո ան-մոռաց գիտութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրութեամբդ յիշեա՛ զա-մենայն հաւատացեալս ի քեզ եւ ողորմեա՛ ամենեցուն: Օգնեա՛ եւ փրկեա՛ յիրաքանչիւր վտանգից եւ ի փորձութեանց: Արժանաւո-րեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Երեկոյեան

Փ Ո Խ

Կիրականտից

(Աշակ. դաս.): Աստ օրհնեցէ՛ք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր, ո՛ր կայք ի տան Տեառն եւ ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ:

Ի զիշերի համբարձէ՛ք զձեռս ձեր ի սրբութիւն. եւ օրհնեցէ՛ք զՏէր:

Օրհնեսցէ զմեզ Տէր ի Սիօնէ, որ արար զերկինս եւ զերկիր:

Խոստովան եղէց քեզ, Տէր, բո-լորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշ-տակաց սաղմոս ասացից քեզ:

Ջի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկիրպագից ի տաճար սուրբ քո. եւ խոստովան եղէց անուան քում, վասն ողորմութեան եւ

Ժամերգութիւն

Ճշմարտութեան քո:

Մեծ արարեր յամենայնի զա-նուն սուրբ քո. յորում աւուր կար-դամ առ քեզ, վաղվաղակի լո՛ւր ինձ, եւ բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ա-մենայն թագաւորք երկրի. զի լուան զբանս քո. եւ օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք Տեառն. բարձր է Տէր, զխոնարհս տեսանէ եւ ըզ-բարձունս ի հեռաստանէ ճանա-չէ:

Թէ գնացից ես ի մէջ նեղու-թեանց, կեցուցես զիս ի բարկու-թենէ թշնամւոյն:

Ձգեցեր զձեռն քո եւ փրկեաց զիս աջ քո. եւ Տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան.

Երեկոյեան

զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ:

Աստուած, յանուան քում կեցո՛ր զիս. եւ ի զօրութեան քում իրաւ արա՛ ինձ:

Աստուած, լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկն դի՛ր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. եւ ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած ա-ռաջի իւրեանց:

Սիա՛ Աստուած օգնական իմ. եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թըշ-նամիսն իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա՛ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. եւ խոստովան ե-ղէց անուան քում, Տէր զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս. եւ ի թշնամիս իմ
Ժամերգութիւն

Ետես ակն իմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն:

ՔԱՐՈՋ

(Աշակ. դաս.): Խնդրեսցուք հա-ւատով միաբանութեամբ ի Տեառ-նէ՝ զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր: Տէրն ամե-նակալ կեցուսցէ եւ ողորմեսցի:

ԱՂՕԹՔ

(Աւագ. երից.): Թագաւոր խա-ղաղութեան՝ օգնական եւ փրկիչ անձանց մերոց, Քրիստոս Աստուած մեր, պարսպեալ պահեա՛ զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի

Երեկոյեան

Եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն. արժա-նաւորեա՛ զոհութեամբ փառա-ւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ:

Աղօթք ի կիրակամուտս յինանց:

Քում ամենագոր եւ հրաշալի յարութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր, երկիրպագանեն զօրք հրեշ-տակաց, զի դու միայն ունիս զանմահութիւն, բնակեալդ ի լոյս անմատոյց: Եւ մեք, հողեղէն ա-րարածքս, խոնարհեալք երկիւղիւ երկիրպագանենք, զսուրբ եւ ըզ-հրաշալի եւ գյաղթող գյարութիւնդ քո օրհնենք եւ փառաւորենք: Եւ ընդ երկնային զօրսն մատու-ցանենք զօրհնութիւն եւ զփառս,

Ժամերգութիւն

ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Խ ա չ ի

Սուրբ խաչիս աղաչեսցուք զՏէր՝ զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեանդ իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Երեկոյեան

Ա Ղ Օ Թ Ք

(*Աւագ. երկոց.*): Պահպանեա՛ զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո ի խաղա-ղութեան. փրկեա՛ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանա-ւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ:

Խ Ր Ա Տ Ք

Վասն երկրպագութեան եկեղեցւոյ

Ուրախ եղէ՛ ես՝ ոյք ցիս՝ ի տուն Տեառն երթիցուք մեք:

Ժամերգութիւն

Հասեալ կային ոտք մեր առ դըրունս քո, Երուսաղէմ:

ԶԵրուսաղէմ շինեալ որպէս թաղաք, եւ բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ:

Անդ ելանէին ազգք՝ ազգք Տեառն ի վկայութիւն Իսրայէլի՝ խոստովան լինիլ անուան Տեառն:

Անդ արկեալ են աթոռք դա-տաստանի. աթոռս արկեալ են ի տան Ղաւթի:

Հարցէք զողջունէ Երուսաղէմի եւ զշինութենէ՝ ոյք սիրէք զՏէր:

Եղիցի խաղաղութիւն ի զօրութեան քում. եւ շինութիւն յաշտա-րակս յամուրս քո:

Վասն եղբարց եւ ընկերաց իմոց խօսեցայ զխաղաղութիւն. վասն քո եւ վասն տան Տեառն Աստու-ծոյ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն ի քէն:

Երեկոյեան

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կե-ցո՛ գորդի աղախնոյ քո, եւ արա՛ առ իս նշան բարութեան: Տեսցեն ասելիք իմ եւ ամա-չեսցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս: Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչես-ցուք զՏէր՝ զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուսցէ շնոր-հիւ ողորմութեան իւրոյ. ամենա-կալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Առդրան սրբոյ եկեղեցւոյս, եւ

Ժամերգութիւն

առաջի աստուածընկալ եւ պայ-ծառացեալ սուրբ նշանացս՝ խո-նարիեալ երկիւղիւ երկիրպագա-նենք. զսուրբ եւ զիրաշալի եւ զյաղթող տէրութիւն քո օրհնենք եւ փառաւորենք եւ քեզ մատու-ցանենք զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա-ւիտենից. ամէն:

Փ Ո Խ

Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրա-խութեամբ:

Մտէ՛ք առաջի նորա ցնծու-թեամբ. ծաներուք, զի նա՛ է Տէր Աստուած:

Երեկոյեան

Նա՛ արար զմեզ եւ ո՛չ մե՛ է էաք, նեք ժողովուրդք եւ խաչն արօտի նորա:

Մտէ՛ք ընդ դրունս նորա խոս-տովանութեամբ եւ օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերու՛ք Տեառն եւ օրհնեցէ՛ք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ո-ղորմութիւն նորա, յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Օրհնեսցուք զամենակալն Աստուած, զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոջ փառաբանութեան եւ երգել զերգս հոգե-
ժամերգութիւն

ւորս: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի Աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս, եւ սուրբ սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ եւ զիրաշալի եւ զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք. եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ի յարկի սրբութեան եւ ի տեղւոջ փառաբանութեան, հրեշտա-
Երեկոյեան

կաց բնակարանիս եւ մարդկան քաւարանիս, առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ խորանացս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ եւ զիրաշալի եւ զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք. եւ ընդ երկնային զօրսն քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ԽԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՂԷՄՍ

ՀՈԳԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Այլ եւ ի դէմս Բանին Աստուծոյ, որ եղաւ ի գերեզմանի եւ էջ ի դժոխս եւ խաղաղութիւն արար հոգւոցն:

ՕՐՀՆԵՑԻՑ զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Խաղաղական

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ. լուի-ցեն հեզք եւ ուրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զՏէր ինեւ. եւ բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին:

Խնդրեցի ի Տեառնէ եւ լուաւ ինձ. յամենայն նեղութենէ իմնէ փրկեաց զիս:

Մատիք առ Տէր եւ առէ՛ք զլոյս, եւ երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն:

Այս աղքատ կարդաց առ Տէր, եւ Տէր լուաւ սմա. յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց զսա:

Բանկք հրեշտակաց Տեառն շուրջ են զերկիւղածովք իւրովք, եւ պահեն զնոսա:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր ա-ղաչեսցուք:

Ժամերգութիւն

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ:

Ե Ր Գ

Աստիճանաց

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի եւ լուաւ ինձ. Տէր փրկ-կեաց զանձն իմ ի շրթանց նեն-
գաւորաց ի լեզուէ չարէ:

Զի՛ տացի քեզ կամ զի՞նչ յաւելցի լեզու նենգաւոր:

Զկանոնն բովանդակ ասա՛: Բայց ոմանք ակէլուիա չասեն, զի երգ աստիճանաց է:

Խաղաղական

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Սաղմոս 21.

ժամօրհ. Տէր Աստուած փրկու-թեան իմոյ. ի տուէ կարդացի, եւ ի գիշերի առաջի քո Տէր:

(*Աշակ. դաս.*): Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնարհեսցի՛ ունկն քո ի խնդրուածս իմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր ա-ղաչեսցուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Ժամերգութիւն

Սաղմոս 7.

(*Յաւագ երիցու դասէն*)

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան. ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր.
ողորմեա՛ ինձ եւ լուր աղօթից իմոց:

Ո՛րդիք մարդկան, մինչեւ յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զանարութիւն. եւ խնդրէք զսրու-
թիւն:

Ծաներո՛ւք՝ զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում. Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա:

Բարկանայք եւ մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր, յան-կողինս ձեր զղջացարո՛ւք:

Մատուցէ՛ք պատարագս արդա-րութեան եւ յուսացարո՛ւք ի Տէր:

Խաղաղական

Բազումք ասէին թէ՛ ո՞ր ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանե-ցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ, զինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք. զի դու, Տէր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Տէր, մի՛ սրտնտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. եւ մի՛ բարկու-թեամբ քով խրատեր զիս:

Ողորմեաց ինձ, Տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. եւ դու, Տէր, մինչեւ յե՞րբ:

Ղարձ, Տէ՛ր, եւ փրկեա՛ զանձն իմ, կեցու զիս, Տէր, ըստ ողորմու-

Ժամերգութիւն

թեան քում:

Զի ո՛չ ոք է, որ ի մահու յիշէ զքեզ. կամ ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ:

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում. լուացի զամենայն զիշեր զմահիճս իմ. եւ արտասուօք իմովք զանկողինս թացի:

Խռովեցաւ ի սրտնտութենէ ակն իմ. եւ մաշեցայ ես ի վերայ ամե-նայն թշնամեաց իմոց:

Ի բաց կացէ՛ք յինէն ամե-նեքեան, ոյք գործէք զանօրէ-նութիւն:

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ Տէր աղօթից իմոց, եւ Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաչեսցեն եւ խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն յոյժ վաղվա-ղակի եւ խռովեսցին:

Խաղաղական

Մինչեւ ե՞րբ, Տէր, մոռանաս զիս իսպառ, մինչեւ ե՞րբ դարձուցա-նես զերեսս քո յինէն:

Մինչեւ ե՞րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ. եւ ցաւք սրտի իմոյ զա-ւուրս:

Մինչեւ ե՞րբ բարձրանայ թշնա-մին ի վերայ իմ. նայեաց՛ եւ լո՛ւր ինձ Տէր Աստուած իմ:

Լո՛յս տո՛ւր, Տէր, աչաց իմոց՝ զի մի՛ երբէք ննջեցից ի մահ:

Մի՛ ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղ-թեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծաս-ցեն՝ թէ ես սասանեցայց:

Ես յողորմութիւնս քո, Տէր, յուսացայ. ցնծացաւ սիրտ իմ ի փրկութեան քում, օրհնեցից զՏէր զբարերարդ իմ:

Պահեա՛ զիս Աստուած իմ, զի եւ ի քեզ յուսացայ. ասացի Տեառն՝ Տէր իմ ես դու եւ բարիք իմ ինձ ի

Ժամերգութիւն

քէն են:

Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում, սքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ ի նոսա:

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա. յետ այսորիկ ապա վաղ-վաղեսցին:

Ո՛չ ժողովեցայց ի խողովս նոցա յարեանց եւ ո՛չ յիշեցից զան-ուանս նոցա ի շրթունս իմ:

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ եւ բաժակի իմոյ դու ես, որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս:

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս. եւ ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ:

Օրհնեցից զՏէր որ իմաստուն արար զիս. մինչ ի գիշերի եւս խրատեցին զիս երիկամունք իմ:

Խաղաղական

Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր առաջի իմ յամենայն ժամ. զի է ընդ աջմէ իմմէ՝ զի մի սասա-նեցայց:

Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ եւ ցնծացաւ լեզու իմ. եւ եւ մաչմին իմ բնակեսցի յուսով:

Զի ո՛չ թողցես զանձն իմ ի դժոխս, եւ ո՛չ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն:

Ցուցեր ինձ զճանապարհս կէ-նաց. լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց ի քաղցրութենէ վա-յելչութեան աջոյ քո մինչ իսպառ:

Լուր, Տէր, արդարութեան եւ նայեա՛ ի խնդրուածս իմ. ո՛րնկն դիր աղօթից իմոց՝ զի ո՛չ շրթամբք նենգաւորօք:

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ել-ցեն, եւ աչք իմ տեսցեն զուղ-ղութիւն:

Ժամերգութիւն

Փորձեցեր զսիրտ իմ. եւ քննե-ցեր ի գիշերի. փորձեցեր զիս եւ ո՛չ գտաւ յիս անիրաւութիւն:

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան. վասն բանից շրթանց քոց ես պահեցից զճա-նապարս խիստս:

Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ ի ճա-նապարհի քում, զի մի՛ գայթա-կղեսցին գնացք իմ:

Ես առ քեզ, Տէր, կարդացի՝ զի լուար ինձ, Աստուած, խոնարհե-ցո՛ւ առ իս զունկն քո եւ լուր բանից իմոց:

Սքանչելի արարեր զողորմու-թիւնս քո. ո՛ փրկես զայնոսիկ, ոյք յուսացեալ են ի քեզ, յայնցանէ ոյք հակառակ կան աջոյ քո:

Պահեա՛ զիս որպէս բիբ ական. ընդ հովանեաւ թւոց քոց ծած-կեսցես զիս յերեսաց ամբարըշ-

Խաղաղական

տաց՝ ոյք տառապեցուցին զիս:

Թշնամիք զանձն իմ պաշա-րեցին, եւ ի ճարպս իւրեանց արգելին, եւ բերանք նոցա խօսե-ցան զամբարտաւանութիւն:

Մերժեցին զիս եւ այժմ դարձեալ պատեցան զինեւ. ուշ եղին խոնարհեցուցանել զիս յերկիր:
Համարեցան ինձ որպէս առիւծ, զի պատրաստի յորս, եւ որպէս կորիւն առիւծու զի նստի դարա-
նեալ:

Արի՛ Տէր ժամանեա՛ նոցա եւ խափանեա՛ զնոսա. փրկեա՛ զան-ձըն իմ յամբարշտաց, ի սրոյ եւ ի
ձեռաց թշնամւոյն:

Տէր, կորո՛ զնոսա յերկրէ, բա-ժանեա՛, եւ խափանեա՛ զնոսա ի կեանս իւրեանց:

Գաղտնեօք քովք լցան որո-վայնք նոցա, յագեցան կերակը-
ժամերգութիւն

րովք՝ եւ թողին զմնացուածս տղայոց իւրեանց:

Ես արդարութեամբ երեւեցայց երեսաց քոց. եւ յագեցայց յերեւիլ փառաց քոց:

Դա՛տ արա՛ ինձ, Աստուած, եւ իրա՛ւ արա՛ ինձ ի դատաստանի իմում:

Յազգէ՛ որ ո՛չ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:

Դու, Աստուած, հզօրիչ իմ ես. ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում զնամ ես ի նեղել թշնամւոյ
իմոյ:

Առաքեա՛ Տէր զլոյս քո եւ զճըշ-մարտութիւն քո, զի առաջնորդես-ցեն ինձ եւ հանցեն զիս ի լեառն
սուրբ եւ ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-ծո առ Աստուած, որ ուրախ առնէ

Խաղաղական

զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնու-թեամբ, Աստուած, Աստուած իմ:

Ա՛րդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խսովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած. խոստո-վանեա՛
նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Աստուած, յօգնել ինձ նայեա՛ց. եւ Տէր, յընկերել ինձ փութա՛:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին, ոյք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յե-տըս եւ ամաչեսցեն, ոյք խորհէին
ինձ չար:

Դարձցին առ ժամայն ամաչե-ցեալք. ոյք ասէին ինձ վա՛շ, վա՛շ:

Ցնճացեն եւ ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ Տէր:

Ասացեն յամենայն ժամ մեծ է Աստուած. եւ ոյք սիրեն զփրկու-

ժամերգութիւն

թիւնս քո:

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Աս-տուած, օգնեա՛ ինձ. օգնական եւ փրկիչ իմ ես դու, Տէր իմ, մի՛ յա-
մենար:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո. կէ-ցո՛ղ զորդի աղախնոյ քո. եւ արա՛ առ իս նշան բարութեան:
Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչես-ցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ, եւ մխիթարեցեր զիս:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն:

Խաղաղական

Ե Ր Գ

(Յաւագ երիցու դասէն)

Շնորհեա մեզ, Տէր, ի գիշերի գերկնային զխաղաղութիւն քո. եւ պահեա՛ զմեզ ի պարանոց թըշ-
նամւոյն՝ ամենայայդ զօրութեամբ սուրբ խաչի քո: Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ
կարդացի եւ ի գիշերի առաջի քո: Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնարհեսցի ունկն քո ի
խնդր-ուածս իմ:

Եկեսցէ առ մեզ, Տէր, պահա-պան ի քէն, եւ պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ: Առաքեա՛ ի մեզ, Տէր,
զզօրութիւն սրբոյ խաչին, որ պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ: Արժանի՛ արա, Տէր, զերեկս զայս
ժամերգութիւն

Խաղաղութեամբ եւ առանց փար-ծութեան անցո՛ղ զմեօք: Արժա-նաւորեա՛, Տէր, զգիշերս զայս
խաղաղութեամբ եւ առանց մե-ղաց պահելով զմեզ: Ընդ մեզ Տէր Աստուած, գիտասցիք, հեթա-
նոսք, եւ պարտեցարուք. զի Աստուած ընդ մեզ է: Եւ լուարուք զայս ի ծագաց մինչեւ ի ծագս
երկրի. զի: Եւ հզօրացեալքդ պարտեցարուք. զի: Եւ զի թէպէտ եւ դարձեալ զօրանայք՝ դարձեալ ի
պարտութիւն մատնեսցիք. զի: Եւ զխորհուրդն զոր խորհիք խափանէ՛ Տէր. զի: Եւ զբանն զոր
խօսիք մի՛ նմացէ առ ձեզ. զի: Եւ քանզի յերկիւղէ ձերմէ մեք ո՛չ երկիցուք եւ ո՛չ խռովիցուք. զի: Եւ
զՏէր Աստուած մեր փառաւոր արասցուք. եւ նա եղիցի մեզ երկիւղ. զի: Եւ յուսացեալ եղիցուք

Խաղաղական

մեք ի նա, եւ նա եղիցի մեզ ի սրբութիւն. զի: Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի նա, եւ նա եղիցի մեզ ի փրկութիւն. զի: Եւ ահա-ւասիկ ես եւ մանկունք իմ, զոր ետ ինձ Աստուած, զի: Եւ խողովուրդ, որ նստէր ի խաւարի՝ ետես զլոյս մեծ. զի: Եւ որ բնակեալդ էք ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու՝ լոյս ծագեսցի առ ձեզ. զի: Եւ քանզի մանուկ ծնաւ որդի եւ տուաւ մեզ. զի: Եւ որոյ իշխանութիւն իւր ի վերայ ուսոց իւրոց. զի: Եւ որ կոչի անուն նորա մեծի խորհրդոյ հրեշտակ. զի: Եւ Աստուած հզօր իշխան. զի: Եւ իշխան խաղա-ղութեան հայր հանդերձելոյ յաւիտենին. Տէր Աստուած ընդ մեզ է: Եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտենից. ամէն:

Ժամերգութիւն

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ի մերձենալ երեկոյիս՝ համ-բառնամք զձեռս մեր ի սրբութիւն. զոր ինչ մեղաք այսօր խորհրդով՝ բանիւ կամ գործով՝ ի յանկողինս մեր զղջանալով. խոստովան լի-նելով զգաղտնիս սրտից մերոց ծածկագիտիդ Աստուծոյ. յուսա-լով յողորմութիւն քո: Եւ մեք միաբան գոչեսցուք յիշեա՛ զմեզ, Տէր, յորժամ գաս արքայութեամբ քով, եւ ողորմեա՛ մեզ:

Խաղաղական

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշակ. դաս.): Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Գահացարուք զՏեառնէ, որ իւ-րով ողորմութեամբքն առաջնոր-դեաց մեզ ի գործս տունջեան. եւ շնորհեաց մեզ միաբան գալ հասանիլ ի հանգիստ գիշերիս: Եւ մեք յամենայն ժամ աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած, լինիլ պահապան անձանց մերոց. եւ նա իւրով ողորմութեամբն պա-հեսցէ զմեզ. եւ առաջնորդեալ հասուցէ յիւր բարութեան յան-գիստն. զոր խոստացաւ սիրե-լեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս. Տէրն ամենա-կալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Ժամերգութիւն

Ջհանգիստ գիշերիս խաղաղու-թեամբ: Ջիրեշտակ խաղաղու-թեան պահապան: Ջքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց: Ջսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւն: Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ: Ջանձինս մեր եւ: Ողոր-մեաց մեզ Տէր:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աշակ. դաս.): Տէր բարերար, որ մեծաւ գթութեամբ քով պատ-րաստեցեր գլաւիտենական հանգիստն առաքինութեամբ աշխատելոցն, եւ կոչեցեր առ քեզ զքաղ-ցրր ձայնիւ զծանրաբեռնեալսն եւ զտաժանեալսն մեղօք՝ հանգիստ նոցա խոստանալով: Շնորհեա՛ եւ մեզ Տէր՝ անխռով խաղաղութ-

Խաղաղական

եամբ զգիշերս անցուցանել. եւ ի ծանրութենէ մեղաց զաշխատեալս ապահովեա՛ ողորմութեամբ քով. եւ արժանավորեա՛ մշտնջենաւոր հանգստեանն ընդ ամենայն սուրբս քո: Եւ գոհա-նալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ամենասրբոյ Հոգւոյդ. այ-ժըմ եւ միշտ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք.

Պարգեւատու բարեաց եւ աղ-բիւր խաղաղութեան, Տէր Աստուած մեր, յամենայն սատանայական խռովութեանց խաղաղա-ցո՛ զմիտս մեր եւ զխորհուրդս ի գիշերիս յայսմիկ եւ առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղոյս՝ ժամանեսցուք յաւիտենական երկ-

Ժամերգութիւն

նից արքայութեան քո. զոր պատ-րաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց: Եւ ընդ նոսին գոհա-նալով փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ այժմ եւ:

Սաղմոս ԻԶ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Տէր լոյս իմ եւ կեանք իմ՝ ես յումմէ՛ երկեայց. Տէր ապաւէն կե-նաց իմոց՝ ես յումմէ՞ դողացայց: Ի մերձենալ առ իս չարաց ու-տել զմարմին իմ. նեղիչք իմ եւ թշնամիք իմ նոքա տկարացան եւ անկան:

Թէ պատրաստիցի ի վերայ իմ պատերազմ, ո՛չ երկիցէ սիրտ իմ. թէ յարիցէ ի վերայ իմ ճակատա-մարտ, սակայն եւ այսուիկ ի քեզ,

Խաղաղական

Տէր, յուսացայ:

Զմի խնդրեցի ի Տեառնէ եւ ըզ-սոյն աղաչեմ. բնակիլ ինձ ի տան Տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմոց:

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն. եւ հրաման տալ ի տա-ճարի նորա:

Ծածկեաց զիս ի խորանի իւրում յաւուր չարի, ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյթ խորանի իւրում:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. եւ այժմ բարձր արա՛ զգլուխ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց եւ մատուցից ի խո-րանի նորա պատարագ օրհնու-թեան. օրհնեցից եւ սաղմոս ասացից Տեառն:

Լո՛ւր, Տէր, ձայնի իմում, զի կարդացի առ քեզ. ողորմեա՛ ինձ եւ լո՛ւր ինձ. զի քեզ անսաց սիրտ ժամերգութիւն

իմ. եւ խնդրեցին երեսք իմ. գերեսս քո, Տէր, խնդրեցին:

Մի՛ դարձուցաներ գերեսս քո յի-նէն. եւ մի՛ խոտորիր բարկու-թեամբ ի ծառայէ քումնէ:

Օգնական իմ լե՛ր, Տէր, մի՛ ա-նարգեր զիս. եւ մի՛ թողուր զիս, Աստուած Փրկիչ իմ:

Հայր իմ եւ մայր իմ թողին զիս. եւ Տէր իմ ընկալաւ զիս:

Օրէնսգէ՛տ արա՛ զիս, Տէր, ի ճանապարհի քում. եւ առաջնոր-դեա՛ ինձ ի շաւիղս քո ուղիղս:

Վասն թշնամեաց իմոց մի՛ մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Յարեան ի վերայ իմ վկայք մեղաց. եւ ստեցին ինձ յանօրէ-նութեան իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարութ-իւն Տեառն յերկրին կենդանեաց:

Խաղաղական

Համբեր Տեառն եւ քաջալե-րեաց. զօրացի սիրտ քո եւ համբեր Տեառն:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյ:

Ե Ր Գ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

(Յաւագ երիցու դասէն)

ԲԶ. Նայեա՛ց սիրով, Հայրդ գթած՝
Ի քո ստեղծեալ գործս ձեռաց.
Եւ գթանալս հրեշտակաց՝
Տո՛ւր պահապան մեզ տկարացս.
Փրկեա՛ զանձինս ի փարձանաց՝
Ի խաւարի շրջող դիւաց.
Զի ի տուընջեան եւ գիշերի՝
Տացուք քեզ փառս անլըռելի:
Ժամերգութիւն

Էին անեղ անըսկըգթան՝
Ծընունդ անճառ Որդի եւ Բան.
Որ արարեր ըզտիւ գործոյ
Եւ ըզգիշեր ի հանգիստ քնույ՝
Տու ի նընջել աչաց մարմնոյ՝
Արթուն լինիլ մեզ ըստ հոգւոյ. զի:

Ռաբո՛ւն հոգւոց բանաւորաց՝
Աղբի՛ւր լուսոյ բաշխող շնորհաց,
Ի փակիլ դրանց բնութեանց
մարմնոց՝
Լոյս տուր աչաց սրտից մերոց.
Ընդ հրեղինաց օրհնաբանել. զի:

Սո՛ւրբդ սրբոց Երրորդութիւն,
Ըզմեզ մաքրեա՛ քեզ բնակութիւն.
Շնորհեա՛ ընդ մանկանցն առա-
գաստի՝
Հանգչիլ ընդ քեզ ի յանկողնի.
Տո՛ւր ըզհայցուած բարեկամին՝
Խաղաղական

Ըզփոխ երից նըկանակին. զի:

Երեւելի լոյս ըստեղծեր,
Զտիւ եւ զգիշեր բաժանեցեր.
Ծագեա՛ մեզ, Տէր, ի գիշերի
Ըզճառագայթս իմանալի.
Տուր յամենայն ժամանակի
Զպահպանող աջ քո հովանի. զի:

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր՝
Բորբոքեցի ի հոգիս մեր.
Զխորհուրդ սրտից մեր մաքրեցէ,
Զլոյս գիտութեան քո փայլեցէ,
Ի քնոյ մահու զմեզ զարթուցէ,
Զմիտս բոցով քո վառեցէ. զի:

Իքեզ նայինք, լոյսդ անմատոյց
Ի զգայական ծածկեալ լուսոյ.
Որ վասն մեր եղար ի գբի,

Ժամերգութիւն

Եւ նընջեցեր ի տապանի՝
Առ մեզ ննջեա՛, արթուն բնութիւն,
Հերքեա՛ զչարին ներգործութիւն.
զի:

Էիդ լուսոյ անըստուերի
Պաղատանօք կամք առաջի.
Որ փակեալ դրամբք յերեկոյին՝
Երեւեցար մետասանին.
Ընդ թովմայի առ քեզ գոչեմք՝
Տէր եւ Աստուած զքեզ դաւանեմք.
Էջ եւ առ մեզ յերեկոյիս՝
Եւ տուր զողջոյն քո ի հոգիս:

Ռամեալքս ըգքեգ, Տէր, աղաչեմք՝
Մեգ յօգնութիւն նայեա՛, հայցեմք,
Պահապանդ Իսրայէլի՝
Անձանց մերոց լե՛ր հովանի.
Օթեա՛ առ մեգ, խաղաղարար,
Ջի ննջեսցուք անխռովարար.
Խաղաղական

Եւ ընդ առաւօտըս կանխեսցուք
Օրինել գքեգ ընդ Հօր հոգւով:

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի՝
Որ ի վերջումն գիշերի
Լըսել արա՛ մեգ արժանի,
Եւ յաջակողմն օդեաց դասի.
Անշէջ վառեալ գլոյս լապտերաց՝
Ըստ իմաստուն հինգ կուսանաց.
Ջի ընդ փեսայիդ ի յառագաստ՝
Հարսունք հոգւով մտցուք ի
փառս:

Հալածեա՛ ի մէնջ, Տէր, նշանաւ խաչի քո զընդհիդիմամարտ եւ զաներեւոյթ գազանն. եւ մի՛ տար
յապականութիւն գքո ժառանգութիւնս:

Բարեխօսեա վասն մեր, Աստուածածին Մարիամ, որ ծնար
Ժամերգութիւն

զՏէր Աստուած՝ որ հովուէրըն զԻսրայէլ՝ ամենագօր եւ սքան-չելի փառօքն իւրովք:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Տէր՝ մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, Տէր բարերար, աղաչեմ գքեգ. օգնական իմ լեր: Տէր, մի՛
անարգեր զիս. եւ մի՛ թողուր զիս, Աստուա՛ փրկիչ իմ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշակ. դաս.): Աղաչեսցուք զա-մենակալն Աստուած եւ խնդրեսցուք ի նմանէ, զի առաքեսցէ զիր-

Խաղաղական

րեշտակ խաղաղութեան, որ եկե-ալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս՝ ի դիւական խռովութենէ, ամբողջ պահելով զհոգի եւ զմար-մին մեր մինչեւ ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց: Ամե-նակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Շնորհատու բարեաց յամենայնի առատ եւ անմահ Տէր, աղաչենք զքեզ՝ փարատեա՛ր յանձանց մե-րոց զաղջամղջին եւ զխաւարա-յին խորհուրդս: Ի պատրանաց բանսարկուն պահեա՛ր զմեզ, եւ շնորհեա՛ր մեզ հաւատով ապաւի-նել յամենասուրբ Երրորդութիւ-

Ժամերգութիւն

նըդ՝ ի Հայր եւ յՈրդի եւ ի սուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յաւուրս աղուհացից աստ ասի Ամբիծք՝ իսկ յայլ աւուրս՝

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Սաղմոս ՃՇԸ.

(Աշակ. դաս.): Երանեալ են անբիծք ի ճանապարհի, եւ ոյք զնան յօրէնս Տեառն:

Երանի՛ ոյք քննեն զվկայու-թիւնս նորա. բոլորով սրտիւ իւր-եանց խնդրեսցեն զնա:

Ո՛չ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն, ի ճանապարհս նորա զնաս-ցեն:

Խաղաղական

Դու պատուիրեսցեր զպատուի-րանս քո՝ ի պահել ինձ յոյժ:

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք իմ, ի պահել ինձ զարդարութիւնս քո:

Յայնժամ ես ո՛չ ամաչէի, ի ըզ-գուշանալ ինձ ի պատուիրանս քո:

Խոստովան եղէց քեզ, Տէր, յուղ-ղութիւն սրտի իմոյ. որպէս ուսայց զիրաւունս արդարութեան քո:

Զիրաւունս քո պահեցի. մի՛ թո-ղուր զիս մինչ իսպառ:

Ի՞նչ ուղղեսցէ երիտասարդ զճա-նապարհս իւր, այլ ի պահել ըզ-բանս քո:

Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ. մի՛ մերժեր զիս ի պատուի-րանաց քոց:

Ի սրտի իմում թողուցի զբանս քո, որպէս զի մի՛ մեղայց քեզ:

Ժամերգութիւն

Օրինեալ ես դու, Տէր. ուսո՛ ինձ զարդարութիւն քո:

Շրթամբք իմովք պատմեցից զամենայն իրաւունս բերանոյ քո:

Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց զուարճացայ, որպէս յամե-նայնի ի մեծութեան:

Ի պատուիրանս քո հոգացայ եւ զգուշացայ ի ճանապարհս քո:

Զիրաւունս քո խօսոցայ, եւ ո՛չ մոռացայ զբանս քո:

Հատո՛ ծառայի քում, զի կեցից, եւ պահեցից զբանս քո:

Զարթո՛ զաչս իմ, եւ նայեցայց ի սքանչելիս օրինաց քոց:

Պանդուխտ եմ ես յերկրի՝ մի՛ թագուցաներ յինէն զպատուիրա-նըս քո:

Փափագեաց անձն իմ ի ցան-կալ ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Խաղաղական

Սաստեցեր ամբարտաւանից. ա-նիծեալ՝ ոյք խոտորեցան ի պատուիրանաց քոց:

Ի բաց արա՛ յինէն զնախատի-նըս եւ զարհամարհանս. զի զվը-կայութիւնս քո խնդրեցի:

Քանզի նստան իշխանք եւ չա-րախօսէին զինէն, այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո:

Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին. եւ խորհուրդք իմ արդարու-թիւն քո:

Մերձեցաւ անձն իմ ի հող. Տէր, կեցո՛ զիս ըստ բանի քում:

Զճանապարհս իմ պատմեցի քեզ, եւ լուար ինձ. ուսո ինձ զար-դարութիւն քո:

Ի ժանապարհս արդարու-թեանց քոց իմաստո՛ւն արա՛ զիս, եւ քննեցից զսքանչելիս քո:

Տքնեցաւ անձն իմ առ ի ձանձ-

ժամերգութիւն

րանալ. հաստատեա՛ զիս ի բանս քո:

Զճանապարհս մեղաց ի բաց արա՛ յինէն. եւ յօրէնս քո ողոր-մեաց ինձ:

Զճանապարհս ճշմարտութեան ընտրեցի. եւ զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ:

Մերձեցայ ես ի վկայութիւնս քո, Տէր, մի՛ յամօթ առներ զիս:

Ի ճանապարհս պատուիրա-նաց քոց ընթացայ. զի անդորր արարեր սրտի իմոյ:

Օրէնսզէտ արա՛ զիս, Տէր, ի ճա-նանապարհս իրաւանց քոց. եւ խնդրեցից զնա յամենայն ժամ:

Իմաստունն արա՛ զիս, Տէր, եւ քննեցից զօրէնս քո, եւ պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով:
Առաջնորդեա՛ ինձ ի շաւիղս պատուիրանաց քոց, Տէր, զի ընդ
Խաղաղական

նոսա հաճեցայ:

Խոնարհեցո՛ զսիրտ իմ ի վկա-յութիւնս քո, Տէր. եւ մի՛ յագահու-թիւն:
Ղարձո՛ զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնանրութիւն. ի ճանապարհս քո կեցո՛ զիս:
Հաստատեա՛ ծառայի քում զբան քո յերկիւղ քո:
Հան՛ յինէն զնախատինս, զոր եւ կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղցր են:
Ահա՛ ցանկացայ պատուիրա-նաց քոց, Տէր. յարդարութեան քում կեցո՛ զիս:
Եկեցե՛ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր, եւ փրկութիւն քո ըստ բանի քում:
Տաց պատասխանի, ոյք նա-խատեն զիս բանիւք, զի ես ի բանս քո յուսացայ:
Ժամերգութիւն

Մի՛ ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմն՝ զբան ճշմարտութեան մին-չեւ յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսա-
ցայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից:
Գնայի ես յանդորրու, զի զպա-տուիրանս քո խնդրեցի:
Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց եւ ո՛չ ամաչէի:
Խորիէի ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի:
Համբարծի զձեռս իմ պատուի-րանս քո զոր սիրեցի. եւ խորիէի յարդարութեան քում:
Յիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր եւ յուսացեր զիս:
Սա՛ մխիթարեցէ զիս ի խոնար-հութեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:
Խաղաղական

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ:
Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտե-նից, Տէ՛ր, եւ մխիթարեցայ:
Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղա-ւորաց. եւ ոյք թողին զօրէնս քո:
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ:
Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո, Տէր, եւ պահեցի զօրէնս քո:
Սա՛ եղեւ ինձ ճանապարհ ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

(*Աշակ. դաս.*) Բաժին իմ ես դու, Տէր, ասացի պահել ինձ զօրէնս քո:
Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով. ողորմեա՛ց ինձ ըստ
Ժամերգութիւն

բանի քում:

Խորհեցայ ի ճանապարհս իմ. եւ դարձուցի զոտս ին ի վկայութիւնս քո:

Պատրաստեցայ եւ ո՛չ խռո-վեցայ, զի պահեցից պատուի-րանս քո:

Տոռունք մեղաց պատեցան զի-նեւ. այլ զօրէնս քո ես ո՛չ մո-ռացայ:

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոս-տովան լինիլ առ քեզ, վասն իրա-ւանց եւ արդարութեան:

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւ-զածաց քոց. որոց պահեալ էին զպատուրանս քո:

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր. զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ:

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծա-ռայի քում, Տէր, ըստ բանի քում:

Խաղաղական

Զքաղցրութիւն, զխրատ, եւ ըզ-գիտութիւն ուսո՛ ինձ. զի ի պատ-ուիրանս քո ես հաւատացի:

Մինչչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մե-ղայ. վասն այսորիկ զբան քո պահեցի յոյժ:

Քաղցր ես դու, Տէր, եւ քաղցրու-թեամբ քով ուսո՛ ինձ զարդարու-թիւնս քո:

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից. այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի

զպատուի-րանս քո:

Մածան որպէս կաթն սիրտք նո-ցա. այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ:

Բարի է ինձ, զի խոնարհ արա-րեր զիս, որպէս ուսայց զարդա-րութիւնս քո:

Բարի է ինձ օրէնք բերանոյ քո՝ քան զհազարս ոսկւոյ եւ ար-ծաթոյ:

Ժամերգութիւն

Ձեռք քո արարին եւ ստեղծին զիս. իմաստուն արա՛ զիս եւ ուսայց զպատուիրանս քո:

Երկիւղածանք քո տեսցեն զիս եւ ուրախ եղիցին. զի ես ի բանս քո յուսացայ:

Ծանեալ, Տէր, զի արդարու-թեամբ են դատաստանք քո. յի-րաւի՛ խոնարհեցուցեր զիս:

Եղիցի ողորմութիւն քո ի մխի-թարել զիս, ըստ բանի քում, զծա-ռայս քո:

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո եւ կեցից. զի օրէնք քո խօսք իմ էին:

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք ի տարապարտուց անիրա-ւեցան յիս. այլ ես հոգացայ ի պատուիրանս քո:

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդա-թութեան քում. զի մի՛ ամաչեցից:

Խաղաղական

Կարօտացաւ անձն իմ ի փրկու-թիւնս քո, զի ես ի բանս յուսացայ:

Սպասեցին աչք իմ ի բանի քում. ասացի՝ ե՞րբ մխիթարեսցես զիս:

Եղէ որպէս տիկ ի պարզի. զի զարդարութիւնս քո ես ո՛չ մոռա-ցայ:

Քանի՞ ինչ են աուրք ծառայի քո, ե՞րբ արասցես ինձ իրաւունս ի հալածչաց իմոց:

Պատմեցին ինձ անօրէնք ըզ-խորհուրդս, այլ ո՛չ որպէս զօրէնս քո:

Ամենայն պատուիրանք քո ճըշ-մարիտք են. ի նանիր հալածեցին զիս՝ օգնեա՛ ինձ:

Փոքր մի եւս եւ կորուսանէին զիս յերկրի. այլ ես ո՛չ թողի զպա-տուիրանս քո:

Ժամերգութիւն

Ըստ ողորմութեան քում կեցո՛ զիս. եւ պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո:

Յաւիտեան, Տէր, բան քո կայ յերկինս, յազգէ մինչեւ յա՛զգ է ճշմարտութիւն քո:

Հաստատեցեր զերկիր, եւ կայ:

Հրամանի քում մնայ տիւ. զի ամենեքեան ծառայք քո են:

Եթէ ո՛չ օրէնք քո խօսք իմ էին, կանխաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի ի խոնարհութեան իմում:

Յաւիտեան ո՛չ մոռացայց զար-դարութիւնս քո, զի նոքօք կեցու-ցեր զիս:

Քո՛ եմ ես եւ կեցո՛ զիս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ի կո-րուսանել՝ զի զվկայութիւն քո ես ի միտ առի:

Խաղաղական

Յամենայն կատարածի տեսի զվախճան. յոյժ անդորր էին ինձ պատուիրանք քո:

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո. զօր-հանապազ խօսք իմ էին:

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր զիս ի պատուիրանս քո. զի յաւիտեան իմ էին:

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ ի-մաստուն եղէ. զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին:

Քան զծերսն իմաստուն եղէ. զի զպատուիրանս քո քննեցի:

Յամենայն ճանապարհաց չա-րաց արգելի զոտս իմ. որպէս զի պահեցից զբանս քո:

Յիրաւանց քող ես ո՛չ խտորե-ցայ. զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս:

Որպէս զի քաղցր են ի քիմս իմ

Ժամերգութիւն

բանք քո, քան զմեղր բերանոյ իմոյ:

Ի պատուիրանաց քոց իմա-ցեալ՝ աստեցի զամենայն ճանա-պարհս չարաց. զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս:

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, եւ լոյս տան շաւղաց իմոց:

Երդուայ եւ հաստատեցի. զի պահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քո:

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, Տէր, կեցո՛ զիս ըստ բանի քում:

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հա-ճեա՛ց, Տէր, եւ զիրաւունս քո ուսո՛ ինձ:

Անձն ւմ ի ծեռս քո է յամենայն ժամ. եւ զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ:

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ, ի

Խաղաղական

պատուիրանաց քոց ես ո՛չ մոլո-րեցայ:

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւիտեան, զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ:

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առ-նել զարդարութիւնս քո յաւի-տեան՝ վասն հատուցման:

Ջանօրէն ատեցի. եւ զօրէնս քո սիրեցի:

Օգնական եւ փրկիչ իմ ես դու. եւ ես ի բանս քո յուսացայ:

Ի բա՛ց եղերո՛ւք յինէն չարք. եւ քննեցից զպարուիրանս Աստու-ծոյ իմոյ:

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, եւ կեցո՛ զիս. եւ մի՛ յամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա՛ ինձ եւ ապրեցո՛ զիս, եւ խոնարհեցայց յիրաւունս քո յա-

Ժամերգութիւն

մենայն ժամ:

Անարգեցեր զամենեսեան, որք ապստամբք եղեն յարդարու-թեանց քոց. զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա:

Յանցաւոր համարեցայ զամե-նայն մեղաւորս երկրի. վասն այ-սորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:

Բեւեռեա՛ ընդ երկիւղ քո զմար-մին իմ. զի ի դատաաստանաց քոց եկայց յոյժ:

(Աշակ. դաս.): Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն. մի՛ մատներ զիս ի ծեռս նեղչաց իմոց:

Ընկալ՛ զծառայս քո ի բարի. զի մի՛ ամբարտաւանք զգուեսցեն զիս:

Խաղաղական

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում, Տէր, եւ բանից արդարու-թեան քո:

Արա՛ ընդ ծառայի քում, Տէր, ըստ ողորմութեան քում. զարդա-րութիւնս քո ուսո՛ ինձ:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստո՛ւն արա զիս, եւ ծանեայց զվկայութիւնս քո:

Վասն այսորիկ սիրեցի զպա-տուիրանս քո. քան զամենայն ոս-կի եւ զտպագիոն:

Ամենայն պատուիրանք քո յա-ջողեցան ինձ, զի ատեցի ես զճա-նապարհս չարաց:

Սքանչելի են վկայութիւնք քո, վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ:

Յայտնութիւն բանից քոց լուսա-ւոր է, եւ իմաստուն առնէ ըզ-տղայս:

Ժամերգութիւն

Ջբերան իմ բացի, եւ առի զհոգի ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ:
Նայեաց առ իս եւ ողորմեա՛ ինձ, ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո:
Զճանապարհս իմ ուղիղ արա՛ ինձ ըստ բանի քում եւ մի՛ տիրես-ցեն ամենայն մեղք:
Փրկեա՛ զիս ի զրպարտութենէ մարդկան. եւ պահեցից զպատ-ուիրանս քո:
Երեւեցո՛ գերեսս քո ի ծառայս քո, եւ ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո:
Վտակք ջուրց իջին յաչաց ի-մոց. զի ո՛չ պահեցին զօրէնս քո:
Արդա՛ր ես դու, Տէր, եւ ուղիղ են դատաստանք քո:
Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեանց քոց, Տէր, եւ ճշմա-
խաղաղական

րիտ են յոյժ:

Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ:
Ընտրեալ է բան քո յոյժ, եւ ծա-ռայ քո սիրեաց զսա:
Մանուկ եմ ես եւ արհամար-հեալ. եւ զարդարութիւնս քո ես ո՛չ մոռացայ:
Արդարութիւն քո, արդարութիւն յաւիտենից. եւ օրէնք քո ճշմա-րիտ են:
Նեղութիւնք եւ վիշտք գտին զիս. եւ պատուիրանք քո խօսք իմ էին:
Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան, իմաստո՛ւն արա եւ կեցո՛ զիս:
Կարդացի առ քեզ բոլորով սըր-տիւ իմով. լուր ինձ, Տէր, զարդա-րութիւնս քո խնդրեցի:

Ժամերգութիւն

Աղաղակեցի առ քեզ եւ փրկեա զիս. եւ պահեցից զվկայութիւնս քո:
Կանխեցի տարածամու՛ աղա-ղակեցի. եւ ես ի բանս քո յուսա-ցայ:
Կանխեցին աչք իմ առաւօտու. ի խօսիլ ինձ զբանս քո:
Ձայնի իմում լուր, Տէր, ըստ ողորմութեան քում. եւ յիրաւունս քո, կեցո՛ զիս:
Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն. զի յօրինաց քոց հեռի եղեն:
Մերձ ես դու, Տէր, եւ ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են:
Ի սկզբանէ ծանեայ ի վկայու-թեանց քոց. զի յաւիտեան հաս-տատեցեր զնոսա:
Տե՛ն զխոնաջիութիւն իմ, եւ փըր-կեա՛ զիս, զի զօրէնս քո ես ո՛չ մո-
խաղաղական

ռացայ:

Դատեա՛ գդատաստանս իմ, եւ փրկեա՛ զիս. եւ ըստ բանի քում կեցո՛ զիս:

Հեռի է ի մեղաւորաց փրկու-թիւն. զի զիրաւունս քո ո՛չ պահե-ցին:

Բազում են որք հալածեն եւ նե-ղեն զիս. ի վկայութեանց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ:

Հայէի յանագորոյնս եւ մաշէի, զի զպատուիրանս քո ո՛չ պահե-ցին:

Տե՛ս՝ զի զպատուիրանս քո սի-րեցի, Տէր, ողորմութեամբ քով կեցո՛ զիս:

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտու-թիւն է. յաւիտեան են ամենայն իրաւունք արդարութեան քո:

Իշխանք հալածեցին զիս ի նա-

Ժամերգութիւն

նիր, եւ ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ:

Ցնծացայ ես ի բանս քո որպէս այն, որ գտանէ աւար բազում:

Զմեղս ասեցի եւ անարգեցի եւ զօրէնս քո սիրեցի:

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ վասն իրաւանց եւ արդա-րութեան քո:

Խաղաղութիւն բազում է այնո-ցիկ՝ ոյք սիրեն զօրէնս քո. եւ ո՛չ գոյ ի նոսա գայթակղութիւն:

Սպասեցի փրկութեան քում, Տէր. եւ զպատուիրանս քո սիրե-ցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայու-թիւնս քո, զի ամենայն ճանա-պարհք իմ առաջի քո են:

Մերձեցին խնդրուածք իմ ա-ռաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում ի-

Խաղաղական

մաստուն արա՛ զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, եւ բանիւ քով փրկեա՛ զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-թիւնս քո. յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո ար-դարութեամբ են:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտ-րեցի:

Ցանկացայ փութեան քում, Տէր, եւ օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ. եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զճառայս քո. զի զպատուիրանս քո ես ո՛չ մոռացայ:

Ժամերգութիւն

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Եւ գկնի ասի

Շ Ա Ր Ա Կ Ա Ն

ԳԶ.

(Աշակ. դաս.): Ի քէն հայցենք, Հայր գթութանց եւ Աստուած մխիթարութանց. ի տխրական գիշերային մերձեալ ժամուս՝ մը-խիթարեա՛ր գմեզ ի տրտմութանց մեղաց՝ եւ շնորհեա՛ր զուրախութիւն գործովք արդարութան. աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին՝ եւ ամենայն արդարոց: Խաղաղական

Ըստ քաղցրագոյն աստուածա-յին քո հրամանի կոչման, Որդի Աստուծոյ, եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալք եւ ծան-րաբեռնեալք. թեթեւացո ի ծան-րութանց մեղաց զանձինս եւ զօրացո՛ր բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոց պատուիրանաց. աղա:

Պաղատիմք առ քեզ հոգուով ի հանգստեան հասեալ ժամուս, յորժամ նորոգես զերեսս երկրի, եւ վերստին ստանաս զոգիս մարդկան՝ նորափետուր զարդա-րեա՛ր զննջեցեալսն մեր զծնեալսն ի քէն սուրբ աւագանան. աղա:

Զկենդանագիր անարատ ծնո-ղի քո արկանենք առաջի անո-խակալ տէրութեանդ քո. յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զթշնա-մին խաչիքո՛ն՝ ներեա յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո ժամերգութիւն

եւ կուսի, աղաչենք զքեզ, Տէր, պահպանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո սուրբ:

Հաղորդս արա եւ զմեզ, Տէր, ընդ սրբոց քոց առաքելոցն՝ որք ար-ժանի եղեն տեսանել զքեզ ի յարութեան քո. արժանաւորեա՛ր Տէր, տեսանել զքեզ ի միւսանգամ քո զալստեանն. օրհնութիւն առաքողին ի բարձունս:

Ի նստիլ քո յատենի, դատաւո՛ր ահեղ, աղաչանօք սուրբ Աստ-ուածածնին, յիշեա՛ր զննջեցեալսն մեր, յորժամ գայցես անճառ փա-ռօք. քանզի քո են փառք յաւիտեանս ամէն:

Խաղաղական

Սկսեալ ի չորրորդ շաբաթ.

(Սկսուածք աշակ. դասուն են)

Դ. ՂՇ. Սրբուհի Մարիամ. սա-փոր ոսկի եւ տապանակ կտակա-րանաց. որ ըզ ի վերուստ զհացըն կենաց պարգեւեցեր քաղցեալ բնութեանս. առ նա միշտ բարե-խօսեա վասն քաւութեան մեղաց մերոց:

Ե. ՂՇ. Ղասք անմարմնոց հը-րեշտակաց քեզ երանեն, ամեն-օրհնեալ կոյս Մարիամ, որ զէա-կից Բանն, որ ընդ Հօր կրեցեր ի քեզ անսերմնապէս. առ նա միշտ բարեխօսեա վասն քաւութեան ժամերգութիւն

մեղաց մերոց:

Զ. ՂՇ. Վասն որոյ եւ մեք հա-ւատացեալքս քեզ երկրպագենք, Քրիստոս, եւ արտասուօք հայ-ցենք ի քէն, բարեխօսութեամբ Աստուածածնին զաստուածային լոյս քո ծագեա յանձինս մեր. օրհնենք զքեզ ի յարութեան երե-կոյիս ահաւոր թագաւոր:

Դ. ԵՇ. Առաքեալք Աստուծոյ. ընտրեալք ի սկզբանէ նախ քան զաշխարհս, որք արժանի եղէք տեսանել զանտեսն հրեղինաց. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցոյ:

Ե. ԵՇ. Բարեկանք Քրիստոսի, հազարապետք աստուածայինն խորհրդոցն, որք ի հոսանուտ մե-ղաց ծովէս վերածիք զմարդիկ ի Խաղաղական

կեանս անմահ. բարեխօսեցէք:

Զ. ԵՇ. Գերագոյն քան զբնաւս՝ անճառելւոյն հասիք երանու-թեան, որք ի գալստեան Տեառն նստջիք յերկոտասան աթոռն Քրիստոսի՝ բարեխօսեցէք:

Դ. ՈՒՐ. Պարունակեալ պա-հէին յանեղաշէն դրախտին զճա-նապարհս ծառոյն կենաց, քրով-բէական հոյքն բոցեղէն սրովբէ-իւք. այսօր արտափայլեալ ցու-ցար յերկրի աստուածազարդ փայտ կենաց եւ փրկութեանդ. զքեզ օրհնեն մանկունք սուրբ եկեղեցոյ:

Ե. ՈՒՐ. Սարեկայ ծառոյն վե-րաբերեալ խոյ յողջակէզս փո-խանակ Իսահակայ. այլ ի վերայ քո զենաւ գառն անարատ, ի հաշ-տութիւն Հօր եւ ի բառնալ զմեղս ժամերգութիւն

մեր. գքեզ օրի:

Ջ. ՈՒՐ. Պարծա՛նք Պօղոսեան. դաւանեալ գքեզ աստուածային բանին տեղի եւ զենարան. քանզի քեւ ապրեցաք ի խածանող եւ յանմարմին գազանէն ի վերայ քո հեղեալ շիթք անապական ա-րեանն զկողածնին ջնջեաց զմե-ղըս. գքեզ օրի:

Դ. ԲՇ. Երկնաւոր հօտ ընտ-րեալ. զոր հովին քաջ թողեալ յերկինս, եւ եկեալ ի խնդիր մեզ մոլորելոցս. սրով լցեալ զթիւ հա-րիւրոցդ, արար ուրախութիւն ի յերկինս երկնաւորացդ. աղաչեմք զձեզ, բարեխօս լերուք առ Տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց:

Ե. ԲՇ. Տեսանողք անտեսին. խորհրդածո՛ւք խորոցն Աստու-ծոյ. որք իջեալք ընդ Միածին ըս-
Խաղաղական

պասաւորել տնօրէնութեանն, ի ծննդեանն աւետաւորք հովուա-ցըն. եւ կանանցն իւղաբերից կե-
նաց քարոզք զկենդանւոյն. աղա:

Ջ. ԲՇ. Պահապանք աշխարհի, բանակք Տեառն շուրջ զերկիւղա-ծովք բարեկամք ազգի մարդկան, միջնորդք մահու եւ յարութեան, Միքայէլ եւ Գաբրիէլ մեծք, որ կայք միշտ առաջի ամենասուրբ երրորդութեանն. աղա:

Դ. ԲՇ. Երկնաւոր փեսայ, ան-ըստուեր լոյս իմանալի. որ ի յերկ-նից իջեր ի սէր հարսին քո եկե-
ղեցւոյ. զոր խօսեցաւ քեզ բարե-կամն եւ փեսաւէրն քո Յովհան-նէս. սորին մաղթանօք ողորմեա:

Ե. ԲՇ. Քառակերպի՛ցն անհաս եւ անտե՛ս ի սերովբէից. սրբու-թեանց սուրբ եւ Տէ՛ր բոլորից, խո-
Խամերգութիւն

նարհեցար ի Յորդանան. հայցե-լով ի ծառայէն մաքրութիւն ջրոյ ի լուանալ զմեղզ Ադամայ. սորին:

Ջ. ԲՇ. Որ յամլորդւոյն վկայե-ցար Գառն Աստուծոյ բարձող մեղաց. զոր գերագոյն արդարոց ծանուցեր մեծ ի ծնունդս կանանց եւ ճրագ օրինացն. որ եւ ի դժոխս զփրկական գալուստն քո քարո-զեաց. սորին:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Հոգւոյն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա՛ հանգիստ եւ ողորմութիւն. եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց:

Խաղաղական

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշակ. դաս.): Եւ եւս խաղա-դութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն ա-ղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս՝ զւ զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ. եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երկցու դասէն)

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ, ան-ոխակալ եւ բարեգութ, գթա՛ քո ա-
ժամերգութիւն

րարչական սիրովդ ի հոգիս հան-գուցեալ ծառայից քոց: Յիշեալ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Ղասաւորեալ պայծառա-ցո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողմեան դասուն: Զի դու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդա-նեաց եւ մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրինեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի:

ԿԱՐԳԱԴՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՍՍ

ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ջի պահպանողական աջով Մի-ածնին պահեսցէ՛ գմեզ ի խաւարային գիշերիս

Առաքեա՛, Տէր, զլոյս քո եւ զճըշ-մարտութիւն քո, զի առաջնորդես-ցեն ինձ, եւ հանցեն զիս ի լեռն սուրբ եւ ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-ծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առ-նէ՛ գմանկութիւն իմ:
Ժամերգութիւն

Խոստովան եղէց քեզ օրհնու-թեամբ՝ Աստուած Աստուած իմ:

Ա՛րդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յու-սա՛ առ Աստուած, խոստովանեա՛ նմա. Փրկիչ երեսաց իմոց Աս-տուած է:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր ա-ղարեսցուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ:

Սաղմոս ԸԺԸ.

(*Աշակ դաս.*) Եկեսցէ՛ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր. եւ փրկ-կութիւն քո ըստ բանի քում:
Հանգստեան

Տաց պատասխանի ոյք նախա-տեն զիս բանիւք. զի ես ի բանս քո յուսացայ:

Մի՛ ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմնէ՛ զբան ճշմարտութեան մին-չեւ յոյժ. զի յիրաւունս քո յուսա-ցայ:

Պահեցի՛ զօրէնս քո յամենայն ժամ. յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Գնայի ես յանդորրո՛՝ զի զպա-տուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի՛ զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց եւ ո՛չ ամաչէի:

Խորհէի՛ ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի:

Համբարձի՛ զձեռս իմ ի պատ-ուիրանս քո զոր սիրեցի. եւ խոր-հէի՛ յարդարութեան քում:

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո՝ յոր եւ յուսացուցեր զիս:

Ժամերգութիւն

Սա՛ մխիթարեսցէ՛ զիս ի խո-նարհութեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:

Ամբարտաւանք անհրաւեցան յիս յոյժ. այլ յօրինաց քոց եւ ո՛չ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրավունս քո յաւիտե-նից, Տէ՛ր, եւ մխիթարեցայ:

Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղաւորաց. եւ ոյք թողին զօրէնս քո:

Գովելի են ինձ իրաւունք քո ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ:

Յիշեցի ի զիշերի զանուն քո, Տէ՛ր, եւ պահեցի զօրէնս քո:

Սա՛ եղել ինձ ծանապարհ ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Զանօրէնս ասեցի, եւ զօրէնս քո սիրեցի:

Օգնական եւ փրկիչ իմ ես դու.

Հանգստեան

Եւ ես ի բանս քո յուսացայ:

Ի բաց եղերո՛ւք յինէն, չա՛րք. եւ քննեցից զպատուիրանս Աստու-ծոյ իմոյ:

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, եւ կեցո՛ զիս. եւ մի՛ յամօթ առնելր զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա՛ ինձ, եւ ապրեցո՛ զիս. եւ խորհեցայց յիրաւունս քո յամե-նայն ժամ:

Անարգեցեր զամենեսեան՝ ոյք ապստամբ եղեն յարդարութեանց քոց. զի անհրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամե-նայն մեղաւորս երկրի. վասն այ-սորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:

Բուեռեա՛ ընդ երկիւղ քո զմար-մին իմ. զի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ:

Ժամերգութիւն

Մերձեսցին խնդրուածք իմ ա-ռաջի քո, Տէ՛ր. ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս:

Մտցեն աղօթք առաջի քո, Տէ՛ր, եւ բանիւ քով փրկեա՛ զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո՝ յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւն քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամենայն պատուիրանք քո ար-դարութեամբ են:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտ-րեցի:

Ցանկացայ փրկութեան քոմ, Տէ՛ր. եւ օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խնդրեա՛ զժառայս քո՝ զի զպատուիրանս քո ես ո՛չ

Հանգստեան

մոռացայ:

Մի՛ եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից. եի՛ ձեռք մեղա-ւորաց մի՛ դողացուցեն զմեզ:

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէնութիւն, մերծես-ցին եւ այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ:

Ես ի Տէր յուսացայ. ցնծացայց եւ ուրախ եղէց յԱստուա՛ փրկիչ իմ:

Տէր, Տէր ետ ինձ զօրութիւն եւ կացոյց զոտս իմ ի հաստատու-թեան. ի վերայ պարանոցի թըշմանւոյն կացոյց զիս. եւ հանգոյց զիս երագ, երագ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասասցէ Տեառն՝ ընդունող իմ ես դու. ապաւեն իմ Աստուած՝ եւ ես

ժամերգութիւն

յուսամ ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթ որ-սողին. եւ ի բանիցն ի խռովու-թենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. եւ ի հովանի թելոց նորա յուսացիս:

Որպէս գէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա:

Ո՛չ երկիցես դու յերկիւղէ գիշե-րի եւ ո՛չ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ:

Յիրէ՝ որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քքումմէ հա-գարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. եւ առ քեզ ինչ ո՛չ մերծեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայես-ցիս դու. եւ զհատուցումն մեղա-ւորաց տեսցես. զի դու, Տէ՛ր, յոյս

Հանգստեան

իմ ես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ա-պաւեն. զի ո՛չ հասցին առ քեզ չարք. եւ տանջանք մի՛ մերծես-ցին ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուի-րեալ է վասն քո ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի գոտն քո:

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնաս-ցես դու. եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ եւ փըր-կեցից գնա. հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս եւ ես լուայց նմա. առ նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից

ժամերգութիւն

զնա, երկայն աւուրք լցուցից, եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զաչս իմ. որ բնակեայր ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ. եւ որպէս աչք ա-ղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այնպես են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր, մինչեւ ողորմես-ցիս ի վերայ մեր:
Ողորմեաց մեզ, Տէ՛ր, ողորմեաց մեզ. զի բազում լցաք արհամար-հանօք:
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք՝ ոյք նախատէին զմեզ. եւ արհամարհանօք ամ-
բարտաւանից:

Աստուած, յանուան քում կեցո՛ր զիս. եւ ի զօրութեան քում իրա՛ւ արա՛ ինձ:

Հանգստեան

Աստուած, լո՛ւր աղօթից իմոց. ո՛ւնկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:
Օտարք յարեան ի վերայ իմ, եւ հօօրք խնդրեցին զանձն իմ, եւ ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած
ա-ռաջի իւրեանց:

Ահա՛ Աստուած օգնական իմ. եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնա-միս իմ. ճշմարտութեամբ քով սա-տակեա՛ զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. խոստովան եղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է:
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս. եւ ի թշնամիս իմ ե-տես ակն իմ:

Օրհնեալ ես դու, Տէ՛ր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Ժամերգութիւն

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-ռաց քոց. գովեալ եւ առ:
Օրհնեալ եւ ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ եւ առ:
Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. գովեալ եւ առ:
Օրհնեալ ես, որ նստիս ի քրով-բէս եւ հայիս յանդունդս. գովեալ եւ առ:
Օրհնեալ ես ի վերայ հաստա-տոտութեան երկնից. գովեալ եւ առ:
Օրհնեցէ՛ք զԱստուած ի սրբու-թեան նորա. օրհնեցէ՛ք զնա ի հաստատութեան ի զօրութեան
նորա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի զօրութեան նորա. օրհնեցէ՛ք զնա ի բազում մեծութեան նորա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի ձայն օրհնու-թեան. օրհնեցէ՛ք զնա սաղմոսիւք

Հանգստեան

Եւ օրհնութեամբ:

Օրհնեցէ՛ք զնա ցնծութեամբ. գովեցէ՛ք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի բանս քաղցր. գովեցէ՛ք զնա ի բարբառ լսելիս:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի ձայն գովու-թեան. ամենայն հոգիք, օրհնե-ցէ՛ք զՏէր:

Արդ՝ արձակեա՛ր զծառայս քո, Տէ՛ր, ըստ բանի քում ի խաղաղու-թիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկու-թիւն քո, զոր պատրաստեցեր ա-ռաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց եւ փառք ժողովրդեան քում Իս-րայէլի:

Ձգեցեր զձեռն քո, եւ փրկեաց զիս աջ քո եւ Տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէ՛ր, ողորմութիւն քո յաւի-

Ժամերգութիւն

տեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առնէր:

Տէ՛ր, հա՛ն ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ զանուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարքն մինչեւ հատուցես:

Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր եւ ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար ի վերայ խոնարհու-թեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհե-տեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. եւ սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. եւ արար զզօրութիւն բազկաւ իւրով:

Տրուեաց զամբարտաւանս ի մտաց սրտից. եւ քակեաց զհզօրս

Հանգստեան

յաթոռոց:

Ջխոնարիս բարձրացոյց. զկա-րօտս ելից բարութեամբ եւ ըզմե-ծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծա-ռայի իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր ընդ Աբրահամու եւ զաւակի նորա յաւիտեան:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛ր զորդի աղախնոյ քո, եւ արա՛ւ առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամա-չեսցեն. զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Ժամերգութիւն

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ. եւ ի սուրբ խաչ քո յու-սացեալ եմ, թագաւոր երկնաւոր.

զբազմութիւն սրբոց քոց բարե-խօս ունիմ առ քեզ: Որ երկայ-նամիտդ ես առ ամենեսեան՝ մի՛

անտես առնէր զապաւինեալս ի քեզ. այլ պահեա՛ պատուական եւ սուրբ խաչիւ քով ի խաղաղութեան:

Հանգստեան

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշակ. դաս.): Աղաչեսցուք զա-մենակալն Աստուած եւ խնդրես-ցուք ի նմանէ, զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ ե-կեալ պահեսցէ զմեզ յերիւական գիշերիս ի դիւական խռովութենէ. ամբողջ պահելով զհոգի եւ զմար-մին մեր մինչեւ ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց: Ամե-նակալ՛ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛: Ջհանգիստ գիշերիս խաղաղութեամբ: Ջհրեշտակ խաղաղութեան պահապան: Ըզ-քաւութիւն եւ զթողութիւն յանցա-նաց: Ջսրբոյ խաչին մեծ եւ կա-րող: Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ: Ջանծինս մեր: Ողորմեա՛ց մեզ:

Ժամերգութիւն

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Տէր Աստուած մեր, դու պահեա՛ զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի: Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ պահեա՛ զմիտս եւ զխորհուրդս մեր: Որպէս զի յամենայն ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք յորոգայ-թից թշնամւոյն եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Հրեշտակի խաղաղութեան յան-ծըն արա՛ զանծինս մեր, Տէր զօ-

Հանգստեան

րութեանց, որ ելեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ եւ ի գիշերի, յարթութեան եւ ի հանգըստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ եւ հաստիչ գիշերի: Եւ այժմ արաչենք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, զհանգիստ գիշերիս շը-նորհեա՛ խաղաղութեամբ անցու-ցանել, եւ հասանիլ ի պաշտօն առաւօտոյ յերկրպագութիւն եւ ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ, այժմ եւ միշտ եւ:

Սաղմոս Դ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք, զի դու,
ժամերգութիւն

Տէ՛ր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա՛ ինձ եւ լո՛ւր աղօթից իմոց:

Որդի՛ք մարդկան, մինչեւ ե՞րբ էք խստասիրտք. ընէ՞ր սիրէք զանրութիւն, եւ խնդրէք զստութիւն:

Ծաներո՛ւք՝ զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում. եւ Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա:

Բարկանայք եւ մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ի սիրտ ձեր՝ յանկո-ղինս ձեր զղջացարուք:

Մատուցէ՛ք պատարագս արդարութեան եւ յուսացարո՛ւք ի Տէր:

Բազումք ասէին թէ՛ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանե-

Հանգստեան

ցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մե-րոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ, զինւոյ եւ ձի-թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք. զի դու, Տէ՛, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ալէլուիա օրթի:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ:

(Գլ. ԺԲ. հ. 24)

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պռոսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Ժամերգութիւն

*Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ
ասէ.*

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոճչ հասն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի՝ ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում ար-դիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. եւ որ ատեաց զան-ձըն իւր յաշխարհիս յայսմիկ՝ ի կեանսն յաւիտենականս պահես-ցէ զնա: Եթէ ոք զիս պաշտեսցէ, զկինի իմ եկեսցէ. եւ ուր եսն եմ՝ անդ եւ պաշտօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուես-ցէ զնա հայրն իմ:

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Հանգստեան

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշակ. դաս): Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փըր-կեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամեն-նակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Պահպանեա՛ զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերեւելի եւ աներեւոյթ թշնամւոյն: Արժա-նաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ

Ժամերգութիւն

Հոգևորդ այժմ եւ միշտ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Անկանհմք առաջի քո, սուրբ Աստուածածին, եւ աղաչեմք զա-նարատ զկոյսդ. բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց, եւ աղա-չեա՛ զմիածին Որդիդ՝ փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վը-տանգից մերոց:

Որ արձակիչդ ես կապելոց, պարգեւատո՛ւ ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունւոյն՝ արձակեա՛ եւ զիս զբազմամեղս ի կապանաց

Հանգստեան

մահու ի կեանսն յաւիտենից:

Մաղթանք զօրաւորք ահաւրաց գիշերայնոց

Սրբոյն Գշիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ

Բան ժԲ

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ընկալ՛ քաղցրութեամբ, Տէր Աս-տուած հօզօր, զդառնացողիս զա-ղաչանս, մատի՛ր գթութեամբ առ պատկառեալս դիմօք. փարա-տեա՛ ամենապարգեւ՝ զամօթա-կան տխրութիւնս. բա՛րձ յինէն, ո-ղորմա՛ծ, զանբերելի ծանրութիւ-

Ժամերգութիւն

ընս. անջրպետեա՛, հնարաւոր, զմահացու կրթութիւնս. աւարեա՛, միշտ յաղթող, զխաբողին հաճու-թիւնս. բացարտեա՛, վերնային, զմոլելոյն մառախուղ. կնքեա՛, կե-ցուցի՛չ, զկորուսչին ընթացմունս. ցրուեա՛, ծածկատենս, զըմբռնո-ղին չար գտմունս. խորտակեա՛, անքննի՛ն,

զմարտողին դիմեցնու-նըս: Տեառնագրեա՛ք քո անուամ-բըդ՝ զլուսնացոյց երդ յարկիս. պարփակեա՛ք ձեռամբդ՝ զա-ռաստաղ տաճարիս. զծագրեա՛ք քո արեամբդ՝ զմուտ սեմոց սենե-կիս. կերպացո՛ք զքո նշանդ՝ ի հետս ելից մաղթողիս. ամրացո՛ք քո աջովդ՝ զհանգստեանս խշտի. մաքրեսցես ի հաղբից՝ զծածկա-րան անկողնոյս. պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալ անձն հոգ-ւոյս. անխարդախ արասցես զքո

Հանգստեան

շնորհեալ շունչ մարմնոյս. կա-ցուսցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ. կարգեսցես ի դիմի՝ ընդդէմ դիւացն դասու: Տո՛ւր հան-գիստ բերկրութեան մահահան-գոյնս նիրհման ի խորութեան գիշերիս բարեխօսութեամբ եւ հայցուածովք սրբուհւոյ Աստուա-ծածնիդ եւ ամենայն ընտրելոց: Ամփոփեալ պարուրեա՛ք զպատու-հան տեսութեանց զգայարանացս իմաստից անգարհուրելի զետեղ-մամբ՝ ի ծփական խռովութեանց, կենցաղական զբաղմանց, անըր-ջական երազոց, խղիւղականաց ցնորից, յիշատակաւ քո յուսոյդ՝ անվնասելի պաշտպանեալ: Եւ սթափեալ վերստին ի ննջմանէ ծանրութեանց, ամենազգաստ արթնութեամբ՝ հոգեմորոգ զուար-թութեամբ՝ ի քեզ արձանացեալ:

Ժամերգութիւն

Զայս ձայն մաղթանաց՝ բուր-մամբ հաւատոց՝ քեզ ամէնօրի-նեալ թագաւոր փառաց անձա-ռից, փառաբանողաց երկնագու-մար խմբից երգակցեալ՝ յերկինս առաքել: Զի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեա-նըս յաւիտենից. ամէն:

Նորին սրբոյն Գրիգորի Նարե-կացւոյն. ԴԴ

Աստուած յաւիտենական, բա-րերար եւ ամենակալ. ստեղծի՛չ լուսոյ եւ յօրինի՛չ գիշերոյ. կեանք ի մահու եւ լոյս ի խաւարի. յոյս ակնունդաց եւ երկայնամտու-թիւն տարակուսելոց: Որ ամեն-արուեստ իմաստութեամբ քով՝

Հանգստեան

դարձուցանես յայգ ստուերս մա-հու. աննուա՛գ ծագումն եւ ան-մո՛ւտ արեգակն. քանզի ո՛չ զօրէ ծածկել զփառս տէրութեան քո խաւար գիշերոյ. որում կրկնի ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւորաց եւ երկրաւո-րաց եւ սանդարամետականաց: Որ լսես զհեծութիւն կապելոց եւ հայիս յաղօթս խոնարհաց եւ ըն-դունիս զխնդրուածս նոցա: Աս-տուած իմ եւ թագաւոր իմ. կեանք իմ եւ ապաւէն իմ. յոյս իմ եւ վստահութիւն իմ. Յիսո՛ւս Քրիստոս՝ Աստուածդ ամենայնի: Սո՛ւրբդ

հանգուցեալ ի հոգիս սըր-բոց. մխիթարութիւն վշտաց, եւ քարաւան մեղուցելոց, որ գիտես
զամենայն յառաջ քան զլինիլ նոցա՝ առաքեա՛ զպապականողա-կան զօրութիւն աջոյ քո, եւ
ժամերգութիւն

փրկեա՛ զխայերկիւղէ գիշերի եւ դիւէ չարէ. որպէս զի՛ զյիշատակ սոսկալի եւ սուրբ քո անուանո՛ւ
միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգ-ւոյ ըղծութեան շնչոյ՝ կեցից պահ-պանեալ ընդ այնոսիկ՝ որք
կարդան զքեզ ի բոլոր սրտէ: Եւ ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ՝ զոր աստուածային արեամբ քով
ներ-կեալ նորոգեցեր եւ ի նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ մկրտեցեր եւ ի փառս պատկերի քո
նկարեալ յօրինեցեր. այսու պարգեւօք աս-տուածականօք՝ ամաչեսցէ սա-տանայ. քակտեսցին
մեքենայքն. բարձցին որոգայթքն. պարտես-ցին մարտուցեալքն. պակասես-ցին զէնքն
սայրասուրբ. մերժես-ցի մէգն. փարատեսցի խաւարն. մեկնեսցի մառախուղն: Բազուկ քո
հովանասցի եւ աջ քո կնքեսցէ.

Հանգստեան

վասն զի գթած ես եւ ողորմած. եւ անուն քո կոչեցեալ է ի վերայ ծառայից քոց: Եւ քեզ ընդ Հօր՝
Հոգւովդ սրբով, փառք եւ իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտե-նից. ամէն:

Նորին սրբոյն Գրիգորի Նարե-կացւոյն. ԽԱ.

Որդի՛ Աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալդ յամենայնի, Հօրդ ա-հաւորի անքննին ծնունդ, որ
տկարանայ առ ի քէն եւ ո՛չ ինչ: Որ ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեան քո փառաց՝ հալին
մեղք, ջնջին յանցանք, խզին կա-պանք, խորտակին շղթայք, կեն-
ժամերգութիւն

դանածնին մահացեալք, բշժկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառ-նին ապականութիւնք, տեղի
տան տխրութիւնք, նահանջին հեծու-թիւնք, փախնու խաւարն, մեկնի մէգն, մերժի մառախուղն,
փարա-տի մռայլն, սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գնայ գիշերն, տարագրի տագնապն,
չքանան չարիքն, հալածին յուսահատու-թիւնք, եւ թագաւորէ՛ ձեռն քո, ամենակալ՝ քաւիչդ
ամենայնի: Որ ո՛չ եկիր կորուսանել զմարդ-կան հոգիս, այլ կեցուցանել՝ թո՛ղ ինձ զանթիւ չարիսն
իմ բազում ողորմութեամբդ: Ջի դու միայն ես յերկնի անճառ եւ յերկրի անզըն-նին. ի տարր գոյից
եւ յեզր ծա-գաց աշխարհի: Սկիզբն ամենայ-նի եւ յամենայնի. ամենայնիւ լըր-մամբ օրհնեալդ ի
բարձունս. եւ

Հանգստեան

քեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Իւրաքանչիւրոց անձանց հաւատացելոց ի Քրիստոս

Արարեալ Տեառն Ներսիսի Հայոց կաթուղիկոսի

(Յաւագ երիցու դասէն)

Հաւատով խոստովանիմ եւ եր-կիրպագանեմ քեզ, Հայր եւ Որդի եւ սուրբ Հոգի. անեղ եւ անմահ բնութիւն. արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան եւ ամենայն եղելոց. եւ

ժամերգութիւն

ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Հաւատով խոստովանիմ եւ եր-կիրպագանեմ, քեզ, անբաժանելի լոյս, միասնական սուրբ Երրորդ-դութիւն եւ մի Աստուածութիւն: Արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խա-ւարի. հալածեա՛ ի հոգւոյ իմնէ՛ զխաւար մեղաց եւ անգիտութեան. եւ լուսաւորեա՛ զմիտս իմ ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ ի հաճոյս եւ ընդունիլ ի քէն զխըն-դըրուածս իմ. եւ ողոր:

Հայր երկնաւոր Աստուած ճըշ-մարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի ի խնդիր մոլորեալ ոչխա-րին. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. ընկա՛լ զիս որպէս զանառակ որ-

Հանգստեան

դին. եւ զգեցո՛ ինձ զպատմու-ճանն զառաջին՝ զոր մերկեցայ մեղօք եւ ողոր.:

Որդի՛ Աստուծոյ Աստուած ճըշ-մարիտ, որ խոնարհեցար ի հայ-րական ծոցոյ եւ առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան՝ խաչեցար եւ թաղեցար եւ յարեար ի մեռելոց եւ համբարձար փառօք առ Հայրս. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո, յիշեա զւս որպէս զաւազակն՝ յոր-ժամ գաս արքայութեամբ քով. եւ ողոր.:

Հոգի՛ աստուծոյ՝ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր ի Յորդանան եւ ի վերնատունն եւ լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին՝ մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. մաքրեա՛ զիս վերստին
Ժամերգութիւն

աստուածային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալսն. եւ ողոր.:

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մը-տօք իմովք. հոգւով եւ մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. եւ ողոր.:

Տեսո՛ղ ամենայնի մեղայ քեզ, խորհրդով, բանիւ եւ գործով, ջըն-ջեա՛ զձեռագիր յանցանաց իմոց եւ գրեա՛ զանուն իմ ի դպրութեան կենաց. եւ ողոր.:

Քննո՛ղ զաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ եւ ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ. թողութիւն շը-նորհեա՛ մեղաւորիս. զի ի ծննդե-նէ՛ սուրբ աւազանին մինչեւ զայ-սօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո, զգայարանօք

Հանգստեան

իմովք՝ եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս. եւ ողոր.:

Ամենակալ Տէ՛ր, դի՛ր պահա-պան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ ո՛չ եւս հայիլ յարատ. եւ ականջաց իմոց՝ ո՛չ ախորժել լսել զբանս չարութեան. եւ բերանոյ իմոյ՝ ո՛չ խորհիլ զչարութիւն. եւ ձեռաց իմոց՝ ո՛չ գործել զանի-րաութիւն. եւ ոտից իմոց՝ ո՛չ գնալ ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա՛ զչարժումն սոցա լինիլ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. եւ ողոր.:

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո, զոր արկեր յերկիր՝ բոր-բոքեա՛ յանձն իմ, զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. եւ սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց. եւ մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ. եւ վառեսցէ
Ժամերգութիւն

զլոյս գիտութեան քո ի սրտի իմում. եւ ողոր.:

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս՝ տո՛ւր ինձ զիմաստութիւն, զբարիս խոր-հիլ եւ խօսիլ եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց՝ ի բանից եւ ի գործոց փրկեա՛ զիս. ողոր.:

Կամեցող բարեաց Տէ՛ր կամա-րար, մի՛ թողուր զիս ի կամս ան-ձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. եւ ողոր.:

Արքայ՝ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստա-ցար սիրելեաց քոց. եւ զօրացո՛ զսիրտ իմ ասել զմեղս եւ սիրել զքեզ միայն եւ առնել զկամս քո. եւ ողոր.:

Խնամո՛ղ արարածող, պահեա՛

Հանգստեան

նշանաւ խաչի քո զհոգի եւ զմարմին իմ՝ ի պատրանաց մեղաց, ի փորձութեանց դիւաց, եւ ի մարդոց անիրաւաց, եւ յամենայն վը-տանգից հոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ ողոր.:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի. ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել եւ ի յառնել՝ զի մի՛ երբէ՛ք սասանեցայց. եւ ողոր.:

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո եւ լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով՝ քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դո՛ւ հոգա՛ եւ պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ եւ մարմնոյ իմոյ յայսմեւտէ մինչեւ յաւիտեան, եւ ողոր.:

Պարծուցի՛չ մոլորելոց, դարձո՛

ժամերգութիւն

զիս ի չար սովորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն. եւ բեւեռեա՛ ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, եւ զերկիւղ գեհեմոյն, եւ զսէր արքա-յութեանն. զի զղջացայց ի մեղաց եւ գործեցից զարդարութիւն, եւ ողոր.:

Աղբիւր անմահութեան. աղբե-րացո՛ ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին. զի լուացից զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. եւ ողոր.:

Պարգեւի՛չ ողորմութեան, պար-գեւեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով, եւ բարի գործով եւ սուրբ մարմնոյ եւ արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. եւ ողոր.:

Բարերար Տէր, հրեշտակի բար-ւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղց-

Հանգստեան

րութեամբ աւանդել զհոգի իմ. եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են ի ներքոյ երկնից. եւ ողոր.:

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, ար-ժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ի կոչման աւուրն եւ հանգչել յուսով բարեաց յօթեանս արդա-րոց մինչեւ յօր մեծի զալստեան քո. եւ ողոր.:

Պատաւո՛ր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր՝ դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս՝ մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, այլ փրկեա՛ զիս ի յաւիտենական հրոյն եւ լսելի՛ արա՛ ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց՝ յերկ-նից արքայութիւնդ. եւ ողոր.:

Ամենողորմ Տէր, ողորմեա՛ ա-

ժամերգութիւն

մենայն հաւատացելոց ի քեզ՝ ի-մոց եւ օտարաց, ծանօթից եւ ան-ծանօթից, կենդանեաց եւ մեռելոց. շնորհեա՛ր եւ թշնամեաց իմոց եւ ատելեաց զթողութիւն, որ առ իս յանցանաց. եւ դարձո՛ւ զնոսա ի չարեացն, զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. եւ ողոր.:

Փառաւորեալ՝ Տէր, ընկալ՛ զա-ղաչանս ծառայի քո՝ եւ կատա-րեա՛ր ի բարի զխնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուիւոյ Աստ-ուածածնին, եւ Յովհաննու Մը-կրտչին, եւ սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին, եւ սրբոց առաքելոց եւ մարգարէից, եւ վարդապետաց, եւ մարտիրոսաց եւ սրբոց հայրապետաց, եւ ճըզ-

Հանգստեան

նաւորաց եւ կուսանաց, եւ ամե-նայն սրբոց քոց, երկնաւորաց եւ երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք եւ եր-կրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ, յաւիտեանս յա-ւիտենից. ամէն:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Վասն սրբուիւոյ անարատի մօր քո եւ կուսի, Տէր, ընկալ՛ զա-ղաչանս մեր եւ կեցո՛ւ զմեզ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշակ. դաս): Սուրբ զԱստուա-ծածինն եւ զամենայն սուրբս բա-րեխօս արասցուք առ Հայր ի յեր-կինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի եւ գթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր. ամենակալ:

Ժամերգութիւն

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ընկալ՛, Տէր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սրբուիւոյ Աս-տուածածնին՝ անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քո. եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց. (եւ որոց այսօր է յիշատակ): Լո՛ւր մեզ, Տէր, եւ ողորմեա՛ր, ներեա՛ր, քաւեա՛ր եւ թո՛ղ զմեղս մեր: Արժանաւո-րեա՛ր գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-տոս. ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ:

Հանգստեան

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ձեռնգրատեան աղօթս եւ զաղա-չանս, ընկալ, մարդասէր Աստ-ուած, ի հաճոյս բարերար կամաց բոց. մեր մեղաց եւ բազում յան-ցանացն թողութիւն շնորհեա՛. եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երկցու դասէն)

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր, որ պարգեւեցեր զօրս զայս բա-րեալ եւ խաղաղութեամբ անցու-ցանել: Մարդասէր Աստուած, զառաջիկայ գիշերս, որ ի վերայ մեր գալոց է, ի մեղաց փրկեա՛. ի չարեաց ազատեա՛. եւ ի գործս բարիս առաջնորդեա՛: Առաւօտու

Ժամերգութիւն

օրինութեանցն եւ փառաբանու-թեանցն արժանի՛ արա՛ զամե-նայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ եւ պահեա՛ ի խաղա-ղութեան: Տէր Աստուած մեր տո՛ւր զքո խաղաղութիւնդ ամե-նայն աշխարհի. բա՛րձ զցասումն եւ զպատուհանս ի յարարածոցս: Ողորմեա հարց եւ եղբարց մերոց՝ կենդանեաց եւ հանգուցելոց: Ո-ղորմեա՛ զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց եւ այնոցիկ, որք ընդ հովանեալ սրբոյ տաճարիս են հանգուցեալ: Տէ՛ր Աստուած, օգնեա՛ թագաւորաց քրիստոնէից եւ իշխանացն բարեպաշտից, զօ-րաց եւ զաւակաց նոցին՝ պահե-լով ի խաղաղութեան: Տէ՛ր Աս-տուած մեր, պահեա՛ զառաջնոր-դըս եւ զեղբայրութիւնս մեր ամ-

Հանգստեան

բողջ եւ անխռով ի կամս ողոր-մութեան քո: Նշանաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո՝ հալա-ծեա՛ զերեւելի եւ զաներեւոյթ թշնամին ի սահմանաց մերոց եւ ի բարկութենէս մերմէ: Փրկեա՛ զմեզ ի հրոյն յաւիտենից: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Օրհնեալ եղերո՛ւք ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. հանգերո՛ւք խա-ղաղութեամբ. եւ Տէր եղիցի ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

Ժամերգութիւն

Խ Ր Ա Տ

Սարկաւագութեան եւ դպրութեան զարարողութենէ պատարագին

Առնու քահանայն զերկու սարկաւագունս եւ մտանէ ի սրբա-տունն, եւ ասեն Սաղմոս:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Կցորդք ք. Քահանայք քո զգեց-ցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Փոխ. Ս. Յիշեա՛ Տէր զԴաւիթ, եւ զամենայն հեգութիւն նորա: (*Սաղմ. Գլ. ՃԼԱ. լման ասա*):

Խնդրեսդո՛ւք հաւատով միաբա-նութեամբ ի Տեառնէ՝ զի զողոր-մութիւն զշնորհսն իւր արասցէ ի
Հանգստեան

վերայ մեր. Տէրն ամենակալ կե-ցուցէ եւ ողորմեսցի:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ:

*Եւ ասէ քահանայն երկոտասան Տէր ողորմեա՛. եւ ասպա զաղօթքն: Եւ սարկաւագն առնու զսաղա-
ւարտն եւ ասէ:*

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր ա-ղաչեսցուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդ-ւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

(*Տես զմնացեալսն ի խորհրդա-տետրի*):

Սոյնպէս եւ շապկին ասէ եւ ուրա-րին եւ գօտւոյն եւ բազպանին եւ շուրջառին:

Ա Ր Ա Ր Ո Ղ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Շարական հանդերձի յորժամ զգենու պատարագին

Խորհուրդ խորին անհաս, ան-սկիզբն, որ զարդարեցեր զվերին պետութիւնդ, ի յառազաստ ան-մատոյց լուսոյն. գերապանծ փառօք զդասս հրեղինաց: Անճառա-հրաշ զօրութեամբ ստեղծեր զԱդամ պատկեր տիրական, եւ նա-զելի փառօք զգեստաւորեցեր, ի դրախտն ադենի տեղի բերկրանաց:

Չարչարանօք քո սուրբ միած-նիդ նորոգեցան արարածք ամե- Ս. Պատարագի

նայն. եւ վերստին մարդն անմա-հացաւ, զարդարեալ ի զգեստ անկողոպտելի: Անծրեւածին բաժակ հրահոսան, որ հեղեր յառա-քեալսն ի սուրբ վերնատանն. հեղ եւ ի մեզ, Հոգիդ Սուրբ Աստուած, ընդ պատմութեանին զքո զիմաս-տութիւն: Տան քում վայելէ սրբութիւն, որ զգեցար զվայելչութիւն. սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ածեալ. պատեա զմէջս մեր ճըշ-մարտութեամբ: Որ զարդարչա-գործ բազուկս քո տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց. հաստատեա զբազուկս մեր կարողութեամբ: Համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդիլ: Իլսմամբ թագ ի գլուծ պատեսցես զմիտս եւ զգայարա-նըս. խաչանիշ ուրարմամբ ըստ Ահարովնի, ծաղկեալ յոսկեթել ի զարդ խորանին: Բամից բոլորից

Խորհուրդ

տիրապէս աստուածպետական. նափորտապատ սիրով զմեզ ըզ-գեստաւորեցեր քում սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր:

Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո անշարժ պահեա. եւ զերկըր-պագուս անուանդ քում պահեա՛ ի խաղաղութեան:

Յասիլն զշարականս քահա-նայն լուանալով զձեռս ասէ.

Քահ. Լուացից սրբութեամբ ըզ-ձեռս իմ, եւ շուրջ եղէց զսեղանով քով Տէր:

Սար. Պատ արա՛ ինձ, Տէր, զի ես յամբօութեան իմում գնացի. ի Տէր յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ:

Փորձեա՛ զիս, Տէր, եւ քննեա՛

Ս. Պատարագի

զիս. փորձեա՛ զերիկամունս իմ եւ զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո, Տէր, առաջի աչաց իմոց, եւ հաճոյ եղէց ճըշ-մարտութեան քում:

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, եւ ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց, եւ ընդ ամբարիշտս եւ ոչ նստայց:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, եւ շուրջ եղէց զսեղանով քով, Տէր:

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո, եւ պատմել զամենայն սքանչելիս քո:

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, եւ տեղի յարկի փառաց քոց:

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտըս զանձն իմ, եւ մի՛ ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:

Որոց ձառք իւրեանց յանօրէնութեան են, եւ աջ նոցա լի է կա-

Խորհուրդ

շառօք:

Ես յանբժութեան ինում գնացի, փրկեա՛ զիս, Տէր, եւ ողորմեա՛ ինձ:

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յե-կեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Փառք Հօր եւ Ողորմոյ եւ:

Քահ. Եւ վասն սրբուհոյ Աստուածածնին:

Սարկ. ժող. Սուրբ զԱստուածածինն եւ զամենայն սուրբս բարեխօս արասցո՛ւք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի եւ գթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր. ամենակալ Տէր:

Քահ. Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօս.:

Ս. Պատարագի

Եւ ապա ասէ. Խոստովան առաջի Աստուծոյ:

Եւ մերձակայ քահանայն ասէ. Ողորմեսցի քեզ:

Եւ ինքն ասէ. Ազատեսցէ եւ զձեզ մարդասէր:

Դայր. Յիշեսցի՛ր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառի՛նն Աստուծոյ:

Քահ. Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ Գառի՛նն Աստուծոյ:

Փոխ. Աղաղակեսցէք առ Տէր ա-մենայն երկիր, ծառայեցէք: (*Տե՛ս յերես 481*):

Քող. Սուրբ եկեղեցաւս աղա-չեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենա-կալ Տէր Աստուած մեր. կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Քահ. Ի մէջ տաճարիս եւ առա-

Խորհուրդ

ջի աստուածընկալ:

Քահ. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Սարկ. Ղաւտ արա՛ ինձ, Աստուած եւ իրա՛ւ արա; ինձ դատա-ստանի իմում:

Յազգէ՛ որ ո՛չ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:

Ղու, Աստուած, հզօր իմ ես. ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տըր-տում գնամ ես ւ նեղել թշնամոյ իմոյ:

Առաքեա՛, Տէր, զլոյս քո եւ զճըշ-մարտութիւն քո, զի առաջնորդես-ցեն ինձ եւ հանցեն զիս ի լեառն սուրբ քո եւ ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-ծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առ-

Ս. Պատարագի

նէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնու-թեամբ, Աստուած, Աստուած իմ:

Ա՛րդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յու-սա՛ առ Աստուած. խոստովանեա՛ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստու-ած:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն:

Սարկ. Օրհնեսցուք զամենա-կալն Աստուած, զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ ար-ժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոջ փառաբանութեան եւ երգել զերգս հոգեւորս: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Քահ. Ի յարկի սրբութեան եւ

Խորհուրդ

տեղւոջս:

Եւ ապա ձգեն զվարագոյրն. եւ դպիրքն եղանակեն մեղեդի ըստ պատշաճի աւուր:

Աւետ. Քարբառ աւետեաց ձայ-նիւ. **կրկնէ:** Գաբրիէլ զոչէր սըր-բուհոյն: Առ քեզ առաքիմ մա-քուր. **կրկնէ:** պատրաստեալ տեղի տէրունւոյն:

Ծնն. Նոր ծաղիկ այսօր բղխէ, յարմատոյն Յեսսեայ: Եւ Որդի Ղաւթի ծնանի զՈրդին Աստուծոյ:

Տեառն. Քրիստոս փառաց թա-գաւորն, այսօր եկեալ յընծայու-մըն: Կատարելով նա զիրէնս, քա-ռասնօրեայ գալստեամբն:

Ծաղ. Աստ Եբրայեցւոց ման-

Ս. Պատարագի

կունքն զերգ զքրովբէիցն առեալ. հեթանոսական դասուց՝ տօնա-կից վեհիցն եղեալ:

Յար. Ես ձայն զառիժուն ա-սեմ. որ գոցէ ի քառաթելին:

Ի քառաթելին գոչէր, **կրկնէ.** ձայն առնէր ի սանդարամետսն. **կրկնէ:**

Նոր կիր. Այսօր նոր արեւ հա-րեալ ի նորահրաշ արեգակնէն. **կրկնէ.** Այսօր նոր շուշան ծաղ-կեալ. ի նորատունկ բուրաստա-նէն:

Համ. Այսօր անդրանիկ Հօր մի-ածին Որդին, յերկինս սլանալ ա-դամային կերպիւ: Նւագ ներբո-ղից եղանակեն այսօր, հոյլք հո-գեղինաց երկնաւորացն խմբից:

Հոգ. Նուագեմք Հոգւոյն, նուա-գըս վայելուչս: Վայելուչս բանիւ,

Խորհուրդ

զարարչութիւնն նախ ասեմք:

Վար. Գոհար վարդն վառ առեալ. **կրկնէ.** ի վեհից վարսիցն արփե-նից. **կրկնէ:**

Ի վեր ի վերայ վարսիցն. պըղ-պջէր:

Ածածնի. Այսօր Գաբրիէլ հը-րեշտակապետն եկեալ, բերեալ զբրաբինն պսակ յաղթող կուսին:

Այսօր կոչելով առ բոլորիցն Տէրն, զտաճար բարձրելոյն եւ զբնա-կարան հոգւոյն:

Խաչ. Խաչն ի նախնումն երեւե-ցաւ, խաղկեալ ի դրախտն աստ-ուածատունկ. մխիթարիչ եղեւ Սէ-թայ նախագուշակ հօրն Ադամայ. մեք ի յայն փայտն ենք յուսա-ցեալ, յոր Տէր Յիսուս բեւեռեցաւ. եւ խոնարհեալ երկրպագեմք աս-

Ս. Պատարագի

տուածընկալ սուրբ նշանիս:

Հրեշ. Գովեստ բերկրանաց, քաղցրածայնեալ երգեմք ձեզ հը-րեշտակապետք, եւ հրեշտակաց գումարք:

Առար. Արեգակն արդար, որ ի Հօրէ ծագեալ, զառաքեալսն քո անձառ շնորհօք լցեալ: Ռահ լու-սոյ ցուցեալ Հայաստանեայց ա-զանց, մեծն Թաղէոս Բարդուղի-մեաւ փայլեալ:

Մարգ. Աստուածային խորոցն անձառ. խորհրդածուք սուրբ մարգարէք. բանիւ պատմողք զա-պագայիցն յառաջագոյն զեղելու-թիւն:

Հայր. Ի հանդէս տօնի քո ընտանիք, հայր եւ վար-
խորհուրդ

դապետ, սուրբ հայրապետդ (*այս անուն*):

Եկեղ. Ե կեղեցի կաթողիկէ ի Հայաստան, այսօր զմանկունս ժողովեալ իւր համաձայն:

Ջրնտրեալն որ ասես՝ մեղեդի մի՛ ասեր:

Ընտրեալդ յԱստուծոյ, ով եր-ջանիկ սուրբ քահանայ:

Նմանեալ Ահարոնի, եւ Մովսէ-սի մարգարէին:

Այնն որ զգեստուցն էր յօրինող, զոր Ահարօն միշտ զգենոյր:

Յօրինէր զպատմութեանն, ի չո-րից կազմեալ նիւթոց:

Ի կարմրոյ ի կապուտոյ ի բեհե-զոյ ի ծիրանոյ:

Թել զթելն յօրինէր, կարգն ա-ռաջին էր կարկեհան:

Ս. Պատարագի

Եւ օծումն գրապանին, շուրջա-նակի, բոլորաշէն:

Եւ յընթացս գարշապարին, հըն-չեր երկիր ցնծայր խորանն:

Արդ ի նոյն նմանութիւն, Քրիս-տոս զմեր Տերս յօրինէ:

Յորժամ մտցես ի սուրբ խո-րանն, անդ յիշեսցես զմեր ննջե-ցեալսն:

Յորժամ առնես զպատարագս, յիշեա եւ զիս զբազմամեղս:

Զի եւ մեզ ողորմեսցի, ի միւսան-գամ իւր գալստեանն:

Հօրն փառք, Որդւոյն պատիւ, եւ սուրբ Հոգւոյն այժմ յաւիտեան:

Յաւիտեանս յաւիտենից. Քրիս-տոս օրհնեալ ի համայնից:

Խորհուրդ

Շ Ա Ր Ա Կ Ա Ն

Խնկարկութեան սրբոյ Պատարագին

ԳԿ.

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տեառն տաճարիս. ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտման պաղատանաց առաջիկայ սուրբ պատարագիս. խնկօք ա-նուշիւք խումբ առեալ պարենք ի վերնայարկ սրահս խորանիս. ուղղութեամբ ընկալ զաղօթս մեր որպէս բուրումն անուշահոտ խնկոց ստաշխից պահեա՛ սրբու-թեամբ միշտ եւ հանապազ քեզ սպասաւորել: Բարեխօսութեամբ մօր քո եւ կուսի, ընկալ զաղա-չանս քոց պաչտօնէիցս: Որ գե-

Ս. Պատարագի

րագոյն քան զերկինս պայծառա-ցուցեր սուրբ զեկեղեցի արեամբ քո Քրիստոս. եւ ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի սմա զդասս առաքե-լոց եւ մարգարէից սուրբ վարդա-պետաց. այսօր ժողովեալ դասք քահանայից սարկաւագաց դըպ-րաց եւ կղերիկոսաց. խունկ մա-տուցանենք առաջի քո, Տէր, յօ-րինակ ըստ հնումն Ջաքարիայ. ընկալ՛ առ ի մէնջ զխնկանուէր մաղթանս, որպէս զպատարագն Աբելի գՆոյի եւ զԱբրահամու. բարեխօսութեամբ վերին քո զօ-րացդ, միշտ անշարժ պահեա զաթոռ հայկազնեայս:

Խնդա յոյժ, դուստր լուսոյ՝ մայր սուրբ կաթուղիկէ, մանկամբք քո, Սիօն. զարդարեալ պճնեա հար-սըն պանծալի երկնանման լուսա-ճեմ խորան. զի օծեալն Աստուած

Խորհուրդ

Էնն ի յէէն անծախապէս ի քեզ միշտ պատարագի. Հօր ի հաշ-տութիւն մեզ ի քաւութիւն բաշխէ զմարմին եւ զարիւն իւր սուրբ. վասն իւր կատարման սուրբ տնօ-րէնութեան. շնորհէ զթողութիւն կանգնողի տաճարիս:

Ջանապական կոյսն Մարիամ Աստուածածին խոստովանի սուրբ եկեղեցի. ուստի տուաւ հացն անմահութեան եւ բաժակ մեզ ուրախարար. տուք օրհնու-թիւնս նմա հոգեւոր երգով:

Սարկ. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Օրհնեալ թագաւորութիւն Հօր եւ:

Ս. Պատարագի

Եւ ասի ժամամուտ՝ ըստ պատշաճի աւուր

Սարկ. Եւ եւս խաղաղութեան: Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք: Խաղաղութիւն:

Դպր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սարկ. Աստուծոյ երկիրպագես-ցուք:

Դպր. Առաջի քո Տէր:

Քահ. Տէր Աստուած մեր, որոյ կարողութիւնդ:

Եւ ասի փոխն եւ շարականն լստ պատշաճի աւուր:

Սարկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Զի քո է կարողութիւն եւ զօրութիւն

Սարկ. Պռօսխումէ:

Խորհուրդ

Նոյնպէս եւ զսուրբ Աստուածն՝ ըստ պատշաճի աւուրն՝ գիտ եւ ասա: Բայց «Փառաւորեալն» մի՛ ասեր:

Սարկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Սարկ. Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, եւ հաստա-տութեան սրբոյ եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղ-ղափառ եպիսկոպոսաց. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն Հայրապետին մերոյ Տեա-ռըն (*այս անուն*) կենաց, եւ փրըր-կութեան հոգւոյդ նորին. զՏէր աղաչեսցուք:

Ս. Պատարագի

Տէր ողորմեա:

Վասն վարդապետաց, քահանա-յից, սարկաւագաց, դպրաց եւ ա-մենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն բարեպաշտ թագաւորչաց եւ աստուածասէր իշխանաց, զօ-րավարաց եւ զօրաց նոցին. զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյ մերոյ. զՏէր ա-ղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Ջանձինս մեր եւ զմիմիանս Տեա-

Խորհուրդ

ռըն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Սարկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Զի ողորմած եւ մարդասէր ես Աստուած գոլով. եւ քեզ:

Գիրքն, Ալէլուին, Աւետարանն, եւ Հաւատամքն ի Ճաշուն գիտ եւ կարդա՛:

Սարկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Իսկ մեք փառաւորեսցուք, որ յառաջ:

Ս. Պատարագի

Սարկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Սարկ. Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ եւ ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման եւ աղօթից: Զի արժանի ընդունելութեան արասցէ, լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց: Ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց. թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի ի վերայ մեր: Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի Տէրութեան նորա: Եւ նա տացէ միաբան միով հաւատով արդարութեան վաստակիլ ի գործս բարիս: Զի զողորմութեան զշնորհսն իւր արասցէ ի վերայ մեր: Տէրն ամե-

Խորհուրդ

նակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Դպր. Կեցո՛ Տէր:

Սրկ. Չժամ սուրբ պատարագիս եւ զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Դայր. Շնորհեա՛ Տէր:

Սրկ. Չհրեշտակ խաղաղութեան պահապան:

Շնորհեա՛ Տէր:

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց:

Շնորհեա՛ Տէր:

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւն:

Շնորհեա՛ Տէր:

Եւ եւ միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ:

Տէր ողորմեա:

Ս. Պատարագի

Զանձինս մեր եւ զմիմիեանս Տեառն:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Որպէս զի արժանա: Խաղաղութիւն:

Դայր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դայր. Առաջի քո Տէր:

Քահ. Խաղաղութեամբ քով Քրիստոս Փրկիչ:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեսեանդ:

Խորհուրդ

Սրկ. Մի ոք յերեխայից, մի ոք ի թերահաւատից. եւ մի ոք յապաշխարողաց, եւ յանմաքից մերձեսցի յաստուածային խորհուրդն:

Դայր. Մարմին տէրունական եւ արիւն փրկչական, կայ առաջի. երկնային զօրութիւնք յաներեւոյ-թըս երգեն եւ ասեն անհանգիստ բարբառով. սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Սրկ. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ, դպիրք ձայնիւ քաղցրութեամբ գերգս հոգեւորս:

Ս. Պատարագի

Եւ դպիրքն եղանակեն զՍրբասացութիւնն ըստ խորհրդոյ աւուրն

Ծննդեան, Աւետեաց, Վարդա-վառի եւ Աստուածածնի

Բազմութիւնք հրեշտակաց. եւ զօրաց երկնաւորաց, իջեալ ի յերկնից ընդ միածին թագաւորին: Որք երգէին եւ ասէին. սա է Որդին Աստուծոյ. ամենեքեան ասացուք, ուրախ լերուք երկինք եւ ցնծացեն հիմունք աշխարհի: Զի Աստուածն յաւիտենական ի յերկրի երեւեցաւ, եւ ընդ մարդկան շրջեցաւ. զի կեցուցէ զանձինս մեր:

Մեծի հինգշաբթի

Որ վերայնստիս ի կառս հրա-

խորհուրդ

նիւթս քառակերպեանս, անճառե-լի Բանդ Աստուած: Այսօր իջեալ ի յերկնայնոցն վասն քո արարածոցս՝ յանձն առներ բազմիլ ընդ աշակերտսն: Եւ սերովբէքն եւ քերովբէքն հիացեալ զարմանային. եւ պետութիւնք վերին զօրացըն սքանչացեալ աղաղակէին ասելով. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Յինանց եւ խաչի

Ով է որպէս Տէր Աստուած մեր. խաչեցաւ վասն մեր, թաղեցաւ, եւ յարեալ՝ հաւատարիմ եղեւ յաշխարհի եւ համբարձաւ փառօք: Եկայք, ժողովուրդք, զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ասելով. սուրբ, սուրբ, սուրբ եւ Տէր Աստուած մեր:

Ս. Պատարագի

Կիրակէի, Եկեղեցւոյ, Ծաղկազարդի եւ հրեշտակաց

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աստուած, զքո սուրբ զեկեղեցի: Հազարք հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի քո: Եւ բիւրք բիւրոց հրեշտակք պաշտեն զքեզ, Տէր, եւ ի մարդկանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհնութիւն, ձայնիւ խորհրդականաւ. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Պահոց, Ննջեցելոց

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն ընկալ, Հայր սուրբ մարդասէր, զպատարագս: Եւ համարեա զհոգիս նոցա ի թիւ սրբոց քոց յարքայութեանդ երկնից: Մանավանդ

Խորհուրդ

զի հաւատով մատուցուք զպատարագս. հաշտեսցի Աստուածութիւնդ, եւ հանգուցէ զհոգիս նոցա:

Մարտիրոսաց

Սրբութիւն սրբոց մեծ եւ եւ ահաւոր: Եւ զինուորութիւնք հրեշտակացն օրհնեն զքեզ եւ ասեն: Փառք ի բարձունս անասուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն:

Մարգարէից, Առաքելոց եւ Հայրապետաց

Ամենակալ եւ, Տէր զօրութեանց. որ թագաւորդ եւ յաւիտենից: Որ նստիս յերկնից ի յերկինս եւ լոյս ծագես յարարածս քո: Որ խոնարհութեամբ իջեր ի յերկիր, քեզ

Ս. Պատարագի

պատարագս մատուցանենք: Եւ սուրբ զանունդ քո փառաւորենք, Տէր, որ պսակիչդ եւ քոց սրբոց (*այս անուն*): Վասն զի սոքա են մեզ բարեխօս. Տէր ամենակալ, ի քում յարքայութեանդ:

*Եւ թէ հանդիսաւոր օր լինի, եւ զսուրբ խորհուրդն վերաբերել կամիցիս, այս է արարողութիւն:
Յորժամ քահանայն ասէ.*

Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամե-նեսեանդ:

Եւ սարկաւագն ձայնէ.

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ:

Եւ դպիրքն երգեն զսրբասացութիւնն ըստ խորհրդոյ աւուրն, կանգնեալ:

Սրկ. Մի ոք յերեխայից, մի ոք ի թերահաւատից:

Խորհուրդ

Ղայր. Մարմին տէրունական, եւ արիւն փրկ.:

Եւ զան խնկարկելով ի սուրբ խորհուրդն:

Սրկ. Յարեւու եհար զխորան իւր, ինքն որպէս փեսայ, զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ:

Ղայր. Եւ ցնծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ զճանապարհս իւր:

Սրկ. Որք զքրովբէիցն:

Ղայր. Խորհրդաբար կերպարանիմք:

Եւ զան յաւելից կողմն:

Սրկ. Ճանապարհ արարէք այնմիկ, որ նստի յերկնից երկինս ընդ արեւելս:

Ղայր. Եւ կենդանարար Երրորդութեանն զերեքսրբեան օրհնու-թիւնս մատուցանենք:

Ս. Պատարագի

Եւ զան ի հարաւակողմն:

Սրկ. Աստուած ի հարաւոյ եկեսցէ, եւ սուրբն ի Փառան լեռնէ:

Ղայր. Չամենայն զկենցաղականս ի բաց դնելով զգործս:

Եւ զան յաստիճան խորանին, եւ բարձող ահաւոր խորհրդոյն ասասցէ հանդարտութեամբ:

Սրկ. Համբարձէք, իշխանք, ըզդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից. եւ մտցէ թագաւոր փառաց:

Եւ պատարագողն խնկարկէ եւ հարցանէ:

Քահ. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի:

Խորհուրդ

Ղայր. Որպէս զի զթագաւորն ամենեցուն ընդունիցիք:

Սրկ. Համբարձէք, իշխանք, ըզդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից. եւ մտցէ թագաւոր փառաց:

Քահ. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց եւ Տէր զօրութեանց:

Ղայր. Եւ զհրեշտակացն հանդիսապէս ընծայեալ բերենք զկարգ:

Սրկ. Սա ինքն է թագաւոր փառաց:

Եւ պատարագողն երկրպագէ ահիւ եւ դողութեամբ եւ առնու ի ձեռաց սարկաւազին, եւ խաչակնքէ ի վերայ ժողովրդեան ասելով:

Քահ. Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Դայր. Ալէլուիա:

Ս. Պատարագի

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դայր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Եւ եւս հաւատով եւ սրբութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ:

Մի՛ խղճիւ եւ գայթակղութեամբ. մի՛ նենգութեամբ, խորամանկու-թեամբ. մի՛ պատրանօք եւ խաբէութեամբ: Մի՛ երկմտութեամբ եւ մի՛ թերահաւատութեամբ. այլ ուղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ, կատարեալ հաւատով: Լցեալ սիրով, լի եւ առաւելեալ ամենայն գործովք բարութեան՝ կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ, եւ գտցուք զողորմութեան զշնորհս: Յաւուր յայտնութեան եւ ի միւսանգամ գալստեան Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. կե-

Խորհուրդ

ցուցէ եւ ողորմեսցի:

Դայր. Կեցո Տէր եւ ողորմեա:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Շնորհօք եւ մարդասի.: Խաղաղութիւն

Դայր. Եւ ընդ հոգւոյդ քուն:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դայր. Առաջի քո Տէր:

Սրկ. Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր սրբութեան. եւ որք ոչ էք կարողք հաղորդիլ աստուածային խորհրդոյս՝ առ դրունս ելէք եւ աղօթեցէք:

Դայր. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտ-

նեցաւ,

Որն Էնն Աստուած աստ բազ-

մեցաւ:

Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ,

Սուրբ ողջոյնի հրաման տուաւ:

Ս. Պատարագի

Եկեղեցիս մի անձն եղէւ,

Համբոյրս յօդ լրման տուաւ:

Թշնամութիւ հեռացաւ,

Սէր յընդհանուրս սփռեցաւ:

Արդ՝ պաշտօնեայք, բարձեալ

զձայն,

Տո՛ւք զօրհնութիւն ի մի բերան, Միասնական աստուածութեանն

Որում սրովբէքն են սրբաբան:

Ոմանք եւ զայս ասեն ի հանդիսի տօնի:

Սրկ. Որք հաւատով կայք յանդի-

ման

Սուրբ սեղանոյս արքայական,

Տեսէք բազմեալ զՔրիստոս

արքայն,

Եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնա-

կան:

Խորհուրդ

Ղայր. Վեր համբառնամք զաչս

ունելով,

Եւ պաղատիմք զայս ասելով:

Ջմեղս մեր մի՛ յիշեսցես,

Այլ գթութեամբ քո քաւեսցես:

Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք զքեզ,

Եւ ընդ սրբոց քոց, Տէր, փառք քեզ:

Սրկ. Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բարութք կացցուք, եւ նայեցարութք զգուշութեամբ:

Ղայր. Առ քեզ Աստուած:

Սրկ. Պատարագ Քրիստոս մատչի Գառն Աստուծոյ:

Ղայր. Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն եւ պատարագ օրհնութեան:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Շնորհք, սէր, եւ աստուածային սրբարար զօրութիւնն:

Ղայր. Ամէն. եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Ջղրունս, զղրունս, ամենայն

Ս. Պատարագի

իմաստութեամբ եւ զգուշութեամբ:

Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր աստուածային երկիւղի:

Դայր. Ունիմք առ քեզ Տէր ամենակալ:

Սրկ. Եւ գոհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրտի:

Դայր. Արժան եւ իրաւ:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւ ընդ սերովբէսն եւ ընդ քերովբէսն:

Իսկ ի հանդիսի աւուրս՝ ոմանք զկնի Արժան եւ իրաւին ասեն զայս:

Սրկ. Եւ զստոյգ փրկութեան, որ միշտ ընդ ամենայն տեղիս գոհութիւն մատուցանենք քեզ,
Քրիստոս: Որով եւ զհրաշալի գյարու-

Խորհուրդ

թիւնդ քո գովեն զօրութիւնք:

Սարսին սերովբէքն. դողան քերովբէքն. եւ իշխանութիւնք վերին պետութեանցն պարառեալ
քաղ-ցըր ձայնիւ եղանակեն եւ ասեն:

Դայր. Սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց: Լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո. օրհնութիւն ի
բարձունս, օրհնեալ որ եկիր եւ գալոցդ ես անուամբ Տեառն. ով-սաննա ի բարձունս:

Սրկ. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Առէք, կերէք, այս է մարմին իմ, որ:

Դայր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Արբէք ի սմանէ ամենեքեան. այս է:

Դայր. Ամէն: Հայր երկնաւոր, որ

Ս. Պատարագի

զՈրդիդ քո ետուր ի մահ վասն մեր պարտապան պարտեաց մերոց. հեղմամբ արեան նորա
աղաչենք զքեզ ողորմեա քո բանաւոր հօտի:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւ զքոյս ի քոյոց, քեզ մատուցանենք:

Դպր. Յամենայնի օրհնեալ ես, Տէր. օրհնենք զքեզ. զովենք զքեզ. գոհանամք զքէն. աղաչենք զքեզ, Տէր Աստուած մեր:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպր. Եւ ընդ հոգւոյդ ում:

Սրկ. Աստուծոյ երկիրպագես-ցուք:

Դպր. Առաջի քո Տէր: Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն հաց կենաց բաշխիս ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սուրբ,

Խորհուրդ

աղաչենք զքեզ, ողորմեա արեամբ քով փրկեալ հօտի:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Որպէս զւ եղիցի սա ամենե-ցուն մեզ:

Դպր. Հոգի Աստուծոյ, որ զփառակցի քո զխորհուրդ իջեալ ի յերկնից կատարես ի ձեռս մեր, հեղմամբ արեան սորա աղաչենք զքեզ, հանգո զհոգիս մեր ննջեցելոցն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Ընդ որս եւ մեզ այց արասցես բարե:

Դպր. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Քահ. Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մարիա:

Դպր. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Ս: Պատարագի

Սարկաւագն յաջակողմն սեղանոյն ծառնամած ասասցէ:

Սրկ. Առաքելոց, սրբոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, եւ ամենայն հայրապետաց սրբոց: Առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւագաց, եւ ամենայն սրբոց: Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս՝ աղաչենք:

Դպր. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Յարութեան կիրակէից զայս ասա:

Սրկ. Օրհնեալ գովեալ եւ փառաւորեալ, հրաշալի եւ աստուածազարդ յարութեանն Քրիստոսի երկիրպագանեմք:

Դպր. Փառք յարութեան քո, Տէր:

Խորհուրդ

Ի սոնի սրբոցն զայս ասա:

Սրկ. Սուրբ եւ աստուածահաճոյ մարգարէին, հայրապետին, առաքելոյն, մարտիրոսին (*այս անուն*), որոյ այսօր գլխատակն կատարեցաք, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպր. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Սրկ. Առաջնորդացն մերոց եւ առաջին լուսաւորչացն՝ սրբոց Թադէոսի եւ Բարդուղիմէոսի առաքելոցն, եւ Գրիգորի լուսաւորչին: Արիստակիսի, Կրթանիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահակայ, Ղանիլի եւ Խաղայ, Մեսրոպայ վարդապետին եւ Գրիգորի Նարեկացւոյն, եւ Ներսիսի Կլայեցւոյն, Յովհաննու Ռ-րոտնեցւոյն, եւ Գէորգի եւ Մով-

Ս. Պատարագի

սիսի Տաթեւացեացն, եւ սրբոց Գրիգորիսեանց եւ Ներսիսեանց, հովուաց եւ հովուապետացն Հայաստանեայց. եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպր. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Սրկ. Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր եւ աստուածուսոյց կրօնաւորացն. Պօղոսի, Անտօնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնփրիոսի, Աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսենի, Եւագրի, Պարսամայ: Յովհաննիսեանց եւ Սիմէօնեանց եւ ամենայն սրբոց հարց եւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպր. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Սրկ. Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց Աբգարու, Կոստանդի-

Խորհուրդ

անոսի, Տրդատայ եւ Թէոդոս, եւ ամենայն սուրբ եւ բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց. եղիցի յիշատակ ի:

Դպր. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Սրկ. Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց եւ կանանց, ծերոց եւ տղայոց, եւ ամենայն չափու հասակի հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս ննջեցելոցըն. եղիցի յիշատակ ի:

Դպր. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւս առաւել զեպիսկոպոսապետն մեր:

Սրկ. Գոհութիւն եւ փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ Տէր Աստուած մեր, վասն սուրբ եւ անմահ պատարագիս, որ ի վերայ

Ս. Պատարագի

սրբոյ սեղանոյս. զի սա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեցէ: Սովաւ շնորհեա զսէր, զհաստատութիւն եւ զըղծալի ըզխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի. սրբոյ եկեղեցւոյ եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց, եպիսկոպոսապետին մերոյ եւ պատուական Հայրապետին ամենայն Հայոց Տեառն (*այս անուն*) եւ քահանայիս՝ որ զպատարագս մատուցանէ: Եւ վասն զօրութեանց եւ յաղթութեանց թա՛գաւորաց քրիստոնէից եւ իշխանացն բարեպաշտից: Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգուցեալ ըստնապետացն մերոց, եւ շինողաց սուրբ եկեղեցւոյս, եւ որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալ: Ազատու-
խորհուրդ

թիւն եղբարց մերոց գերելոց եւ շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարելոցն. եղիցի յիշատակ ի:

Դայր. Ըստ ամենայնի, եւ յաղագս ամենեցուն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս Աստու:

Դայր. Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դայր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք, եւս առաւելապէս զՏէր աղաչեսցուք:

Դայր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Վասն մատուցեալ սուրբ եւ աստուածային պատարագիս,

Ս. Պատարագի

որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս. զՏէր աղաչեսցուք:

Դայր. Յիշա՛ Տէր եւ ողորմեա՛:

Սրկ. Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ:

Դայր. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Զանծինս մեր եւ զմիմեանս, Տեառն:

Դայր. Քեզ Տեառնդ յանձն եղի-ցուք:

Սրկ. Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ:

Դայր. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Ե՛ք տո՛ւր մեզ համարձակածայն բար:

Դայր. Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անում քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո

Ս. Պատարագի

որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ՝ տուր մեզ այսօր. եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողունք մերոց պարտապանաց. եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի չարէ:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Զի քո է արքայութիւն: Խաղաղութիւն:

Դայր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Դայր. Առաջի քո Տէր:

Քահանայն խոնարհի եւ ամե-նայն ժողովուրդքն խոնարհին ի խունկս: Եւ սարկաւազն ծայնէ:

Սրկ. Պոստխումէ:

Քահ. Ի սրբութիւն սրբոց:

Խորհուրդ

Դայր. Միայն սուրբ, միայն Տէր, Յիսուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հօր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած ճշմարիտ:

Դայր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնեալ Որդիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ:

Դայր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ:

Դայր. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ:

Դայր. Ամէն. Հայր սուրբ, Որդիդ սուրբ, Հոգիդ սուրբ: Օրհնութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ սրբոյ Հոգւոյն.

Ս. Պատարագի

այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Ի սուրբ, ի սուրբ պատուական մարմնոյ:

Եւ խաչակնքէ քահանայն զկիո-վըն ի վերայ ժողովրդեանն եւ դառնայ ի սուրբ սեղանն, եւ քարշեն զվարագոյրն եւ ասեն դպիրքն զՏէր ողորմեայն:

Եւ քարոզէ սարկաւազն:

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ՝ դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս: Զի սմա վայելեն սաղմոսք եւ օրհնութիւնք, ակելուք եւ երգք հոգեւորք: Պաշտօնեայք, հանդերձ երգովք Խորհուրդ

սաղմոս ասացէք եւ զՏէր յերկինս օրհնեցէք:

Եւ դպիրքն եղանակեն

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերում. ակելուիա:

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր եւ սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ. ակելուիա:

Մատիք առ Տէր եւ առէք զլոյս. ակելուիա:

Ճաշակեցէք եւ տեսէք զի քաղցըր է Տէր. ակելուիա:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. ակելուիա:

Օրհնեցէք զնա ի բարձունս. ակելուիա:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. ակելուիա:

Օրհնեցէք զնա ամենայն զօրու-

Ս. Պատարագի

թիւնք նորա. ակելուիա:

Եւ քարշեն զվարագոյրն յետս: Եւ սարկաւազն քարոզէ բարձր ձայնիւ:

Երկիւղիւ եւ հաւատով յառաջ մատիք եւ սրբութեամբ հաղորդե-ցարունք:

Եւ յորժամ հաղորդեսցին՝ դպիր-քըն եղանակեն զշարական զՁ. Որ կազմեցեր եւ կամ Այսօր անձառն:

Յաւարտ՝ դպիրքն ծայնեն:

Աստուած մեր եւ Տէր մեր երեւեցաւ մեզ. օրինեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Կեցո՛ Տէր զժողովուրդս քո եւ

խորհուրդ

օրինեա:

Դարձեալ քարշեն զվարագոյրն: Եւ դպիրքն երգեն:

Լցաք ի բարութեանց քոց, Տէր, ճաշակելով զմարմին քո եւ զարիւն: փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ: Որ հանապազ կերակրես զմեզ. առաքեա ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Եւ սարկաւագն քարոզէ

Եւ եւս խաղաղադութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ եւս հաւատով ընկալեալք յաստուածային, սուրբ, երկնային, անմահ, անարատ եւ անապական խորհրդոյս, զՏեառնէ գոհա-

Ա. Պատարագի

ցարուք:

Դայր. Գոհանամք զքէն Տէր, որ կերակրեցեր զմեզ յանմահական սեղանոյ քո: Բաշխելով զմարմինըդ եւ զարիւնդ ի փրկութիւն աշխարհի, եւ կեանք անձանց մերոց:

Իսկ աստանօր դպիրքն եղանա-կեն տաղս խորհրդաւորս, մինչեւ քահանայն կատարեսցէ զկարգ աղօթիցն:

Տ Ա Ղ

Մայր հաւատոյ սուրբ հարսնա-
րան,

Եւ առագաստ գերադրական.

Դու փեսայիդ անմահական,
Որ զարդարեաց զքեզ անվախ-
ճան:

Խորհուրդ

Երկրորդ երկինք դու հրաշական,
Փառաց ի փառս բարձրական.
Որ զմեղ ծնանիս լուսոյ նման՝
Աւազանաւն որդիական:
Բաշխես զհացն մաքրական.
Ջարիւնդ ընպել տաս սոսկական.
Հանես ի վեր գերաստիճան
Յիմանալեացն անջոկական:
Եկայք, որդիք, նոր Սիօնի.
Մատիք առ Տէր մեր սրբութեամբ.
Ճաշակեցէք եւ տեսէք.
Ջի քաղցր է Տէր մեր զօրութեամբ:
Նա բաժանեաց զՅորդանան
Դու զծով մեղաց աշխարհական.
Նման Յեսուայ մեծ զօրական.
Ջքեզ Տէր Յիսուս Հօր էական:
Հինն օրինակ քեզ եւ նման.
Դու խորանին գերադրական.
Նա խորտակեաց զդրունս անդա-
մանդ.
Դու՝ դժոխաց զդրունս ի հիմանց:

Ս. Պատարագի

Հացս այս մարմին է Քրիստոսի.
Բաժակս արիւն նորոյ ուխտի.
Ծածկեալ խորհուրդն մեծ յայտնի.
Աստուած ի սմա մեզ տեսանի:
Սա է Քրիստոս Բանն Աստուած.
Որ ընդ աջմէ Հօրն բազմի.
Եւ աստ ի մեզ պատարագի.

Բառնայ զմեղս աշխարհի:
Այն որ օրինալ է յաւիտեան
Հայր եւ Հոգւովն միական.
Այժմ եւ յաւէտ յապագայն.
Եւ անսպառ միշտ յաւիտեան:

Եւ ի վերջ տաղին քարշեն զվա-րագոյրն յետս եւ սարկաւազն ասէ:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Որ օրհնես զայնոսիկ ոյք օրհնեն:

Խորհուրդ

Ղայր. Եղիցի անու Տեառն օրհնեալ՝ յայսմիտո՛ւ մինչեւ յաւիտեան: ***Երիցս կրկնեա:***

Քահ. Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից:

Սրկ. Եւ ասեն՝ Ալէլուիա օրթի:

Քահ. Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ իբրեւ ճաշեցին, ***կամ*** Ի սկըգբան:

Ղայր. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրկ. Սուրբ աւետարանաւս ա-ղաչես:

Քահ. Պահպանեա՛ զճառայս քո Քրիստոս Աստուած:

Ղայր. Օրհնեցից զՏէր յամե-նայն ժամ. յամենայն ժամ օրհ-նութիւն նորա ի բերան իմ:

Քահ. Օրհնեալ եղերուք ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն, երթայք խա-

Ս. Պատարագի

ղաղութեամբ, եւ Տէր եղիցի ընդ ձեզ եւ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

Եւ ի բաշխելն զնշխարհս առ ժողովուրդսն՝ դպիրքն երգեն զսաղ-մոս զայս:

Ի Տէր պարծեսցին անձն իմ, լուիցեն հեզք, եւ ուրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զՏէր ինեւ, եւ բար-ձրր արասցուք զանուն նորա ի միասին:

Խնդրեցի ի Տեառնէ եւ լուաւ ինձ, յամենայն նեղութենէ իմնէ փրկեաց զիս:

Մատիք առ Տէր եւ առէք զլոյս, եւ երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն:

Այս աղքատ կարդաց առ Տէր, եւ Տէր լուաւ սմա, յամենայն նե-ղութենէ սորա փրկեաց զսա:

Խորհուրդ

Բանակք հրեշտակաց Տեառն շուրջ են զերկիւղածովք իւրովք, եւ պահեն զնոսա:
Ճաշակեցէք եւ տեսէք, զի քաղ-ցըր է Տէր, երանեալ այր որ յու-սայ ի նա:
Երկերունք ի Տեառնէ ամենայն սուրբք նորա, զի ոչինչ է պակա-սութիւն երկիւղածաց նորա:
Մեծամեծք աղքատացան եւ քաղցեան, բայց ոյք խնդրեն զՏէր, մի՛ պակասեսցի նոցանէ
ամենայն բարութիւն:

Եկայք որդեակք իմ լուարունք ինձ, եւ զերկիւղ Տեառն ուսուցից ձեզ:
Ով է մարդ՝ որ կամի զկեանս, սիրէ զաւուրս իւր տեսանել ի բարութեան:
Լռեցո՛ւ զլեզու քո ի չարութենէ, եւ շրթունք քո մի՛ խօսեսցի
Ս. Պատարագի

զնենգութիւն:

Խոտորեա՛ ի չարէ եւ արա՛ զբա-րի, խնդրեա՛ զխաղաղութիւն, եւ երթ զիետ նորա:
Աչք Տեառն ի վերայ արդարոց, եւ ականջք նորա ի վերայ աղօ-թից նոցա:
Երեսք Տեառն ի վերայ չարա-գործաց, սատակել յերկրէ գլխա-տակս նոցա:
Կարդացին արդարքն առ Տէր, եւ Տէր լուաւ նոցա, յամենայն նե-ղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա:
Մերձ է Տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ են սրտիւք, եւ զխոնարիս հոգւով կեցուցանէ:
Բազում նեղութիւնք են արդա-րոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր եւ պահէ զամենայն ոսկերս նո-
ցա, եւ մի ի նոցանէ մի՛ փշրեսցի:
Մահ մեղաւորին չար է, բայց որ
Խորհուրդ

ատէ զարդարն, զղջասցի:

Փրկէ Տէր զանձինս ծառայից իւրոց, մի զղջասցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ են ի նա:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:
Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ց Ա Ն Կ

Ալէլուք աւուրց աւագ շաբաթուն

- » Եկեղեցւոյ
- » Խաչի
- » Ճրագալոյցի եւ Ծննդեան
- » Համբարձման
- » Հոգւոյ գալստեան
- » Հրեշտակապետաց
- » Ծաղկազարդի
- » Ղազարու յարութեան
- » Յարութեան
- » Վարդավառի
- » Տեառն ընդ առաջի

Աղաչեսցուք զամենակալն

Այնպէս պաշտեմ զհայրենի

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն

Աշխարհ ամենայն, առ իս նայե՛

Առաւօտ լուսոյ

Ասասցուք

Աստուած անեղ անժամանակ

Աստուած մեծ հզօր եւ փառաւորեալ

Ցանկ

Արարչական բանին հրաման

Արեւագալի ժամն

Աւետարանք հանգստեան

Աւետարանք բժշկութեան

Աւետարանք նախ քան զհաւա-
տամք

Բանից իմոց

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր

Գոհացարուք զՏեառնէ

Երգ գկնի փառք ի բարձունս-ին
Երգ ննջեցելոց
Երեկոյեան ժամ
Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք
Ձարթուցեալքս ամենեքեան
Ձուարճացեալքս մեծաւ ու”
Ձսաղմոս երգութիւնս եւ զարդա”
Ձքէն գոհանամք Տէր Աստուած
Թագաւորք ապաշխարութեան
Թագաւորք մարտիրոսաց
Թափօրի երգն
Ժամամուտք
Ի կարդալ իմում լուար ինձ Աստ”
Իսկ այս ո՞վ է որ դիմեալ
Ցանկ

Իղաբերից երգն եւ աւետարանն
Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ
Խաղաղական
Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն
Խնդրեսցուք հաւատով
Խոնարհեցո Տէր զունկն քո
Խրատք երկրպագութեան տաճա”
Կանոնագլուխք
Համբարձի զաչս իմ լերինս
Հանգստեան ժամ
Հարցի փոխն
Հաւատամք ի մի Աստուած
Հրաժարիմք ի սատանայէ
Ճաշու ալէլուք, յետ գրքին
Ճաշու ժամերգութիւն
Ճաշու շարականք
Ճաշու շարականք հանգստեան
Ճաշու սաղմոսք, նախ քան զգիրքն
Ճաշու փոխք
Մաղթանք, քարոզք եւ աղօթք յետ
օրհնութեան
Մայր սուրբ սքանչելի յուսոյն

Մեծացուցէ անձն իմ

Ցանկ

Մեսեդիք աղցից կիրակէից

Մեսեդիք ճաշու աղցից

Մեսեդիք երեկոյիցն

Մեսեդիք ճաշու յարութեանն

Մեսեդիք յետ գրքին

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս

Յիշեսցուք ի գիշերի

Նորաստեղծեալ

Նորոգող տիեզերաց

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի

Որ բնակեալն է յօգնութիւն

Պատարագ

Պսակիչ սրբոց Քրիստոս որ պսա”

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստո-

սի

Սաղմոսք հանգստեան աւետարանի

Սեղան օրհնէքն

Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս

Սիրեցի՝ զի լուիցէ Տէր

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր

Սուրբ եւ Տէր Աստուած մեր հզօր”

Սուրբ խաչիւս աղաչ.

Տէր ամենակալ Աստուած Աբրա-

Ցանկ

համու

Տէր բարերար, որ մեծաւ գթու”

Տէր երկնից փոխն

Տէր եթէ զշրթունս ի բանաս

Տէր զի բազում եղեն նեղիչք

Փառաւորեսցուք զամենակալն

Փառք ի բարձունս Աստուծոյ

Քում ամենազօր եւ

Քրիստոս Աստուած մեր վասն խա”

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազիւնք

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր